

Η ΑΓΑΠΗ ΕΧΕΙ ΜΟΝΟ ΑΡΧΗ

ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ
ΝΤΑΡΣΑΝ ΣΙΝΓΚ

Η Αγάπη Έχει Μόνο Αρχή

ΤΟΜΟΣ Ι

Αυτοβιογραφία του Darshan Singh

Sant Darshan Singh (1921-1989)

Η Αγάπη Έχει Μόνο Αρχή

ΤΟΜΟΣ Ι
Αυτοβιογραφία
του Darshan Singh

Darshan Singh

ΑΘΗΝΑ 1998

Τίτλος πρωτοτύπου: *Love has Only a Beginning*
Autobiography of DARSHAN SINGH

© 1996 S.K. Publications

Κανένα τμήμα αυτού του έργου δεν μπορεί να εκδοθεί ή να αντιγραφεί με
οποιαδήποτε μορφή χωρίς τη γραπτή άδεια από τις S.K. Εκδόσεις

Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου Κατάλογος No:96-069774

ISBN:0-918224-3 9-X

Εκδόθηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες

© by Science of Spirituality
45 175 Naperville Rd., Naperville. IL 60563
and 2 Canal Road, Vijay Nagar, Delhi 110009, India

Υπεύθυνος για την Ελλάδα :

Dr. Γαβριήλ Σιμονέτος

Email : gaby.simonetos@gmail.com

Κολοκοτρώνη 28 - Φιλοθέη - Τ.Κ. 152 37

Tel.: 6932233989

Επιστήμη της Πνευματικότητας

Email Γραμματεία : sos.satsang@gmail.com

Χαλκηδόνος 3, 11527 Athens – Greece

Science of Spirituality : <https://www.sos.org/el/>

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

<http://www.sos.org/el>

Αφιερωμένο
στη γλυκιά ενθύμηση του
Hazur Baba Sawan Singh Ji Maharaj
και του
Sant Kirpal Singh Ji Maharaj

Σημείωμα προς τον Αναγνώστη

Η Αγάπη Έχει Μόνον Αρχή είναι ένα τρίτομο έργο:

Ο τόμος Ι έχει υπότιτλο: *Η Αυτοβιογραφία του Darshan Singh*

Ο τόμος ΙΙ έχει υπότιτλο: *Αναμνήσεις από τον Darshan Singh*

Ο τόμος ΙΙΙ έχει υπότιτλο: *Η Ιστορία της Πνευματικής Αποστολής
του Darshan Singh.*

Περιεχόμενα

Εισαγωγή από τον Rajinder Singh/9
Πρόλογος/20

Μέρος πρώτο - Η Αγάπη Έχει Μόνον Αρχή

Γέννηση και Μύηση/26
Πειθαρχία στο Σπίτι/29
Εξυπηρετώντας τον Πατέρα μου/33
Μαθήματα για τη Ζωή και το Θάνατο/36
Η Αγάπη του Hazur/38
Μύηση/41
Εσωτερικές Εμπειρίες σε μια Νεαρή Ηλικία/43
Seva στη Beas/47
Η πρώτη Εκπαίδευση/50
Σεβασμός για τους Δασκάλους/54
Σχολικές Σπουδές/56
Ξεκίνημα στην Ποίηση/60
Η Συνάντηση με τον Dr. Sir Mohammed Iqbal/66
Γιατί να κατηγορούμε τους Πότες;/68
Mushaira στην Beas/70
Βοηθώντας στο Gurmat Didhant/72
Εξωσχολικές Δραστηριότητες/74
Αγάπη και Πειθαρχία/77
Επιλογή Σταδιοδρομίας/79
Γλυκός σαν Μάνγγο/81
Το καινούργιο κουστούμι/82
Η Δόξα του Hazur/86
Το Χιούμορ του Hazur/89
Χάρη και Ταπεινοφροσύνη/92
Πειθαρχία στη Beas/94
Η πρώτη Φωτογραφία του Hazur/97
Στο Kashmir με τον Hazur/98

Παίρνοντας το Κάρμα των Άλλων/101
Οι Τελευταίες Μέρες του Hazur/103
Η Ασύγκριτη Απώλεια/105

Μέρος Δεύτερο: Η Αγάπη Δεν Έχει Τέλος

Αρχίζει η Αποστολή του Sant Kirpal Singh/110
Πνευματική Καθοδήγηση από τον Sant Kirpal Singh/115
Βοηθώντας τον Sant Kirpal Singh στην Αποστολή Του/119
Πνευματικά Μαθήματα στον Τόπο της Εργασίας/124
Τα Πρότυπα που Έθετε ο Αγαπημένος Διδάσκαλος/134
Ο Παγκόσμιος Πατέρας/136
...και Παππούς/143
Φαινομενική Αδιαφορία/148
Από την Κραυγή της Ψυχής στο Ακαδημαϊκό Βραβείο/159
Η Χρόνια Αρρώστια και η Θεραπεία της/169
Συνέδριο για την Ενότητα του Ανθρώπου/173
Η Αγάπη δεν Έχει Τέλος/175

Χρονικό των Γεγονότων της Ζωής του Sant Darshan
Singh/182
Εκδόσεις του Sant Darshan Singh/189
Φιλολογικά Επιτεύγματα/192

Εισαγωγή *από τον Rajinder Singh*

Ενας τέλειος μαθητής ή gurumukh είναι αυτός που γίνεται ένα με το Διδάσκαλο, που είναι βαμμένος με το ίδιο χρώμα. Όταν κοιτάζει στον καθρέφτη δεν βλέπει κανέναν άλλο παρά μόνο τον Αγαπημένο. Για τον Sant Darshan Singh Ji Maharaj αυτή η ίδια η ζωή του ήταν ο Hazur Baba Sawan Singh Ji Maharaj (1858-1948) και ο Sant Kirpal Singh Ji Maharaj (1894-1974) οι δύο πνευματικοί του Διδάσκαλοι. Η κάθε του πράξη, λόγος και σκέψη ήταν ο Hazur και ο Kirpal. Ζούσε σύμφωνα με τις εντολές τους εκατό τοις εκατό και ποτέ δεν παρέκλινε ούτε ένα εκατοστό.

Από τη στιγμή που άνοιξε τα μάτια του, ο πατέρας του, ο Sant Kirpal Singh και ο πνευματικός του Διδάσκαλος, ο Hazur Baba Sawan Singh ήταν τα φώτα που τον οδηγούσαν. Είτε ήταν για τις πνευματικές του ασκήσεις ή για την εργασία του στο σχολείο, για την καριέρα που θα ακολουθούσε ή για το ποιά θα παντρευόταν, περίμενε από το Διδάσκαλό του και τον πατέρα του να τον καθοδηγήσουν σε κάθε απόφαση. Όταν είχε τη δίκιά του οικογένεια, όχι μόνον συνέχισε να ακολουθεί την επιθυμία του πατέρα του σε όλη τη διάρκεια της ζωής του, αλλά αργότερα δίδασκε και την οικογένειά του να κάνει το ίδιο. Υπήρξαν φορές που ακολουθώντας τις εντολές έπρεπε να κάνει μεγάλες θυσίες ή να περάσει δυσκολίες, ταλαιπωρίες και σπαραγμούς. Αλλά ο Sant Darshan Singh ποτέ δεν παρέκλινε από την κατεύθυνσή του, όσο κι αν ήταν δύσκολο το Μονοπάτι. Είχε μια αγάπη στη ζωή του, ένα πάθος που τον κυβερνούσε

και αυτό ήταν οι Διδάσκαλοί του, ο Hazur και ο Kirpal. Ήταν αυτή η αγάπη που του επέτρεψε να δέχεται τα πάντα που του συνέβαιναν με ένα χαμόγελο στα χείλη του και το «Γλυκό είναι το θέλημά Σου» να αντηχεί μέσα στην καρδιά του.

Ο πρώτος τόμος, *Η Αγάπη Έχει Μόνον Αρχή*, είναι μια αυτοβιογραφική αφήγηση των απομνημονευμάτων της ζωής του Sant Darshan Singh με τους δύο μεγάλους Διδασκάλους. Αν μοιάζει πως αυτή η αφήγηση είναι περισσότερο η ιστορία του Hazur Baba Sawan Singh και του Sant Kirpal Singh παρά η δικιά του, τότε έχει κανείς συμπεράνει σωστά, γιατί ο Sant Darshan Singh δεν ζούσε παρά μόνο για τον Hazur και τον Kirpal. Αυτός ζούσε γι' αυτούς, ανέπνεε γι' αυτούς και τελικά έγινε ένα μαζί τους για να συνεχίσει το πνευματικό τους έργο.

Ο Sant Darshan Singh συνέχισε την αποστολή των Διδασκάλων του στο να βάζει τους αναζητητές σε επαφή με το Φως και τον Ήχο του Θεού μέσα τους. Αν κάνει κανείς μια συγκριτική μελέτη των θρησκειών βρίσκει μια κοινή αλήθεια και ομοιότητα. Οι γραφές του κόσμου αναφέρουν για μια δημιουργική δύναμη που έφερε σε ύπαρξη όλη τη δημιουργία. Η δύναμη μπορεί να ονομαστεί Θεός, Parmatma, Wah -i- Guru, Αλλάχ, Yahwah, Υπερψυχή ή με οποιοδήποτε άλλο όνομα, αλλά η αρχή είναι η ίδια. Οι άγιοι μιλούν επίσης για τον αληθινό μας εαυτό σαν ψυχή, καθώς είναι ένα μέρος του Δημιουργού. Οι Άγιοι και οι Διδάσκαλοι που ήρθαν μέσα στους αιώνες δίδαξαν μια μέθοδο για να ενωθεί η ψυχή μας με το Θεό. Η διαδικασία είναι μια διαδικασία εσωστροφής και έχει αναφερθεί σαν διαλογισμός, αυτοσυγκέντρωση ή προσευχή. Ο δρόμος πίσω στο Θεό, λένε οι άγιοι, είναι μέσω της αγάπης. Ο Θεός είναι αγάπη, η ψυχή καθώς είναι της ίδιας ουσίας με αυτή του Θεού είναι αγάπη και ο δρόμος πίσω στο Θεό είναι επίσης μέσω της αγάπης. Αυτή η αγάπη εκδηλώνεται στη ζωή μας σαν αγάπη για το Θεό, αγάπη για τους συνανθρώπους μας και αγάπη για όλη τη δημιουργία. Ο Sant Darshan Singh ήταν ένας άγιος που έγινε ένα με το Θεό και μπορούσε να εκπροσωπεί την αρχή της αγάπης. Παρότρυνε τους άλλους να διάγουν και αυτοί μια τέτοια ζωή. Αυτός είναι ο ρόλος των αγίων

και των μυστών. Ο Sant Darshan Singh έδειξε στους ανθρώπους πώς θα μπορούσαν να συνδεθούν με το θείο Φως και τον Ήχο του Θεού. Τους οδηγούσε στο πνευματικό μονοπάτι με το παράδειγμα που έδινε με τη δίκιά του ζωή.

Ο διαλογισμός που δίδασκε στο εσωτερικό Φως και Ήχο ήταν μια προαιώνια τεχνική που έφτασε σε μας από τους αγίους και τους Διδασκάλους μέσα στους αιώνες. Κάθε θρησκεία μιλάει γι' αυτό το Φως και τον Ήχο, αναφερόμενη σ' αυτά με διαφορετικούς όρους. Οι αρχαίοι Ινδοί το ανέφεραν ως Naad, Udgit ή Jyoti και Sruti. Οι αρχαίοι Κινέζοι το ονόμαζαν Ταό. Οι αρχαίοι Έλληνες φιλόσοφοι το αποκαλούσαν Λόγο. Επίσης μέσα στο Ευαγγέλιο αναφέρεται ως Λόγος: «Εν αρχή ήτο ο Λόγος, ο Λόγος ήτο παρά τω Θεώ και ο Λόγος ήτο Θεός» (Κατά Ιωάννη, 1:1). Οι Βουδιστές το ονομάζουν Ηχητικό Φως. Οι Ζωροάστρες το αποκαλούν Σραόσα. Οι Μουσουλμάνοι Κάλμα. Οι Σούφι το ονομάζουν Baang-i-Asmani ή Saut-i-Sarmadi. Οι Σικχ το ονομάζουν Naam ή Shabd. Οι Θεόσοφοι το ονομάζουν Φωνή της Σιγής. Είναι η δύναμη που απορρέει από το Θεό με τη μορφή του θείου Φωτός και του Ήχου. Είναι η δύναμη που ζωογονεί όλη τη δημιουργία. Ακόμη και οι επιστήμονες σήμερα, έχοντας αναλύσει το άτομο στα πιο μικρά μέρη του, έχουν βρει πως αυτό που θεωρούμε ύλη δεν είναι παρά πακέτα ενέργειας (κβάντα) που χορεύουν, με τη μορφή του Φωτός και του Ήχου. Αυτή υπάρχει μέσα σε όλα τα ζωντανά πλάσματα. Η ψυχή είναι συνδεδεμένη με το ρεύμα του Φωτός και του Ήχου που ταξιδεύει μέσα από όλη τη δημιουργία και ξαναεπιστρέφει στην Πηγή της. Αν μπορούσαμε να έρθουμε σε επαφή με αυτό το ρεύμα μέσα μας, θα μπορούσαμε να ταξιδέψουμε με αυτό και να επιστρέψουμε στην αιώνια Πηγή μας, μέσω της διαδικασίας του διαλογισμού. Μπορούμε να συνδεθούμε με το Φως και τον Ήχο, να χωρίσουμε την ψυχή μας από το φυσικό σώμα και να έχουμε την εμπειρία των βασιλείων του Φωτός, της Ουράνιας Μουσικής και της Αγάπης που μας περιμένουν στα πνευματικά βασίλεια. Δεν χρειάζεται πια να ακολουθούμε την παράδοση ή την τυφλή πίστη. Μέσω αυτής της διαδικασίας έχουμε εμείς οι ίδιοι άμεση εμπειρία για

το τι υπάρχει στο Υπερπέραν. Χάνουμε το φόβο του θανάτου γιατί γνωρίζουμε σαν γεγονός ότι η ψυχή μας ζει μετά το θάνατο του φυσικού μας σώματος. Ερχόμαστε σε επαφή με τη Θεία αγάπη που μας γεμίζει με χαρά, με μακαριότητα, με ειρήνη και με διαρκή ευτυχία. Τελικά, αποκτάμε την Αυτογνωσία και τη Θεογνωσία. Αυτό ακριβώς είναι εκείνο που δίδαξε ο Sant Darshan Singh κατά τη διάρκεια της ζωής του και δεκάδες χιλιάδες ανθρώπων μπορούν να επιβεβαιώσουν ότι τους έδωσε την επαφή με το εσωτερικό Φως και Ήχο.

Οι τρεις τόμοι αυτού του έργου, *Η Αγάπη Έχει Μόνον Αρχή*, περιγράφουν διάφορες απόψεις και χαρακτηριστικά της ζωής του Sant Darshan Singh.

Στον Πρώτο Τόμο, *Η Αυτοβιογραφία του Darshan Singh*, βλέπουμε μέσα από τα μάτια του πώς ήταν το να μεγαλώσει κάτω από τη φροντίδα και την καθοδήγηση δυο μεγάλων Διδασκάλων, του Hazur Baba Sawan Singh και του πατέρα του, Sant Kirpal Singh, που είναι γνωστός στον κόσμο σαν ο πατέρας του Συνεδρίου για την Ενότητα της Ανθρωπότητας. Με βαθιά ταπεινοφροσύνη και ευγνωμοσύνη βλέπουμε ότι αποδίδει τη φυσική, τη νοητική και την πνευματική του ανάπτυξη στους δύο Διδασκάλους του και παίρνουμε μια γεύση από τα πνευματικά μαθήματα που έμαθε στη ζωή του. Η αυτοβιογραφία του περιγράφει τη ζωή του από τη γέννησή του, καθώς γεννήθηκε μέσα στο σπίτι ενός μεγάλου αγίου, του Sant Kirpal Singh που ενστάλαξε μέσα του τις ανώτατες πνευματικές και ανθρώπινες αξίες. Παρατηρούμε τον Sant Darshan Singh να μεγαλώνει σαν γιός του Sant Kirpal Singh, να γίνεται μαθητής του μεγάλου Διδασκάλου Hazur Baba Sawan Singh, τα χρόνια της μαθητείας του κάτω από τον Hazur και μετά το θάνατο του Hazur το 1948, τα χρόνια της μαθητείας του κάτω από τον πνευματικό διάδοχο του Hazur, τον Sant Kirpal Singh. Ο τόμος τελειώνει με του Sant Darshan Singh το επίτευγμα της ανώτατης πνευματικής ανάπτυξης, της βύθισης της ψυχής του μέσα στο Θεό και πώς η πνευματική δύναμη πέρασε σ' εκείνον από τον Sant Kirpal Singh, ο οποίος του ανέθεσε να συνεχίσει μετά από εκείνον σαν πνευματικός του διάδοχος.

Στο Δεύτερο Τόμο, *Αναμνήσεις από τον Darshan Singh*, διαβάζουμε αφηγήσεις αυτών που τον γνώρισαν: η οικογένεια, οι φίλοι, οι συνάδελφοι, οι γείτονες, οι συνάδελφοι ποιητές και οι μαθητές. Οι αφηγήσεις σχηματίζουν μια αξιοσημείωτη εικόνα του βάθους, της εξυπηρέτησης και της θυσίας, καθώς αυτός εργαζόταν ακούραστα σε όλους τους τομείς της ζωής του, για να σκορπίσει αγάπη και να αφυπνίσει καρδιές στην πνευματικότητα. Τον βλέπουμε σαν Διδάσκαλο, να δίνει τη χάρη και την ευλογία του στους μαθητές του, καθοδηγώντας τους και βοηθώντας τους στο διάβα τους στο μονοπάτι προς την πνευματική πραγμάτωση. Βλέπουμε ότι σαν άγιος και εκείνος επίσης φρόντιζε για τις ευθύνες του μέσα στον κόσμο, στην οικογένειά του, στην εργασία του και στην κοινότητά του. Εφεύρε τη φράση “θετικός μυστικισμός” για να εξηγήσει, ότι η πνευματικότητα δεν αρνιόταν τη ζωή, μάλλον σημαίνει, ότι ενώ κανείς αναπτυσσόταν πνευματικά και αφιέρωνε χρόνο στο διαλογισμό, εκπλήρωνε τα καθήκοντά του στην οικογένειά του, στην εργασία του, στην κοινότητά του, στην κοινωνία και στον κόσμο. Δεν έπρεπε κανείς να εγκαταλείψει το σπίτι του για να διαλογιστεί πάνω σε μια βουνοκορφή ή μέσα στη ζούγκλα, αλλά μπορούσε να ασκήσει την πνευματικότητα μέσα στο περιβάλλον της σύγχρονης ζωής. Αυτός έζησε την αρχή του θετικού μυστικισμού μέσα στην ίδια του τη ζωή. Αυτό ακριβώς είναι εκείνο που κάνει τη ζωή του τόσο αξιοσημείωτη. Αναπτύχθηκε πνευματικά, αφιερώνοντας χρόνο σε διαλογισμό, αναπτύσσοντας τις ηθικές αρετές και εκτελώντας ανιδιοτελή εξυπηρέτηση στην αποστολή των Διδασκάλων. Όμως, εργαζόταν επίσης με πλήρες ωράριο στην κυβέρνηση της Ινδίας, φτάνοντας μέχρι την υψηλή θέση του Αναπληρωτή Γραμματέα της Ινδικής Κυβέρνησης, από όπου συνταξιοδοτήθηκε το 1979. Βλέπουμε μέσω των ματιών ενός από τους συνεργάτες του πώς η πνευματικότητα ήταν μια ζωντανή αρχή καθώς αυτός εκτελούσε τα καθήκοντά του στην εργασία του. Παράλληλα με τη σταδιοδρομία του σαν δημόσιος υπάλληλος, ήταν και ένας από τους εξέχοντες μύστες ποιητές της Ουρδικής γλώσσας της εποχής του και κέρδισε τέσσερα βραβεία

της Ουρδικής Ακαδημίας. Έγραψε χιλιάδες ποιήματα, που εκδόθηκαν σε πολλούς τόμους, *Talash-e-Noor* (1965), *Manzil-e-Noor* (1969), *Matah-e-Noor* (1988), *Jadaa-e-Noor* (1989) *Mauj-e-Noor* (1996) καθώς και μέσα σε διακεκριμένα τεύχη και περιοδικά. Απήγγειλε τους στίχους του σε ποιητικά συμπόσια, που στην Ινδία ονομάζονται Mushaira και ακόμη και σήμερα τους στίχους του τραγουδούν στο ραδιόφωνο της Ινδίας διάσημοι τραγουδιστές. Έτσι, βλέπουμε μέσα από τα μάτια ενός συναδέλφου του ποιητή τον τρόπο με τον οποίο ο Darshan Singh αναμίγνυε την πνευματικότητα και το μυστικισμό μέσα στην ποίησή του. Οι αφηγήσεις των μελών της οικογένειάς του δείχνουν ότι η οικογενειακή ζωή ήταν εξίσου σημαντική γι' αυτόν και πώς αυτός αφιέρωνε χρόνο στον καθένα τους, έχοντας βαθύ προσωπικό ενδιαφέρον για τη φυσική, ακαδημαϊκή, ηθική και πνευματική τους ανάπτυξη. Ήταν επίσης δραστήριος και μέσα στην κοινότητα και βλέπουμε μέσα από τις αφηγήσεις ενός γείτονά του, πώς έδινε με αγάπη τον εαυτό του στους άλλους στη γειτονιά του.

Στον Τρίτο Τόμο, *Η Ιστορία της Πνευματικής Αποστολής του Darshan Singh*, εξιστορείται η αποστολή του από το 1974 μέχρι την εγκαθίδρυση της Επιστήμης της Πνευματικότητας: Sawan Kirpal Ruhani Mission και την ανάπτυξή της σε πεντακόσια πενήντα κέντρα σε σαράντα χώρες σε όλο τον κόσμο. Η ιστορία της αποστολής του είναι στην πραγματικότητα μια αφήγηση, που δείχνει τις πολλές αποχρώσεις της πνευματικής του αγάπης για την ανθρωπότητα και τις διάφορες λεωφόρους που διάβηκε, σκορπίζοντας την αγάπη του Θεού και αφυπνίζοντας τους ανθρώπους πνευματικά σε ολόκληρο τον κόσμο. Σκόρπιζε αγάπη οπουδήποτε πήγαινε. Αυτός πραγματικά ζούσε το στίχο του:

*Αγκάλιαζε κάθε άνθρωπο σαν δικό σου
και σκόρπιζε την αγάπη σου ελεύθερα οπουδήποτε πηγαίνεις.*

Έτσι, οι άνθρωποι από όλες τις θρησκείες, όλες τις χώρες, όλους τους τομείς της ζωής και όλες τις ηλικίες μπορούσαν να

μάθουν την τέχνη του διαλογισμού και να τον κάνουν ένα μέρος της δικιάς τους κουλτούρας και παράδοσης. Ο Sant Darshan Singh δίδαξε την πνευματικότητα σαν μια επιστήμη, που μπορούσε να την ασκήσει ο καθένας στη ζωή του χωρίς να αλλάξει τη θρησκεία του. Συνήθιζε να λέει, «Δεν πιστεύω στην αλλαγή θρησκείας (conversion), πιστεύω μάλλον στην εσωστροφή (inversion)». Αυτή η εσωστροφή αναφερόταν στο διαλογισμό. Αυτός μπορούσε να ασκηθεί από ένα νεαρό παιδί καθώς και από έναν εκατοντάχρονο, από αυτούς που είναι υγιείς καθώς και από εκείνους που είναι ανάπηροι. Είναι μια απλή άσκηση όπου κάθεται κανείς σε οποιαδήποτε στάση του είναι πιο άνετη και που μπορεί να καθίσει ακίνητος το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα που του είναι δυνατόν. Υπάρχουν δυο ασκήσεις διαλογισμού - η μια είναι ο διαλογισμός στο εσωτερικό Φως ή σιμράν και η άλλη ο διαλογισμός στον εσωτερικό Ήχο ή bhajan (μπατζάν).

Στην άσκηση του σιμράν κλείνει κανείς τα μάτια του και αποσύρει την προσοχή του στην έδρα της ψυχής, που είναι μεταξύ και πίσω από τα δύο φρύδια. Αυτό το σημείο είναι γνωστό στις διάφορες θρησκείες σαν ο μοναδικός οφθαλμός, ο τρίτος οφθαλμός, *shin netra*, η δέκατη πόρτα, *daswan dwar*, το αйна τσάκρα και *dinvya chakru*. Προσηλώνει κανείς το βλέμμα του χαλαρά στο σκοτάδι που βρίσκεται μπροστά του. Για να μη διακόπτει ο νους την αυτοσυγκέντρωση και για να δώσει μια πνευματική ώθηση στην ψυχή, ο Διδάσκαλος δίνει πέντε φορτισμένα Ονόματα για να τα επαναλαμβάνει κανείς νοερά με τη γλώσσα της σκέψης. Αυτά τα Ονόματα του Θεού βοηθούν στο να κρατούν το νου απασχολημένο έτσι ώστε να μην αποσπά την προσοχή με σκέψεις κατά τη διάρκεια του διαλογισμού. Αυτή η άσκηση βοηθά την ψυχή να αποσυρθεί στην έδρα της. Μιας και είναι εκεί, μπορεί να έχει την εμπειρία του Φωτός. Με περισσότερη απορρόφηση στο Φως, η ψυχή μπορεί να υπερβεί το φυσικό σώμα και να ταξιδέψει στις εσωτερικές πνευματικές περιοχές.

Η δεύτερη άσκηση που ονομάζεται μπατζάν ή διαλογισμός στον εσωτερικό Ήχο, είναι η ακρόαση της Ουράνιας Μουσικής

που αντηχεί μέσα στον καθένα. Το Ηχητικό Ρεύμα έλκει την ψυχή προς τις πνευματικές περιοχές στο Υπερέραν. Η φωτεινή μορφή του Διδασκάλου οδηγεί την ψυχή με ασφάλεια μέσα από τις εσωτερικές περιοχές, διασχίζοντας το αστρικό επίπεδο, το αιτιατό επίπεδο, το υπεραιτιατό επίπεδο και τελικά φτάνει στο Sach Khand, την περιοχή της πανσυνειδητότητας, όπου η ψυχή βυθίζεται μέσα στο Δημιουργό. Η ψυχή τότε συνειδητοποιεί ότι είναι ένα με το Θεό. Η βύθιση μέσα στο Δημιουργό δίνει αιώνια μακαριότητα, ειρήνη και ευτυχία. Η ψυχή βυθίζεται στην Πανσυνειδητότητα και γνωρίζει τα πάντα. Μετά συνεχίζει κανείς να ζει τη ζωή μέσα στον κόσμο, αλλά σε μια κατάσταση όπου η ψυχή είναι ένα με τον Κύριο. Οι πόνοι, οι δοκιμασίες και τα βάσανα της ζωής που αντιμετωπίζει κανείς δεν τον καταβάλουν πια, αλλά βλέπει κανείς τη ζωή από μια καινούργια οπτική γωνία - τη συνειδητοποίηση πως αυτός ο κόσμος δεν είναι παρά ένα πρόσκαιρο σπίτι για την ψυχή. Συνειδητοποιεί κανείς ότι αυτός δεν είναι το σώμα, αλλά η ψυχή και πως αυτή η ψυχή θα συνεχίσει να υπάρχει μέσα σε βασιλεία ομορφιάς, μακαριότητας και Φωτός, ακόμη και μετά που θα καταστραφεί το σώμα.

Ο Sant Darshan Singh έχοντας φτάσει στη Θεογνωσία, αφιέρωσε τη ζωή του στο να βοηθήσει και άλλους να φτάσουν επίσης σ' αυτή την κατάσταση. Αυτοί που ενώνονται με το Θεό, φέρνουν μαζί τους την αγάπη του Θεού οπουδήποτε πηγαίνουν. Αυτός ακτινοβολούσε αυτή την αγάπη σε όλους που τον συναντούσαν. Όπως είπε σε έναν από τους στίχους του:

*Έμαθα να αγαπώ όλη τη δημιουργία σαν δικιά μου,
Το μήνυμά σου της αγάπης είναι αυτή η ίδια η έννοια της ζωής μου.*

Όταν ερχόταν σε επαφή με τον Sant Darshan Singh είχε κανείς μια γεύση αυτής της θεϊκής αγάπης. Η αγάπη χρωμάτιζε όλες του τις πράξεις. Έτσι, καθώς διαβάζει κανείς την αυτοβιογραφία του, τις αναμνήσεις και την ιστορία της αποστολής του, βλέπει πως η αγάπη είναι η μετάξινη κλωστή που ενώνει τα πάντα που αυτός ήταν και τα πάντα που αυτός έκανε.

Αυτός ζούσε την αγάπη και με το παράδειγμά του δίδασκε τους μαθητές του και εκείνους που τον γνώριζαν πώς να ζουν και αυτοί επίσης μια ζωή αγάπης.

Ο στόχος του ήταν να δει την αγάπη των Διδασκάλων του να σκορπίζεται σε κάθε γωνιά της υδρογείου. Για να διαδώσει το μήνυμα της αγάπης, έκανε τέσσερεις παγκόσμιες περιοδείες, έγραψε βιβλία, φυλλάδια και άρθρα που μεταφράστηκαν σε πενήντα γλώσσες, έδωσε μαγνητοφωνημένες ομιλίες, βιντεομαγνητοφωνημένες ομιλίες και έγραψε χιλιάδες ποιήματα. Επίσης, οργάνωσε μεγάλα συνέδρια και προγράμματα στα οποία μπορούσε να φέρει μαζί, στην ίδια εξέδρα, ανθρώπους από όλες τις θρησκείες και πίστεις. Έκανε γιορτές στις επετείους των γενεθλίων και bhandaras (εκδηλώσεις στις επετείους θανάτου) προς τιμήν των Διδασκάλων του, όπου προσκαλούσε πολιτικούς αρχηγούς και κεφαλές των διαφόρων θρησκειών και πνευματικών ομάδων και όπου παρευρίσκονταν δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι και μπορούσαν να καθίσουν μαζί με αγάπη προς το Θεό και την ανθρωπότητα. Καθιέρωσε την *Ημέρα του Διδασκάλου*, που γιορτάζεται την τέταρτη Κυριακή κάθε Ιουλίου, όπου οι άνθρωποι όλων των θρησκειών μπορούσαν να καθίσουν μαζί σαν μια οικογένεια και να τιμήσουν τους αντίστοιχους αγίους τους, Διδασκάλους, προφήτες και πνευματικούς δασκάλους. Προέδρευσε στο Έκτο Παγκόσμιο Συνέδριο της Συναδελφότητας των Θρησκειών και στο Ασιατικό Συνέδριο Θρησκείας και Ειρήνης το 1981. Προέδρευσε στη συγκέντρωση των εγκαινίων και της λήξης του 15ου Παγκόσμιου Συνεδρίου για την Ενότητα της Ανθρωπότητας το 1988, ένα συνέδριο που άρχισε από τον Sant Kirpal Singh το 1974. Αυτό το συνέδριο ήταν ένα συνέδριο που συνέδεσε όλους τους ανθρώπους σαν έναν, είτε ήταν θεϊστές είτε ήταν άθεοι και αναγνώρισε το κοινό που έχουμε σαν άνθρωποι, που κατοικούν πάνω στον ίδιο πλανήτη και έχουν την ίδια ουσία μέσα τους.

Το έργο του Sant Darshan Singh για την ειρήνη αναγνωρίστηκε σε όλο τον κόσμο από πολιτικούς, κοινωνικούς και πνευματικούς ηγέτες. Τιμήθηκε με το Μετάλλιο του Κοινοβουλίου

από την κυβέρνηση της Κολομβίας, δέχτηκε επαίνους από το Michigan State Legislature και τα κλειδιά της πόλης από πολλές πόλεις στις Ηνωμένες Πολιτείες. Το έργο του συνεχίζει να αναγνωρίζεται και σήμερα. Το 1996, όταν γιορτάστηκε η 75η επέτειος των γενεθλίων του, πολλοί θρησκευτικοί, πνευματικοί και κοινωνικοί ηγέτες συνέχισαν να απονέμουν επαίνους προς εκείνον, ενώ άλλοι τον τίμησαν δίνοντας το όνομα του σε σχολεία, δρόμους και άλλα κέντρα.

Από όλες αυτές τις τιμές και τους επαίνους, ο μεγαλύτερος είναι η κληρονομιά της αγάπης που άφησε μέσα στην καρδιά και στην ψυχή όλων αυτών που τον συνάντησαν. Δεν υπάρχει ούτε ένας απ' αυτούς που να μην τον θυμάται με δάκρυα στα μάτια του για την αγάπη που του έδωσε και άγγιξε την καρδιά του. Δεν υπάρχει ούτε ένας άνθρωπος που δεν συγκινήθηκε από την απεριόριστη αγάπη του, τη βαθιά του ταπεινοφροσύνη, τη στοργή του που αγκάλιαζε όλους και τη χάρη του που ξεχείλιζε.

Το, *Η Αγάπη Έχει Μόνον Αρχή*, είναι ένα έργο σε τρεις τόμους - *Τόμος Πρώτος: Η Αυτοβιογραφία του Darshan Singh*, *Τόμος Δεύτερος: Αναμνήσεις από τον Darshan Singh*, *Τόμος Τρίτος: Η Ιστορία της Πνευματικής Αποστολής του Darshan Singh*. - ήταν μια τρομερή προσπάθεια που πήρε πάνω από δεκαπέντε χρόνια για να τελειώσει. Το έργο είναι εμποτισμένο με αναμνήσεις της αγάπης του. Η συλλογή και η συγκέντρωση του υλικού, οι συνεντεύξεις, η έρευνα και η διαμόρφωσή του στην τωρινή του μορφή έγινε από τον Dr. Jay Linksman, τη Ricki Linksman και τον Dr. Vinod Sena, από το 1981 μέχρι το 1989, κάτω από την απευθείας καθοδήγηση του Sant Darshan Singh. Τον τελευταίο χρόνο, προτού να αφήσει το σώμα του το 1989, ο Sant Darshan Singh άφησε λεπτομερείς οδηγίες για το τελειωμό του. Πολλοί άνθρωποι, μεταξύ αυτών η αφοσιωμένη σύζυγος του Sant Darshan Singh, Mata Harbhajan Kaur, η οικογένεια, οι συνάδελφοι, οι γείτονες, οι φίλοι και οι μαθητές του συνέβαλαν με τις αναμνήσεις τους σ' αυτόν τον τόμο.

Ο Sant Darshan Singh έκανε μια τρομερή προσπάθεια για να εξασφαλίσει, ότι αυτό το έργο τον παρουσίαζε σαν ένα άνθρωπο

που μας μιλούσε, γελούσε μαζί μας, έπαιζε μαζί μας, αστειευόταν μαζί μας και έκλαιγε μαζί μας. Όμως, όταν δούμε το σύνολο αυτών που έδωσε, βλέπουμε πως ενώ ζούσε σαν ένας άνθρωπος μεταξύ μας, ήταν παραπάνω από άνθρωπος- ήταν η προσωποποίηση της θείας αγάπης πάνω στη γη. Όπως είπε σε έναν από τους στίχους του:

*Τι σημασία έχει αν ονομάζομαι άνθρωπος,
Αληθινά, είμαι αυτή η ίδια η ψυχή της αγάπης.
Ολόκληρη η γη είναι το σπίτι μου
Και το σύμπαν η χώρα μου.*

Μια φορά, όταν ο Sant Darshan Singh μιλούσε για το με-
γαλείο του Sant Kirpal Singh, είπε, «Μετά από χρόνια, μπορεί
κανείς πολύ σωστά να διερωτηθεί, πόσα απ' αυτά ήταν αλήθεια
και πόσα ήταν απλώς μύθος και ιστορία». Ο Sant Darshan Singh
γνώριζε πως η χάρη, η αγάπη και τα θαύματα των Διδασκάλων
του, που εκείνος ήταν αυτόπτης μάρτυρας ήταν αληθινά, όμως οι
μεταγενέστεροι θα απορούσαν και θα διερώτονταν γι' αυτά. Εμείς
επίσης είμασταν αυτόπτες μάρτυρες στου Sant Darshan Singh τις
πολύριθμες πράξεις χάρης, τα θαύματα και τη θεία αγάπη στην
πράξη. Αυτά είναι άμεσες εμπειρίες για τον καθένα από μας και
είναι γραμμένα μέσα στο δεύτερο και στον τρίτο τόμο αυτού του
έργου.

Προσεύχομαι εκείνοι που θα διαβάσουν αυτόν τον τόμο να
νιώσουν μια εσωτερική αφύπνιση έτσι ώστε και αυτοί επίσης να
μπορέσουν να συναντήσουν έναν πνευματικό Διδάσκαλο, που να
είναι αρμόδιος να τους συνδέσει με το εσωτερικό Φως και Ήχο,
που οδηγεί στην επανένωση της ψυχής τους με το Δημιουργό.
Είθε όλη η ανθρωπότητα να βρει ένα Διδάσκαλο, που να μπορεί
να τους αγκαλιάσει με αγάπη και Φως, όπως έκανε ο Sant Darshan
Singh σε όλους εμάς που είχαμε την ευλογία να τον
συναντήσουμε.

Rajinder Singh

Πρόλογος

Μέσα στην ιστορία υπήρξαν μεγάλοι άγιοι και μύστες που μεταμόρφωσαν τον κόσμο και αφύπνισαν τους ανθρώπους για τον πνευματικό πλούτο που είναι μέσα τους. Οι περισσότεροι από μάς γνωρίζουμε για τη ζωή και τα διδάγματα των αγίων από ό,τι έχουμε διαβάσει στις αφηγήσεις που είναι γραμμένες από τους ιστορικούς και τους μαθητές. Αν και μερικές από αυτές έγιναν από σύγχρονούς τους, οι περισσότερες γράφτηκαν δεκάδες χρόνια, ακόμη και αιώνες, μετά που ο άγιος είχε φύγει από τον κόσμο.

Άλλο πράγμα είναι το να διαβάσει κανείς για τη ζωή ενός αγίου και τελείως άλλο το να είναι κανείς αυτόπτης μάρτυρας ενός αγίου «εν ενεργεία». Μια τέτοια ευκαιρία παρουσιάστηκε όταν οι άνθρωποι είχαν την καλή τύχη να συναντήσουν τον Sant Darshan Singh (1921-1989), το μεγάλο πνευματικό Διδάσκαλο και άγιο μύστη-ποιητή, που δίδαξε το διαλογισμό στο εσωτερικό Φως και Ήχο.

Δεκάδες χιλιάδες αναζητητές της πνευματικότητας σε όλο τον κόσμο μαθήτευσαν σ' εκείνον και απόλαυσαν τη μοναδική εμπειρία, του να συνδιαλέγεται κανείς με έναν άγιο και να μπαίνει σε μια βαθιά σχέση που τη χαρακτήριζε η απεριόριστη αγάπη. Αυτοί μπορούσαν να τον συναντήσουν, να του μιλήσουν και να καθοδηγηθούν προσωπικά από κείνον. Ο Sant Darshan Singh συχνά έλεγε πως ένας δάσκαλος μπολιάζει τον εαυτό του μέσα στο μαθητή. Ήταν με αυτή τη μέθοδο που οι ανώτατες αρχές της πνευματικότητας μεταγγίστηκαν μέσα σ' εκείνους που πήγαν σ' αυτόν. Ήταν ένας φημισμένος ποιητής

και συγγραφέας που έδωσε ομιλίες σε ολόκληρο τον κόσμο. Όμως δίδασκε κυρίως με το παράδειγμα. Όπως πολύ σωστά είπε ο Sant Rajinder Singh, τα γραπτά του Sant Darshan Singh ήταν «μια έκφραση της ζωής του και η ζωή του ήταν μια έκφραση αγάπης».

Ο Sant Darshan Singh ήταν εμποτισμένος με αγάπη για όλη τη δημιουργία. Η θεία αγάπη ήταν το κύριο χαρακτηριστικό και αντανakλάτε μέσα σε κάθε λόγο και πράξη του. Τα μνημειώδη επιτεύγματά του αξίζει να τοποθετηθούν με τη χρονολογική τους σειρά. Αλλά ήταν η σφραγίδα της αγάπης του πάνω στους άλλους που κάνει τη ζωή του τόσο αξιοσημείωτη και αξιομνημόνευτη. Κάθε άτομο που τον συναντούσε, είτε σε μια σύντομη συνάντηση είτε σε μια σχέση που διαρκούσε χρόνια, ήταν βαθιά πεπεισμένο πως το αγαπούσε απεριόριστα.

Το 1981 ο Sant Darshan Singh ενέκρινε την πρόταση που έγινε από τους τρεις μας να αρχίσει να γράφει τη βιογραφία του και την ιστορία της αποστολής του. Ένα προσχέδιο με ένα κατάλογο από ερωτήσεις έγιναν δεκτά από κείνον σαν το σχήμα και το μέγεθος του βιβλίου. Το σχέδιο ήταν να έχει τρία μέρη: την αυτοβιογραφία, τη συλλογή αναμνήσεων από αυτούς που τον γνώρισαν και την ιστορία της ανάπτυξης της πνευματικής του αποστολής. Στα επόμενα χρόνια όλα όσα είχε πει για τον εαυτό του και τη ζωή του είχαν μεταγραφεί από τις κασέτες ήχου και χωρίστηκαν σε θέματα. Εκεί όπου έλειπε η πληροφόρηση ή δεν ήταν σαφής, γίνονταν συνεντεύξεις με τον Sant Darshan Singh. Μια απέραντη ποσότητα υλικού δόθηκε από κείνον πάνω στα θέματα και το πρόχειρο ετοιμάστηκε από μας τους τρεις, κρατώντας προσεκτικά την αφήγηση με τα δικά του λόγια.

Σε μια σειρά από ολονύκτια ξενύχτια που έγιναν σε πολυάριθμες συναντήσεις από το 1982 μέχρι το 1988, ο Sant Darshan Singh ξαναείδε κάθε λέξη του κειμένου, επανεξετάζοντάς το και αλλάζοντας λέξεις για να εκφράσει με πιο ακριβή γλώσσα αυτό ακριβώς που ήθελε να μεταδώσει. Αυτός διέγραψε μερικές αφηγήσεις και πρόσθεσε άλλες που δεν είχαν συλλεχθεί προηγουμένως. Δεν ήθελε τίποτα από ό,τι συμπεριλαμβάνονταν

στο τμήμα της αυτοβιογραφίας να δείχνει πως ίσως αυτο-προβάλλεται ή να παρουσιάζει κάποιον κάτω από μη ευνοϊκό φως. Δεν επιθυμούσε να δοξάζει τον εαυτό του, αλλά πάντοτε επέμενε να περνάει τον έπαινο στους Διδασκάλους του για οποιοδήποτε καλό οι άλλοι απέδιδαν σ' εκείνον. Βεβαιωνόταν, πως τα γεγονότα και οι λεπτομέρειες όλων των αφηγήσεων είχαν ελεγχθεί και ξαναελεγχθεί, έτσι ώστε όταν το χειρόγραφο ήταν πλήρες, ήταν τελείως ικανοποιημένος μ' αυτό. Όπως συχνά έλεγε, «Πρέπει κανείς να πιστεύει μόνον αυτό που βλέπει ο ίδιος, που ακούει από το Διδάσκαλο απευθείας ή που το επαληθεύει από το ζωντανό Διδάσκαλο της εποχής του». Έτσι, έδωσε μια σπάνια ευκαιρία με το να επιβεβαιώσει προσωπικά την αυθεντικότητα της αυτοβιογραφίας του στη διάρκεια της ζωής του, για να μπορούν οι μεταγενέστεροι να έχουν μια καταγραφή, απαλλαγμένη από τους μύθους, τις ιστορίες ή την υπερβολή που συχνά παρεμβαίνουν με τον καιρό μέσα στις ιστορικές αφηγήσεις.

Μεγάλο διάστημα από το 1980 πέρασε συλλέγοντας συνεντεύξεις και αφηγήσεις εκείνων που ήταν στενά συνδεδεμένοι με τον Sant Darshan Singh. Ο δεύτερος τόμος της βιογραφίας περιέχει αυτές τις αφηγήσεις μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται: της συζύγου του, των παιδιών του, μελών της οικογένειας, συναδέλφων, γειτόνων, συναδέλφων ποιητών και μαθητών. Το 1984 έγιναν ξεχωριστές συνεντεύξεις με τη σύζυγό του Harbhajan Kaur, το μεγαλύτερο γιο του Rajinder Singh, τη νύφη του Rita, το μικρότερο γιο του Manmohan Singh και αργότερα με τη νύφη του Satwant. Από το 1984 μέχρι το 1985 έγιναν πρόσθετες συνεντεύξεις με τους συναδέλφους, τους γείτονες και τους συναδέλφους ποιητές του Sant Darshan Singh. Γνωρίζοντας πως ο χρόνος μπορεί να θολώσει την καθαρότητα των αναμνήσεων, ο Sant Darshan Singh διάβασε τις αφηγήσεις για να επαληθεύσει την πιστότητά τους.

Συγχρόνως κάλεσαν τους μαθητές να προσφέρουν αφηγήσεις των αναμνήσεών τους με τον Sant Darshan Singh. Οι αφηγήσεις που δόθηκαν κατά τη διάρκεια της ζωής του εγκρίθηκαν από κείνον. Όποιες αφηγήσεις δεν είχε δει εκείνος για να

τις εγκρίνει, έπρεπε να εγκριθούν, σύμφωνα με τις οδηγίες του, από το διάδοχό του. Σύμφωνα με αυτό, ο Sant Rajinder Singh, που ορίστηκε από τον Sant Darshan Singh να συνεχίσει το πνευματικό έργο μετά από κείνον, επαλήθευσε τα υπόλοιπα άρθρα. Αυτές οι αφηγήσεις, όταν διαβαστούν συνολικά, απεικονίζουν ένα ον, που ενώ φαίνεται τόσο ανθρώπινο, βλέπει κανείς πως είναι υπεράνθρωπο. Δεν μπορεί κανείς παρά να μείνει έκθαμβος για το πόσο χρόνο μπορούσε να δίνει τον εαυτό του τόσο ολοκληρωτικά στον κάθε άνθρωπο, δημιουργώντας σχέσεις με μεγάλο βάθος και δύναμη. Χιλιάδες ένιωσαν μια προσωπική σχέση μαζί του, που τους έδινε τέτοια πληρότητα και ανύψωση, που έγινε, σύμφωνα με τις αφηγήσεις τους, ο ακρογωνιαίος λίθος της ζωής τους. Έδωσε στον καθένα, από τις χιλιάδες ανθρώπους που τον συνάντησαν, το ίδιο μέγεθος της αγάπης, της φροντίδας και της προσοχής, που δίνει ένας γονιός στο παιδί του, έτσι που οι άνθρωποι έφευγαν νιώθοντας πως τους αγαπούσε βαθιά. Τόση ήταν η θειότητα που έρρεε από αυτόν - μπορούσε να αντιμετωπίσει τις ανάγκες τόσων πολλών με τέτοια πληρότητα! Αν κάποιος τον επαινούσε γι' αυτό, έλεγε πως ήταν η χάρη των Διδασκάλων, του Hazur Baba Sawan Singh και Sant Kirpal Singh που εργαζόταν μέσα απ' αυτόν και πως εκείνος ήταν μόνο ένα όργανο.

Η ιστορία της ανάπτυξης της πνευματικής του αποστολής αποτελεί τον τρίτο τόμο αυτής της βιογραφίας. Ο Sant Darshan Singh άρχισε την αποστολή του το 1974 μη έχοντας τίποτα άλλο εκτός από τις ευλογίες των πνευματικών του οδηγών. Ονόμασε την οργάνωσή του, «Sawan Kirpal Ruhami Mission», με τα ονόματα των δυο Διδασκάλων του. Η αξιοσημείωτη ιστορία που χρειάζεται να ειπωθεί είναι το πως διεύρυνε την αποστολή, καθώς αυτή έφτασε τα πεντακόσια πενήντα κέντρα στον κόσμο, μέσα σε δεκαπέντε χρόνια. Ίδρυσε την Sawan Kirpal Publications [SK Publications] εκδίδοντας βιβλία και άλλα κείμενα σε πενήντα γλώσσες, κασέτες ήχου, βίντεο κασέτες και φωτογραφίες. Έκανε τέσσερεις παγκόσμιες περιοδείες, ίδρυσε το Kirpal Ashram στο Δελχί, διοργάνωσε παγκόσμια συνέδρια για την ενότητα και την ειρήνη και συνέδεσε περίπου

ογδόντα χιλιάδες ανθρώπους στο εσωτερικό Φως και Ήχο του Θεού μέσω της διαδικασίας που ονομάζεται μύηση. Σε όλο αυτό το χρονικό διάστημα, οπουδήποτε πήγαινε, άγγιζε την καρδιά και την ψυχή εκατοντάδων χιλιάδων ανθρώπων. Στον τρίτο τόμο, ένα τμήμα συλλέχθηκε από τις προσωπικές αναμνήσεις του Sant Darshan Singh όπως αντιγράφηκαν από βιντεοκασέτες, από συνεντεύξεις μαζί του, από υλικό που εκδόθηκε μέσα στα περιοδικά *Sat Sandesh* και *Ruhani Newsletter* και από βιβλία των Sawan Kirpal Publications. Οι αφηγήσεις του θανάτου του το 1989 εγκρίθηκαν από το διάδοχό του τον Sant Rajinder Singh.

Αυτοί που επιθυμούν να γνωρίσουν πώς είναι το να είναι κανείς στη συντροφιά ενός Αγίου και να έχει την εμπειρία της απεριόριστης θείας αγάπης, μπορούν να το έχουν μόνον συναντώντας έναν ζωντανό άγιο. Αυτοί που ήταν αρκετά τυχεροί να έχουν συναντήσει έναν τέτοιο άγιο, αυτό το βιβλίο θα χρησιμεύσει σαν μια ζωντανή υπενθύμιση, του πόσο έντονη ήταν αυτή η εμπειρία. Εκείνοι που δεν έχουν ακόμη συναντήσει έναν άγιο θα πάρουν μια ιδέα για το τι είναι το να έχει κανείς την εμπειρία μια προσωποποίησης της αγάπης πάνω στη Γή και θα πάρουν έμπνευση και ελπίδα. Όπως ανέφερε συχνά ο Sant Darshan Singh, «Υπάρχει τροφή για τον πεινασμένο και νερό για το διψασμένο». Διαλέγοντας τον Sant Rajinder Singh για πνευματικό του διάδοχο, εξασφάλισε ότι και άλλοι θα μπορούν να απολαύσουν αυτή την εμπειρία. Αυτός ο τόμος εξυπηρετεί σαν ένα φως που καθοδηγεί, δείχνοντας πώς η θεία αγάπη μπορεί να εκφραστεί στην καθημερινή ζωή και να φωτίσει κάθε καρδιά.

Ο Sant Darshan Singh μάς διαβεβαίωσε πως η φλόγα της αγάπης μιας και ανάψει θα καίει για πάντα. Όπως είπε ο Sant Darshan Singh στο στίχο που ενέπνευσε τον τίτλο αυτής της αυτοβιογραφίας, «Η αγάπη έχει μόνον αρχή δεν έχει τέλος».

Dr. Jay Linksman
Ricki Linksman
Dr. Vinod Sena

Η Αγάπη έχει Μόνον Αρχή

Γέννηση και Μύηση

Ήταν μεγάλη τύχη για μένα να γεννηθώ μέσα στο σπίτι κάποιου που ήταν η ενσάρκωση του Θεού, κάποιου που ήταν ο Λόγος που έγινε σάρκα, κάποιου που ήταν ένας ζωντανός Θεάνθρωπος. Ο πατέρας μου, ο Sant Kirpal Singh ήταν ένας άγιος. Γενικά οι αναζητητές φτάνουν στην αλήθεια μετά από μια μακριά και κοπιαστική αναζήτηση. Αυτό που οι άλλοι το βρήκαν μετά από πολλά βάσανα, δυσκολίες και μόχθο, μπορείτε να πείτε, εγώ το βρήκα σχεδόν σαν μια κληρονομιά. Για τέσσερα χρόνια πριν τη γέννησή μου το 1921, ο πατέρας μου έβλεπε τον Hazur Baba Sawan Singh εσωτερικά. Πίστευε πως η φωτεινή μορφή που έβλεπε ήταν αυτή του Guru Nanak.

Ήταν περίπου τρία χρόνια μετά που γεννήθηκα που ο πατέρας μου επισκέφτηκε την πόλη της Beas για πρώτη φορά. Του άρεσαν τα ποτάμια και δήθεν πήγε να δει τον ποταμό Beas, αλλά στην πραγματικότητα κάτι τον τραβούσε ακατανίκητα έτσι ώστε να έχει την πρώτη συνάντηση, στο φυσικό επίπεδο, με το Διδάσκαλό του Baba Sawan Singh. Στο μικρό σιδηροδρομικό σταθμό, κάλεσε το σταθμάρχη, κύριο Bua Das, για να τον ρωτήσει ποιος ήταν ο πιο γραφικός δρόμος προς την όχθη του ποταμού. Αλλά, προτού μπορέσει να προσφέρει μια λέξη, ο σταθμάρχης τον ρώτησε αν είχε έρθει για να δει τον μεγάλο άγιο της Beas.

«Υπάρχει κάποιος άγιος που ζει εδώ;» αποκρίθηκε ο πατέρας μου και ρώτησε για το δρόμο προς τη Beas που κατοικούσε ο άγιος. Έτσι περπατώντας στις όχθες του ποταμού Beas, ο Sant Kirpal Singh έκανε το πρώτο του προσκύνημα στη Dera Baba Jaimal Singh*. Όταν είδε τον Baba Sawan Singh τον αγάπησε από την πρώτη στιγμή. Στο κάτω-κάτω, έβλεπε το Διδάσκαλό του για επτά χρόνια στα εσωτερικά επίπεδα χωρίς να συνειδητοποιεί πως η φωτεινή μορφή που έβλεπε ήταν ενός ζωντανού και όχι ενός περασμένου Διδασκάλου. Ο πατέρας μου ρώτησε τον Hazur, «Γιατί αυτή η αργοπορία» και ο Hazur απάντησε, «Αυτή ήταν η κατάλληλη ώρα για τη συνάντησή μας».

Μεγάλωσα μέσα σε μια οικογένεια όπου ολόκληρη η ατμόσφαιρα ήταν φορτισμένη με πνευματικότητα. Όταν ξυπνούσα, έβλεπα τον πατέρα μου (που τον καλούσα Bauji) και τη μητέρα μου να κάθονται σε διαλογισμό. Καθόμουν σταυροπόδι δίπλα τους, προσπαθώντας να ακολουθήσω το παράδειγμά τους. Το 1926, όταν ήμουν μόνο πέντε χρονών, πήρα το θάρρος και ζήτησα από το μεγάλο Διδάσκαλο Hazur Baba Sawan Singh στη Beas να μου δώσει Naam (μύηση).

Αυτός χαμογέλασε και μου έδωσε μερικά γλυκά λέγοντας, «Πάρε το enaam σου». [Ennam Είναι μια Ουρδική λέξη και σημαίνει «ανταμοιβή» ή «έπαινος»]. Έφυγα τρέχοντας με αυτό που μου έδωσε, αλλά γρήγορα συνειδητοποίησα πως αυτά τα γλυκά δεν ήταν η απάντηση σ' αυτό που είχα ζητήσει. Έτσι πήγα ξανά στον Hazur και ζήτησα πάλι το Naam.

Όταν πήγε να μου δώσει και άλλα γλυκά, παρακάλεσα, «Θέλω το ίδιο Naam που έδωσες στον Bauji μου».

Ακούγοντας αυτό ο Hazur είπε, «Εντάξει, έλα ξανά το απόγευμα».

Όταν ξαναπήγα, ο Hazur καθόταν σε μια αναπαυτική καρέκλα στο δωμάτιό του. Μου έγνεψε να καθίσω σταυροπόδι στο πάτωμα μπροστά του. Βάζοντας τον αντίχειρά του πάνω στο μέτωπό μου μού ζήτησε να συγκεντρωθώ μέσα μου. Ανέβηκαν

* Το όνομα του Ashram που κατοικούσε ο Hajur Baba Sawan Singh

πάνω από τη σωματική συνειδητότητα και άρχισα να λέω για τα διάφορα φώτα που έβλεπα.

Όταν είπα πως μπορούσα να δω τα άστρα, παρατήρησε, «Αυτό είναι αρκετό προς το παρόν. Μπορείς να έχεις τα υπόλοιπα αργότερα».

Ήμουν τόσο καταχαρούμενος με την εμπειρία , που όταν βγήκα έξω και είδα τον πατέρα μου να έρχεται από μακριά φώναξα, «Πατέρα, πατέρα, μέχρι πού πήρες το Naam; Εγώ το πήρα μέχρι τα άστρα».

Η Πειθαρχία στο Σπίτι

Σαν παιδί δεν έπαιρνα το πρωινό μου αν δεν είχα καθίσει για διαλογισμό. Μια ώρα διαλογισμός το πρωί επιβαλλόταν. Η ζωή στο σπίτι μας ήταν τόσο πειθαρχημένη που γινόταν ένα μέρος του είναι μας.

Ποτέ δεν ακούσαμε τους γονείς μας να κρίνουν τους άλλους.

Πολλοί έρχονταν να δουν τον πατέρα μου και αν κανείς από αυτούς άρχιζε να κρίνει κάποιον άλλο, ο πατέρας μου άλλαζε κουβέντα λέγοντας, «Γιατί να μη συζητάμε κάτι που να είναι για το δικό μας καλό αντί να κρίνουμε τους άλλους;»

Η ζωή στο σπίτι ήταν επικεντρωμένη στην αλήθεια: μιας και έδινε το λόγο του κανείς τον κρατούσε. Βλέπαμε συνέχεια ένα ατέλειωτο ρεύμα από επισκέπτες που έρχονταν να δουν τον πατέρα μου. Είχαν όλων των ειδών τα προβλήματα και αυτός πάντοτε τους άκουγε με πολύ μεγάλη υπομονή και φιλευσπλαχνία. Αν κάποιος είχε οικονομικές δυσκολίες, ο πατέρας μου τον βοηθούσε δίνοντάς του χρήματα. Αν κάποιος ήταν πολύ ταραγμένος και αναστατωμένος τον έφερνε στο δωμάτιό μου και τον έβαζε σε διαλογισμό. Αν κάποιος είχε ένα πρόβλημα, το σημείωνε στο σημειωματάριό του και έβλεπε αν μπορούσε να διορθώσει την κατάσταση μιλώντας σε κάποιον που θα μπορούσε να βοηθήσει. Αν έβλεπε κάποιον να είναι σε τρομερή αγωνία, προσφερόταν να πάει στο δικό του Διδάσκαλο, Hazur Baba Sawan Singh και να μιλήσει γι' αυτό σ' Εκείνον. Πόσο μεγάλη καρδιά είχε!

Κατά τη διάρκεια της ημέρας ο πατέρας μου ήταν απασχολημένος στο γραφείο του. Το βράδυ η οικογένεια καθόταν μαζί για φαγητό. Αρχίζαμε με μια προσευχή προς τον Κύριο, ευχαριστώντας Τον για το φαγητό μας.

Μετά, ο πατέρας μου έφευγε για να επισκεφτεί τους αρρώστους και αυτούς που είχαν ανάγκη στα νοσοκομεία ή στα σπίτια τους. Εγώ τον συνόδευα σε πολλές τέτοιες επισκέψεις όπου οι άνθρωποι δεν ήταν καλά, περνούσαν πολλά βάσανα, πέθαιναν ή υπέφεραν επειδή είχαν χάσει τη δουλειά τους. Οπουδήποτε πήγαινε ο πατέρας μου έβλεπα πως αυτοί που ήταν σε μια απελπιστική κατάσταση έπαιρναν κουράγιο, έμπνευση και βοήθεια. Συχνά οι ασθενείς αμέσως καλυτέρευαν και μερικές φορές, μπορούσα να το δω, πως ο πατέρας μου αδιαθετούσε κάπως ο ίδιος. Σπάνια θα συναντήσετε ένα πρόσωπο που να έχει τόσο πολλή φιλευσπλαχνία για τους άλλους, να είναι τόσο πρόθυμος να βοηθήσει τους άλλους και να δίνει τόση χάρη που να επωμίζεται το φορτίο των άλλων.

Ο πατέρας μου ξόδευε ένα σημαντικό μέρος από το εισόδημά του για τη δουλειά του σάτσανγκ* και για να βοηθήσει τους φτωχούς. Θυμάμαι μια περίπτωση που μια οικογένεια είχε έλλειψη χρημάτων. Δεν είχαν ακόμη ούτε να φάνε, έτσι μια νύχτα αποφάσισαν να αυτοκτονήσουν. Οι άγιοι γνωρίζουν τα πάντα και τη στιγμή που η οικογένεια ετοιμαζόταν να βάλει τέλος στη ζωή της, ο πατέρας μου χτύπησε την πόρτα και μπήκε στο δωμάτιό τους. Τους βοήθησε φροντίζοντας τις ανάγκες τους και δίνοντάς τους μια καινούρια παράταση στη ζωή.

Όταν ο πατέρας μου πήγαινε να επισκεφτεί κάποιον συνήθως πήγαινε περπατώντας. Του άρεσε να περπατά και έκανε μακρινά ταξίδια. Τα ονομάζω ταξίδια γιατί κανονικά περπατά κανείς ένα μίλι ή δύο, αλλά όταν συνόδευες τον πατέρα μου ποτέ δεν γνώριζες πόσα μίλια θα περπατούσε και όταν περπατούσε πήγαινε με τρομερή ταχύτητα. Ήταν ένας ψηλός, αδύνατος και ωραίος άντρας, που ήταν τόσο γοργοπόδαρος που

* Σάτσανγκ (Satsang): Κατά γράμμα σημαίνει «συνάθροιση Αλήθειας». Ο όρος χρησιμοποιείται εδώ αναφερόμενος στην πνευματική εργασία της διάδοσης των διδαγμάτων ενός αγίου μέσω ομιλιών

οι άνθρωποι συχνά έπρεπε να τρέχουν για να συμβαδίζουν μαζί του. Φορούσε πάνινα παπούτσια και καθώς κινιόταν στους δρόμους, περπατούσε στα δάκτυλα των ποδιών του.

Μια φορά του είπα, «Κύριε, έχεις ένα πολύ μεγάλο πλεονέκτημα».

«Τι;» ρώτησε.

Του εξήγησα, «Τα τακούνια των παπουτσιών σου ποτέ δεν χρειάζονται επισκευή».

«Γιατί;» ρώτησε.

Του είπα, «Γιατί τα τακούνια σου σπάνια αγγίζουν το έδαφος».

Αν και ταξιδούσαμε πολλά μίλια με τα πόδια, ποτέ δεν ένιωσα εξάντληση. Όχι μόνον είχε απεριόριστη ζωτικότητα αυτός ο ίδιος, αλλά μετέδιδε και στους άλλους τη ζωτικότητά του. Στο δρόμο, συχνά σταματούσε για να αγοράσει φρούτα. Αγόραζε μπανάνες από ένα κατάστημα ή πορτοκάλια από ένα άλλο. Ήταν ειδικός στο να διαλέγει φρούτα και διάλεγε τα πιο γλυκά μόνο κοιτάζοντας το κοτσάνι ή την επιφάνεια ή μυρίζοντάς τα. Γνώριζε επίσης και τα χαρακτηριστικά και την επίδραση κάθε φρούτου για παράδειγμα, γνώριζε αν θα φέρει δροσιά ή ζέστη στο σώμα.

Έτσι ενώ συνόδευα τον πατέρα μου, έμαθα πώς να εξυπηρετώ τους αρρώστους και να βοηθώ τους φτωχούς και αυτούς που έχουν ανάγκη. Η τέχνη του ήταν θεϊκή τέχνη. Τους φρόντιζε, τους ανακούφιζε και τους πρόσφερε φαγητό με τα ίδια του τα χέρια. Με τα καλά του λόγια και το θείο του παράδειγμα, υπενθύμιζε στους ανθρώπους τον αληθινό σκοπό της ζωής.

Ένα άλλο περιστατικό που θυμάμαι έντονα έγινε το 1938. Ήμουν δεκαέξι χρονών τότε. Πήγαίνα με τον πατέρα μου και ήταν η εποχή των μουσώνων, έβρεχε πολύ. Ξαφνικά, βρήκαμε ένα πολύ γέρο, αδύναμο, αδυνατισμένο άνδρα Μουσουλμάνο, να κείτεται στο χαντάκι στην άκρη του δρόμου. Φαινόταν σα να είχε γλιστρήσει στο χαντάκι με το νερό και ήταν πολύ αδύναμος ακόμα και για να σηκωθεί. Ο πατέρας μου αμέσως έτρεξε εκεί, τον σήκωσε και τον πήγε σ' ένα γιατρό εκεί κοντά, που του έδωσε κάποιο φάρμακο. Ο γέροντας ήταν μουσκεμένος,

έτσι ο πατέρας μου έβγαλε το δικό του πουκάμισο και του το έδωσε. Όταν επιστρέψαμε σπίτι, ο πατέρας μου ήταν βρεγμένος μέχρι το κόκκαλο. Η φιλευσπλαχνία του Sant Kirpal Singh δεν περιοριζόταν από τους κοινωνικούς φραγμούς. Αυτός δεν περιοριζόταν από καμιά ειδική θρησκεία, κάστα ή πίστη.

Αυτό το μικρό συμβάν που έγινε τόσο πολλά χρόνια πριν στη Λαχώρη μου έκανε βαθιά εντύπωση. Πώς μπορούσε ένα τέτοιο περιβάλλον να μην έχει μια διαρκή επίδραση στο νου ενός παιδιού;

Εξυπηρετώντας Τον Πατέρα Μου

Ο πατέρας μου μας δίδαξε να σεβόμαστε και να υπηρετούμε τους γονείς μας και τους συγγενείς μας. Ήταν το ευχάριστο και υποχρεωτικό μου καθήκον το πρωί και προτού να πάω στο κρεβάτι να αγγίξω τα πόδια των γονιών μου*.

Σαν παιδί πρέπει να ομολογήσω πως είχα κάποια αίσθηση διάκρισης· δηλαδή, έκανα τα πάντα για να ευχαριστήσω τον πατέρα μου. Είχα μεγάλο σεβασμό και στοργή γι' αυτόν από την παιδική μου ηλικία. Με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, με αγαπούσε απέραντα και αυτή η μεγάλη στοργή πιθανόν ενσταλάχθηκε μέσα μου. Όταν ήθελε ένα ποτήρι νερό, έβγαζα τρεις κουβάδες γεμάτους με τη χειροκίνητη αντλία και του έφερνα κρύο νερό το καλοκαίρι και ζεστό νερό το χειμώνα.

Καθάριζα το ποδήλατό του κάθε πρωί και, αν ήταν ανάγκη, το πήγαινα για επισκευή. Ενώ στην περίπτωση του δικού μου ποδήλατου, το να βάλω το πόδι μου πάνω στο λάστιχο της μπροστινής ρόδας εξυπηρετούσε πολλές φορές σαν φρένο και ο προφυλακτήρας για τη λάσπη συχνά εξυπηρετούσε για κουδούνι, πάντοτε βεβαιωνόμουν πως το ποδήλατο του πατέρα μου, ήταν σε πολύ καλή κατάσταση. Έλεγα για να είμαι σίγουρος ότι τα φρένα και το κουδούνι δούλευαν σωστά και ότι οι αλυσίδες ήταν λαδωμένες. Η μόνη ώρα που δημιουργούνταν

* Σημ. Μετ. Το άγγιγμα των ποδιών είναι έθιμο της Ανατολής σε ένδειξη σεβασμού.

προβλήματα ήταν όταν έπρεπε να χρησιμοποιήσει το δικό μου ποδήλατο. Τότε έβλεπε πως η παραμέλησή του ήταν τέτοια που ούτε ένα μέρος του δεν ήταν σε κανονική κατάσταση! Σ' αυτό το σημείο με μάλωνε επειδή το παραμελούσα.

Μου άρεσε πολύ να τρέχω με το ποδήλατο γρήγορα, μερικές φορές ακόμη και χωρίς να βάζω τα χέρια μου στο τιμόνι και μερικές φορές οι θείοι μου παραπονιόνταν στον πατέρα μου γι' αυτό!

Άλλα καθήκοντα που μου έδιναν μεγάλη χαρά ήταν να κόβω κλαδιά από τα δέντρα για να κάνω μια *dattan* ή οδοντόβουρτσα για τον πατέρα μου και να πηγαίνω στην αγορά για να αγοράσω φρούτα και γιαούρτι (*curd*) για κείνον. Οτιδήποτε αγόραζα πάντοτε ήταν της καλύτερης ποιότητας. Έτσι, πήγαινα στο κατάστημα ενός *halwai* ή ζαχαροπλάστη όπου πουλούσαν γιαούρτι. Ζητούσα από τον καταστηματούχο να μου δώσει ένα δείγμα να δοκιμάσω. Εκείνη την εποχή φαινόταν τόσο παράξενο - ένα αγόρι να πηγαίνει σε τρία καταστήματα, να δοκιμάζει λίγο γιαούρτι πάνω σ' ένα φύλλο, να το αφήνει και να πηγαίνει στη συνέχεια στο επόμενο, μέχρι να βρει το καλύτερο. Όμως πάντοτε το έκανα αυτό έτσι ώστε να επιστρέφω σπίτι με το καλύτερο γιαούρτι.

Η μητέρα μου ήταν μια εξαιρετική γονιός και μια γεμάτη αγάπη και αφοσίωση σύζυγος. Ήταν υπόδειγμα εξυπηρέτησης και ταπεινοφροσύνης και είχε μια ευγενική, φιλική και γλυκιά φύση. Σεβόμουν πολύ και υπάκουα τη μητέρα μου και έκανα το καλύτερο που μπορούσα για να την εξυπηρετήσω όταν το καλούσε η περίπτωση. Αλλά υπήρχαν φορές που έκανα σκανδαλιές. Όταν έρχονταν επισκέπτες στο σπίτι, τους συναντούσα με αγάπη και σεβασμό και ήταν πολύ ευχαριστημένοι μαζί μου. Πάντοτε έλεγαν ένα καλό λόγο για μένα στον πατέρα μου. Αλλά όταν η μητέρα μου ήταν μόνη της, διασκεδάζα πειράζοντάς την. Όταν γύριζα σπίτι από το σχολείο έβλεπα τι λαχανικά ήταν μαγειρεμένα στην κουζίνα. Αν είχε ετοιμάσει τρία λαχανικά, ζητούσα ένα τέταρτο που δεν το είχε ετοιμάσει!

Όταν μου ζητούσε να κάνω δουλειές του σπιτιού, έλεγα, «Δεν ξέρεις ότι αύριο έχω εξετάσεις;» Μετά έχωνα το κεφάλι

μου μέσα στα βιβλία μου. Δεν έκανα τη δουλειά της με τόση αφοσίωση όπως έκανα του πατέρα μου. Έτσι υπήρχαν φορές που παραπονιόταν στον πατέρα μου. Μια φορά, ενώ περπατούσα μέσα από ένα διάδρομο προς τη σκάλα στο σπίτι μας, πέρασα μπροστά από το δωμάτιο του πατέρα μου. Είδα τη μητέρα μου εκεί μέσα να παραπονιέται σ' εκείνον. Προσπάθησα βιαστικά να περάσω το δωμάτιο θέλοντας να φτάσω στη σκάλα και να τρέξω έξω, για να ξεφύγω από αυτή την ενοχλητική θέση. Άκουσα τη μητέρα μου να λέει, «Αυτό το αγόρι δεν με ακούει πάντοτε» και ο πατέρας μου της έλεγε, «Όχι, είναι τόσο καλό παιδί. Κάνει όλες τις δουλειές. Δεν συνάντησα ούτε έναν άνθρωπο που να έρχεται στο σπίτι και να μην έχει ένα καλό λόγο γι' αυτόν. Εσύ είσαι η μόνη που παραπονιέσαι». Τότε εγώ, καθώς περνούσα από κει, έδειξα τον αντίχειρά μου στη μητέρα μου και τον κούνησα πέρα-δώθε σαν ένδειξη νίκης. Αλλά κατά κάποιον τρόπο και ο πατέρας και η μητέρα μου με είδαν και οι δύο να το κάνω αυτό! Φοβήθηκα τόσο πολύ, που έφυγα τρέχοντας με όλη μου την ταχύτητα για το σχολείο.

Μαθήματα για τη Ζωή και το Θάνατο

Ένα από τα περιστατικά που θυμάμαι απεικονίζει πόσο αυτοπαραδομένος ήταν ο πατέρας μου στον Hazur αυτό ήταν το θέλημα του Θεού από την αρχή. Είχα δύο μικρότερους αδελφούς, ο ένας ήταν ο Hamaam και ο άλλος ο Jaswant. Ο Hamaam ήταν ένα πολύ όμορφο παιδί. Πήρε ακόμη και το πρώτο βραβείο στα παιδικά καλλιστεία. Ήταν επίσης προικισμένος με μεγάλη εξυπνάδα. Το 1927, όταν άρχισα να πηγαίνω στο σχολείο στο Rawalpindi, ο Hamaam πέθανε σε ηλικία τριών χρονών. Όταν πέθανε, ένας μεγάλος αριθμός ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένων και αρχηγών από διάφορες θρησκείες, ήρθαν να δουν τον πατέρα μου. Είχε διαδοθεί πως ο πατέρας μου ήταν άγιος και πως έκανε Satsang. Αυτοί οι άνθρωποι ήρθαν και είπαν, «Ας δούμε τώρα την κατάσταση ενός που κηρύττει: “Γλυκό είναι το Θέλημά Σου”. Αν αυτός είναι άγιος με την αληθινή έννοια της λέξης, αν ο Διδάσκαλός του είναι τέλειος και αυτός ακολουθεί ένα τέλειο μονοπάτι, τότε ο θάνατος του γιου του δεν θα πρέπει να τον επηρεάσει όπως θα επηρεάζε έναν κοινό άνθρωπο». Ο πατέρας μου είχε δεχτεί το θάνατο του γιου του με μεγάλη ηρεμία και όταν αυτοί οι άνθρωποι ήρθαν, μπόρεσαν να δουν ότι τον είχε δεχτεί σαν το θέλημα του Θεού. Αυτό τους έκανε μεγάλη εντύπωση και άρχισαν να τον σέβονται σαν άγιο άνθρωπο. Δεν έχει σημασία πόσο βαρύ ήταν το πρόγραμμα του ή

ποια ήταν η κρισιμότητα των καταστάσεων, τίποτα δεν μπορούσε να εμποδίσει τον πατέρα μου να πάει να δει τον Hazur. Αν κάποιος από μάς ήταν βαριά άρρωστος στο σπίτι και ο γιατρός είχε πει πως ο πυρετός είχε φτάσει σε ένα κρίσιμο στάδιο, πάλι θα πήγαινε, αφού είχε εξασφαλίσει την κατάλληλη ιατρική θεραπεία. Μια φορά, όταν ήμουν άρρωστος, η κατάστασή μου έγινε τόσο σοβαρή που ο γιατρός συμβούλευσε τον πατέρα μου να πάρει άδεια από τη δουλειά του, επειδή μπορεί να πέθαινα οποιαδήποτε στιγμή. Πήρε άδεια για να είναι μαζί μου, αλλά ο πατέρας μου είπε ότι η ζωή και ο θάνατος ήταν στα χέρια του Μεγάλου Διδασκάλου. Την Κυριακή έφυγε για να κάνει το Satsang στο Amritsar. Μετά, βλέποντας πως ήταν σχεδόν στα μισά της Beas, αποφάσισε, «Ας πάω να έχω τη darshan του Κυρίου μου, Hazur». Συνήθιζε να περιγράφει ο ίδιος πώς ανέβηκε στον πάνω όροφο στο Διδάσκαλό του. Ο Hazur ήταν ξαπλωμένος σε μια πολυθρόνα.

Τη στιγμή που είδε τον πατέρα μου ρώτησε, «Τι γίνεται ο γιός σου;» Ο Πατέρας μου δεν του είχε πει ακόμη ότι ήμουν σε κρίσιμη κατάσταση. Τότε είπε στον Hazur για την κατάστασή μου, ότι ο γιατρός τού είχε πει να μείνει δίπλα στο κρεβάτι μου και εκείνος πήγε να κάνει το καθήκον του στο Amritsar. Είπε στον Hazur ότι είχε μια μεγάλη επιθυμία να τον δει προτού επιστρέφει στο σπίτι. Ο Hazur έμοιαζε να έχει μεγάλη αγωνία.

Έτσι ο πατέρας μου του είπε, «Οποιος σκέπτεται εσένα Διδάσκαλε τού φεύγει όλη η στενοχώρια. Γιατί φαίνεσαι τόσο ανήσυχος;»

Ο μεγάλος Hazur απάντησε, «Όταν εσύ πέρασες σε μένα το δικό σου φορτίο, φυσικά έπρεπε να το βαστάξω. Ο Darshi* πρέπει να γίνει καλά. Θα είναι το στήριγμά σου στα χρόνια που θα 'ρθουν».

Η έκφραση «Ο Θεός πρώτα και έπειτα ο κόσμος», στη ζωή του είχε μεταφραστεί στο αξίωμα, «Ο Διδάσκαλος πρώτα και έπειτα ο κόσμος».

* Darshi είναι το χαϊδευτικό υποκοριστικό του Darshan που του είχε δοθεί από τον πατέρα του

Η Αγάπη του Χαζούρ (Hazur)

Συχνά επισκεπτόμουν την Beas μαζί με τους γονείς μου. Αν και πρέπει να πω ότι ήμουν ο πιο ανάξιος, όμως για κάποιους λόγους που αυτός γνώριζε καλύτερα, ο Hazur ήταν εξαιρετικά στοργικός, γεμάτος αγάπη και καλός προς εμένα. Μου έδινε πολλή χάρη και ήταν πολύ επιεικής. Ακόμη το θυμάμαι - και τότε η καρδιά μου σκιρτά από χαρά - πως οποτεδήποτε πήγαινα να τον δω έβαζε το χέρι του στο μάγουλό μου ή με χτυπούσε χαϊδευτικά στο κεφάλι. Όταν ήμουν παιδί με φώναζε «Κάκα» (αγαπητό παιδί), «Purana yar» (ένας παλιός φίλος) ή «Darshi» - το υποκοριστικό που μου είχε δώσει ο πατέρας μου.

Όταν ήμουν επτά χρονών, ο Hazur επισκέφτηκε το χωριό μας, το Sayyad Kasran, κοντά στο Rawalpindi (τώρα ανήκει στο Πακιστάν). Ο πατέρας μου μού είχε αναθέσει κάποια μικρή εργασία. Ενώ εγώ έκανα αυτή τη δουλειά, εκείνος συνοδούσε τον Hazur από ένα κυκλικό δρόμο σε ένα κοντινό χωριό. Όταν τελείωσα αυτή την εργασία είδα πως είχαν ήδη καλύψει μια αρκετά μεγάλη απόσταση. Αν τους ακολουθούσα από τον ίδιο δρόμο δεν θα μπορούσα να τους φτάσω. Ο μόνος τρόπος για να τους φτάσω ήταν να κατηφορίσω από έναν πολύ απόκρημνο λόφο εκεί κοντά. Όταν είδα τον Hazur από μακριά, ένιωσα τόσο συνεπαρμένος που αυθόρμητα έτρεξα κατρακυλώντας την πλαγιά. Καθώς ήμουν πολύ μικρό παιδί, ο

καθένας περίμενε να με δει να πέφτω με τραγικά αποτελέσματα. Με τη χάρη του Διδασκάλου μου, μπόρεσα να συνεχίσω να τρέχω ωστόσο τελικά παραπάτησα και βρέθηκα με το κεφάλι μου στα πόδια του Hazur. Αυτός αμέσως με σήκωσε στα χέρια του και με φίλησε. Στρεφόμενος προς αυτούς που τον συνόδευαν, είπε, «Είναι ο παλιός μου φίλος».

Ο Hazur ήταν ειδικά επιεικής σ' εμένα, αλλά θυμάμαι πως μια φορά κινδύνευσα να με κατσαδιάσει και μια άλλη φορά με μάλωσε ελαφρά. Η πρώτη φορά ήταν όταν ήμουν πολύ μικρός. Είχαμε ένα παιχνίδι στην Ινδία που λεγόταν «chor-sep- ahi», που σημαίνει «κλέφτης και αστυνόμος». Έπαιζα αυτό το παιχνίδι με τους φίλους μου και θα ήμουν εγώ ο κλέφτης. Ήταν σούρουπο και ο Hazur έτρεχε να στέκεται δίπλα σε έναν μεγάλο τοίχο. Ο «αστυνόμος» στο παιχνίδι μας κυνηγούσε εμένα, έτσι πήδηξα πάνω από τον τοίχο για να ξεφύγω, γιατί σκέφτηκα πως δεν θα τολμούσε να πηδήξει τόσο πολύ. Δεν ήξερα όμως ότι είχα πηδήξει πάνω από το κεφάλι του Hazur. Δεν τον είχα δει καθόλου και συνέχισα να τρέχω. Ανακάλυψα αργότερα πως ο Hazur βλέποντας ένα μικρό αγόρι να πηδάει τον τοίχο πάνω από το κεφάλι του και να συνεχίζει να τρέχει, ρώτησε, «Ποιος είναι αυτός;» Κάποιος απάντησε, «ο Darshi».

Τότε ο Hazur ρώτησε, «Τί κάνει;» Και του είπαν, «Τα παιδία παίζουν chor-sepahi».

Ο Hazur είπε τότε, «Είναι τόσο θαρραλέος!» Όταν άκουσα τι είχα κάνει άρχισα να τρέμω από την κορυφή μέχρι τα νύχια και σκέφτηκα πως σίγουρα κάτι θα συνέβαινε σε μένα εκείνο το βράδυ. Αλλά κατά κάποιο τρόπο, τη γλύτωσα φτηνά.

Είναι ωραίο να είναι κανείς ένα πειθαρχημένο παιδί, αλλά υπάρχουν φορές που χρησιμοποιείς το προνόμιο της ηλικίας σου για να αποφύγεις πολλά. Μια φορά όταν ήμουν περίπου δέκα χρονών ταξίδευα από τη Λαχώρη στην Beas για να δω το μεγάλο Διδάσκαλο. Στα παιδιά πάντα έλεγαν να προσέχουν όταν κατεβαίνουν από τα τρένα, αλλά καθώς αρχίσαμε να πλησιάζουμε στο σιδηροδρομικό σταθμό της Beas ήμουν σε τέτοια υπερδιέγερση, που δεν μπορούσα να περιμένω και πήδηξα από το τρένο στην εξέδρα, ενώ αυτό έτρεχε ακόμη και κυλούσα

και κυλούσα και μόνο ο Διδάσκαλος γνωρίζει πώς ξέφυγα και δεν χτύπησα. Οι άνθρωποι που κοίταζαν από τα παράθυρα του τρένου με είδαν να πέφτω στην εξέδρα και ανησύχησαν μήπως κυλήσω στις ράγες και γίνω κομμάτια από τις ρόδες του τρένου. Αλλά παρόλα αυτά, τη γλύτωσα.

Μαζεύτηκαν όλοι γύρω μου όταν το τρένο σταμάτησε και δέχτηκα βροχή επιπλήξεων από παντού. Οι περισσότεροι με επέπλητταν και με νουθετούσαν, ενώ μερικοί εξυμνούσαν την απεριόριστη χάρη του Διδασκάλου, που με έσωσε από τη συμφορά. Άκουσα τον καθένα υπομονετικά - εκείνη την ώρα δεν φαινόταν να υπάρχει άλλη επιλογή. Έκλεισα τα μάτια μου και θυμήθηκα το Διδάσκαλό μου. Η κατάστασή μου ήταν όπως αυτή του ποιητή που είπε πως αν και χιλιάδες τον είχαν συμβουλέψει να σταματήσει το κρασί, αυτός γέμισε την κούπα του και ήπιε.

Έχοντας σκεφτεί το Διδάσκαλο, ξέχασα όλα όσα μου είχαν πει και έφυγα τρέχοντας για την Dera. Όταν έφτασα στη Dera και πήγαμε όλοι να δώσουμε τα σέβη μας στο Hazur, έβαλα το κεφάλι μου στα ιερά του πόδια. Με χτύπησε χαϊδευτικά και τότε κάποιος παραπονέθηκε ότι είχα πηδήξει από το τρένο ενώ ήταν σε κίνηση και διέτρεξα τον κίνδυνο να γίνω κομμάτια. Ο Hazur με κοίταξε, πρώτα συλλογισμένος, μετά ζαρώνοντας τα φρύδια.

Ύστερα, σηκώνοντας ξαφνικά το μπαστούνι του στον αέρα είπε, «Κοίτα δω, μην το επαναλάβεις. Μην το ξανακάνεις αυτό!»

Εγώ απολογήθηκα και είπα, « Συγγνώμη Κύριε. Δεν θα το ξανακάνω».

Μύηση

Το Σεπτέμβριο του 1934, ένας διακεκριμένος αρχηγός των Akali, ο Sohan Singh Rangilla, επισκέφτηκε την Beas. Εντυπωσιάστηκε πολύ από τα διδάγματα ου Hazur και ζήτησε από το μεγάλο Διδάσκαλο το δώρο της μύησης. Καθώς το μηνιαίο Satsang, στο οποίο δινόταν κανονικά η μύηση ήταν κάπως μακριά, ο Hazur κανόνισε να δοθεί και μια παραπάνω μύηση ειδικά για την περίπτωση. Τότε κι εγώ επίσης πήρα το θάρρος και ζήτησα από το Διδάσκαλο το Naam. Ο Hazur κανονικά δεν έδινε πλήρη μύηση σε αναζητητές κάτω από την ηλικία των δεκάξι ή δεκαεπτά χρόνων. Εγώ ήμουν μόνο δεκατριών. Με κοίταξε από την κορυφή μέχρι τα νύχια και με τη χάρη του δέχτηκε την παράκλησή μου.

Όταν ήμουν μαθητής συνήθως περνούσα τις καλοκαιρινές μου διακοπές με τον Hazur στην Beas. Όταν έφτανα εκεί, πήγαινα κατευθείαν στο σπίτι του Hazur για να του υποβάλω τα σέβη μου. Αλλά ένα καλοκαίρι, το 1935, όταν ήμουν περίπου δεκατεσσάρων χρονών, οι φύλακες στην πόρτα δεν μου επέτρεψαν να μπω. Σκέφτηκα ότι αφού δεν μου επιτράπηκε να χαιρετίσω τον Hazur, θα έπρεπε να κάνω κάποια seva*. Κτιζόταν η καινούρια αίθουσα του satsang. Κατά τη διάρκεια της ημέρας έκανα την εξυπηρέτησή μου, ελπίζοντας πως ίσως ο Διδάσκαλος περάσει από κει που εργαζόμουν και τότε θα

* seva: κατά λέξη «ανιδιοτελής εξυπηρέτηση».

μπορούσα να του δώσω τα σέβη μου. Έσπαζα τούβλα σε μικρά κομματάκια που θα χρησιμοποιούνταν για το κτίριο. Αλλά πέρασαν δυο ατέλειωτες μέρες. Ο Hazur δεν είχε φανεί και ένιωθα ότι δεν μπορούσα να πάω στο σπίτι του. Με κατέλαβε θλίψη, αν και δεν είναι η φύση μου να είμαι θλιμμένος. Αυτές οι δύο μέρες μου φάνηκαν χρόνια και αναστατώθηκα πολύ.

Είχε πολλή ζέστη γιατί ήταν Ιούνιος. Παρ' όλα αυτά αποφάσισα να περιμένω, καθώς ένιωσα πως δεν μπορούσα να ξαναπάω στο σπίτι του Hazur και να παρακαλέσω αυτούς που φύλαγαν στην πόρτα να με αφήσουν να μπω. Ήλπιζα ακόμη μέσα στην καρδιά μου πως ο Hazur σίγουρα θα ρωτούσε για μένα και θα με καλούσε ιδιαιτέρως. Τότε έτυχε να κοιτάξω προς τα πάνω. Ήταν περίπου δύο και μισή το μεσημέρι και η ζέστη ήταν φοβερή, όμως για κοιτάξε, νάτος! Εκεί ήταν ο Hazur και ερχόταν προς εμένα. Ο προσωπικός του ακόλουθος, ο Gandhi, κρατούσε μια ομπρέλα πάνω από το κεφάλι του Διδασκάλου. Ο Hazur ήρθε εκεί που καθόμουν. Πετάχτηκα πάνω και του έδωσα τα σέβη μου, βάζοντας το κεφάλι μου στα πόδια του.

Με χτύπησε χαϊδευτικά και ρώτησε, «Πότε ήρθες;» Όταν του είπα πως είχα φτάσει δύο μέρες πριν ρώτησε, «Τότε γιατί δεν ήρθες να με δεις;» Δάκρυα έτρεχαν από τα μάτια μου καθώς εξηγούσα τι είχε συμβεί.

«Ποιος σε σταμάτησε;» Βρυχήθηκε σαν λιοντάρι. Μετά είπε, «Έλα μαζί μου». Ήμουν ακόμα παιδί εκείνη την εποχή, αλλά με πήρε κατευθείαν στο σπίτι του. Κάλεσε αυτούς που φύλαγαν στην πόρτα και είπε, «Όταν έρχεται ο Darshi, μην τον εμποδίζεται να μπει στο σπίτι!»

Εσωτερικές Εμπειρίες σε Νεαρή Ηλικία

Ο Hazur δεν μου έδινε τη χάρη του μόνο σε ότι αφορούσε τη στοργή του εξωτερικά, αλλά με ευλόγησε επίσης και με τις ωραίες και φωτεινές εμφανίσεις του εσωτερικά. Ένα από τα πράγματα που μου δίδαξε ο πατέρας μου από μικρό ήταν να επαναλαμβάνω τα πέντε Ιερά Ονόματα πριν να κοιμηθώ. Το αποτέλεσμα ήταν πως σχεδόν κάθε νύχτα είχα ένα όραμα του Διδασκάλου ή μερικές φορές ένα όνειρο με το Διδάσκαλο. Ακόμη και στη διάρκεια της ημέρας έκλεινα τα μάτια μου και έβλεπα το Διδάσκαλο μπροστά μου.

Όταν ήμουν περίπου εννιά χρονών ο πατέρας μου ήθελε να με στείλει να μείνω για πέντε μήνες μαζί με ένα θείο μου, τον Dr. Hira Singh, κοντά στο Rawalpindi. Δέχτηκα να τον εγκαταλείψω, μόνο αφού μου υποσχέθηκε να έρχεται να με βλέπει μια φορά τη μέρα. Έτσι στη διάρκεια εκείνης της περιόδου μου εμφανιζόταν συνεχώς σε οράματα.

Μια μέρα, ο δάσκαλός μου μού ζήτησε να αγοράσω μερικά τετράδια. Δεν είχα χρήματα κι έτσι έτρεξα κατευθείαν στου θείου μου το σπίτι, αλλά δεν τον βρήκα εκεί. Αναγκάστηκα να περιμένω απέξω, τριγυρίζοντας μέσα στον κήπο. Ένιωθα άσχημα μέσα στο βάθος της καρδιάς μου, γιατί δεν μπορούσα να υπακούσω το δάσκαλό μου σ' αυτό το θέμα. Τότε μου εμφανίστηκε ξαφνικά ο Hazur με όλη του τη λαμπρότητα και μου έδωσε ένα νόμισμα των τεσσάρων anna για να αγοράσω τα

βιβλία. Ήμουν τόσο αναστατωμένος, που αντί να πέσω κάτω στα πόδια του και να τον ευχαριστήσω, έτρεξα σαν τρελός στο κατάστημα να αγοράσω τα τετράδια!

Στο κολλέγιο, είχαμε τρεις μήνες διακοπές. Από τη στιγμή που άρχιζαν οι διακοπές ήθελα να πάω στην Dera της Beas για να είμαι με τον Hazur. Ο πατέρας μου με συμβούλευσε, πρώτα να τελειώσω το διάβασμα και το γράψιμο της εργασίας που μου είχαν αναθέσει για το καλοκαίρι και μετά να κάνω αυτά της επόμενης σχολικής περιόδου προτού να πάω στην Dera. Ενώ ήταν ο πιο αγαπητός πατέρας, ήταν επίσης και πολύ αυστηρός στην πειθαρχία. Έτσι διάβαζα μέρα και νύχτα προσπαθώντας να τελειώσω τη μελέτη μου. Αλλά για τον ένα ή τον άλλο λόγο ποτέ δεν κατάφερνα να τελειώσω όπως είχε προγραμματιστεί. Αν είχα προγραμματίσει να τελειώσω σε μια βδομάδα, έπαιρνε δύο.

Όταν επιτέλους τελειώσα την εργασία μου, ο πατέρας μου είπε, «Εντάξει, μπορείς να περάσεις τέσσερις βδομάδες εκεί, αλλά όταν έρθεις πίσω πρέπει ξανά να επαναλάβεις αυτά που έχεις ήδη μελετήσει και να μελετήσεις προκαταβολικά αυτά που θα διδάξουν την επόμενη σχολική περίοδο».

Το απόγευμα της τελευταίας μέρας των διακοπών μου στην Dera Beas, πήγα να βρω τον Hazur. Δεν φαινόταν πουθενά και κανένας δεν ήξερε πού ήταν. Τελικά, περίπου στις 6.30 μ.μ. βρήκα κάποιον που ήξερε πού ήταν, αλλά όταν πήγα να δω το μεγάλο Διδάσκαλο ανακάλυψα ότι ήταν πολύ απασχολημένος. Προσπάθησα να πιάσω το βλέμμα του, αλλά κατά κάποιον τρόπο η ματιά του περιπλανιόταν προς όλες τις κατευθύνσεις εκτός από αυτή που στεκόμουν εγώ. Στην αρχή προσπάθησα να αλλάξω τη θέση μου, αλλά χωρίς καλύτερα αποτελέσματα. Έτσι τελικά έμεινα όρθιος εκεί.

Όταν ο Hazur τελείωσε με αυτό που έκανε, είπε, «Κακα (αγαπητέ γιε), είσαι εδώ;»

Είπα, «Κύριε, πρέπει να επιστρέψω στο σπίτι μου τώρα».

Ο Hazur είπε, «Να επιστρέψεις; Μα είναι ήδη τόσο αργά. Πώς μπορείς να πας πίσω τώρα;».

Απάντηση «Ο Bauji μού ζήτησε να επιστρέψω».

«Γιατί σου ζήτησε να επιστρέψεις;»

Είπα, «Για να μελετήσω. Προτού να έρθω εδώ μου είπε να τελειώσω την εργασία του σχολείου μου».

Ο Hazur ρώτησε, «Την τελείωσες;»

Είπα, «Ναι, Κύριε. Αλλά ο Bauji μού είπε να μείνω εδώ μόνο για ένα μήνα».

Ο Hazur ρώτησε, «Έχει μείνει καμιά βδομάδα από τις διακοπές σου;»

Είπα, «Κύριε, υπάρχουν ακόμη τρεις ολόκληρες βδομάδες που έχουν μείνει».

Ο Hazur τότε ρώτησε, «Πραγματικά σου ζήτησε να πας πίσω τώρα;»

Απάντησα, «Μου έδωσε αυστηρές οδηγίες».

Έτσι ο μεγάλος Hazur είπε, «Πολύ καλά, τότε πρέπει να φύγεις». Ήλπιζα μέσα στην καρδιά μου πως μετά από όλες αυτές τις ερωτήσεις ο Hazur θα μου επέτρεπε να παρατείνω την παραμονή μου. Αλλά αυτό δεν έγινε.

Επέστρεψα με τον Hazur στο σπίτι που έμενε και με πήρε στο δωμάτιό του. Έβαλα το κεφάλι μου στα πόδια του και με χτύπησε χαϊδευτικά λέγοντας, «Εντάξει, μπορείς να φύγεις». Μετά μου έδωσε prashad [ευλογημένη τροφή]. Όταν βγήκε έξω από το δωμάτιό του, ο Hazur άρχισε να ανεβαίνει τις σκάλες και καθώς εγώ στεκόμουν κάτω, συνέχισα να κοιτάζω την πλάτη του. Ήμουν δυστυχισμένος στο βάθος της καρδιάς μου, γιατί έπρεπε να εγκαταλείψω τη φυσική παρουσία του Hazur, αλλά είπα, «Οι διαταγές είναι διαταγές και πρέπει να υπακούονται». Την ώρα που ο Hazur έστριβε στη στροφή της σκάλας, με κοίταξε για ένα κλάσμα του δευτερολέπτου - μόνο ένα κλάσμα του δευτερολέπτου! - και αυτό μου έδωσε μια τέτοια ώθηση που όταν άφησα την Dera είχα τη φωτεινή μορφή του Διδασκάλου μπροστά μου. Με το σκοτάδι τριγύρω, έπρεπε να περπατήσω κουβαλώντας τη βαλίτσα μου περίπου τέσσερα μιλιά προς το σιδηροδρομικό σταθμό. Αλλά η μορφή του Hazur ήταν πάντοτε μαζί μου. Μπήκα στο τρένο και βρήκα πως ο Hazur εξακολουθούσε να είναι μαζί μου. Όταν επέστρεψα στο σπίτι μπορούσα ακόμη να βλέπω τη φυσική του μορφή με ανοιχτά

τα μάτια όλη την ώρα. Ήταν μαζί μου ακόμα και όταν ήμουν στο μπάνιο!

Δεν μπορούσα να μελετήσω γιατί όταν προσπαθούσα να διαβάσω έβλεπα τον Hazur και όχι το βιβλίο. Το Ηχητικό Ρεύμα συνέχιζε τόσο δυνατά που μερικές φορές δεν μπορούσα να ακούσω τι έλεγαν οι άνθρωποι που ήταν μαζί μου. Μερικοί νόμιζαν πως ήμουν αφηρημένος. Αλλά στην πραγματικότητα δεν μπορούσα να ακούσω κανέναν το μόνο που άκουγα ήταν το Ηχητικό Ρεύμα. Αυτή η εμπειρία ήταν το αποτέλεσμα μιας ματιάς του Διδασκάλου διάρκειας δευτερολέπτου. Τελικά, επειδή δεν ήξερα τι να κάνω, είπα στον αγαπημένο μου πατέρα γι' αυτήν την κατάσταση. Από τότε, αν και συνέχιζα να βλέπω τη μορφή του Hazur, σταμάτησα να τον βλέπω μπροστά μου συνέχεια.

Υπήρξαν περιπτώσεις στη ζωή μου που ήταν μαζί μου κάθε στιγμή. Αλλά τι θα κάνατε αν ήταν μαζί σας όπου πηγαίνατε, όταν πηγαίνατε στο σχολείο σας, όταν θέλατε να μελετήσετε και δεν μπορούσατε ούτε να δείτε το βιβλίο σας επειδή βλέπατε μόνον εκείνον! Ο Διδάσκαλος δίνει τόση Χάρη!

Seva στην Beas

Από τη νεαρή μου ηλικία, είχα την ευλογία να έχω την ευκαιρία να κάνω εξυπηρέτηση (seva) στην αποστολή του Διδασκάλου. Βλέποντας την πλήρη απορρόφηση του πατέρα μου στην εξυπηρέτηση του Hazur και σε μένα επίσης φούντωσε η αφοσίωση και ο ζήλος να εξυπηρετήσω.

Θυμάμαι όταν ήμουν μικρό παιδί, περίπου τεσσάρων ή πέντε χρονών, συνήθιζα να εξυπηρετώ στο langar [δωρεάν κουζίνα]. Στην αρχή κανένας δεν μου έδινε καμιά δουλειά. Αν ζητούσα να βοηθήσω στο μοίρασμα των *chapatis* (στρογγυλές πιτούλες ψωμιού) μου έλεγαν, «Είσαι πολύ μικρός, τα δάκτυλά σου θα καούν». Αν πήγαινα στον υπεύθυνο για τη διανομή του νερού, μού έλεγε, «Είσαι πολύ μικρός για να κουβαλήσεις ένα κουβά νερό». Τελικά βρήκα μια λύση - μοίραζα το αλάτι και τα *chilies* (πιπέρι). Αυτή ήταν η πρώτη εργασία που μου ανέθεσαν στο langar. Αργότερα, πήρα προαγωγή και μου δόθηκε το καθήκον να μοιράζω πίκλες από μάνγκο και μερικές φορές πράσινες πιπεριές. Μετά από αυτό πήρα την τρίτη μου ανάθεση εργασίας - να εργάζομαι εκεί όπου φύλαγαν τα σκεύη. Το καθήκον μου ήταν να ελέγχω και να βλέπω αν ο καθένας είχε πλύνει τα δικά του σκεύη και δεν άφησε τροφές στα πιάτα ή στα κύπελλα. Αν οι άνθρωποι δεν είχαν φάει όλο το φαγητό τους, έπρεπε να τους ζητήσω να το φάνε. Ο λόγος γι' αυτό είναι γιατί το φαγητό που είναι στο langar θεωρείται ότι εί-

ναι ευλογημένο, θεωρείται πως είναι prashad, τροφή ευλογημένη από το Διδάσκαλο και είναι ιεροσυλία να πετάμε το prashad.

Βρήκα το καθήκον τού να ελέγχω τα σκεύη αρκετά δύσκολο. Αν οι άνθρωποι δεν είχαν καθαρίσει τα σκεύη τους όπως έπρεπε, έπρεπε να τους ζητήσω να πάνε πίσω και να τα καθαρίσουν ξανά. Ήμουν πολύ νέος εκείνη την εποχή. Μια μέρα είπα σε κάποιον, «Ξέρεις, αυτά τα σκεύη δεν έχουν καθαριστεί όπως πρέπει. Σε παρακαλώ πήγαινε και καθάρισέ τα».

Αυτός φώναξε, «Το καθήκον σου είναι μόνο να βρίσκεις λάθος; Γιατί δεν μπορείς να τα καθαρίσεις μόνος σου αν εμείς δεν τα έχουμε καθαρίσει όπως πρέπει;»

Είπα, «Εντάξει» και ανέλαβα αυτό το καθήκον. Άρχισα να κρατώ όλα αυτά τα σκεύη, που δεν είχαν καθαριστεί σωστά, σε μια μεριά και αφού είχαν φύγει όλοι, άρχιζα να τα καθαρίζω ο ίδιος. Κάποιος μια φορά με βρήκε στις 12.30 τη νύχτα ακόμα να καθαρίζω.

Μου είπε, «Αν συνεχίσεις έτσι, θα τρελαθείς!» Έτσι μετά, αντί γι' αυτό βοηθούσα τους ανθρώπους να καθαρίσουν τα σκεύη τους όσο ήταν δυνατόν, αλλά η περισσότερη δουλειά έπρεπε να γίνει από αυτούς.

Όταν πήρα προαγωγή από αυτό το καθήκον, με έβαλαν να κουβαλάω charatis μέσα σε καλάθια, από τις καυτές λαμαρίνες [πάνω από τη φωτιά] στην αποθήκη. Μετά προήχθηκα στην εργασία τού να μοιράζω νερό. Το επόμενο καθήκον μου ήταν να μοιράζω dhal ή λαχανικά και τελικά με όρισαν να μοιράζω charatis.

Μπορείτε να δείτε όλα τα στάδια που έχει να περάσει κανείς για να φτάσει να είναι ένα κανονικό sevadar* στο langar. Μόνο και μόνο για να μπορούμε να μοιράσουμε πράγματα, έπρεπε να εκτελέσουμε τόσα πολλά καθήκοντα. Έπρεπε να αρχίσουμε από την κατώτατη βαθμίδα της κλίμακας και σιγά - σιγά να αναλάβουμε ανώτερες εργασίες.

Όταν ήμουν στην εφηβεία, στη διάρκεια των καλοκαιρινών

* Sevadar: Κατά λέξη «αυτός που εξυπηρετεί ανιδιοτελώς»

μηνών, είχα ένα άλλο είδος seva στην Dera. Μεταξύ δώδεκα το μεσημέρι και τέσσερεις το απόγευμα, ενώ ο Hazur ή αναπαυόταν ή διάβαζε, μερικοί από μας τους έφηβους δουλεύαμε με τη σειρά ένα μεγάλο πάνινο ανεμιστήρα κρεμασμένο από το ταβάνι. Αυτό ήταν την εποχή που δεν υπήρχαν ηλεκτρικοί ανεμιστήρες. Ο Hazur μπορούσε να είναι στο δωμάτιό του στον πρώτο όροφο και μεις να καθόμαστε στη βεράντα σε ένα μέρος από όπου δεν μπορούσαμε να τον δούμε. Τραβούσαμε απότομα ένα σχοινί, πίσω και μπρος, που κουνούσε τον πάνινο ανεμιστήρα μέσω ενός συστήματος με τράβηγμα. Κατά τη διάρκεια του satsang συχνά στεκόμασταν πίσω από το μεγάλο Hazur και του κάναμε αέρα με ένα μεγάλο ανεμιστήρα του χεριού καμωμένο από ψάθα.

Με τις ευλογίες του Hazur, σχηματίσαμε έναν όμιλο εξυπηρέτησης προς το τέλος της δεκαετίας του 1930. Ήταν γνωστός σαν Sawan Service League, (Ένωση Εξυπηρέτησης του Sawan) και πηγαίναμε στον πατέρα μου για καθοδήγηση και συμβουλές οποτεδήποτε υπήρχε ανάγκη. Εκτός από ένα μέλος, είμασταν όλοι φοιτητές του κολλεγίου και όλοι μας σφύζαμε από νιάτα. Μια ομάδα περιελάμβανε τους δύο εγγονούς του Hazur τον Charan Singh και τον Parshotam Singh, τον G.S. Randir, τον Sohan Singh Bhandari τον Vishwanath, τον Lack- michand Dharmani και μένα. Ένα από τα καθήκοντά μας ήταν να δουλεύουμε στο τμήμα των παπουτσιών όπου φροντίζαμε τα παπούτσια του sangat*. Με έβαλαν υπεύθυνο αυτού του τμήματος. Όχι μόνο φυλάγαμε τα παπούτσια, αλλά μερικές φορές και τα καθαρίζαμε επίσης.

Αργότερα, μου δόθηκε η εργασία να καταγράφω πληροφορίες για τους καινούριους μνημένους στις μηνιαίες μήσεις - όνομα, διεύθυνση, επάγγελμα, ηλικία. Αυτή η πληροφόρηση μεταφερόταν μετά στα μόνιμα αρχεία. Έπρεπε να παίρνω δυο μέρες άδεια, για το Σάββατο και τη Δευτέρα, κάθε φορά. Έκανα αυτή τη seva επίσης και στις μήσεις που ακολουθούσαν τις μεγάλες εορταστικές εκδηλώσεις.

* Sangat: Το σύνολο των μαθητών.

Η Πρώτη Εκπαίδευση

Ο πατέρας μου, ο Sant Kirpal Singh, οδήγησε τα βήματά μου στο μονοπάτι της εξυπηρέτησης καθώς και σε άλλους τομείς της πνευματικής μου ανάπτυξης. Ένα από τα πρώτα μαθήματα που μου έδωσε αφορούσε το *prashad** Στο satsang ο Hazur μοίραζε *puffed*** ρύζι σαν *prashad*. Αλλά οποιοσδήποτε επισκεπτόταν τον Hazur στο σπίτι του έπαιρνε ένα φάκελο που περιείχε *puffed* ρύζι με δύο *ladoos* (γλυκά καμωμένα από ρεβιθάλευρο). Ήταν τόσο νόστιμα που εμείς τα παιδιά μερικές φορές τα τελειώναμε προτού ακόμη να βγούμε από το σπίτι του Hazur. Θυμάμαι μια φορά που, σαν μικρό παιδί, πήγα στον Hazur με τον πατέρα μου. Όταν κατηφορίζαμε από το σπίτι του Hazur, ο πατέρας μου κρατούσε το δικό του δεματάκι με *prashad*.

Μετά που τελείωσα να τρώγω κοίταξα πάνω και τον ρώτησα, «Μπορώ να έχω τα δύο σου *ladoos*;»

Χαμογέλασε και είπε, «Τι έγιναν τα δικά σου;»

Είπα, «Τα έφαγα ήδη και τα δύο».

Ο πατέρας μου απάντησε, «Μπορείς να τα πάρεις σήμερα σαν ειδική περίπτωση, αλλά αλλιώς το *prashad* είναι προς όφελος του ανθρώπου στον οποίο δίνεται».

* Το *Prashad* είναι τροφή που έχει ευλογηθεί από έναν άγιο Διδάσκαλο.

** Ρύζι καμωμένο όπως το ποπ-κορν.

Στην παιδική μου ηλικία, μόλις άρχισα να διαβάζω και να καταλαβαίνω τα πράγματα, ο πατέρας μου μού ζήτησε να αρχίσω να διαβάζω τις γραφές, μια στροφή τη φορά. Πολλές φορές συζητούσε πάνω σ' αυτές και εξηγούσε την αληθινή τους έννοια. Μου δίδαξε την αληθινή τους σημασία και το σεβασμό για τους προφήτες όλων των θρησκειών και για τα ιερά βιβλία του κόσμου.

Ο πατέρας μου οδήγησε τα δάκτυλά μου πάνω στον πίνακα του χρόνου. Το σύστημα της εκπαίδευσης στη δεκαετία του 1920 ήταν τέτοιο που έπρεπε να περάσουμε από σειρά μαθημάτων μιλώντας μόνο τη γλώσσα για ένα διάστημα και μόνο όταν μπορούσαμε να μιλήσουμε λίγο, επιτρεπόταν στα δάκτυλά μας να γράψουν ή πάνω σε ένα πίνακα ή σε ένα τετράδιο. Θυμάμαι πολύ ζωνηρά, όταν άρχισα να διαβάζω Ουρδικά, γύρω στην ηλικία των πέντε ή έξι χρονών, ο πατέρας μου έγραφε πρώτα αχνά με μολύβι τα γράμματα του Αραβικού αλφάβητου πάνω σε έναν πίνακα. Το μόνο που είχα να κάνω ήταν να πάρω την πένα από καλάμι, να τη βουτήξω μέσα σε μαύρο μελάνι και να είμαι σίγουρος πως η πένα μου θα περνούσε σχολαστικά πάνω από τα σημάδια με μολύβι που είχε γράψει ο πατέρας μου. Έτσι άρχισα να γράφω «aleph», «be,» «te,» «the,» και ούτω καθεξής. Αυτό δεν ήταν εύκολο έργο με όση φαντασία και αν διέθετε κανείς, γιατί μερικές φορές όταν προσπαθούσα να γράψω πάνω στον πίνακα, ο πίνακας γλιστρούσε και η πένα μου έκανε μια ξέφρενη πορεία προς κάθε κατεύθυνση. Μερικές φορές καθώς ήμουν αρχάριος και άπειρος, η καλαμένια πένα μου έπαιρνε παραπάνω μελάνι απ' ό,τι μπορούσε να απορροφήσει και το αποτέλεσμα ήταν μαύρες κηλίδες πάνω στον πίνακα. Προσπαθούσα να τις βγάλω βάζοντας τα δάκτυλά μου πάνω στον πίνακα. Μετά, πολλές φορές, από τα δάκτυλά μου αυτές οι κηλίδες έρχονταν στη μύτη μου, στα μάγουλά μου, στο μέτωπό μου ή στα ρούχα μου. Ο πατέρας μου, που καθόταν δίπλα μου, έβλεπε την απελπιστική μου κατάσταση και ερχόταν να με σώσει. Κρατώντας τα δάκτυλά μου μέσα στο χέρι του, μου μάθαινε να βουτώ μέσα στο μελάνι μόνο τη μύτη της καλαμένιας πέννας και να παίρνω μόνο τόση ποσότητα

μελανιού όση ήταν απολύτως αναγκαία. Ύστερα οδηγούσε το χέρι μου πάνω στον πίνακα για να καλύψει τα χνάρια που αυτός είχε ήδη κάνει με μολύβι.

Το ίδιο πράγμα έγινε και όταν μεγάλωσα λίγο και άρχισα να μαθαίνω Αγγλικά. Για τα Αγγλικά χρησιμοποιούσαμε ένα ειδικό τύπο πένας γνωστή σαν η «g» nib. Ο πατέρας μου ή έκανε ο ίδιος χνάρια με μολύβι μέσα σε ένα τετράδιο ή εμείς χρησιμοποιούσαμε τα τετράδια του Longman όπου τα χνάρια ήταν ήδη τυπωμένα. Μπορώ ακόμα να δω τον εαυτό μου να παραπαίει, να γλιστρά και να παρεκκλίνει από τις γραμμές του τετραδίου και μερικές φορές να τελειώνει με ακανόνιστες κινήσεις, που μόνο ο πατέρας μου, που καθόταν δίπλα μου, μπορούσε να αποκρυπτογραφήσει. Έπιανε αμέσως το χέρι μου και το έβαζε στη σωστή θέση. Μετά κουνούσε το χέρι μου, που κρατούσε την πένα, πάνω στις γραμμές του μολυβιού. Ενδιαφερόταν τόσο πολύ και ήθελε να είναι σίγουρος πως θα αποκτούσα έναν ωραίο γραφικό χαρακτήρα.

Όταν μεγάλωσα λίγο θυμάμαι πως συνήθιζε να παίζει μαζί μου ένα εκπαιδευτικό παιχνίδι με τραπουλόχαρτα που ονομαζόταν «Lexicon» που ήταν ένα παιχνίδι δομής των λέξεων. Όχι μόνο εξασφάλιζε ότι καινούριες λέξεις προστίθενται στο λεξιλόγιό μου, αλλά εξασφάλιζε ότι μάθαινα επίσης να ορθογραφώ τις λέξεις σωστά. Πόσες καινούριες λέξεις μου έμαθε ο πατέρας μου! Πρώτα, έπαιζε αυτό το παιχνίδι μαζί μου στα Ουρδικά και χρόνια αργότερα στα Αγγλικά. Σε όλη μου τη ζωή ποτέ δεν έπαιξα χαρτιά εκτός για το «Lexicon» και όταν έγινα πατέρας έπαιξα «Lexicon» με τα παιδιά μου, τον Raji και τον Bawa.

Το Λύκειό μου (Central Model School) και αργότερα, το κολλέγιο μου (Goverment College, Lahore) δεν δίδασκαν τα διδάγματα κάποιας συγκεκριμένης θρησκείας. Όμως βοηθούσαν στο να καλλιεργηθεί η ιδέα της ενότητας. Παρευρίσκονταν μαθητές από όλα τα υπόβαθρα, όλες τις θρησκείες και μερικοί από άλλες χώρες.

Ο πατέρας μου πίστευε πάντοτε στη θεωρία της «Θείας Δί- κης» των δασκάλων, που δεν έκαναν ποτέ λάθη. Εκείνη την

εποχή, οι δάσκαλοι μάς μάθαιναν να σεβόμαστε τους γονείς μας και οι γονείς μάς δίδασκαν να σεβόμαστε τους δασκάλους μας. Αν τύχαινε να παραπονεθείτε στους γονείς σας για το δάσκαλό σας ή γιατί σας έβαλε χαμηλό βαθμό από λάθος, θα σας μάλωναν οι γονείς σας. Ο πατέρας μου ένωθε πως η ιατρική και το να διδάσκει κανείς ήταν τα πιο υψηλά και τα πιο ευγενικά επαγγέλματα.

Σεβασμός προς τους Δασκάλους

Ένα από τα μεγαλύτερα μαθήματα που με δίδαξε ο πατέρας μου στη ζωή ήταν να έχω σεβασμό για όλους μου τους δασκάλους. Αυτός ο ίδιος ήταν λαμπρό παράδειγμα αυτής της αρχής. Μια μέρα, όταν ήμουν μαθητής στην πέμπτη τάξη, περίπου δέκα χρονών, επέστρεφα στο σπίτι από το σχολείο μου με το ποδήλατό μου. Είδα τον πατέρα μου να κουβαλά ένα μεγάλο κιβώτιο στα χέρια του και έναν ηλικιωμένο άντρα να περπατά μαζί του. Εγώ αμέσως κατέβηκα από το ποδήλατο και έτρεξα να πάρω το κιβώτιο από τα χέρια του. Αλλά δεν με άφησε να τον βοηθήσω. Αντί γι' αυτό μου ζήτησε να σκύψω στα πόδια του ηλικιωμένου άντρα και μετά μου είπε πως αυτό το σημαντικό άτομο που τον συνόδευε ήταν ο δάσκαλός του, ο Mr. Ram Ludhaya, που τον είχε διδάξει όταν ήταν μαθητής στην τρίτη τάξη. Ο δάσκαλος έμεινε μαζί μας περίπου δεκαπέντε μέρες. Η αφοσίωση με την οποία ο πατέρας μου τον περιποιόταν προσωπικά, μου έκανε μεγάλη εντύπωση. Ο πατέρας μου του έτριβε τα πόδια του κάθε βράδυ για μισή ώρα ή περισσότερο. Πρόσφερε τα γεύματα στο δάσκαλό του ο ίδιος. Το πρωί έτρεχε πάλι ο ίδιος να βγάλει νερό με την αντλία για το λουτρό του δασκάλου του. Καθώς ήμουν αγόρι χαιρόμουν πάντοτε να κάνω αυτή τη δουλειά για τον πατέρα μου, όταν έπαιρνε το λουτρό του ή για τους επισκέπτες, αλλά όταν ήταν για το δάσκαλό του ο πατέρας μου δεν με άφηνε να

κάνω τίποτα -επέμενε να κάνει κάθε λεπτομέρεια ο ίδιος προσωπικά. Επιθυμούσε να εξυπηρετήσει ο ίδιος το δάσκαλό του. Ο σεβασμός που είχε ακόμη και γι' αυτούς που του είχαν διδάξει την επίγεια γνώση ήταν παραδειγματικός. Μπορείτε βέβαια να φανταστείτε τι απόλυτη αφοσίωση είχε για τον Sat- guru του, τον αληθινό του Κύριο και Διδάσκαλο.

Σχολικές Σπουδές

Εκτός από το σεβασμό που ενστάλαξε μέσα μου για τους δασκάλους μου, ο πατέρας μου έδινε επίσης τη μεγαλύτερη έμφαση στη σωστή μέθοδο μελέτης και στο να κατορθώνω να παίρνω τους ανώτατους βαθμούς. Όταν ήμουν μαθητής διάβαζα μέχρι τις μία ή δύο τη νύχτα. Ο Αγαπημένος Διδάσκαλος ερχόταν συνήθως στο δωμάτιό μου περίπου τα μεσάνυχτα και μιλούσαμε.

Με ρωτούσε, «Πόσο μελέτησες;»

Εγώ απαντούσα, «Τέσσερεις ώρες, πέντε ώρες, έξι ώρες», ανάλογα πώς ήταν η περίπτωση. Αλλά μια φορά με ρώτησε μόλις πριν από κάποιες εξετάσεις, πόσες επαναλήψεις είχα κάνει, στο οποίο εγώ απάντησα, «Το μελέτησα μια φορά και μπόρεσα να κάνω μια επανάληψη».

Έτσι όταν με βρήκε να μένω πίσω στο πρόγραμμα, σύμφωνα με το οποίο έπρεπε να μελετήσω αυτό το μάθημα και να έχω κάνει τουλάχιστον δύο επαναλήψεις πριν από τις εξετάσεις, μου είπε, «Το σύστημα με το οποίο διαβάζεις πρέπει να είναι λάθος». Μετά εξήγησε, «Το θέμα δεν είναι πόσες ώρες διαθέτεις, αλλά πόσες σελίδες έχεις διαβάσει. Πρέπει να τελειώνεις ένα καθορισμένο αριθμό σελίδων κάθε μέρα, δεν έχει σημασία πόσο χρόνο πρέπει να διαθέσεις. Να κάνεις είκοσι σελίδες από αυτό το βιβλίο, δεκαπέντε από εκείνο, δέκα σελίδες από κάτι άλλο και τελειώνεις το θέμα». Τότε μου είπε ότι

μια φορά είχε να περάσει εξετάσεις για μια υπηρεσία της κυβέρνησης και εκείνη την εποχή και τα δυο παιδιά ήταν άρρωστα και εκείνος ο ίδιος δεν ήταν σε καλή υγεία και δεν μπορούσε να πάρει άδεια. Τελικά, όταν του έδωσαν άδεια, είδε πως γι' αυτόν τον Παν-Ινδικό διαγωνισμό, του είχαν απομείνει μόνο λίγες μέρες για να ετοιμαστεί για τις εξετάσεις. Καθόρισε τον αριθμό των σελίδων που έπρεπε να μελετάει κάθε μέρα και που θα του επέτρεπε να διαβάσει όλο αυτό που έπρεπε να μάθει, μια φορά πριν από τις εξετάσεις. Μου είπε ότι για να τελειώσει όλες τις σελίδες που είχε ορίσει έπρεπε να μην κοιμάται. Μετά πρόσθεσε, «Αυτό είναι το σχέδιο που θα πρέπει να ακολουθήσεις. Καθόρισε την ποσότητα εργασίας και όχι τον αριθμό ωρών, γιατί ο αριθμός ωρών δεν είναι το κριτήριο για την ποσότητα της δουλειάς που βγάζεις».

Είπα, «Κύριε, τι θα κάνω αν παίρνει περισσότερο χρόνο;»

Είπε, «Περισσότερο χρόνο ή λιγότερο πρέπει να τηρήσεις το πρόγραμμα. Κόψε το χρόνο από τον ύπνο σου. Κόψε το χρόνο από τα σπορ σου». Έτσι από κείνη την ημέρα και στο εξής, αυτός ήταν ο τρόπος που κανόνιζα το πρόγραμμα της δουλειάς μου. Το να τελειώνω αργά τη νύχτα ή τις μικρές ώρες το πρωί, έγινε πια γενικός κανόνας. Όσο μπορώ να θυμηθώ, ακόμη και από την παιδική μου ηλικία, ποτέ δεν είχα περισσότερο από τρεις ή τέσσερεις ώρες ανάπαυση την ημέρα. Περνούσα πολλές νύχτες άυπνος πριν από τις εξετάσεις. Όταν είχα μια τέτοια νύχτα μπροστά μου έτρωγα συνήθως ένα ελαφρύ δείπνο. Μετά, στη διάρκεια της νύχτας, έπαιρνα κάτι ζουμερό να φάω όπως ζαχαροκάλαμο ή πορτοκάλια ή άλλα ζουμερά φρούτα.

Ο πατέρας μου πάντοτε επέμενε να κάνω λεπτομερή και πλήρη μελέτη. Είχα να διαβάσω οκτώ με δέκα βιβλία πάνω σε κάθε θέμα. Αυτά ήταν συνήθως μεγάλοι τόμοι και η μελέτη τους απαιτούσε πολύ χρόνο και κόπο.

Μου άρεσε η Αγγλική Φιλολογία, η Περσική Φιλολογία και η Ιστορία. Έπρεπε να ετοιμάσω τις δικές μου σημειώσεις και αυτές γίνονταν συμβουλευόμενος τα βασικά βιβλία, καθώς και τα τελευταία βιβλία πάνω στο θέμα. Μερικές φορές

έβρισκα πως τα γεγονότα ήταν ασυμβίβαστα όπως δίνονταν μέσα στα διάφορα κείμενα. Έτσι έπρεπε να πάω στους καθηγητές μου να τους ρωτήσω για να λύσω τις αντιπαραθέσεις. Ο Αγαπημένος Διδάσκαλος με ενθάρρυνε να ετοιμάζω από πριν το μάθημα της επόμενης μέρας. Ήμουν πάντοτε σίγουρος πως είχα τα πιο πρόσφατα βιβλία και έθετα ορθές ερωτήσεις στη διάρκεια των διαλέξεων. Αυτό εκτιμάτο από τους δασκάλους μου.

Επιπρόσθετα, οι καθηγητές μου με ενθάρρυναν να μελετήσω τα κλασικά βιβλία. Σαν αποτέλεσμα, διάβασα τα περισσότερα από αυτά στη διάρκεια που φοιτούσα στο κολέγιο. Στη διάρκεια ενός καλοκαιριού τελείωσα περίπου πενήντα βιβλία. Διάβαζα σχεδόν όλα τα τελευταία βιβλία στις εκδόσεις Pelican και Penguin. Ο πατέρας μου συχνά μου έθετε ερωτήσεις για μερικά από τα βιβλία. Όταν τελείωναν οι καλοκαιρινές διακοπές επέστρεφα στο κολέγιο και έδειχνα στους δασκάλους μου τι είχα διαβάσει και συζητούσαμε οτιδήποτε μας είχαν ζητήσει να διαβάσουμε. Το να μπορώ να πηγαίνω και να μιλώ σ' αυτούς για τα βιβλία ήταν αυτό το ίδιο μια μεγάλη γοητεία στην εποχή μου.

Αμέσως από την αρχή της ζωής μου, ο πατέρας μου ποτέ δεν μου επέτρεπε να παραμένω αργόσχολος. Έλεγε, πως ένας αργόσχολος νους είναι το εργαστήριο του διαβόλου. Πάντοτε επέμενε να είμαι απασχολημένος' και ήταν το αποτέλεσμα της ενθάρρυνσης του που πήρα τόσο υψηλούς βαθμούς σε όλη την ακαδημαϊκή μου καριέρα.

Δεν έχει σημασία ποιά κρίσιμη κατάσταση αντιμετωπίζουμε στη ζωή, ο Διδάσκαλος έρχεται να μας σώσει. Μερικές φορές στη διάρκεια μιας εξέτασης σταματούσα λόγω κάποιας δυσκολίας. Τότε, έκλεινα απλά τα μάτια μου, έβλεπα το Hazur μπροστά μου και με οδηγούσε με το σωστό τρόπο. Λόγια, προτάσεις ακόμη και παράγραφοι μου έρχονταν, που ποτέ δεν είχα διαβάσει προηγουμένως! Τα έγγραφα και όταν αργότερα έλεγχα τις απαντήσεις μου, ανακάλυπτα ότι είχαν γραφτεί τέλεια!

Κατά τη διάρκεια της σχολικής του σταδιοδρομίας ο πατέρας

μου πάντοτε ήταν πρώτος. Αργότερα, στην επίσημη εξέτασή του, τα αποτελέσματά του ήταν πάντοτε εξαιρετικά. Αυτός περίμενε το ίδιο και από μάς. Στην εποχή μου, έπρεπε να υπογραφεί ο έλεγχός μας από τους γονείς μας και να επιστραφεί στο σχολείο. Αν περνούσα εξετάσεις σε πέντε θέματα και ήμουν πρώτος στα τέσσερα, αλλά κάπως έπεφτα στο πέμπτο πηγαίνοντας στη δεύτερη ή στην τρίτη θέση, ο πατέρας μου πετούσε μακριά τον έλεγχό μου και έλεγε, «Δεν είμαι έτοιμος να υπογράψω αυτό». Πριν να πάρω την υπογραφή του, έπρεπε να τον ικετεύσω και να του δώσω όλων των ειδών τις υποσχέσεις ότι θα γίνω καλύτερος.

Ξεκίνημα στην Ποίηση

Όταν αποφοίτησα από το σχολείο είχα πάρει εξαιρετικά υψηλούς βαθμούς. Το ερώτημα ήταν, μετά σε ποιό θέμα θα έπρεπε να συνεχίσω τις σπουδές μου; Ήθελα να ακολουθήσω επιστημονικά θέματα - ιατρική ή μηχανική. Η εισαγωγή σε μια καλή ιατρική σχολή ή σε ένα κολλέγιο μηχανικής ήταν δύσκολη, αλλά με τους καλούς βαθμούς που είχα δεν αντιμετώπιζα κανένα πρόβλημα. Προτού να εγγραφώ επίσημα, πήγα με τον πατέρα μου να μοιραστώ τα νέα της αποφοίτησής μου με τον Hazur και να ζητήσω την ευλογία του.

Μετά που οδηγηθήκαμε στη Θεία του παρουσία, ο πατέρας μου του είπε τα αποτελέσματα που είχα. Ο Hazur χάρηκε και χτυπώντας με χαϊδευτικά, είπε, «Έκανες εξαιρετική δουλειά. Είμαι αληθινά περήφανος για σένα». Ήμουν έτοιμος να μιλήσω για την επιθυμία μου για μια καριέρα στην ιατρική ή στη μηχανική, όταν στην επόμενη πνοή ο Hazur πρόσθεσε, «Kaka, η Περσική είναι μια πολύ γλυκιά γλώσσα και πρέπει να τη μάθεις. Είναι πλούσια στη φιλολογία του μυστικισμού και πρέπει να τη μελετήσεις». Προτού να μπορέσω να μιλήσω για τα θέματα που είχα στο νου μου, ο πατέρας μου, μού έκανε νεύμα να παραμείνω σιωπηλός, βάζοντας το δάκτυλό του στα χείλη του. Μετά στράφηκε στον Hazur και ρώτησε, «Ποια άλλα θέματα θα πρέπει ο Darshi να μελετήσει;» Ο Hazur απάντησε, «Η Αγγλική φιλολογία πρέπει να διαβαστεί και η ιστορία είναι μια καλή πειθαρχία. Θα είναι χρήσιμες».

Έτσι λοιπόν, αντί να ακολουθήσω θετικές επιστήμες, που οδηγούσαν στην ιατρική και στη μηχανική, βρέθηκα να μελετώ την κλασική φιλολογία στο Κυβερνητικό Κολλέγιο στη Λαχώρα. Δεν συνειδητοποίησα εκείνη την εποχή ότι ο μεγάλος Διδάσκαλος έφερε αυτή την αλλαγή στα σχέδιά μου για να με κάνει να μπορέσω να γίνω ποιητής. Με τη βαθιά και ανεξιχνίαστη σοφία του, με κατεύθυνε στα θέματα που θα μου έδιναν το υπόβαθρο που χρειαζόταν για να κάνω την Ουρδική ποίηση ένα σοβαρό επάγγελμα στη ζωή μου.

Στο Κυβερνητικό Κολλέγιο διδασκόμασταν τα Περσικά και τα Ουρδικά από τον Σούφι Ghulam Mustafa Tabassum. Ήταν ένας πασίγνωστος ποιητής και τον εκτιμούσαν πολύ οι άλλοι ποιητές και συγγραφείς. Αυτός με δίδαξε τα βασικά της ποίησης. Τον πρώτο χρόνο μελετήσαμε διάφορες μορφές της Ουρδικής ποίησης καθώς και Άγγλους ρομαντικούς ποιητές. Αρχισα να γράφω ghazals [μια μορφή ποίησης] και λυρικά, κάποια από αυτά σε ρομαντικό στυλ. Μερικά από τα ποιήματά μου εμφανίστηκαν στο περιοδικό του κολλεγίου, το Ravī και ο πατέρας μου τα είχε δει.

Το 1938 είχαμε στο κολλέγιο μας μια Mushaira ή ένα ποιητικό συμπόσιο. Ο Sufi Tabassum διοργάνωσε το συμπόσιο και έπεισε εξέχοντες ποιητές από όλη τη χώρα να παρευρεθούν. Δεν είχε περάσει πολύς καιρός από τότε που είχα αρχίσει να γράφω Ουρδική ποίηση. Στο πρόγραμμα της Mushaira, ο δάσκαλός μας συμπεριέλαβε δύο ποιήματα μαθητών του, το ένα ήταν από τον Mubarak Masood, το άλλο από μένα. Η Mushaira μεταδόθηκε ζωντανή ραδιοφωνικά και το ποίημά μου ταξίδεψε μέσα από το ραδιόφωνο.

Ο πατέρας μου είχε το δωμάτιό του απέναντι στο δικό μου. Εκείνες τις ημέρες εργαζόταν για να τελειώσει το Gurmat Sidhant και καθόταν και δούλευε μέχρι αργά τη νύχτα. Είχε ανοίξει το ραδιόφωνο και με άκουσε να απαγγέλω το ποίημά μου. Αργά εκείνη τη νύχτα, μπήκε στο δωμάτιό μου, έπιασε στην τύχη μερικά από τα ποιήματά μου και είπε, «Λοιπόν, έχεις αρχίσει να γράφεις ποιήματα, βλέπω».

Εγώ διαμαρτυρήθηκα λέγοντας, «Δεν είμαι ποιητής, Κύριε.

Είμαι μόνο ένας που γράφει έμμετρα. Απλά δοκίμασα την πένα μου σε μερικά μέτρα. Η ποίησή σου ήταν μια έμπνευση για μένα και ο δάσκαλός μας στο σχολείο ήταν γενναϊόδωρος στην ενθάρρυνσή του».

Ο Maharaj Ji τότε μου υπενθύμισε ότι τα γενέθλια του Hazur ήταν σύντομα και θα γιορτάζονταν στην Beas στις 27 Ιουλίου. «Γιατί δεν γράφεις ένα ποίημα προς τιμήν του γι' αυτήν την περίπτωση;» συνέχισε ρωτώντας.

Εγώ δεν περίμενα καθόλου μια τέτοια πρόταση. Μόλις άρχισα να δοκιμάζω την πένα μου στους στίχους και το να γράψω προς τιμήν του μεγαλύτερου από όλα τα ζωντανά όντα, του Θεανθρώπου, φαινόταν αλαζονικό. Ίδρωσα από την κορυφή μέχρι τα νύχια. «Πώς μπορώ να ελπίζω πως θα τιμήσω ένα τέτοιο έργο όπως το αξίζει;» ρώτησα.

Αλλά ο πατέρας μου επέμενε και με αγάπη είπε, «Γιατί να ανησυχείς; Άρχισε και ο Διδάσκαλος θα σε βοηθήσει. Ακόμη και αν δεν μπορέσεις να γράψεις ένα ολόκληρο ποίημα, σίγουρα μπορείς να προσπαθήσεις και να κάνεις μια αρχή»· και συνέχισε για να μου υποδείξει την αρχή του ημίστιχου, «Το Φως του Θεού λάμπει στη μορφή του Μεγαλοπρεπή Ένδοξου Διδασκάλου Sawan».

Με τη χάρη του Διδασκάλου το ποίημα γράφτηκε μόνο του, σαν να έκανα στενογραφία. Αφού τελείωσε, ο πατέρας μου έκανε μερικές διορθώσεις.

Όταν γιορτάζονταν τα γενέθλια, το απόγγειλα στην παρουσία του Hazur. Το ποίημα έλεγε:

*Το Φως του Θεού εκδηλώθηκε στη μορφή
του Μεγαλόπρεπου Ένδοξου Διδασκάλου Sawan.
Αυτός είναι ο καθρέφτης που αντανακλά τον αιώνιο Δημιουργό.*

*Τι θαύμα! Ο Θεός μιλά μέσω μιας ανθρώπινης μορφής.
Πόσο παράξενο! Ακόμη και τότε Αυτός κινείται απαρατήρητος
εκτός αν μνει θνητούς στα Μυστήρια του Υπερπέραν
Σύμπαντος.*

*Ω Ομορφιά ενσωματωμένη και Χάρη προσωποποιημένη,
όποιος ρίξει μια ματιά στη φωτεινή Σου μορφή ξεχνά τον
εαυτό του, χάνεται σε έκσταση.
Αυτός πρόθυμα θα θυσιάζε τον εαυτό του στα Ιερά Σου Πόδια.*

*Η φήμη σου απλώθηκε πάνω από λόφους και κοιλάδες, ωκεανούς
και ηπείρους, σ' αυτόν τον εφήμερο κόσμο και στον άλλο πέρα
απ' αυτόν.*

*Όλα τα χείλη τραγουδούν την Καλοσύνη Σου, κάθε
καρδιά φέρνει τη σφραγίδα της Παγκόσμιας Αγάπης Σου.*

*Ω αναζητητές της επικοινωνίας με το Δημιουργό.
Ελάτε να δείτε τον Παγκόσμιο Διδάσκαλο γιατί έχει
συνειδητά βυθίσει τον Εαυτό Του μέσα στο Θεό
και έγινε ένα με Εκείνον.*

*Η δόξα και η χάρη του Διδασκάλου μου εκδηλώθηκαν σε κάθε
κατεύθυνση.*

*Η καρδιά μου είναι μεθυσμένη από την Αγάπη Του, βλέπω το
λαμπερό χαμογελαστό Του πρόσωπο μέσα σε κάθε μόριο.*

*Είναι η στενή μας αντίληψη που νομίζουμε ότι
η σφαίρα πάνω στην οποία έχουν εξουσία οι πλεξούδες Του
είναι περιορισμένη.*

*Πραγματικά η σφαίρα που αγκαλιάζουν και ζωογονούν οι
πλεξούδες* Του είναι απεριόριστη.*

*Ο Λόγος έγινε σάρκα και κατοικεί μεταξύ μας.
Αν και συχνά μπορεί κανείς να Τον δει μέσα σ' αυτόν τον εφήμερο
κόσμο, όμως στην πραγματικότητα αυτό το Πρότυπο της
Ομορφιάς είναι πάντοτε ενθρονισμένο στην ύψιστη ουράνια
κατοικία.*

** Πλεξούδες (ποιητική έκφραση στη μυστικιστική ποίηση): ακτίνα επιρροής της
δύναμης του Διδασκάλου.*

Αν ο αόρατος Θεός είναι ο Καπετάνιος του πλοίου της ζωής, ας είναι.

Τι έχω εγώ να κάνω μαζί Του; ο Καπετάνιος του δικού μου πλοίου της ζωής είναι ο Αγαπημένος μου Διδάσκαλος. Αυτό είναι αρκετό για μένα.

Ω Νέκταρ της Αθανασίας, πώς μπορεί ένας θνητός να τιμήσει τη δόξα Σου όσο αξίζει; Συ είσαι Αυτός που λύνει όλα τα προβλήματα. Συ είσαι ο λυτρωτής της ανθρωπότητας από τον κύκλο των γεννήσεων και των θανάτων.

Ω αιώνια πηγή μακαριότητας, μας έβαλες σε επαφή με το ζωοποιό Λόγο -το Ηχητικό Ρεύμα— που βασιλεύει αιώνια, συγκρατεί το Σύμπαν και πάλλει μέσα σε κάθε καρδιά!

Χρειάζομαι μόνο τη ματιά Σου που εμπνέει ζωή, ω Αγαπημένε! Το θείο Σου άγγιγμα είναι πανάκεια για όλες τις λύπες και τις θλίψεις.

*Προσεύχομαι σε Σένα, Ω Παγκόσμιε Οινοχόε!
Να χαρίσεις μια σταγόνα από το θείο Σου Νέκταρ στον πάμφτωχο Darshan, που είναι γονατιστός στο κατώφλι Σου.*

Καθώς διάβαζα τους στίχους, ο μεγάλος Διδάσκαλος συνέχεια με κοίταζε στα μάτια και δεν μπορώ ποτέ να ξεχάσω αυτές τις ζωοδότριες ματιές. Με γοήτευαν και με ανύψωναν για μήνες και πιστεύω πως αυτές στήριζαν την ποίησή μου σε ολόκληρη τη ζωή μου και εξακολουθούν να με στηρίζουν και σήμερα. Υπήρχαν φορές που οι μαθητές έψαλλαν από αφοσίωση εξυμνώντας τον Hazur, αλλά αυτός γενικά παρέμενε σιωπηλός και δεν έκανε κανένα σχόλιο. Απλώς έλεγε, «Πώς μπορώ να πω τίποτα όταν σεις επαινείτε εμένα;»

Αλλά στην περίπτωσή μου, ο μεγάλος Διδάσκαλος, προφανώς ευχαριστημένος, δεν έπραξε όπως συνήθως σε τέτοιες περιπτώσεις. Στις Mushairas όταν στο ακροατήριο αρέσει ειδικά ένας συγκεκριμένος στίχος, ζητά από τον ποιητή να τον επαναλάβει. Μόλις είχα απαγγείλει το στίχο, «Αν ο αόρατος Θεός είναι ο Καπετάνιος του πλοίου της ζωής, άσε Τον να είναι. Τι έχω εγώ να κάνω μαζί Του; Ο Καπετάνιος του πλοίου της ζωής μου είναι ο Αγαπημένος Διδάσκαλος Sawan. Αυτό είναι αρκετό για μένα». Έμεινα κατάπληκτος όταν ο Hazur μού ζήτησε να το επαναλάβω! Μετά από αυτό μου ζήτησε να επαναλάβω τουλάχιστον τέσσερεις από τους στίχους. Τι μπορούσε να είναι πιο ενθαρρυντικό, πιο συναρπαστικό! Μερικές φορές νιώθω πως ακόμη και αν έπρεπε να γράψω πάνω στο ίδιο ημίστιχο σήμερα, πιθανόν δεν θα μπορούσα να το κάνω καλύτερα.

Ήταν ο ίδιος ο Hazur που με κατεύθυνε να σπουδάσω την Αγγλική φιλολογία, τα Περσικά και την Ιστορία. Τώρα ήταν αυτός που, μέσω της ενθάρρυνσης και του ενδιαφέροντος του, μου έδωσε την ώθηση να μετατρέψω μια αρχική τρέλα για την Ουρδική ποίηση, σε μια υπόθεση αγάπης που κράτησε μια ολόκληρη ζωή. Οποτεδήποτε γινόταν μια ειδική εκδήλωση στην Dera ή έξω, ο γάμος ενός από τους εγγονούς του Hazur ή ο εορτασμός των δικών του γενεθλίων, ο μεγάλος Διδάσκαλος ρωτούσε αν είχα συνθέσει στίχους για το γεγονός. Έτσι έγινε το ειδικό προνόμιό μου να γράφω ποιήματα γι' αυτές τις περιπτώσεις και να τα απαγγέλω κατά τη διάρκεια του εορτασμού. Η ποίηση γινόταν όλο και περισσότερο ένα μέρος της ζωής μου. Στο κάτω-κάτω δεν είναι κάτι που καταφέρνουμε από τις λέξεις. Είναι η κραυγή της ψυχής που ξεπηδάει από τα κατάβαθα της σιωπής.

Συνάντηση με τον Dr. Sir Mohammed Iqbal

Έκανα μια εκτενή μελέτη για τους μεγάλους μύστες ποιητές της Περσικής και της Ουρδικής γλώσσας πριν αποφοιτήσω. Θυμάμαι έντονα τη συνάντησή μου με τον Dr. Sir Mohammed Iqbal. Ήμουν μόλις πρωτοετής φοιτητής και ο Sufi Ghulam Mustafa Tabassum, ένας από τους πιο αξιόλογους Ούρδους και Πέρσες ποιητές της εποχής, μας δίδασκε μερικές από τις συνθέσεις του Iqbal. Η αρχική σειρά ενός από τα ghazals του ήταν: «Υπάρχουν κόσμοι πέρα από τα άστρα και υπάρχουν πολλές δοκιμασίες αγάπης που πρέπει να υποστώ». Σ' εκείνη την ηλικία και με ένα υπόβαθρο περιορισμένο στη ρομαντική σχολή της ποίησης -Byron, Shelley και Keats- δεν μπορούσα να καταλάβω τι εννοούσε ο μεγάλος ποιητής. Θεωρείτο ότι ήταν ο μεγαλύτερος Ούρδος ποιητής της σύγχρονης εποχής, είχε πάρει τον τίτλο του Ιππότη και ήταν ένας από τους λίγους Ούρδους ποιητές που χρησιμοποιούσε το μυστικισμό σαν ένα από τα θέματά του. Έλεγε ότι ήταν οπαδός του Maulana Rumi. Διάβασα έναν άλλο από τους στίχους του Iqbal που έλεγε: «Είναι η αγάπη που φέρνει τις υψηλές νότες και τις χαμηλές νότες στη θεία μουσική. Είναι η αγάπη που δίνει ατέλειωτη έμπνευση στους οδοιπόρους του Μονοπατιού. Η αγάπη διαπερνά αυτό το ίδιο το είναι του ανθρώπου, όπως το νερό διαπερνά αυτό το ίδιο το είναι του λουλουδιού που ανθίζει».

Είπα στο δάσκαλό μου, «Δεν καταλαβαίνω την έννοια αυτών των στίχων».

Αυτός χαμογέλασε και μου είπε, «Θα πάω στον Dr. Iqbal σήμερα το βράδυ. Έλα στο σπίτι μου περίπου στις πέντε και θα πάμε μαζί. Θα του ζητήσω να σου εξηγήσει προσωπικά αυτούς τους στίχους».

Το βράδυ φτάσαμε στο bungalow του Dr. Iqbal. Ήρθε στην πόρτα να υποδεχτεί τον Sufi Sahib, τον αγκάλιασε και άρχισε να προχωρεί προς το δωμάτιό του. Τον κοίταξα με όλη την ευγένεια και την ταπεινοφροσύνη που διέθετα και δέχτηκα ένα μικρό χαμόγελο και το συνηθισμένο σήκωμα των χεριών του σε απάντηση στο χαιρετισμό μου. Μετά όμως ήταν απασχολημένοι και οι δύο στην ομιλία τους και εγώ τους παρακολουθούσα απαρατήρητος. Ήταν και οι δυο εξέχοντα πρόσωπα στον τομέα της φιλολογίας. Μίλησαν, μέσα στο καθιστικό, πάνω από μια ώρα κι εγώ δεν ήμουν παρά ένας γοητευμένος ακροατής. Όταν η ομιλία τους τελείωσε, ο Sufi Sahib με σύστησε στον Dr. Iqbal με πολλή στοργή. Αυτός είπε, «Εδώ είναι ένας εξαιρετικά λαμπρός και επιμελής νέος που ενδιαφέρεται πολύ για την ποίηση. Σήμερα με ρώτησε ποια είναι η έννοια ενός από τους στίχους σου. Ήθελε να ξέρει τι εννοείς με τη λέξη αγάπη».

Ο Dr. Iqbal με κοίταξε διαπεραστικά για λίγη ώρα και μετά είπε, «Αγαπητό μου παιδί, αν θέλεις να καταλάβεις την ποίησή μου, τότε οπουδήποτε έχω χρησιμοποιήσει τη λέξη “αγάπη” θα πρέπει να θεωρείς ότι σημαίνει “ένας συνεχής αγώνας, ένας διαρκής αγώνας”». Προσπάθησε να καταλάβεις την ποίησή μου κάτω από το πρίσμα αυτής της εξήγησης. Αν έχεις και άλλες δυσκολίες έλα σε μένα απευθείας. Μην ενοχλήσεις τον Sufi Sahib γι’ αυτό». Έτσι πρωτάρχισα να καταλαβαίνω την αληθινή έννοια του τι σημαίνει αγάπη. Αγάπη είναι μια συνεχής λαχτάρα, ένας συνεχής αγώνας, για να κατορθώσουμε την επικοινωνία με τον Παντοδύναμο.

Γιατί να Κατηγορούμε τους Πότες;

Καθώς φοιτούσα στο κολλέγιο, η ποίησή μου άρχισε να επικεντρώνεται όλο και περισσότερο στο Διδάσκαλο. Ένα παράδειγμα από τους πρώτους μου στίχους είναι το παρακάτω:

*Γιατί να κατηγορούμε τους πότες για τα γεμάτα λαχτάρα μάτια
τους,
Όταν το ίδιο το κρασί χορεύει τόσο γοητευτικά
μέσα στην κούπα;*

Λέγεται: «Συ κατηγορείς τους λάτρες όταν σε κοιτάζουν, κατηγορείς τους λάτρες για τα βλέμματα που ρίχνουν σε σένα. Δεν είναι το λάθος στους λάτρες -είναι η δικιά σου σκανδαλιά- είναι η δικιά σου ακτινοβολία που έλκει τους δύστυχους λάτρες σου». Όταν έγραφα αυτό το ποίημα σκέφτηκα τις φορές που γινόταν συγκεντρώσεις στην Dera από χιλιάδες αφοσιωμένους του Hazur. Όταν έβγαινε πάντοτε κρατούσε στο χέρι του ένα μπαστούνι. Οι άνθρωποι τον κοίταζαν από μακριά και μετά ορμούσαν μπροστά για να τον δουν από κοντά. Αυτός τότε έλεγε, «Σας παρακαλώ αφήστε δρόμο ανοιχτό για μένα. Γιατί πάντοτε συνωσιζόσαστε γύρω μου και με εμποδίζετε να κάνω τη δουλειά μου; Να είσαστε πειθαρχημένοι! Πηγαίνετε και κάνετε το διαλογισμό σας!» Μερικές φορές τους

έκανε να οπισθοχωρούν με μια κίνηση του ραβδιού του. Ήταν ένα θέαμα να το βλέπουν οι θεοί! Υπήρχαν φορές που επέπληττε ακόμη και αυτούς από μας που ήταν γύρω του, λέγοντας, «Κοιτάξτε 'δω, αυτοί οι άνθρωποι δεν μου επιτρέπουν να εργαστώ, δεν μου αφήνουν ούτε χώρο να κινηθώ!»

Λοιπόν, ήταν ενώ σκεφτόμουν αυτό το θέμα, που έγραψα το στίχο σαν απολογία για όλους τους αδελφούς και τις αδελφές μου. Με το δικό μου τρόπο έλεγα στον Hazur ότι η ωραία μορφή Του, που ξεχειλίζει από θειότητα, μάγεψε και ξεγέλασε την καρδιά μας. Η ακτινοβολία Του ήταν τόσο ακατανίκητη που αιχμαλώτισε και έλκυσε τους μαθητές σ' Εκείνον. Οι τρόποι του Διδασκάλου είναι πραγματικά ακατανόητοι. *

Mushaira στην Beas

Αφού είχα μελετήσει για ένα διάστημα την Περσική γλώσσα, μιλούσα με τον Hazur για το θέμα όταν ήμουν στην Dera. Αυτός είχε ήδη δύο συλλογές μυστικιστικής ποίησης από όπου απήγγειλε κι εγώ συνέλεξα ένα μεγάλο αριθμό από καινούριους στίχους για Εκείνον. Συνήθιζα να του μιλώ για τους στίχους και μετά να εμβαθύνω στη ζωή των ποιητών και εκείνος με ενθάρρυνε.

Στον Hazur άρεσαν τα kiwalis. Σ' αυτά τα ομαδικά τραγούδια, που είναι συσχετισμένα με την Sufi παράδοση, οι άνθρωποι κρατούν το ρυθμό κτυπώντας τα χέρια τους. Μερικές φορές ο προσωπικός βοηθός του Hazour, ο μουσουλμάνος Bhai Shadi, κανόνιζε να έρθει η ομάδα για τα kiwalis. Οποτεδήποτε ήμουν στην Dera ο Hazur με καλούσε να ακούσω όταν έρχονταν να τραγουδήσουν. Mushairas γίνονταν κάθε χρόνο στις εορταστικές περιόδους.

Μερικοί από μας που προσπαθούσαμε να γράψουμε ποίηση θέλαμε να κάνουμε Mushaira στην Beas. Μια χρονιά, οι διοργανωτές δεν δέχτηκαν την πρότασή μας, αλλά δεν αποθαρρυνθήκαμε. Διοργανώσαμε μια Mushaira έξω από την Dera στις όχθες του ποταμού Beas. Εκείνη τη νύχτα, χιλιάδες άνθρωποι συγκεντρώθηκαν για να ακούσουν τις απαγγελίες.

Την επόμενη μέρα ο Hazur με κάλεσε και αναφέροντας ότι μας είχε ακούσει από την τσάρτσα του, μας έδωσε prashad.

Καθώς φεύγαμε ζήτησα μια χάρη - να μας επιτρέψει να κάνουμε ένα ποιητικό συμπόσιο εκείνη την ημέρα στο satsang. Ο Hazur συμφώνησε και το κάναμε με τόσο μεγάλο ενθουσιασμό που έγινε ένα αξιομνημόνευτο γεγονός.

Βοηθώντας στο Gurmat Sidhant

Οι σπουδές μου της Περσικής και της Ουρδικής γλώσσας με έκαναν ικανό να βοηθήσω τον πατέρα μου στη σύ νταξη του Gurmat Sidhant, μια επιτομή της πνευματικότητας με δυο χιλιάδες λέξεις.

Κάθε νύχτα γύρω στις δώδεκα ή μία το πρωί, ο πατέρας μου ερχόταν στο δωμάτιό μου και μού έδινε μερικά θέματα πάνω στα οποία έπρεπε να συλλέξω αποσπάσματα από διάφο- ρες πηγές. Κάθε δεύτερη ή τρίτη μέρα μου έδινε ένα καινού- ριο θέμα. Μερικά από αυτά ήταν: αγάπη, χωρισμός από το Θεό, Λόγος ή Νάαμ, Simran, ενθύμηση του Θεού, πεθαίνο- ντας ενώ ζούμε και τα παρόμοια. Μου ζητούσε να συλλέγω αποσπάσματα πάνω σ' αυτά τα θέματα από τους μύστες, από τους Πέρσες και Ούρδους ποιητές και από το Ευαγγέλιο.

Πήγα στους καθηγητές μου, που συχνά με κατεύθυναν στα έργα όπου μπορούσα να βρω κατάλληλες περικοπές. Πήγαίνα σε έναν από τους καθηγητές μου, τον Dr. Eric Dickenson, που ήταν ο επικεφαλής του Αγγλικού Τμήματος και είχε τρεις αν- θολογίες. Αυτός συνήθιζε να λέει, «Αν δεν διαβάσεις το Ευαγ- γέλιο, την Ελληνική και τη Ρωμαϊκή Μυθολογία, δεν μπορείς να καταλάβεις τον Chaucer, τον Σαίξπηρ, τον Milton και τους υπόλοιπους της αγγλικής ποίησης και πρόζας». Έτσι όλοι τρέ- ξαμε με τα απολυτήριά μας στην Bible Society (Ευαγγελική Ένωση). Μας έδωσαν δωρεάν αντίτυπα από ένα όμορφα δε-

μένο Ευαγγέλιο με χρυσά γράμματα μέσα. Όταν πρωτοδιάβασα το Ευαγγέλιο δεν μπορούσα να καταλάβω πολλά από αυτό. Έτσι πλησίασα τον πατέρα μου και του μίλησα για τις δυσκολίες μου. Αυτός συζήτησε για το Ευαγγέλιο μαζί μου, με έβαλε να βοηθηθώ από ένα λεξικό και μου εξήγησε τη σημασία των λέξεων που δεν καταλάβαινα. Έτσι ανέπτυξα τη συνήθεια να συμβουλευόμαι το λεξικό και να βρίσκω την ετυμολογία των λέξεων που δεν γνώριζα. Ακόμη και τώρα, συμβουλευόμαι το λεξικό.

Εκτός από το Ευαγγέλιο, μελέτησα την Ελληνική και τη Ρωμαϊκή Μυθολογία. Ήταν θαυμάσιο να τις διαβάζει κανείς. Μπορούσε να απορροφηθεί τόσο πολύ σ' αυτές, που ακόμη και ένα ελκυστικό μυθιστόρημα δεν θα σε κρατούσε όσο αυτές οι αλληλοσυνδεδεμένες ιστορίες. Μας ενθάρρυναν επίσης να διαβάζουμε το Reader's Digest για να διευρύνουμε τη γνώση μας στην καθομιλουμένη αγγλική γλώσσα.

Επειδή έπρεπε να συλλέγω περικοπές από τους Ούρδους και Πέρσες μύστες ποιητές, έπρεπε να τρέχω σε διάφορες βιβλιοθήκες και να ερευνώ με προσοχή πολλούς τόμους. Ήταν εκείνη την εποχή που έγινα μέλος σ' όλες τις μεγάλες βιβλιοθήκες της Λαχώρης. Αυτός είναι ο τρόπος με τον οποίο έκανα τις πρώτες μελέτες στην Περσική και Ουρδική μυστικιστική φιλολογία και αυτό ήταν πολύ βοηθητικό για μένα αργότερα, όταν άρχισα να γράφω ποίηση για τους αγίους όλων των θρησκειών.

Εξωσχολικές Δραστηριότητες

Εγώ όχι μόνον συνέχιζα επιμελώς την ποίηση και τις σπουδές μου, αλλά συμμετείχα επίσης και στα σπορ. Ήμουν ένας δρομέας μακρινής απόστασης, συναγωνιζόμενος σε αγώνες δρόμου των τετρακοσίων σαράντα και οκτακόσιων ογδόντα γιάρδων και του ενός μιλίου. Έτρεχα επίσης και στον ανώμαλο δρόμο. Επιπλέον, συμμετείχα σε ομαδικά σπορ όπως το κρίκετ, το χόκεϋ και το βόλεϊ. Έπαιζα επίσης λίγο μπάσκετ και badminton.

Στο σπίτι, ο πατέρας μου έκανε μερικές φορές γιογικικές asanas για σωματική υγεία και μου τις δίδαξε και εμένα επίσης. Εκείνη την εποχή, το σώμα μου ήταν τόσο ευλύγιστο που φαινόταν σαν να ήταν καμωμένο από λάστιχο και μπορούσα να στρίψω τα άκρα μου όπως ήθελα. Ο πατέρας μου είχε μάθει τις asanas στα νιάτα του και εγώ τις έμαθα κάτω από την καθοδήγησή του. Μπορούσαμε να τις κάνουμε όλες τέλεια εκτός από τη Mayur asana (τη στάση του παγωνιού) όπου έπρεπε να ισορροπήσεις το σώμα σου πάνω στο χέρι σου.

Υπήρχαν και άλλες εξωσχολικές δραστηριότητες που έπαιρνα ενεργό μέρος. Στο Debating Club, την Historical Society, στην Persian Society και στην Literary Society. Κρατούσα τη γραφική δουλειά σε πολλά από αυτά και έπαιρνα μέρος σε πολλές Mushairas και δημόσιες συζητήσεις.

Ο πατέρας μου μού είχε δώσει οδηγίες ότι μπορούσα να

πηγαίνω σε οποιαδήποτε εκδήλωση ήθελα, αλλά μόλις σκοτείνιαζε έπρεπε να αφήσω μήνυμα στο σπίτι μου λέγοντάς του πού θα ήμουν εκείνο το βράδυ. Ήμουν μεταξύ δεκάξι και είκοσι χρονών και μερικές φορές τύχαινε να δοθεί η ειδοποίηση για κάποια συγκέντρωση σε έναν από αυτούς τους συλλόγους, πολύ μικρό χρονικό διάστημα πριν. Ποδηλατούσα λοιπόν περίπου τέσσερα μίλια προς το σπίτι μου, για να πληροφορήσω τους γονείς μου πού θα ήμουν και τι ώρα θα επέστρεφα. Μετά ποδηλατούσα πίσω στο κολλέγιο μου. Μερικές φορές μου έπαιρνε τριάντα λεπτά ή περισσότερο για να δώσω αυτήν την αναφορά. Όσο ζούσα στη Λαχώρη ήμουν κάτω από την αυστηρή πειθαρχία του πατέρα μου πάνω σ' αυτό το θέμα.

Μια περίπτωση που θυμάμαι πολύ ζωντανά είναι όταν ο πατέρας μου έκανε μια επίσκεψη - έκπληξη στο κολλέγιο μου. Εγώ συνδιαλεγόμουν σε μια ανοιχτή συζήτηση. Το θέμα αυτής της συζήτησης ήταν αν θα έπρεπε ή όχι το πενήντα τοις εκατό από το προσωπικό του κολλεγίου να είναι γυναίκες. Υπήρχε πολύς και έξαλλος ενθουσιασμός γι' αυτό, γιατί η συμφοίτηση στο κολλέγιο μας δεν άρχιζε παρά στο επίπεδο για το Δίπλωμα (Master's Degree). Στη διάρκεια όλης της συζήτησης το επίπεδο όλων των ομιλιών ήταν πολύ υψηλό. Αντιλήφθηκα ότι θα μιλούσα τελευταίος. Όλα τα σημεία που είχα ετοιμάσει είχαν ήδη καλυφτεί από τους προηγούμενους ομιλητές. Τι θα έκανα; Όταν ο ομιλητής πριν από μένα έπαιρνε τη σειρά του κοίταξα γύρω και είδα τον πατέρα μου να κάθεται σε μια γωνιά. Πήγα εκεί να τον χαιρετίσω και αυτός μού έδωσε κουράγιο. Συνέχισα και έδωσα την ομιλία μου και παρά τους δισταγμούς και την ανησυχία μου ανακηρύχτηκα ο καλύτερος ομιλητής.

Αργότερα, ο πατέρας μου με συνεχάρη για το επίτευγμά μου και το χρησιμοποίησε σαν ευκαιρία για να μου δώσει ένα σημαντικό μάθημα. Μου είπε, «Οπωσδήποτε να πηγαίνεις και να παίρνεις μέρος στις συζητήσεις, αλλά μόνο για να προσθέτεις στη γνώση σου. Άκουγε τους άλλους και δεσ τι έχουν να πουν και αφού τελειώσει η συζήτηση, ξαναδές τη δική σου

ομιλία. Ο πραγματικός σκοπός από αυτές τις δραστηριότητες είναι να αποκτήσουμε γνώση. Αν πάρεις κανένα βραβείο, μη σε συνεπάρει η επιτυχία και αν δεν πάρεις, μην αποκαρδιωθείς». Η συμβουλή του είχε σαν αποτέλεσμα να ενσταλάξει μέσα μου τα καλά αθλητικά προσόντα και να παίρνω τα πράγματα όπως έρχονται. Μετά από αυτό, κέρδισα και έχασα σε πολλούς τέτοιους ανταγωνισμούς, αλλά δεν ένιωθα έξαρση ή αποθάρρυνση.

Αγάπη και Πειθαρχία

Ο πατέρας μου ήταν τόσο στοργικός που ποτέ δεν μου αρνιόταν τίποτα. Μου έδινε όλα όσα χρειαζόμουν. Αλλά κατά κάποιον τρόπο δίσταζα να του ζητήσω κάτι. Για παράδειγμα, όταν ήμουν πρωτοετής στο κολλέγιο, περίπου το 1937, τα ραδιόφωνα ήταν καινούρια στην Ινδία. Δεν ήταν τότε συνηθισμένο να έχει κανείς ραδιόφωνο, γιατί ήταν πολύ ακριβά, αλλά μερικοί από τους φίλους μου είχαν ραδιόφωνα. Μου μπήκε η ιδέα ότι και εγώ έπρεπε να έχω ένα. Αλλά αναρωτιόμουν πώς θα μπορούσα να το ζητήσω από τον πατέρα μου. Μια νύχτα, γύρω στη 1π.μ. περίπου, ήρθε ο πατέρας μου στο δωμάτιό μου. Μετά από κάποια συζήτηση είπα, «Πατέρα, μερικά πολύ μορφωτικά και διδακτικά μαθήματα μεταδίδονται από το ραδιόφωνο. Υπάρχουν πολλές λογοτεχνικές συζητήσεις και ομιλίες και είναι πολύ χρήσιμες για να διευρύνουμε τις γνώσεις μας». Εκφράστηκα με έναν πολύ πλάγιο τρόπο, χωρίς στην πραγματικότητα να του πω ότι ήθελα ένα ραδιόφωνο. Εκείνος δεν είπε τίποτα και κάπως βάρυνε η καρδιά μου και σκέφτηκα ότι αστόχησα. Το επόμενο πρωί πήγα στο κολλέγιο μου. Το βράδυ επέστρεψα σπίτι και ετοιμαζόμουν να πάω σε μια λογοτεχνική διάλεξη. Κατέβαινα τις σκάλες και ο πατέρας μου ανέβαινε επιστρέφοντας στο σπίτι από το γραφείο του. Μου είπε, «Darshi, μπορείς να πας στο Oriental Radios και να διαλέξεις το ραδιόφωνο της αρεσκείας

σου». Αυτό δείχνει πόσο καλός και στοργικός ήταν και πώς αντιμετώπιζε όλες τις ανάγκες μου, είτε το εξέφραζα απευθείας είτε όχι.

Μια νύχτα είχε έρθει στο δωμάτιό μου περίπου τα μεσάνυχτα. Μέχρι εκείνη την ώρα ντρεπόμουν κάπως να του μιλήσω. Αυτό το συγκεκριμένο βράδυ ήρθε σε μένα και είπε, «Υπάρχει μια παροιμία: ‘Όταν ο γιος μπορεί να φορέσει τα παπούτσια τού πατέρα, είναι καιρός γι’ αυτούς να συμπεριφέρονται μεταξύ τους σαν φίλοι’. Από δω και μπρος είμαστε φίλοι και θα πρέπει να μιλάς όλα όσα έρχονται στο νου σου. Δεν θα πρέπει να κρύβεις τίποτε από μένα».

Από εκείνη τη στιγμή, άρχισα να του λέω όλα όσα είχα στην καρδιά μου, χωρίς να κρύβω ποτέ τίποτα. Σαν ανταπόκριση σ’ αυτά που του έλεγα μερικές φορές με χτυπούσε χαϊδευτικά στην πλάτη και μερικές φορές με μάλωνε. Αλλά ποτέ δεν σταμάτησα να του λέω οτιδήποτε μου ερχόταν στο νου, καλό ή κακό, οτιδήποτε αφορούσε τη ζωή μου στο κολλέγιο ή οποιοδήποτε άλλον τομέα της ζωής μου. Πήγαινα και του μιλούσα σαν φίλος. Ακόμη και αν γνώριζα ότι θα με κατσάδιαζε, παρόλα αυτά του το έλεγα.

Σε μια τέτοια περίπτωση, η ξαδέρφη μου μού είπε, «Είσαι ανόητος, Darshi. Εφόσον ήξερες πως θα τις άκουγες, γιατί πήγες και του το είπες;»

Απάντησα, «Όταν ανοίγω την καρδιά μου στον πατέρα μου, πάντοτε νιώθω πολύ καλύτερα».

Επιλογή Σταδιοδρομίας

Ο Δεύτερος Παγκόσμιος πόλεμος είχε αρχίσει περίπου την εποχή που αποφοίτησα από το κολλέγιο. Ο πατέρας μου με συμβούλεψε να μπω σε κυβερνητική υπηρεσία, αλλά εξαιτίας του πολέμου οι διαγωνισμοί για την κατάληψη θέσης για να μπει κανείς στην υπηρεσία του δημοσίου είχαν μείνει εκκρεμείς. Έτσι, δεν υπήρχαν ευκαιρίες να μπει κανείς σαν αξιωματούχος και έπρεπε να αρχίσω από τις κατώτερες βαθμίδες της κλίμακας.

Διορίστηκα στο Δελχί και όταν πήρα τον πρώτο μου μισθό αμέσως τον έστειλα με επιταγή στον αγαπημένο μου πατέρα. Έγραψα, «Οτιδήποτε παίρνω οφείλεται σε σένα».

Προτού να φύγω από το σπίτι για να πάω στο διαμέρισμά μου της κυβέρνησης, ο πατέρας μου μου έδωσε δύο συμβουλές που ποτέ μου δεν ξέχασα. Η πρώτη ήταν, «Συνέχισε να μου συμπεριφέρεσαι σαν φίλο σου οπουδήποτε είσαι και να με πληροφορείς για όλες σου τις δραστηριότητες». Η δεύτερη συμβουλή ήταν, «Ποτέ μη δεχτείς παράνομη δωροδοκία. Οποιοδήποτε χρειαστείς χρήματα, γράψε σε μένα - οποιοδήποτε ποσό θελήσεις - και εγώ αμέσως θα σου το στείλω. Πρέπει να ζεις μια πολύ τίμια και ευθεία ζωή!» Η κυβερνητική θέση θεωρείτο πως ήταν μια θέση με πολλούς πειρασμούς. Πραγματικά, υποτίθετο πως οι άνθρωποι της θέσης μου θα δέχονταν δωροδοκία με τον ένα ή τον άλλο τρόπο και θα απολάμβαναν όλα

τα υλικά οφέλη σχετικά με εκείνους που χειρίζονταν πολύ μεγάλα κυβερνητικά συμβόλαια. Αλλά με τη χάρη του Hazur και την καθοδήγηση του πατέρα μου, το μητρώο μου ήταν ακηλίδωτο σε όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας μου.

Στο σχολείο και στο κολλέγιο συνήθως είχα εξαιρετικά αποτελέσματα και όταν ο πατέρας μου πήρε την αναφορά της προόδου μου, περίμενα ένα στοργικό χαϊδεμα στην πλάτη. Αλλά έπαιρνε τα αποτελέσματα σαν να ήταν κοινά επιτεύγματα. Ανακάλυψα όμως, πως ένα άλλο αγόρι που μόλις και περνούσε [την τάξη] δεχόταν ένα στοργικό χαϊδεμα στην πλάτη από Εκείνον. Αν ήμουν σε όλα πρώτος, αλλά έπεφτα στη δεύτερη θέση σε ένα μόνο θέμα, μου έλεγε να βελτιωθώ.

Μια μέρα -δεν ξέρω σε τι διάθεση ήμουν- του είπα, «Σε-βαστέ πατέρα, είναι πολύ δύσκολο να σε ευχαριστήσω». Μια φορά του είπα κάτι που πάντοτε το θυμόταν και είχε ένα θαυμάσιο τρόπο να το λέει την κατάλληλη στιγμή. Έτυχε, κατά τη διάρκεια των πρώτων χρόνων της υπηρεσίας μου στην κυβέρνηση, να με στείλουν στη Βομβάη για να ασχοληθώ σχετικά με την επιχορήγηση σημαντικών συμβολαίων που αφορούσαν μεγάλα χρηματικά ποσά. Όταν πήγα εκεί, οι άνθρωποι προσπάθησαν να χρησιμοποιήσουν όλων των ειδών τους πειρασμούς. Καθώς ήταν η πρώτη φορά που πήγαινα στη Βομβάη, ο πατέρας μου μού είχε ζητήσει να του γράψω τις εντυπώσεις μου για την πόλη και για τις δραστηριότητές μου. Στο γράμμα μου σ' αυτόν ανέφερα πως υπήρχαν τόσο πολλές προσφορές κρασιού και διασκέδασης, που οι περισσότεροι από τους ανθρώπους που με συνόδευαν, είχαν υποκύψει σ' αυτούς τους πειρασμούς. Αλλά του είπα, «Με τη χάρη του Διδασκάλου και τις καλές σου ευχές, δεν έπεσα θύμα σε κανέναν απ' αυτούς και δεν δέχτηκα κανένα δώρο ή χρήματα σαν δωροδοκία». Η χαρά μου δεν είχε όρια όταν έλαβα την απάντησή του. Δεν είχε ξεχάσει την παρατήρηση που έκανα χρόνια πριν. Μεταξύ άλλων έγραψε, «Κάνοντας έτσι ευχαρίστησες το Θεό μέσα σου και τον πατέρα σου, στον οποίο μια φορά είπες ότι ήταν πολύ δύσκολο να τον ευχαριστήσεις».

Γλυκός σα Μάνγγο

Ο πατέρας μου είχε ένα ειδικό χάρισμα στον τρόπο που εκφραζόταν. Όταν μετακόμισα στο Δελχί αφού είχα αρχίσει την υπηρεσία μου είδα κάτι εξαιρετικά μάνγγο, γνωστά σαν *dussehri*. Ένας από τους στενούς μου φίλους, που ήταν συνάδελφος στο γραφείο, μου έφερε ένα κιβώτιο με αυτά τα μάνγγο από το περιβόλι της οικογένειάς του. Ήταν πολύ μεγάλα και τα πιο γλυκά από όλα τα μάνγγο. Καθώς δεν υπήρχαν στη Λαχώρη, ήθελα να τα στείλω στον πατέρα μου. Λοιπόν, είπα στο φίλο μου, «Θα τα πάρω μόνον αν δεχτείς την πληρωμή γι' αυτά». Ο άνθρωπος αρνήθηκε λέγοντας, «Όχι, τα έφερα σαν δώρο από το δικό μου περιβόλι». Αλλά τότε του εξήγησα την ειδική περίπτωση, «Θα ήθελα να τα στείλω στον πατέρα μου, αλλά δεν μπορώ να το κάνω αν δεν τα πληρώσω». Τελικά δέχτηκε και έτσι έστειλα αυτά τα μάνγγο στον πατέρα μου. Σύντομα μετά από αυτό μου έγραψε λέγοντας:

«Τα μάνγγο που μου έστειλες είναι εξαιρετικά γλυκά - τόσο γλυκά όσο εσύ».

Το Καινούριο Κουστόύμι

Ο πατέρας μου ήταν ειδικός στα λογοπαίγνια και είχε μια πολύ σπάνια και λεπτή αίσθηση του χιούμορ. Μια μέρα πήρα ένα γράμμα από κείνον και δεν κατάλαβα τι εννοούσε. Μεταξύ άλλων πραγμάτων, είχε γράψει, «Σε παρακαλώ φέρε μαζί σου το καλύτερο κουστόύμι σου στην επόμενη επίσκεψη σου στη Λαχώρη και θα σου δώσουμε και ένα άλλο κουστόύμι». Έμεινα έκπληκτος γιατί ήδη είχα αρκετά κουστόύμια, αλλά καθώς αυτές ήταν οι οδηγίες του έβαλα το καλύτερο μέσα στη βαλίτσα.

Όταν έφτασα, είχα την ευχάριστη έκπληξη να δω πως ο πατέρας μου ήρθε να με συναντήσει στο σιδηροδρομικό σταθμό. Ενώ πηγαίναμε σπίτι, μιλώντας πολύ στοργικά για το ένα πράγμα ή το άλλο, ξαφνικά άρχισε να μιλάει για το γάμο μου. Ξαφνιάστηκα και είπα, «Δεν είμαι προετοιμασμένος γι' αυτό. Είμαι πολύ νέος. Ο μισθός μου είναι πολύ πενιχρός. Ας περιμένουμε για λίγο καιρό ωσότου να τακτοποιηθώ καλά».

Αυτός είπε, «Αλλά σου έχω γράψει ήδη γι' αυτό. Γιατί ανησυχείς; Η νεοφερμένη στην οικογένεια θα φέρει την καλή της τύχη».

Είπα, «Κύριε, δεν θυμάμαι να έχω λάβει καμιά τέτοια πληροφορία».

Με ρώτησε, «Δεν έλαβες το γράμμα μου;»

Όταν είπα πως το έλαβα συνέχισε, «Μπορείς να ξαναδιαβάσεις αυτό το γράμμα;» Ευτυχώς, το είχα πάρει μαζί μου.

Αφού το διάβασα, είπε, «Έχω γράψει: “Φέρε το καλύτερο κουστούμι σου και θα σου δώσουμε και ένα άλλο”. Αυτό εννοούσα με το “ένα άλλο κουστούμι!”»

Ο πατέρας μου είχε διαλέξει τη σύντροφο της ζωής μου, Harbhajan Kaur. Οι περισσότεροι άνθρωποι σήμερα, ειδικά από τις Δυτικές χώρες, θα μείνουν κατάπληκτοι για μερικά πράγματα. Πρώτο, δεν είχα ούτε καν δει τη σύζυγό μου μέχρι τη μέρα του γάμου μας. Αυτή ήταν επιλογή του πατέρα μου και του είμαι πάρα πολύ ευγνώμων, γιατί γνώριζε τι θα γινόταν στο μέλλον και ότι αυτή θα εργαζόταν στην αποστολή του. Δεύτερο, ήμουν τόσο αθώος που ο πατέρας μου μού μίλησε για τις σχέσεις του γάμου μόνο τη νύχτα πριν το γάμο μου. Είχα μεγαλώσει μέσα σε μια καθαρή και αγνή ατμόσφαιρα. Είναι γεγονός, πως η αγνή ατμόσφαιρα μέσα στην οποία μεγάλωσα με είχε φέρει μια φορά σε δύσκολη θέση όταν πήγαινα στο κολλέγιο. Όταν ήμουν στην πρώτη χρονιά, διαβάζαμε από τη ρομαντική σχολή της ποίησης. Είχα θέσει στον καθηγητή μου μια ερώτηση και σε απάντηση με ρώτησε, «Δεν αγάπησες ποτέ σου;» Μου φάνηκε πολύ παράξενη ερώτηση. «Όχι», είπα. Το βράδυ, όταν ο πατέρας μου ήρθε στο δωμάτιό μου είπα, «Κύριε, τι είδους καθηγητές είναι αυτοί; Σήμερα έκανα μια ερώτηση και μου ανταπάντησε αν είχα ποτέ αγαπήσει. Δεν ντράπηκε να ρωτήσει τέτοιο πράγμα;»

Μετά το γάμο ο πατέρας μου εξήγησε στη σύζυγό μου και σε μένα τις αρχές του γάμου όπως τονίζονται στις γραφές και στα διδάγματα των Διδασκάλων. Μίλησε για τις τρεις αρχές που αν τις ακολουθούσαμε θα μας βοηθούσαν στο να διάγουμε μια ευτυχισμένη έγγαμη ζωή. Πρώτο, είπε, θα έπρεπε να προσπαθήσουμε να προσαρμοστούμε ο ένας στον άλλον καλύπτοντας ο ένας του άλλου τις αδυναμίες. Είπε πως σε καμιά περίπτωση δεν θα έπρεπε ποτέ να μην υποχωρούμε για το γόητρό μας ή να λογομαχούμε μόνο και μόνο για χάρη της λογομαχίας. Σε κάθε περίπτωση θα έπρεπε να προσπαθούμε να δούμε την άποψη του άλλου και μετά να προσαρμοστούμε με αυτή. Ευτυχία είναι ένα άλλο όνομα για την προσαρμοστικότητα.

Ένα άλλο πράγμα που εξήγησε ήταν ότι αν είχαμε μικρο-διαφορές, θα έπρεπε να καθίσουμε μαζί με αγάπη και να τις συμβιβάσουμε οι ίδιοι. Δεν θα έπρεπε να μιλάμε στους άλλους γι' αυτές. Μας είπε όμως, πως στην περίπτωση μας αν δεν μπορούσαμε να συμβιβάσουμε τις διαφορές μας, θα μπορούσαμε να πάμε σ' εκείνον και αυτός θα μας βοηθούσε να βρούμε τη λύση. Αυτό ήταν, βεβαίως, ειδική χάρη. Αλλά γενικά ήταν πάρα πολύ αυστηρός στο ότι τα παντρεμένα ζευγάρια, σαν θέμα αρχής, θα έπρεπε να κάθονται μαζί με ένα πνεύμα αγάπης, αρμονίας και συνεργασίας, για να λύσουν οποιοδήποτε πρόβλημα είχε προκύψει.

Η τρίτη συμβουλή που μας έδωσε ήταν πως θα έπρεπε να προσπαθήσουμε να περνάμε τις νύχτες στο σπίτι μας. Είπε ότι κανένas από μάς δεν θα έπρεπε, όσο είναι δυνατόν, να παραμένει έξω από το σπίτι μας τη νύχτα.

Με τη χάρη των δύο μεγάλων Διδασκάλων μπορέσαμε να ζήσουμε σύμφωνα με τις εντολές του. Αυτό μας βοήθησε να δημιουργήσουμε μια ευτυχισμένη και αρμονική ζωή στο σπίτι.

Η τελετή του γάμου μας έγινε στο Rawalpindi και ακολούθησε μια υποδοχή στη Λαχώρα. Μετά, ο πατέρας μου μας πήρε και τους δύο στην Beas για την ευλογία του Μεγάλου Διδασκάλου. Ο Hazur, που σχεδίαζε να παρευρεθεί, δεν μπόρεσε να έρθει λόγω της υγείας του. Δώσαμε τα σέβη μας στον Hazur. Χάιδεψε και τους δυο μας και χρησιμοποίησε μια όμορφη Panjabi φράση για τη σύντροφο της ζωής μου: «Το πολύτιμο μαργαριτάρι τοποθετήθηκε στη σωστή του θέση». Ο Hazur μετά έδωσε στον καθένα μας ένα χαρτονόμισμα των δέκα ρουπίων, που ακόμα διατηρούμε σαν οικογενειακό κειμήλιο. Πραγματικά, όταν η Ινδία απόκτησε την ανεξαρτησία της και η κυβέρνηση δεχότανε εκείνες τις Αγγλικές ρουπίες ανταλλάσσοντας τες με το τρέχον νόμισμα, μερικοί από τους φίλους και τους συγγενείς μας μου είπαν, «Γιατί δεν αλλάζεις τις δέκα ρουπίες σε τρέχον νόμισμα; Αλλιώς, γρήγορα δεν θα έχουν καμιά νομισματική αξία». Τους είπα, «Αυτές είναι ένας ανεκτίμητος θησαυρός για μένα και θα είναι ένας θησαυρός και για τις γενιές που θα έρθουν». Τις κρατήσαμε σε ασφάλεια με

άλλα δώρα που μας έδωσε ο Διδάσκαλος σαν ένδειξη αγάπης, στα γενέθλιά μας και σε άλλες περιπτώσεις.

Λίγο μετά το γάμο μας, τα προφητικά λόγια που ο πατέρας μου είχε πει εκείνη την ημέρα για το γάμο μου βγήκαν αληθινά. Αυτός είχε πει, «Γιατί ανησυχείς - η νεοφερμένη στην οικογένεια θα φέρει τη δική της καλή τύχη». Μετά μερικές μέρες, πήρα μια αναπάντεχη και άνευ προηγουμένου προαγωγή που αύξησε το μισθό μου δύομιση φορές παραπάνω.

Η Δόξα τον Hazur

Σχεδόν κάθε Σαββατοκύριακο επισκεπτόμουν τον Hazur στην Beas. Ξεκινούσα από το Δελχί μετά τη δουλειά μου το Σάββατο βράδυ και έφτανα στην Beas την Κυριακή το πρωί. Συχνά το τρένο ήταν γεμάτο και έπρεπε να στέκομαι όρθιος σε όλη τη διαδρομή. Περνούσα την Κυριακή με τον πατέρα μου στο satsang του Hazur και μετά ανέβαινα στο τρένο την Κυριακή το βράδυ και επέστρεφα στο Δελχί στην ώρα μου, για να πάω στο γραφείο τη Δευτέρα πρωί. Ήταν ένα μακρινό ταξίδι οι δύο διαδρομές, αλλά ποτέ δεν ένιωσα κουρασμένος μετά που είχα δεχτεί τις ζωοδότριες ματιές του Hazur. Οι άνθρωποι συχνά με ρωτούσαν αν ένα τέτοιο πρόγραμμα δεν με εξόντωνε. Το μόνο που μπορούσα να πω ήταν πως ενέχεε ζωή μέσα μου. Αν έβλεπε κανείς τον Hazur, θα καταλάβαινε γιατί.

Ο Hazur ήταν η πηγή όλης της γοητείας. Δεν έχω ακόμη συναντήσει κανέναν τόσο ωραίο, τόσο λαμπερό, τόσο μαγευτικό, που τόσο να αγκαλιάζει τα πάντα. Μια ματιά από Αυτόν σε έκανε να ξεχνάς τον εαυτό σου -χανόσουν μέσα σ' Εκείνον. Ήταν τόσο ωραίος και γεμάτος μεγαλείο που στεκόταν κανείς με δέος μπροστά του.

Τα λόγια δεν μπορούν ν' αποδώσουν την αξία του. Αν τύχαινε να τον δει κανείς να ιππεύει πάνω σε ένα άλογο μεταξύ μιας σειράς άλλων ιππέων, ο Hazur ξεχώριζε ακόμη και από

απόσταση. Αν ήταν μέσα σε ένα πλήθος από χιλιάδες ανθρώπους, εκείνοι που δεν τον είχαν δει ποτέ πριν ρωτούσαν, «Από που κατάγεται αυτός ο Maharaja;» Οποιοσδήποτε κοιτούσε έστω και μια φορά τα μεγάλα σαν του λιονταριού μάτια του Hazur, που προκαλούσαν μέθη, δεν μπορούσε παρά να χάσει τον εαυτό του. Σε έναν από τους στίχους μου έχω πει:

*Η χάρη της σελήνης και του ήλιου, η δόξα ολόκληρου
του σύμπαντος
Δεν είναι παρά η αντανάκλαση του λαμπερού
προσώπου σου.*

Τα μάτια του ήταν μεθυσμένα από Θεό και έλαμπαν σαν τα πιο λαμπερά φώτα. Αυτοί που τα κοίταζαν έμεναν άφωνοι για ώρα. Ακτινοβολούσε πνευματικότητα τόσο πολύ, που συγκινούσε ακόμη και τις πιο σκληρές καρδιές. Ποιος μπορούσε να ξεχάσει το μεγαλοπρεπές τουρμπάνι του, το πλατύ του μέτωπο, τα τριανταφυλλένια μάγουλά του, την απαστράπτουσα κρεατοελιά στο πρόσωπό του ή τον τρόπο που κινιόταν και μιλούσε! Ο Hazur δεν είχε παρά μόνο να χαμογελάσει και τα κοιμισμένα, τα κουρασμένα μάτια του σύμπαντος ξυπνούσαν.

Όταν πρωτοείδα τον Hazur είχε μόνο λίγα μαλλιά και στις δύο μεριές του κεφαλιού του, που συνήθιζε να τα δένει κότσο χρησιμοποιώντας το χτένι που φορούν οι Sikh. Αυτά ήταν με-τάξινα, γυαλιστερά μαλλιά, από τα οποία έβγαινε ακτινοβόλο φως. Αν και τα μαλλιά αυτά ήταν λίγα σε ποσότητα, στην πραγματικότητα, οι πλεξούδες* της χάρης του ήταν τόσο μακριές που κάλυπταν αυτόν τον κόσμο και τον άλλο. Τα μάτια του έλκυαν ακόμη και τις θεότητες και όταν αυτός φιλεύσπλαχνα σας κοίταζε, το σύμπαν χόρευε από αγαλλίαση.

Αν και ήμουν αρκετά τυχερός να απολαμβάνω τις ματιές του Hazur εσωτερικά, η φυσική του παρουσία είχε τη δίκιά της μοναδική έλξη. Έτσι οποτεδήποτε είμασταν αρκετά τυχεροί

* Σημ. Μετ. ποιητική έκφραση που σημαίνει ακτίνα δράσης.

να τον βλέπουμε στη φυσική του παρουσία, μουσκεύαμε στο μεθυστικό κρασί της ομορφιάς του.

Αυτός ήταν πάντοτε ντυμένος με έναν άψογο τρόπο, σαν ένας αυτοκράτορας. Ήταν τόσο κομψός! Χρησιμοποιούσε ένα μπαστούνι στο οποίο όχι μόνο στηριζόταν, αλλά το σήκωνε πότε-πότε στον αέρα. Αν κουνούσε αυτό το ραβδί τρέμαμε σύγκορμοι - ήταν ένα τέτοιο θέαμα! Ακόμη και Ο Άγγελος του Θανάτου θα το έβαζε στα πόδια· και αν άγγιζε κανέναν μ' αυτό το ραβδί -όποιος και αν ήταν- ο Dharam Raj, ο Κύριος του Θανάτου, δεν θα μπορούσε να διεκδικήσει αυτή την ψυχή.

Το Χιούμορ τον Hazur

Ενθρονισμένος στην έμφυτη Θεϊότητά του, ο Hazur Baba Sawan Singh Ji Maharaj απολάμβανε τη διαμονή του πάνω στη γη με όλο του τον ενθουσιασμό. Τα πάντα έρχονταν φυσικά σ' Εκείνον - το σπινθηροβόλο μυαλό του, το λεπτό χιούμορ του και το ξεκαρδιστικό του γέλιο. Έτσι πραγματικά ήταν η ζωή του Hazur σαν ένας οικογενειάρχης άγιος, πάντοτε χαμογελώντας. Η απλή και οικεία ομιλία του, πήγαινε κατευθείαν στην καρδιά των ακροατών.

Το χιούμορ του Hazur, θύμιζε χαρούμενα καμπανιστά γέλια με παιδική απλότητα. Για να εξηγήσει τις απόψεις του διάνθιζε τις ομιλίες του με επιτυχημένα ανέκδοτα. Αυτά είχαν την ποιότητα του χιούμορ του λαού, που έχει το δικό του ξεχωριστό θέλητρο. Ολόκληρο το είναι του έπαλλε από χαρούμενη ευθυμία. Γελούσε τόσο εγκάρδια που ολόκληρο το σύμπαν έμοιαζε να γελάει μαζί του. Ήταν τόσο μεταδοτικό και κάτω από το πουκάμισο της λεπτής μουσελίνας, που φορούσε το καλοκαίρι, μπορούσε κανείς να δει την κοιλιά του να χορεύει, σα να ήταν κι' αυτή σε αγαλλίαση. Το ακροατήριο δεν μπορούσε παρά να γελάσει και να μοιραστεί τη χαρά του, νιώθοντας σα να είχε μεταφερθεί μακριά από τη γη σε κάποιον άλλο πλανήτη, όπου δεν υπήρχε τίποτα άλλο παρά ευτυχία και το πιο σπουδαίο, κύματα από πνευματικές απορροές, ξεχύνονταν από Εκείνον το ένα μετά το άλλο, γεμίζοντας ολόκληρη την ατμό-

σφαίρα με τόση χαρά, που κανείς δεν είχε γνωρίσει ούτε είχε ακούσει ποτέ γι' αυτήν.

Θυμάμαι μερικές από τις διασκεδαστικές ιστορίες που συνηθίζε να διηγείται ο Hazur στη διάρκεια των θαυμάσιων sat- sang του:

Μια φορά οι γυναίκες ενός χωριού έκαναν μια λιτανεία σε ένδειξη λατρείας προς τη θεότητα του χωριού. Η ηλικιωμένη γυναίκα που οδηγούσε τη λιτανεία είδε έναν αθώο και άκακο γάιδαρο να βόσκει στην άκρη του δρόμου. Απλά για αστείο, αυτή μάδησε μια τρίχα από την πλάτη του γαϊδάρου και όλες οι γυναίκες που την ακολουθούσαν άρχισαν να μαδούν μια τρίχα, νομίζοντας ότι ήταν μέρος του τελετουργικού για να εξευμενίσουν τη θεότητα. Ο φτωχός γάιδαρος άρχισε να γκαρίζει και να κλωτσάει από την αγωνία. «Αυτή λοιπόν», είπε ο Hazur, «είναι η μοίρα εκείνων που ακολουθούν τους τύπους και τα τελετουργικά στα τυφλά».

Ο Suthre Shah ήταν ένας άγιος άνθρωπος που ζούσε στην εποχή του Guru Arjan. Μόλις του είπαν ότι είχε έρθει ένας ευσεβής άνθρωπος να κατοικήσει στη γειτονιά, ο Suthre πήγε από ευγένεια να τον επισκεφτεί. Μετά από τους επίσημους χαιρετισμούς, ο Suthre τον παρακάλεσε να του δώσει λίγη φωτιά για να ανάψει ένα Chilam (μια Ινδική πήλινη πίπα). Ο ευσεβής άνθρωπος δεν είχε καθόλου φωτιά για να του δώσει και τον παρακάλεσε να τον συγχωρήσει. Μετά από λίγο, ο Suthre ξαναζήτησε από τον ευσεβή άνθρωπο να του δώσει φωτιά και πήρε την ίδια απάντηση. Όταν ο Suthre επανέλαβε την παράκλησή του για τρίτη φορά, ο ευσεβής έχασε τον έλεγχο του εαυτού του και αρπάζοντας το ραβδί του ρίχτηκε πάνω στον Suthre φωνάζοντας, «Ανόητε, σου είπα δύο φορές προηγουμένως ότι δεν έχω φωτιά και συ δεν ακούς». Ο Suthre, ήρεμα, δεχόμενος αδιαμαρτύρητα τα χτυπήματα, μουρμούρισε, «Ω ευσεβή άνθρωπε, έχεις τόση πολλή φωτιά μέσα σου, γιατί είσαι απρόθυμος να χάσεις λίγη από αυτή;» Με τέτοιους τρόπους οι άγιοι εκθέτουν μερικές φορές τους επονομαζόμενους ευσεβείς ανθρώπους.

Οι άνθρωποι που έρχονταν από τα χωριά είχαν το δικό τους

χωριάτικο τρόπο που μιλούσαν με τον Hazur. Θυμάμαι μια φορά μια γυναίκα ογδόντα χρόνων από ένα χωριό, είπε στο Hazur, «Θέλω να σου μιλήσω». Στην Ινδία έχουμε διαφορετικές μορφές για την αντωνυμία «εσύ» -επίσημη και με σεβασμό- όπως «tusi» και ανεπίσημη όπως «tu». Η ηλικιωμένη κυρία, καθώς ήταν πολύ απλοϊκή, απευθύνθηκε στον Hazur με το «tu». Αυτή του εξομολογήθηκε πως είχε κάνει ένα σοβαρό λάθος. «Ανθρωποι από το χωριό μου πήγαν στο Hardwar και εγώ τους συνοδύσα». Φτάνοντας εκεί έκαναν προσφορές στη θεότητα του ποταμού Γάγγη. Πετούσαν νομίσματα σαν προσφορά και έσκυβαν το κεφάλι τους. «Και εγώ επίσης έσκυψα και έριξα μερικά νομίσματα». Ο Hazur, μάς έλεγε την ώρα της μύησης ότι σ' αυτό το μονοπάτι επιτρέπεται να τηρούμε τους τύπους και τα τελετουργικά της θρησκείας μας, αλλά δεν πρέπει να προσευχόμαστε στους θεούς και στις θεότητες, καθώς πιστεύουμε στο να προσευχόμαστε μόνο στον Παντοδύναμο. Προτού να ρίξει τα κέρματα έβλεπε εσωτερικά τη μορφή του Διδασκάλου στο διαλογισμό. Μετά, είπε, αυτός εξαφανίστηκε.

Ο Hazur ρώτησε, «Αλλά γιατί το έκανε;»

Αυτή απάντησε, «Όλοι με πίεζαν να το κάνω και τελικά έριξα τα κέρματα».

Στην Ινδία, είναι το έθιμο τα παιδιά να πιάνουν τ' αυτιά τους όταν ζητούν συγχώρεση. Έτσι ο Hazur είπε στην κυρία, «Πιάσε τα αυτιά σου και υποσχέσου πως δεν θα το ξανακάνεις».

Αυτή το έκανε και μετά ανταπάντησε στον Hazur λέγοντας, «Και συ επίσης να πιάσεις τα αυτιά σου πως δεν θα φύγεις ξανά!» Ο Hazur ξέσπασε σε τρανταχτά γέλια και το ίδιο έκανε και όλη η ομήγυρη.

Μια φορά κάποιος ρώτησε τον Hazur στην παρουσία μου, «Πόση ώρα χρειάζεται να πάει κανείς στο Sach Khand και να επιστρέφει;» Ο Hazur απλά έκλεισε τα μάτια του και τα άνοιξε μετά από ένα δευτερόλεπτο. Με ένα χαμόγελο να παιχνιδίζει στα χείλη του είπε, «Με τη χάρη του Baba Ji (Baba Jaimal Singh Ji Maharaj), μόλις τώρα πήγα στο Sach Khand και επέστρεψα».

Χάρη και Ταπεινοφροσύνη

Θυμάμαι κάποιον που ήταν έξω από την Ινδία για μερικά χρόνια και όταν επέστρεψε πήγε κατευθείαν στον Hazur και έπεσε στα πόδια του κλαίγοντας πικρά. Ο Hazur τον σήκωσε πάνω και τον ρώτησε τι συνέβαινε. Ο άνθρωπος απάντησε, «Κύριε ήμουν έξω από την Ινδία για πέντε χρόνια - δεν μπόρεσα να έχω τη φυσική σου darshan* από τότε και ο Kabir έχει πει πως πρέπει κανείς να έχει τη φυσική darshan του Διδασκάλου του τουλάχιστον μια φορά το χρόνο». Ο Hazur, με όλη του την ευσπλαχνία και τη χάρη, είπε, «Αυτό το έχει πει ο Καμπίρ, αλλά εγώ ποτέ δεν το έχω πει αυτό».

Ο Hazur είχε το δικό του θαυμάσιο τρόπο για να εκφράζει τα πράγματα. Χρησιμοποιούσε παραδείγματα από την εγκόσμια ζωή για να μας δώσει να καταλάβουμε τις πνευματικές αλήθειες. Για παράδειγμα, παρομοίαζε το Διδάσκαλο με μια Μωαμεθανή κυρία που δεν βγαίνει έξω από το δωμάτιό της. Αυτή παραμένει μέσα, περιμένοντας να πάνε τα παιδιά της κοντά στην πόρτα, έτσι ώστε να μπορεί να τ' αρπάξει, να τα τραβήξει μέσα και να τα σφίξει στην αγκαλιά της. Δεν μπορεί να βγάλει το πέπλο της και να εμφανιστεί δημόσια, αν και μέσα στην απομόνωση του δωματίου της μπορεί να το βγάλει. Παρόμοια, μας έλεγε ο Hazur, ο Διδάσκαλος περιμένει τον καθένα

* Σημ. Μετ. Darshan: Όταν το βλέμμα του Διδασκάλου συναντά το βλέμμα τού μαθητή.

από τους μαθητές του στον τρίτο οφθαλμό. Αυτός με λαχτάρα μας περιμένει να πάμε κοντά την εσωτερική πόρτα. Τότε θα μας αρπάξει, θα μας τραβήξει κοντά του, θα μας κλείσει στην αγκαλιά της θείας του αγάπης και θα πετάξει μαζί μας στο Αιώνιο μας Σπίτι.

Ο Hazur συνήθιζε να λέει, «Τα παιδιά είναι σαν λευκό χαρτί και μπορούμε να γράψουμε οτιδήποτε θέλουμε πάνω σ' αυτά». Εξηγούσε πώς οι χαρακτήρες των παιδιών διαπλάθονται από τους γονείς στην παιδική ηλικία και είναι στη διάρκεια αυτής της περιόδου που μπορούν να απορροφήσουν τις ευγενικές ιδιότητες.

Ο Hazur ήταν τόσο φιλεύσπλαγχος που πάντοτε απαντούσε στις ειλικρινείς ερωτήσεις των ανθρώπων που πήγαιναν σ' εκείνον. Μια φορά που ήμουν μαζί του, πολλοί άνθρωποι έκαναν ερωτήσεις και μερικοί άλλοι έλεγαν, «Μην κάνετε τόσες πολλές ερωτήσεις!» Αλλά ο Hazur, με το δικό του άψογο τρόπο, είπε, «Μην τους εμποδίζετε. Αν δεν ρωτήσουν πώς θα γνωρίζουν τις απαντήσεις που ακόμη δεν έχουν δοθεί μέσα στις γραφές;» Αργότερα, ο πατέρας μου, που ήταν επίσης εκεί, έδωσε το παράδειγμα της Bhagavad Gita και είπε, «Αν ο θεός Κρίσνα δεν αναγκάζοταν να απαντήσει στις ερωτήσεις του Arjuna πώς θα υπήρχε σήμερα η Gita;»

Όταν οι άνθρωποι ρωτούσαν τον Hazur πώς θα έπρεπε να τον θεωρούν, αυτός έλεγε, «Για να αρχίσετε, πάρτε με ότι είμαι ένας μεγαλύτερος αδερφός, ότι είμαι ένας δάσκαλος, ένας σύμβουλος και όταν αρχίσετε να έχετε εμπειρία των πραγμάτων εσείς οι ίδιοι, τότε μπορείτε να πείτε ό,τι θέλετε».

Ο Hazur ήταν τόσο ταπεινός που οποτεδήποτε κάποιοι έλεγαν για τα πνευματικά οφέλη που έπαιρναν ή τα πράγματα που συνέβαιναν «ως εκ θαύματος» στη ζωή τους, ο Hazur πάντοτε τα απέδιδε στο δικό του Διδάσκαλο. Συχνά έλεγε, «Δεν το γνωρίζω αυτό. Εγώ κάθομαι εδώ. Ο Baba Ji θα πρέπει να το έχει κάνει». Ποτέ μου δεν άκουσα ούτε τον Hazur ούτε τον πατέρα μου να πούνε ακόμη και για μια φορά ότι ήταν υπεύθυνοι για οτιδήποτε καλό ερχόταν στην ανθρωπότητα μέσω αυτών. Αυτοί πάντοτε το απέδιδαν στο δικό τους Διδάσκαλο.

Πειθαρχία στην Beas

Η ζωή του Hazur χαρακτηριζόταν από ακατάπαυστη εργασία, ακατάπαυστη εξυπηρέτηση. Αρχίζει την ημέρα του πολύ νωρίς. Έδινε darshan, συναντούσε τους μαθητές, έκανε satsangs και έγραφε γράμματα. Οι άνθρωποι δεν επιτρέπεται να τον δουν αργά το απόγευμα και αυτοί γενικά νόμιζαν ότι ο Hazur αναπαυόταν. Αλλά αυτοί που είχαν την άδεια να μπαίνουν στο ιδιαίτερο διαμέρισμά του γνώριζαν ότι τα πράγματα ήταν διαφορετικά. Ο Hazur χρησιμοποιούσε αυτήν την ώρα για τη μελέτη των γραφών. Ήταν ένας μεγάλος σοφός στη συγκριτική μελέτη του μυστικισμού και στη συγκριτική μελέτη των θρησκειών και αφιέρωνε χρόνο καθημερινά γι' αυτή τη μελέτη. Ήταν απασχολημένος πάνω από δεκαοκτώ ώρες την ημέρα και ακόμη και στην ηλικία των ενενήντα χρόνων ήταν ευκίνητος στο βάδισμά του και γεμάτος ενέργεια και μέσα σ' ένα πλήθος μπορούσε να βρυχάται σαν λιοντάρι χωρίς μικρόφωνο. «Η οκνηρία γεννά αρνητικές σκέψεις και είναι η μητέρα κάθε κακίας», συνήθιζε να λέει και παρότρυνε τους μαθητές του να είναι πάντα απασχολημένοι σε διαλογισμό ή σε χρήσιμη εργασία.

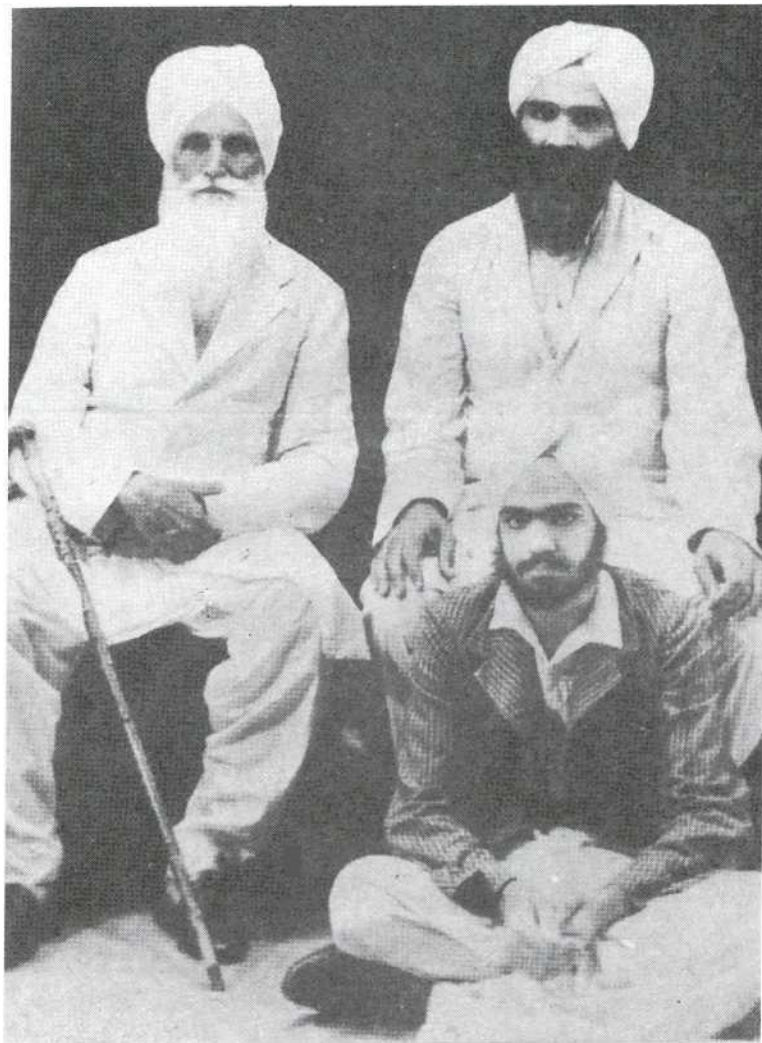
Συνήθιζε να λέει, «Πηγαίνω σε κάθε έναν από τους μαθητές στις τρεις η ώρα το πρωί με το καλάθι μου γεμάτο δώρα, είτε αυτοί είναι στην Ινδία, στην Αφρική ή στην Αμερική, αλλά αλίμονο, τους βρίσκω να κοιμούνται και επιστρέφω. Όμως

σ' αυτούς που διαλογίζονται εκείνη την ώρα, χαρίζω το δώρο της πνευματικότητας».

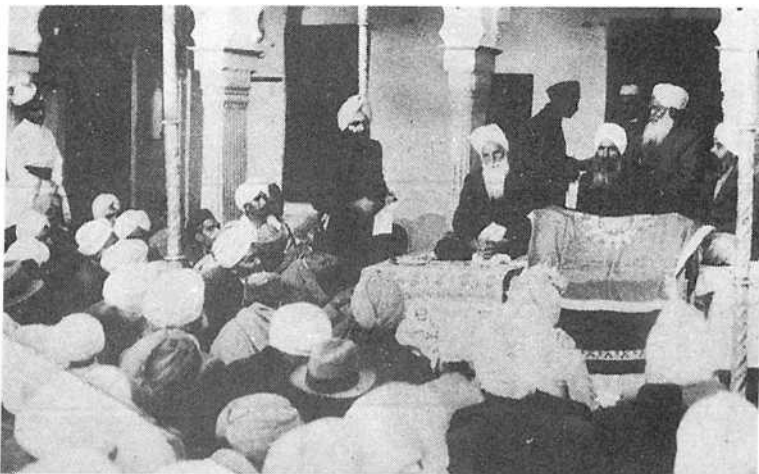
Ο Hazur ήθελε να είναι σίγουρος ότι αυτοί που έμεναν στην Dera ήταν ξυπνητοί για να δεχτούν τους θησαυρούς του. Γι' αυτό, ανέθεσε σε κάποιον, που τον έλεγαν Gyan, το καθήκον να κτυπά μια καμπάνα στις 3 π.μ. για να ξυπνήσει τους satsangis. Αμέσως μετά απ' αυτό ακολουθούσε μια επίσκεψη από αυτόν το γεροδεμένο νέο άντρα, «Ωρα για διαλογισμό. Παρακαλώ σηκωθείτε», ήταν το συνηθισμένο του κάλεσμα. Αν οι άνθρωποι ξυπνούσαν, όλα ήταν εντάξει. Αλλά αν όχι, κατέφευγε σε διάφορα άλλα μέτρα. Το χειμώνα, τραβούσε το πάπλωμα ή την κουβέρτα και ανάγκαζε τον άνθρωπο να καθίσει για διαλογισμό. Το καλοκαίρι, αν έβλεπε πως ο άνθρωπος ξανακοιμότανε, είχε μια θαυμάσια συνταγή. Είχε δύο κουβάδες γεμάτους με νερό που τους κουβαλούσε. Τότε τον απειλούσε, λέγοντας, «Αν δεν σηκωθείς σε ένα λεπτό, θα αδειάσω τον κουβά πάνω από το κεφάλι σου». Το είδα με τα μάτια μου ότι μερικές φορές πραγματικά άδειαζε τον κουβά, μουσκεύοντας το μαθητή από το κεφάλι μέχρι τα πόδια. Ο Gyan το έκανε αυτό με εντολή του Hazur που ήταν πολύ αυστηρός στο να επιβάλλει πειθαρχία για διαλογισμό.

Ο Hazur ήταν επίσης πολύ αυστηρός στη χορήγηση της μύησης. Είχα δει μια φορά να απορρίπτει ένα μεγάλο ποσοστό από τους ανθρώπους που είχαν κάνει αίτηση. Αυτό ήταν στην αρχή, αλλά έγινε πιο γενναιόδωρος καθώς περνούσε ο καιρός. Όταν ο θεός μου, ο Sardar Prem Singh ήθελε να μνηθεί έτρεμε από αγωνία, ανησυχώντας αν ο Hazur θα τον δεχτεί. Έτρωγε κρέας και μερικές φορές έπινε και ποτό. Μια φορά, όταν επισκέφτηκε τη Λαχώρη, ο πατέρας μου του είπε, «Αδερφέ μου, είναι καιρός να πάρεις τη μύηση». Ο θεός μου είπε, «Ναι». Στο δρόμο για την Beas, στο σταθμό του τρένου, ο θεός μου έβγαλε το ποτό και τα αβγά από το χαρτοφύλακά του. Έσπασε το μπουκάλι πάνω σ' ένα βράχο και πέταξε τα αβγά. Στην Beas έμαθε τη βασική θεωρία και τι να περιμένει από τη μύηση. Αλλά όταν άκουσε πως ο Hazur απέρριψε πολλούς δεν μπορούσε να κοιμηθεί όλη τη νύχτα. «Αν με απορρίψει», σκεπτόταν,

«αυτό θα είναι ντροπή για μένα. Πώς θα το αντέξω;» Το πρωί ο θεός στάθηκε στην ουρά περιμένοντας τη σειρά του για να δει τον Hazur. Καθώς συνεχιζόταν η επιλογή από το Διδάσκαλο ο θεός μου πανικοβαλλόταν όλο και περισσότερο γιατί είχαν απορριφθεί πολλοί. Όταν ήρθε η σειρά του θείου μου, κάποιος έτυχε να αναφέρει στον Hazur: «Αυτός είναι ο μεγαλύτερος αδελφός του Kirpal Singh». Ο Hazur τότε είπε στο θείο μου να μπει στην αίθουσα της μύησης. Μετά από αυτό ο θεός μου έλεγε, «Κανένας δεν μπορεί να με σταματήσει από το να μπω ακόμη και στο Sach Khand, απλά πρέπει να τους πω ότι είμαι ο αδελφός του Kirpal Singh!»

Ο Darshan Singh νεαρός κάθεται
με το Διδάσκαλό του, Hazur Baba
Sawan Singh, (αριστερά) και τον
πατέρα του, Sant Kirpal Singh
(δεξιά)

Επάνω: Ο Darshan Singh απαγγέλει ποίημά του στην παρουσία του Hazur Baba Sawan Singh.

Κάτω: Ο Darshan Singh νεαρός (κέντρο εμπρός) κάνει ανιδιοτελή εξυπηρέτηση εργαζόμενος στο τμήμα ελέγχου των παπουτσιών σαν μέλος της Sawan Service league στο Ashram του Διδασκάλου του, Hazur Baba Sawan Singh, στη δεκαετία του 1930.

Επάνω: Ο Sant Kirpal Singh (δεξιά) και ο Darshan Singh (κέντρο) αποχαιρετούν τον Rajinder Singh, που φεύγει από την Ινδία για να αρχίσει ένα πρόγραμμα: «Master's of Science» στο Ινστιτούτο της Τεχνολογίας στο Ιλλινόις του Σικάγου το 1968.

Αριστερά: Η μητέρα του Darshan Singh, Mata Krishna Wanti.

Σελίδα αριστερά, πάνω: Ο Darshan Singh απαγγέλει ποίημα στο πρώτο συνέδριο για την Ενότητα του ανθρώπου, που συνεκάλεσε ο Sant Kirpal Singh το Φεβρουάριο του 1974.

Σελίδα αριστερά, κάτω: Πορεία Ειρήνης στο πρώτο Συνέδριο για την Ενότητα του Ανθρώπου στο Δελχί το 1974. Ο Darshan Singh (ο 2ος δεξιά του Sant Kirpal Singh) βοήθησε τον Sant Kirpal Singh στο Συνέδριο.

Πάνω: Ο Darshan Singh περπατά πίσω από τον Sant Kirpal Singh μετά το τελευταίο satsang, τον Αύγουστο του 1974.

Επάνω: Ο Sant Darshan Singh δέχεται το Μετάλλιο του Κογκρέσου της Κολομβίας, το 1983.

Κέντρο: Ο Sant Darshan Singh δέχεται Φόρο Τιμής από το Νομοθετικό Σώμα της Πολιτείας του Μίτσιγκαν το 1983. Αριστερά του είναι ο γιος του, Rajinder Singh, η σύζυγός του Harbhajan Kaur και μία από τους

αντιπροσώπους του στην κεντροδυτική Αμερική, Sheila Olga Donenberg.

Κάτω: Ο Sant Darshan Singh δίνει satsang στο Κάλι, στην Κολομβία, το 1986.

Επάνω: Ο Sant Darshan Singh δίνει satsang στο Kirpal Ashram, στο Δελφί της Ινδίας.

Κάτω: Ο Sant Darshan Singh δέχεται το δεύτερο Βραβείο του για την ποίηση από την Ουρδική Ακαδημία, το 1989.

Επάνω: Ο Sant Darshan Singh συναντά τη Μητέρα Τερέζα στο 6ο Συνέδριο της Παγκόσμιας συναδελφότητας των Θρησκειών και στο Ασιατικό Συνέδριο Θρησκείας και Ειρήνης, όπου προήδρευσε το 1981.

Κάτω: Στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών το 1986. Ο Sant Darshan Singh και ο Dr. Robert Muller, πρώην βοηθός Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, διαλογίζονται μαζί για την ειρήνη. Από αριστερά προς δεξιά είναι οι: Dr. Jay Linksman, Dr. Art stein, Manmohan Singh Duggal, Sant Darshan Singh, Rajinder Singh, Harbhajan Kaur, Andrew Vidich, Elvi Roytinnen, Dr. Robert Muller, Mrs. Muller and Ricki Linksman.

Η Πρώτη Φωτογραφία τον Hazur που κυκλοφόρησε

Σήμερα έχουμε πολλές φωτογραφίες των Διδασκάλων, αλλά κάποτε, ο Hazur ήταν τόσο αυστηρός για τις φωτογραφίες που δεν τις έδινε. Μια μέρα ένας μαθητής ζήτησε από τον Hazur να τον ευλογήσει και να του δώσει μια φωτογραφία. Ο πατέρας μου στεκόταν επίσης εκεί. Ο Hazur αρνήθηκε λέγοντας ότι ακόμη και αν ο Kirpal Singh ήθελε μια φωτογραφία, δεν θα του την έδινε. Τότε ο πατέρας μου είπε με πολλή ταπεινοφροσύνη, «Δεν τολμάμε ούτε να σκεφτούμε να συγκρίνουμε την αγάπη μας για σένα με την απεριόριστη αγάπη και στοργή που έχεις εσύ για το Διδάσκαλό σου. Εγώ όμως, ταπεινά θα ρωτήσω: Τι θα έλεγες αν κάποιος σου έδινε μια φωτογραφία του Baba Jaimal Singh Ji Maharaj;» Ο Hazur απάντησε, «Θα έδινα τα πάντα για χάρη αυτής της φωτογραφίας». Ο πατέρας μου τότε είπε, «Εμείς δεν έχουμε ούτε ακόμη και το ένα εκατομμυριοστό από αυτή την αγάπη, είμαστε ταπεινοί μαθητές και αυτός είναι ο λόγος που σου τη ζητάμε». Ο Hazur απάντησε, «Εντάξει μπορείς να την πάρεις». Αυτός ήταν ο τρόπος με τον οποίο ο Hazur έδωσε την πρώτη του φωτογραφία.

Ήμουν τυχερός να είμαι ο πρώτος άνθρωπος που πήρε φωτογραφίες που ο ίδιος ο Hazur είχε υπογράψει. Μια από αυτές ακόμη κρέμεται μέσα στο δωμάτιό μου μέχρι σήμερα. Η υπογραφή του είναι τόσο όμορφη και όπως κάποιος πολύ σωστά είπε, το «S» είναι τόσο υψηλό και εξαίσιο, φαίνεται ότι ο Hazur το πήγε στο Sach Khand και το έφερε πίσω.

Στο Kashmir με τον Hazur

Όταν ήμουν φοιτητής στο κολλέγιο το 1938 είχα την τύχη να πάω με τον Hazur στο Kashmir και μετά στη συνέχεια στο Kala Bagh, μια περιοχή πέρα από το Rawal pindi, όπου ο Hazur πέρασε τα νεανικά του χρόνια υπηρετώντας σαν υπαξιωματικός.

Ο Hazur ήταν πολύ γρήγορος όταν ταξίδευε στα βουνά. Στη διάρκεια της σταδιοδρομίας του είχε περάσει τον περισσότερο χρόνο του εκεί και έτσι κυκλοφορούσε σαν λιοντάρι. Όταν είμασταν μαζί του στο Kashmir, σταματούσαμε για να σκεφτούμε πώς θα συνεχίσουμε την άνοδό μας στα βουνά· αλλά ο Hazur απλά έβαζε το μπαστούνι του μπροστά του και ανέβαινε. Τον είχαμε δει επίσης να πηδά χωρίς προσπάθεια πάνω στο άλογο και να ιππεύει.

Έχω ωραίες αναμνήσεις από κάποια συμβάντα που έγιναν σ' αυτό το ταξίδι. Στο Kala Bagh απλοί αγρότες ήρθαν για να έχουν την darshan του. Έμεινα κατάπληκτος όταν τους είδα να φέρνουν παιδιά μέχρι δώδεκα χρονών για να τους δώσει ένα όνομα. Ο Hazur ρώτησε, «Αυτά τα παιδιά έχουν μεγαλώσει τόσο και ακόμη δεν τους έχετε δώσει όνομα;» Η απλή απάντηση ήταν, «Η Αγιότητα σου ήρθε εδώ μόνον δύο φορές από τότε που γεννήθηκαν αυτά τα παιδιά και έλειπαν στη διάρκεια των επισκέψεών σου. Είμαστε πολύ φτωχοί για να ταξιδέψουμε με στην Dera. Περιμέναμε για την ευοίωνη μέρα που θα ξα-

ναρχόσουν. Σε παρακαλούμε να δώσεις όνομα σ' αυτά τα παιδιά». Βεβαίως, ο Hazur πρόθυμα δέχτηκε.

Μια σκηνή ειδικής χάρης και φιλευσπλαχνίας που είδα σ' αυτόν τον τόπο μου ξαναέρχεται στο μυαλό συχνά. Ο Hazur έδωσε πλήρη μύηση στους ενήλικες και το Ηχητικό Ρεύμα στα νεαρά αγόρια και κορίτσια. Κάποιος ρώτησε τον Hazur, «Τι θα γίνει με τα μωρά;» Αυτός απάντησε, «Φέρτε όλα τα μωρά του χωριού. Θα τους δώσω τη pazar μου (ματιά)». Οι άνθρωποι έτρεξαν στα σπίτια τους και επέστρεψαν φέρνοντας τα μωρά τους -ένα ήταν μόνο δυο ημερών και το πιο μεγάλο περίπου τριών χρονών. Ο Hazur χάιδεψε το καθένα και τους έδωσε μια ματιά χάρης! Από όσα εγώ γνωρίζω αυτή ήταν η μόνη φορά που έδωσε τους πνευματικούς θησαυρούς σε μια ομάδα βρεφών.

Επιστρέφοντας από το Kashmir, ο Hazur σταμάτησε στο Rawalpindi. Εκεί, μου ανέθεσαν το καθήκον να φυλάγω στην πόρτα του Διδασκάλου, που έμενε σε ένα δωμάτιο στον επάνω όροφο. Ξαφνικά άκουσα μια βαθιά βροντερή φωνή να λέει, «Ω Διδάσκαλε, Αγαπημένε Διδάσκαλε». Είδα έναν πολύ ηλικιωμένο Μουσουλμάνο με τη γενειάδα του βαμμένη με χένα κοκκινο-πορτοκαλιά να ανεβαίνει τις σκάλες. Προτού να φτάσει στην πόρτα, ο Hazur τον άκουσε και βγήκε στο κατώφλι. Τότε είδα ένα μοναδικό θέαμα. Ο άνθρωπος πήρε τον Hazur στην αγκαλιά του και τον σήκωσε ψηλά πάνω από το έδαφος! Δεν είχα δει ποτέ κάτι παρόμοιο και έπαθα σοκ. Λίγοι άνθρωποι τολμούσαν να πλησιάσουν τον Hazur και μόνο με τον πιο ταπεινό τρόπο. Ο Hazur όμως τον χαιρέτησε θερμά, τον πήρε μέσα, τού πρόσφερε τσάι και φρούτα και μίλησαν για λίγο. Ο άνθρωπος τον αποκαλούσε, «Sawan, φίλε μου, σύντροφέ μου Sawan». Θυμόταν ιστορίες από το παρελθόν, όταν ήταν καλοί φίλοι μαζί στην υπηρεσία.

Αφού κουβέντιασαν για πολλά πράγματα, ο Hazur τον ρώτησε, «Φίλε μου, αυτά που μου είπες είναι εντάξει, αλλά κάνεις κάτι για το Θεό; Πώς πάνε οι προσευχές σου; Αφιερώνεις χρόνο στο διαλογισμό;» Ο άνθρωπος απάντησε μ' ένα βιαστικό τρόπο και συνέχισε με τις δικές του ιστορίες. Όταν ήταν να

φύγει προσπάθησε να αγγίξει τα πόδια του Hazur αλλά ο Διδάσκαλος δεν το επέτρεψε.

Ο άνθρωπος αγκάλιασε τον Hazur και είπε, «Άκουσέ με, Sawan, εσύ έγινες ένας Wall Allah (Θεάνθρωπος) και εγώ είμαι μόνο ένας γέρος αμαρτωλός».

Ο Hazur ταπεινά απάντησε, «Όχι, αυτό είναι η χάρη του Θεού. Αυτός απλά βγάζει λίγη δουλειά από μένα». Μετά πρόσθεσε, «Θα έπρεπε να αφιερώνεις λίγο χρόνο σε προσευχή».

Ο άνθρωπος απάντησε, «Όταν ο φίλος μου είναι ο Θεός προσωποποιημένος, γιατί θα πρέπει να συνεχίσω να τρίβω τα γόνατά μου σε προσευχή; Είσαι φίλος μου. Λοιπόν οι πόρτες του ουρανού είναι ήδη ανοιχτές για μένα». Αγκαλιάστηκαν για πολλή ώρα και μετά ο Hazur τον συνοδούσε κάτω.

Ο άνθρωπος ξανά άγγιξε τα γόνατα του Διδασκάλου και είπε, «Πριν να φύγω, θέλω μια υπόσχεση από σένα. Είσαι ο επιστήθιος φίλος μου. Εξασφάλισέ μου ότι οι πόρτες του ουρανού θα είναι ανοιχτές για μένα!» Δεν έφευγε ωστόσο ο Hazur του έδωσε τελικά την υπόσχεσή του.

Παίρνοντας το Κάρμα των Άλλων

Κοντά στην ηλικία των ενενήντα, ο Hazur άρχισε να νιώθει μεγάλο σωματικό πόνο. Ήταν οι μέρες που γινόταν ο διχασμός της χώρας. Είχε πολλή αιματοχυσία και υπήρχε σκληρότητα και μερικοί άνθρωποι της Ινδίας και του Πακιστάν ορμούσαν και έσφαζαν ο ένας τον άλλον. Όλη η ευγένεια είχε εξαφανιστεί και είχε εμφανιστεί η αγριότητα στην πιο σκληρή και τρομερή μορφή της.

Κατά τη διάρκεια αυτής της εποχής μερικοί μαθητές ήρθαν στον Hazur και είπαν, «Αυτή η μεγάλη καταιγίδα ξεριζώνει όχι μόνο τα φυτά, αλλά επίσης και τα μεγαλύτερα δέντρα και εκμηδενίζει τα πάντα γύρω. Τι θα συμβεί στους satsangis; Πολλοί από αυτούς θα είναι θύματα αυτής της κτηνωδίας». Ο Hazur απάντησε, «Θα τους δοθεί προστασία». Στους μήνες που ακολούθησαν, οι μνημένοι δεν βλάφτηκαν, αλλά ο ίδιος ο Hazur πέρασε φυσικό πόνο. Ο Hazur είχε αναπτύξει έναν όγκο στην κύστη και είχε εξασθενήσει πολύ. Το να βλέπουμε το Διδάσκαλο να υποφέρει μας προξενούσε μεγάλο πόνο.

Έτσι ο πατέρας μου τον ρώτησε, «Αφού εσύ δεν έχεις δικό σου κάρμα πώς γίνεται να υποφέρεις αυτόν το φυσικό πόνο;»

Αυτός απάντησε, «Όταν ο Διδάσκαλος παίρνει το κάρμα των άλλων, αυτό γίνεται δικό του». Οποτεδήποτε οι άγιοι βοηθούν τους άλλους με αυτόν τον τρόπο, παραβαίνουν τους επο-

νομαζόμενους νόμους της φύσης και πρέπει να πληρώσουν γι' αυτό. Είναι γι' αυτό το λόγο που μερικές φορές βλέπουμε το Διδάσκαλο να μην είναι καλά στην υγεία του. Αυτός παίρνει το κάρμα τόσων πολλών μαθητών και πρέπει να υποστεί μεγάλη φυσική αγωνία.

Οι Τελευταίες Μέρες τον Hazur

Το Μάρτιο του 1947, ο πατέρας μου συνταξιοδοτήθηκε από την κυβερνητική υπηρεσία και αυτός και η μητέρα μου άρχισαν να κατοικούν στην Dera. Όταν ο Hazur αρρώστησε βαριά, τον Οκτώβριο, πήγε στο Amritsar για θεραπεία. Εξαιτίας ενός λάθους στο ταίριασμα των ομάδων του αίματος στη διάρκεια μιας μετάγγισης, ο Hazur υπέστη μια τρομερή αντίδραση. Ακούγοντάς το αυτό, είχα μεγάλη ανησυχία να πάω να δω τον Hazur.

Λόγω της αναστάτωσης που προέκυψε από το διχασμό της Ινδίας τον Αύγουστο, η υπηρεσία των τρένων στο Punjab είχε παραλύσει. Οποτεδήποτε κινείτο ένα ειδικό τρένο, γινόταν ανακοίνωση από το ραδιόφωνο. Έκανα ό,τι μπορούσα για να πάω στο Amritsar, αλλά δεν μπορούσα να βρω μια θέση στο αεροπλάνο. Ένα πρωί ενώ πήγαινα στο γραφείο μου άκουσα ότι ένα τρένο θα έφευγε σε μισή ώρα από το σιδηροδρομικό σταθμό του Δελχί. Αμέσως πήρα μια κουβέρτα και συνοδευόμενος από τον ξάδελφο μου Sajjan Singh, έτρεξα στο σταθμό. Όταν έφτασα βρήκα το τρένο ήδη γεμάτο και η είσοδος στην εξέδρα επιβίβασης είχε κλείσει. Αλλά ο υψηλός χαλύβδινος φράκτης και η πόρτα δεν με εμπόδισαν. Σκαρφαλώσα και πήδηξα πάνω από αυτόν στην άλλη μεριά. Αφού δεν υπήρχε χώρος μέσα στα βαγόνια, σκαρφαλώσαμε στη σκεπή του τρένου. Υπήρχαν και μερικοί άλλοι επιβάτες που ήταν υποχρεωμένοι

να ταξιδέψουν με τον ίδιο τρόπο. Το τρένο αργοπορούσε σε κάθε σταθμό και έτσι τις επόμενες δυόμιση μέρες ταξιδεύαμε στη σκεπή. Φτάνοντας στο Amritsar, ανακουφίστηκα βλέποντας τον Hazur να είναι καλύτερα. Είχε συνέλθει και η κρίση είχε περάσει.

Ο πατέρας μου περιποιόταν τον Hazur. Ήταν στη διάρκεια αυτού του ταξιδιού, τον Οκτώβριο, που ο πατέρας μου μου είπε για πρώτη φορά, ότι ο Hazur του είχε εμπιστευτεί την ευθύνη της πνευματικής μύησης και της εργασίας του satsang, όταν ο μεγάλος Διδάσκαλος θα άφηνε το σώμα του. Ο πατέρας μου είπε, «Τον έχω ικετεύσει θερμά και ειλικρινά να μη μας εγκαταλείψει. Τον έχω εκλιπαρήσει να παραμείνει μαζί μας και του είπα, “Θα χορέψω σε όποιον σκοπό του αρέσει”». Όμως ο Hazur ήταν ακλόνητος, λέγοντας ότι ήταν δεμένος όχι τόσο πολύ με τις προσευχές των μαθητών του όσο με την επιθυμία του Διδασκάλου του, Baba Jaimal Singh Ji Maharaj».

Λέγοντας μου αυτό, ο πατέρας μου στράφηκε σε μένα και είπε, «ṽ3Γ8ũ, όταν θα εκτελώ αυτό το έργο, θα χρειαστώ όλη σου τη βοήθεια». Συζήτησε μαζί μου ότι θα έπρεπε να αναλάβω μερικές από τις οικογενειακές ευθύνες και ότι θα έπρεπε να τον βοηθήσω στη θεϊκή του αποστολή.

Απάντησα με ενωμένα χέρια, «Εγώ είμαι πολύ ασήμαντος για να βοηθήσω εσένα σε οτιδήποτε», αλλά του είπα, «Μπορείς να πάρεις ό,τι δουλειά θέλεις από μένα».

Ήμουν με τον Hazur στην Dera στη διάρκεια της τελευταίας του αρρώστιας. Το Μάρτιο του 1948 είχα πάρει άδεια από το γραφείο μου και τον υπηρετούσα. Όταν έπρεπε να επιστρέφω στο Δελχί πήγα σ' αυτόν για την ευλογία του και για prashad. Έσκυψα το κεφάλι μου στα πόδια του. Θέτοντας το χέρι του πάνω στο κεφάλι μου με ευλόγησε και είπε, «Darshi, είμαι πολύ ευχαριστημένος από σένα». Αυτά ήταν τα τελευταία λόγια που άκουσα από τον Hazur. Μερικές μέρες αργότερα, στις 2 Απριλίου, έφυγε μακριά μας.

Η Ασύγκριτη Απώλεια

Δυο μέρες μετά την αποτέφρωση του Hazur, έφτασα στην Beas. Πήραμε τα λείψανα ή τα άνθη όπως καλούνται. Ήταν η μόνη φορά στη ζωή μου που ταξίδευα για την Dera με δάκρυα στα μάτια. Ένας από τους στίχους που έγραψα ήταν:

*Ω ανήσυχη καρδιά, έλα, ας κλάψουμε, ας
σφαδιάζουμε από πόνο,*

*Γιατί να σκεφτούμε τώρα για ύπνο, έχουμε μια
νύχτα που δεν γνωρίζει αυγή.*

Έχει ειπωθεί από τους άγιους και τους οραματιστές ότι η ζωή του μαθητή όταν ο Διδάσκαλός του εγκαταλείψει τη φυσική μορφή είναι κατάρρα. Υπάρχει συνεχής πόνος και αγωνία. Επειδή ο Hazur μάς άφησε όταν η άνοιξη ήταν σε πλήρη άνθηση, έμοιαζε πως ήταν η πιο σκληρή πράξη της φύσης. Τριγύρω άνθιζαν τα λουλούδια και τα δέντρα ήταν στολισμένα με τις καινούριες φορεσιές τους. Αλλά αυτή η τραγωδία, η χειρότερη από τις τραγωδίες που μπορούσε ποτέ να μας συμβεί, έγινε αυτή την εποχή. Έγραψα:

*Τι σημασία έχει αν τα λουλούδια ανθίσανε, όταν
οι μαραμμένες μας καρδιές δεν άνθισαν αυτή
την άνοιξη;*

*Ας κάψει η φωτιά αυτή την άνοιξη αν Σου δεν είσαι δω.
Η νύχτα περνά και η μέρα ανατέλλει· τα δάκρυά μου
υγραίνουν ολόκληρη τη δημιουργία.
Υπάρχει δρόσος σε κάθε περιβόλι σταγόνες δακρύων σε κάθε
λουλούδι.*

Επίσης:

*Είναι αλήθεια φίλε μου πως η άνοιξη είναι πολύ ελκυστική.
Αλλά αλίμονο, για μένα, κάθε λουλούδι εκπέμπει μια φλόγα.*

*Οποτεδήποτε η κατάσταση του πότη σου γίνεται λίγο
καλύτερη
Η ίδια η ζωή έρχεται και του προσφέρει άλλη μια κούπα
θλίψης.*

*Η ζωή χωρίς εσένα είναι μόνο αγωνία,
Με κάθε πνοή, το σπαθί του χωρισμού
κόβει την καρδιά μου κομμάτια.*

Εξωτερικά μπορεί να κινούμαστε εκτελώντας τα καθήκοντα μας και τις υποχρεώσεις της καθημερινής μας ζωής, επειδή πρέπει να εκτελέσουμε τις οδηγίες των Διδασκάλων. Μπορεί να τηρούμε τα προσχήματα μπροστά στους άλλους, αλλά πάντοτε έχουμε μια αγωνία μέσα στην καρδιά και στην ψυχή μας. Ε[ζωή μας είναι πάντοτε σε αναμμένα κάρβουνα. Όσο είμαστε μέσα στο σώμα, ακόμη και το εσωτερικό όραμα του Διδασκάλου, αν και έχει το δικό του θέλγητρο δεν μπορεί να αντικαταστήσει την απώλεια της φυσικής παρουσίας του Διδασκάλου. Αυτή έχει τη δίκιά της ομορφιά, τη δίκιά της έκσταση. Πόσες φορές όταν ο Sant Kirpal Singh μιλούσε για τον Hazur Baba Sawan Singh, δάκρυα έρχονταν στα μάτια του. Μερικές φορές ήταν τόσο συγκινημένος που δεν μπορούσε να αρθρώσει λέξη. Ο ίδιος ο Hazur συνήθως γελούσε τόσο δυνατά που

κάθε μόριο του σύμπαντος χόρευε σε έκσταση μαζί του, αλλά στις 29 Δεκεμβρίου, την επέτειο της αναχώρησης του Baba Jaimal Singh από αυτόν τον κόσμο, ο Hazur ήταν τόσο θλιμμένος που δάκρυα έρρεαν από τα μάτια του.

Η απώλεια της φυσικής παρουσίας του Hazur ήταν μια μεγάλη καταστροφή στη ζωή μου. Όταν συνέβη ήταν σα να είχα πέσει στον όλεθρο. Αλλά ήταν η ευλογία του που μου έδωσε ανακούφιση και αυτή η ανακούφιση ήταν με τη μορφή των ζωογόνων ματιών και της απέραντης φιλευσπλαχνίας του διαδόχου του, η Αγιότητά του ο Sant Kirpal Singh. Όμως, γι' αυτήν την ασύγκριτη απώλεια, ήταν μόνο μια ανακούφιση. Δεν μπορούσε ποτέ να έχει γιατρεία.

Η Αγάπη Δεν Έχει Τέλος

Αρχίζει η Αποστολή τον Sant Kirpal Singh

Μετά την τελετή της αποτέφρωσης και αφού τελείωσε η διαδικασία με τα λείψανα, ο πατέρας μου που είχε γίνει ο «Αγαπημένος Διδάσκαλος» για μας, μου ζήτησε να βρω τον αριθμό των ανθρώπων που είχαν μνηθεί από τον Hazur. Έψαξα στα αρχεία και του έδωσα τον αριθμό. Ήταν περίπου 125.000 άνθρωποι. Όταν το ανέφερα αυτό στον Αγαπημένο Διδάσκαλο, είπε, «Ναι, αυτός είναι ο αριθμός εκείνων που είχαν επίσημα μνηθεί από τον Hazur δίνοντάς τους οδηγίες με τα λόγια. Αλλά τι γίνεται με τις αμέτρητες ψυχές που ευλογήθηκαν από αυτόν μέσω των ματιών του, μέσω του γεμάτου αγάπη βλέμματός του, μέσω της ακτινοβολίας του και της μεταβίβασης της σκέψης του;»

Αφού έφυγαν από την Beas, ο πατέρας και η μητέρα μου ήρθαν στο Δελχί και έμειναν μαζί μου για περισσότερο από δύο μήνες. Μετά ο πατέρας μου πήγε στο Rishikesh στα Ιμαλάια για μια περίοδο απομόνωσης και διαλογισμού. Δυο βδομάδες αργότερα, ο Διδάσκαλος έγραψε ζητώντας η μητέρα μου, η σύζυγός μου, ο μικρός γιος μου Raji και εγώ να πάμε να τον συναντήσουμε εκεί. Ακόμη θυμάμαι αυτήν την υπέροχη εποχή που διαλογιζόταν τον περισσότερο χρόνο της ημέρας και της νύχτας - μερικές φορές δεκαοκτώ ώρες την ημέρα και με έβαζε σε διαλογισμό για οκτώ ή δέκα ώρες την ημέρα. Μερικές φορές διαλογιζόταν πάνω σε ένα βράχο μέσα στον ποταμό.

Μια μέρα περπάτησα με κόπο μέσα στο νερό και στάθηκα εκεί περίπου μια ώρα πριν να ανοίξει τα μάτια του. Μετά τον τράβηξα φωτογραφία πάνω στο βράχο, μια φωτογραφία που ακόμα κρατώ σα θησαυρό.

Στον Αγαπημένο Διδάσκαλο άρεσε να πηγαίνει μακρινούς περιπάτους και εγώ συχνά τον συνόδευα. Μια φορά με πήρε μαζί του να επισκεφτούμε τον Swami Shivananda στο ashram του στο Rishikesh.

Ο Διδάσκαλος ήταν εξαιρετικά στοργικός και όλο φροντίδα, αλλά εξακολουθούσε να είναι ένας σκληρός μαστιγονόμος. Επειδή ήμασταν στο δάσος, χρησιμοποιούσαμε μεγάλα φύλλα για το φαγητό μας αντί για πιάτα.

Ένα βράδυ, έκοψα αρκετά φύλλα και όταν επέστρεψα ο Αγαπημένος Διδάσκαλος ρώτησε, «Darshi, πόσα φύλλα έχεις φέρει;»

Τα μέτρησα, «Ένα, δύο, τρία....εννέα, Κύριε».

Αυτός τότε ρώτησε, «Πόσοι άνθρωποι είναι, συμπεριλαμβανομένου και του εαυτού σου;»

Είπα, «επτά κύριε».

Τότε μου είπε, «Να προσέχεις στο μέλλον. Να φέρνεις μόνον τόσα φύλλα που να είναι όσο και ο αριθμός των ανθρώπων που θα φάνε. Μην καταστρέφεις ακόμη ούτε και ένα φύλλο χλόης περισσότερο».

Στη διάρκεια αυτής της εποχής στο Rishikesh μάς πλημύριζε με πολύ προσωπική στοργή και ματιές που ενέπνεαν. Μια μέρα έκανε ακόμη και charatis για μας. Η σύζυγός μου τράβηξε φωτογραφίες αυτής της αλησμόνητης περίπτωσης. Αυτός μας είπε, « Τώρα κάνω ακόμη και charatis για σας, αλλά ίσως να έρθει μια μέρα που δεν θα μπορώ να περνώ τόσο πολύ χρόνο μαζί σας». Μπορούσε να προβλέψει το κολοσσιαίο έργο που είχε μπροστά του και μας έκανε νύξη για το τι επρόκειτο να γίνει.

Μας μιλούσε ελεύθερα για πολλά θέματα και διηγιόταν τις εμπειρίες του με διάφορους άγιους και προφήτες καθώς ταξίδευε εσωτερικά στα ανώτερα επίπεδα.

Μερικούς μήνες αργότερα, το Δεκέμβριο του 1948, ο Αγα-

πημένος Διδάσκαλος, αφού πήρε εσωτερική καθοδήγηση από τον Hazur, επέστρεψε στο Δελχί για να κρατήσει ψηλά τη δάδα της πνευματικότητας. Αυτός ξαναγύρισε στο σπίτι μας στο Lodhi Road στο Δελχί και έμεινε μαζί μας για λίγο καιρό. Οι άνθρωποι άρχισαν να έρχονται κατά ομάδες για να τον δουν εκεί. Αργότερα, ο Bhai Gurbaksh Singh βρήκε ένα σπίτι για κείνον στη Radio Colony, κοντά στο Kingsway Camp, όπου και μετακόμισε.

Όταν ο Αγαπημένος Διδάσκαλος άρχισε την αποστολή του, ξεκίνησε από το μηδέν. Αν ήξερε πως υπάρχει κάποιος satsangis (μαθητής) κάπου, πήγαινε ο ίδιος χωρίς να κρατά τους τύπους. Πήγε ακόμη και σε μικρά χωριά για να επισκεφτεί τα σπίτια των satsangis. Συνάθροιζε το sangat μετά από πολύ μόχθο - μόχθο αγάπης. Ο Διδάσκαλος αφιέρωνε πολύ χρόνο για κάθε satsangi. Αν και είχα να πάω στο γραφείο μου το πρωί, συχνά έλεγε πως πρέπει πρώτα να βρούμε χρόνο για να επισκεφτούμε ένα ορισμένο πρόσωπο και να ρωτήσουμε για την ευημερία του. Έτσι πήγαινα με το Διδάσκαλο και συναντούσα πολλούς satsangis. Συνεχίζαμε να καθόμασταν και να μιλάμε με το Διδάσκαλο και μερικές φορές καθόμασταν επίσης και σε διαλογισμό μαζί του. Η μέρα περνούσε και το βράδυ, μετά που τέλειωναν οι ώρες του γραφείου ή της επιχείρησής μας, εμείς καθόμασταν ακόμη με τον Αγαπημένο Διδάσκαλο, χαμένοι στην αιωνιότητα!

Καθώς δεν υπήρχαν παρά λίγα τηλέφωνα στην Ινδία εκείνες τις ημέρες, οι άνθρωποί που έμεναν μαζί μας μάς έψαχναν και μερικές φορές έκαναν τρελές ερωτήσεις για να βρουν τα ίχνη μας. Όταν ανακάλυπταν ότι δεν είχαμε ούτε καν φτάσει στο γραφείο ή το κατάστημά μας, συνειδητοποιούσαν ότι θα πρέπει να είμαστε με τον Αγαπημένο Διδάσκαλο. Αυτή ήταν η εποχή που εκείνοι που επισκέπτονταν τον Αγαπημένο Διδάσκαλο περνούσαν ολόκληρη την ημέρα μαζί του! Χρόνια αργότερα, έπρεπε κανείς, πολλές φορές, να περιμένει για αρκετή ώρα για να τον χαιρετήσει.

Το 1951 αποκτήσαμε ένα κομμάτι γης κοντά στο Gurmandi στο Δελχί, που θα γινόταν το Sawan Ashram. Βρισκόταν με-

ταξύ της Μεγάλης Οδικής Αρτηρίας και μιας σιδηροδρομικής γραμμής. Η γη ήταν καλυμμένη με θάμνους και αγριόχορτα. Άρχισε η εργασία για να φτιαχτεί ο τόπος και να εξυπηρετήσει σαν κεντρικό γραφείο της αποστολής του Sant Kirpal Singh. Πολλοί από μας προσφέρθηκαν να βοηθήσουν στην κατασκευή. Ο Αγαπημένος Διδάσκαλος κουβαλούσε καλάθια με χώμα πάνω στο κεφάλι του μέσα στη ζέστη του καλοκαιριού, εμπνέοντας πολλούς ανθρώπους να έρθουν και να πάρουν μέρος στην κατασκευή. Στις 11 Ιουνίου του 1951, έγιναν τα εγκαίνια του ashram. Ο Αγαπημένος Διδάσκαλος έβαλε σαν θεμέλιο λίθο το κομμάτι γης που είχε φέρει από το ιερό κατώφλι του δικού του Διδασκάλου, Hazur Baba Sawan Singh.

Ο Sant Kirpal Singh εγκαθίδρυσε το Ruhani Satsang (πνευματικό satsang). Ο Αγαπημένος Διδάσκαλος μού ζήτησε να υπηρετήσω στο διοργανωτικό συμβούλιο του Ruhani Satsang, σαν ένα από τα ιδρυτικά μέλη. Το προσχέδιο είχε γίνει το Νοέμβριο του 1947 στη διάρκεια της ζωής του Hazur Baba Sawan Singh και σύμφωνα με τις επιθυμίες του. Οι κύριοι σκοποί ήταν αποκλειστικά ηθικοί και πνευματικοί προς όφελος της ανθρωπότητας, ανεξάρτητα από την κάστα, το χρώμα, το δόγμα, την αίρεση, την ηλικία, τη μόρφωση ή το επάγγελμα. Το όνομα «Ruhani» (πνευματικό) Satsang είχε επίσης προταθεί από τον μεγάλο Hazur. Ο σκοπός αυτού του satsang ήταν να παρουσιάσει την πνευματικότητα στην ανθρωπότητα με μία σαφή επιστημονική μορφή, που τα αποτελέσματα να μπορούν να επιβεβαιωθούν. Ήταν να πραγματευθεί με την επιστήμη της ψυχής ή την επαφή με τον εσωτερικό εαυτό. Ο σκοπός του ήταν να διδάξει ότι ο Εαυτός μπορεί να διαχωριστεί από τον εξωτερικό εαυτό, που αποτελείται από το νου, την ύλη και τις αισθήσεις, έτσι ώστε να τον κάνει ικανό να δει και να ακούσει το Φως και τον Ήχο του Θεού, μέσω της διαδικασίας του διαλογισμού και να αποκτήσει την Αυτογνωσία και τη Θεογνωσία. Συγχρόνως με αυτό, έπρεπε κανείς να αναπτύξει τις ηθικές αρετές της μη βίας, της φιλαλήθειας, της αγνότητας, της ταπεινοφροσύνης, της αγάπης για όλους και της ανιδιοτελούς εξυπηρέτησης, ενώ θα ακολουθεί μια αυστηρή χορτοφαγική

διατροφή και θα αποφεύγει τα παραισθησιογόνα, τις τοξικές ουσίες, τα ναρκωτικά και το οινόπνευμα. Η πνευματικότητα θα διδασκόταν σαν επιστήμη και έπρεπε κανείς να παραμείνει στη θρησκεία και στην κουλτούρα που είχε γεννηθεί.

Μέσα στο sangat γεννήθηκε ένα ερώτημα για το αν θα έπρεπε να αναπολείται η καινούρια μορφή του Διδασκάλου στη διάρκεια του διαλογισμού. Ο Αγαπημένος Διδάσκαλος είπε ότι θα έπρεπε να συνεχίσουμε να αναπολούμε τη μορφή του δικού μας Διδασκάλου. Θυμάμαι πολύ έντονα μια νύχτα που με κάλεσε από το σπίτι μου ο Αγαπημένος Διδάσκαλος. Όταν έφτασα στο ashram μου έδωσε το βιβλίο Sar Bachan, του Soami Ji Maharaj. Μου ζήτησε να μεταφράσω στα Αγγλικά τα Τμήματα 256 και 257. Εκεί, αναφέρεται με σαφήνεια, ότι αν ο Διδάσκαλός μας εγκαταλείψει το φυσικό σώμα δεν πρέπει να αναπολούμε κανέναν άλλον. Πρέπει να αναπολούμε μόνο τη μορφή του Διδασκάλου που μας μύησε. Εκείνοι που μυήθηκαν από τον Hazur έπρεπε να συνεχίσουν να αναπολούν τη δικιά του μορφή. Εξήγησε ότι, ενώ ο Hazur θα παρέμενε ο Διδάσκαλός τους, οι μαθητές του Hazur μπορούσαν να ωφεληθούν από τη συντροφιά του διαδόχου, που σα συμμαθητής τους θα τους ένωνε με το Διδάσκαλό τους και όχι με τον εαυτό του. Ο Αγαπημένος Διδάσκαλος τόνισε πόσο σημαντικό είναι να έχουμε σεβασμό για το διάδοχό του. Συχνά ανέφερε το γράμμα που έγραψε ο Hazur στους αντιπροσώπους του στις Ηνωμένες Πολιτείες, τον Dr. και την Ka Brock που έλεγε, «Αγαπάτε το Διδάσκαλο σας, αλλά όχι λιγότερο και το διάδοχό του».

Πνευματική Καθοδήγηση από τον Sant Kirpal Singh

Λίγο καιρό μετά την αρχή της αποστολής του, ο Αγαπημένος Διδάσκαλος εισήγαγε το ημερολόγιο της αυτοενδοσκόπησης. Ήταν μια συστηματική μέθοδος για να ξεριζώσει κανείς τα λάθη του στην ηθική διαβίωση, που βασιζόταν στις αρετές της μη-βίας, της φιλαλήθειας, της αγνότητας, της ταπεινοφροσύνης, της ανιδιοτελούς εξυπηρέτησης και της αγάπης για όλους και να παραμείνει στη χορτοφαγική διατροφή, αποφεύγοντας το κρέας, τα ψάρια, τα πουλικά και τα αβγά, γονιμοποιημένα και μη γονιμοποιημένα και αποφεύγοντας τα παραισθησιογόνα, τα ναρκωτικά και το οινόπνευμα. Το ημερολόγιο χρησιμοποιούσε ένα σύστημα αρνητικής βαθμολογίας σε ό,τι αφορά αυτές τις αρετές. Κάτω από τις διάφορες επικεφαλίδες, κατέγραφε κανείς τα λάθη της ημέρας στη σκέψη, στο λόγο και στην πράξη. Έπρεπε να καταγράψει κανείς το χρονικό διάστημα που αφιέρωνε καθημερινά στο simran (διαλογισμό στο εσωτερικό Φως) και στο bhajan (διαλογισμό στο εσωτερικό Ηχητικό Ρεύμα).

Όταν άρχισα να κρατώ το ημερολόγιο το συμπλήρωνα προτού να πάω στο κρεβάτι. Ήμουν απασχολημένος διαβάζοντας, κάνοντας εργασία για το Διδάσκαλο, γράφοντας ποίηση ή κάνοντας διαλογισμό, μερικές φορές μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες. Μέχρι τότε, είχα ξεχάσει μερικά από τα γεγονότα της

ημέρας. Πήγα στον Αγαπημένο Διδάσκαλο και του είπα το πρόβλημά μου.

Αυτός τότε μου έθεσε μόνο μια ερώτηση, «Darshi, πότε παίρνεις το γεύμα σου;»

Του είπα, «Τρώω περίπου στις μία και μισή».

Αυτός είπε, «Συμπλήρωνε το ημερολόγιό σου δύο φορές στη διάρκεια της ημέρας: μια φορά προτού να πάρεις το γεύμα σου και μια δεύτερη φορά προτού να πας στο κρεβάτι». Μετά πρόσθεσε, «Ακόμη και αν έχεις μόνο ένα μικρό διάλειμμα την ώρα του γεύματος και σκέπτεσαι για το ημερολόγιο, θα σκέπτεσαι το Διδάσκαλο, θα αναζωογονηθείς. Αυτό θα εξυπηρετήσει ένα διπλό σκοπό».

Μετά από αυτό, δεν είχε σημασία πόσο ήμουν απασχολημένος ή αν είχα πολλή δουλειά στο γραφείο μου, πάντοτε έβρισκα χρόνο να κάνω το ημερολόγιό μου πριν το γεύμα και εκείνες οι στιγμές μου έδιναν μια επαναφόρτιση για το υπόλοιπο της ημέρας.

Άρχισα να παρατηρώ ότι όταν ακολούθησα την τακτική που μου υπέδειξε ο Αγαπημένος Διδάσκαλος, οι αριθμοί στο ημερολόγιό μου άρχισαν να ανεβαίνουν στη διάρκεια των πρώτων εβδομάδων. Πανικοβλήθηκα όταν είδα αυτό το φαινόμενο και έτρεξα και το είπα στο Διδάσκαλο.

Αυτός μου εξήγησε, «Στα πρωταρχικά στάδια φαίνεται ότι τα λάθη μας αυξάνονται, αλλά αυτό πραγματικά δεν είναι έτσι. Γίνεσαι μόνο περισσότερο ενήμερος γι' αυτά. Καθώς γινόμαστε πλήρως ενήμεροι για τα λάθη μας, αυτά αρχίζουν να ελαττώνονται σιγά-σιγά. Τελικά, φτάνουμε στην κατάσταση όπου δεν παραμένει κανένα ψεγάδι».

Μετά που άρχισα να συμπληρώνω το ημερολόγιό μου της αυτοενδοσκόπησης ποτέ δεν έκρινα κανένα και ποτέ δεν σκέφτηκα άσχημα για κανένα. Κάθε μέρα έβλεπα τις ουλές και τα ψεγάδια πάνω στο πρόσωπό μου. Ποιό δικαίωμα είχα να βρίσκω λάθη στους άλλους και να τους κρίνω;

Ο Αγαπημένος Διδάσκαλος προσδοκούσε να προσφέρουμε τουλάχιστον το ένα δέκατο από το εισόδημά μας για πνευματική και φιλανθρωπική εργασία του satsang. Αυτός ο ίδιος

διήγε μια απλή ζωή. Ξόδευε το λιγότερο δυνατό ποσοστό για τον εαυτό του και την οικογένεια του και ξόδευε το υπόλοιπο από τα κέρδη του στο satsang. Μια από τις ερωτήσεις που περίμενα στο τέλος κάθε οικονομικού έτους -και ποτέ δεν ξεχνούσε να την ρωτήσει- ήταν αν είχα πετύχει το στόχο τού να δώσω το ένα δέκατο του εισοδήματός μου σαν προσφορά.

Ο Αγαπημένος Διδάσκαλος όχι μόνο προσδοκούσε να προσφέρουμε το ένα δέκατο από τα κέρδη μας, αλλά μας δίδαξε επίσης και να μη δανειζόμαστε χρήματα. Αυτός ο ίδιος ποτέ δεν δανείστηκε χρήματα. Όταν ήταν νέος, μερικοί από τους συγγενείς του έρχονταν σ' αυτόν για βοήθεια. Έπαιρνε ένα πενιχρό μισθό εκείνη την εποχή. Ένα μήνα, ξόδεψε πολύ από το μισθό του για την ιατρική περίθαλψη ενός από τους συγγενείς του. Έτυχε να μεσολαβούν αρκετές μέρες μέχρι την ημέρα της πληρωμής και δεν του είχε απομείνει παρά μόνο ένα μικρό ποσό χρημάτων. Θα ήταν εύκολο γι' αυτόν να δανειστεί χρήματα από κάποιον και να του τα επιστρέψει όταν θα πληρωνόταν. Αντί γι' αυτό, αγόρασε grams (στραγάλια) και τα έτρωγε και έπινε νερό. Αυτή ήταν όλη του η διατροφή μέχρι την ημέρα της πληρωμής. Πέρασε το υπόλοιπο του μήνα μ' αυτόν τον τρόπο.

Ο πατέρας μου ήταν σχολαστικά τίμιος - τίμιος σε τέτοιο βαθμό που ήταν πολύ δύσκολο να βρεθεί άλλο παράδειγμα τιμιότητας σαν αυτόν. Αν και ήταν ένας αξιωματούχος στην Gazette (εφημερίδα της Κυβέρνησης) στη διάρκεια του Βρετανικού Καθεστώτος, όταν πολύ λίγοι Ινδοί κατείχαν μια τόσο υψηλή θέση, αυτός ποτέ δεν χρησιμοποίησε το μελάνι ή το χαρτί του γραφείου του για τα προσωπικά του γράμματα. Όταν πήγα στην Υπηρεσία της Κυβέρνησης προσπαθούσα να ακολουθήσω τα βήματά του. Μια μέρα έπρεπε να του γράψω βιαστικά. Κάτι ήταν πολύ σημαντικό και έπρεπε να πάω σε μια συνεδρίαση, έτσι πήρα μια κόλλα χαρτί από το σημειωματάριο του γραφείου, έγραψα βιαστικά λίγες γραμμές και του το ταχυδρόμησα. Το ξέχασα τελείως. Συνήθιζα να ταξιδεύω στη Λαχώρη κάθε Κυριακή για να τον δω. Εκείνη την Κυριακή, όταν πήγα στη Λαχώρη, μετά που μιλήσαμε για άλλα πράγματα

τα, με ρώτησε, «Darshi, το χαρτί πάνω στο οποίο μου έγραψες εκείνο το γράμμα, νομίζω πως ήταν το χαρτί του γραφείου». Τέτοια ήταν τα μαθήματα που μου δίδασκε σε κάθε βήμα.

Βοηθώντας τον Sant Kirpal Singh στην Αποστολή Του

Ο Αγαπημένος Διδάσκαλος με κρατούσε απασχολημένο με πολλή φυσική και διανοητική seva (ανιδιοτελή εξυπηρέτηση). Συνήθως πήγαινα στο ashram μετά που άφηνα το γραφείο μου και έκανα οποιαδήποτε εργασία μου έδινε ο Διδάσκαλος. Γύριζα στο σπίτι αργά τη νύχτα και ξανά έκανα κάποια δουλειά για το Διδάσκαλο το πρωί.

Μερικές φορές μου έλεγε, «Darshi, για το θέμα πάνω στο οποίο μίλησα στο satsang σήμερα, θα ήταν καλό να γράψεις ένα ποίημα πάνω σ' αυτό και να μου το φέρεις». Μιας και πάρεις μια εντολή σαν κι' αυτή, θα ακούς προσεκτικά κάθε λέξη και συλλαβή του satsang του Διδασκάλου!

Το βιβλίο *Ο Αγαπημένος Διδάσκαλος* άρχισε με περίπου δέκα ή δώδεκα ανέκδοτα που συνέλλεξε η σύζυγός μου Harbhajan Kaur. Εκδόθηκε' πρώτα σαν ένα μικρό φυλλάδιο. Μετά άρχισα να συγκεντρώνω περισσότερο υλικό μαζί της. Πήγαμε σ' αυτούς που ήταν κοντινοί και αγαπητοί στο Διδάσκαλο. Συγκεντρώσαμε διακόσια ανέκδοτα. Μετά ο Bhadra Sena, ο Vinod Sena και εγώ καθίσαμε μαζί σαν ομάδα και του δώσαμε σχήμα. Μια μέρα, ο Διδάσκαλος εξέταζε το χειρόγραφο.

Η πρώτη ιστορία ήταν για τη γέννησή του. Μου είχαν πει ότι γεννήθηκε στις τρεις το πρωί, έτσι με το δικό μου ποιητικό τρόπο, έγραψα πως ήταν πριν την αυγή, ολόκληρη η δημιουργία ησύχαζε και η φύση ήταν σε έκσταση, προσκυνώ-

ντας τον Κύριο σε σιωπή. Ακούγοντας αυτό, ο Διδάσκαλος ρώτησε, «Ποιος σου το είπε ότι γεννήθηκα το πρωί;» Επειδή έκανε αυτήν την ερώτηση τόσο έντονα, η αντίδρασή μου ήταν να μείνω μουγγός. Αυτός επανέλαβε, «Ποιος σου είπε ότι ήταν τρεις η ώρα το πρωί;» Εξακολουθούσα να μένω μουγγός. Ξανά αυτός επανέλαβε, «Σε ρωτώ, ποιος σου είπε ότι ήταν τρεις η ώρα;» Τελικά, έπρεπε να κατονομάσω την πηγή αυτής της πληροφορίας. Ο Διδάσκαλος έστειλε να φωνάξουν αυτόν τον άνθρωπο και ρώτησε, «Ποιος σου είπε ότι γεννήθηκα στις τρεις το πρωί; Γεννήθηκα στις εννιά το βράδυ». Ο άνθρωπος δικαιολογήθηκε και είπε, «Μα όλοι οι άγιοι τότε γεννιούνται!» Έτσι ξανάγραψα την ιστορία και είπα ότι μετά το τέλος της ημέρας, όλοι είχαν τελειώσει τη δουλειά τους και τα πουλιά γύριζαν στις φωλιές τους!

Διάβασε τις ιστορίες μία μία λέγοντας, «Αυτή είναι εντάξει. Αυτή είναι λάθος. Αυτή δεν είναι σωστή». Με ρώτησε, «Darshi, από πού συγκέντρωσες το υλικό;» Δεν μπορούσα να κρύψω τίποτα, έτσι κατονόμασα εκείνους που είχαν δώσει τα ανέκδοτα. Από τις διακόσιες ιστορίες που συλλέξαμε, πέταξε περισσότερες από τις μισές! Αυτές εκδόθηκαν αργότερα σε βιβλίο με τον τίτλο *Ο Αγαπημένος Διδάσκαλος*. Το μεγάλο μάθημα που πήρα από αυτό ήταν ότι όταν πρόκειται για τη ζωή του Διδασκάλου, είναι καλύτερα να λέγεται από τον ίδιο το Διδάσκαλο.

Το 1968 που άρχισε το Αγγλικό περιοδικό *Sat Sandesh*, ο Διδάσκαλος μού ανέθεσε να εργαστώ με τον Bhadra Sena και τον B.M. Sahai στη διαδικασία της έκδοσης. Η Ka Narendra και η Eileen Wigg βοηθούσαν επίσης στις εκδόσεις και στις δημοσιεύσεις. Τα δύο πρώτα χρόνια εκδίδαμε το *Sat Sandesh* στην Ινδία. Μια νύχτα παρακάλεσα τον Αγαπημένο Διδάσκαλο, «Σε παρακαλώ, επέτρεψέ μας να δημοσιεύσουμε το γεμάτο αγάπη και λεπτομερές γράμμα, του Hazur προς εσένα, για τη seva». Αυτός είπε, «Εντάξει. Έλα το πρωί, πάρε το γράμμα προσωπικά εσύ ο ίδιος, δώσε το να βγει φωτοαντίγραφο παρουσία σου και μετά φέρε το γράμμα πίσω σε μένα». Η αγγλική μετάφραση του γράμματος εμφανίστηκε μαζί με τη φωτοτυπία

του πραγματικού γράμματος του Hazur στα Ουρδικά στο *Sat Sandesh* τον Ιούλιο το 1968. Έλεγε:

«...Αγαπητέ μου, οι άγιοι κληρονομούν ταλαιπωρίες στη ζωή.

*Όταν η κορόνα της αγάπης τοποθετήθηκε στο κεφάλι μου,
Μου δόθηκαν στεναγμοί σαν δώρα τοις μετρητοίς και
έρημος σαν ιδιοκτησία.*

*Είμαστε μαριονέτες στα χέρια του Κυρίου,
Σερνόμαστε από το πεπρωμένο μας·
Πηγαίνουμε οπουδήποτε μας έχει οριστεί,
Νανάκ, πόσο αληθινό είναι αυτό!*

Εμείς οι άνθρωποι έχουμε έρθει (στον κόσμο) για να εξυπηρετήσουμε τον Κύριο. Εσύ να είσαι απασχολημένος στο διαλογισμό και να τελειώσεις την πορεία σου στην πνευματικότητα. Αλλά, η εξυπηρέτηση της δημιουργίας Του είναι εξίσου ουσιώδης. Δες εμένα. Παραμένω απασχολημένος στην εξυπηρέτηση της ανθρωπότητας από το πρωί μέχρι το βράδυ. Μερικές φορές δεν έχω αρκετό χρόνο να κάνω διαλογισμό, αλλά ο Hazur Maharaj (ο Baba Jaimal Singh Ji) συνήθιζε να λέει πως η εξυπηρέτηση (προς την ανθρωπότητα) δεν είναι λιγότερο σημαντική από το διαλογισμό. Αν νιώθεις ότι οι άνθρωποι δεν δίνουν τόσο πολλή προσοχή στην αγάπη μας όσο θα έπρεπε, σκέψου ότι δεν περιμένουμε καμιά ανταμοιβή για τις υπηρεσίες μας στο satsang. Στο satsang έρχονται άνθρωποι όλων των ειδών. Υπάρχουν μερικοί που οι καρδιές τους ξεχειλίζουν από αγάπη και είναι έτοιμοι να θυσιάσουν τα πάντα τους - σώμα, νου και χρήματα. Υπάρχουν επίσης μερικοί που λένε πολλά και το δυσφημούν και είναι πάντα έτοιμοι να κατηγορήσουν. Αν αυτοί δεν αφήνουν τους κακούς τους τρόπους, γιατί θα πρέπει εμείς να εγκαταλείψουμε τους δικούς μας ευγενικούς τρόπους...».

Αναλαμβάνοντας ανιδιοτελή εξυπηρέτηση προετοιμάζουμε το έδαφος για πιο γρήγορη πρόοδο στο πνευματικό μονοπάτι. Εκείνοι που κάνουν εξυπηρέτηση μαζί με το διαλογισμό

τους κάνουν πολύ λιγότερο χρόνο για να φτάσουν στον προορισμό τους από ότι ένας που δεν κάνει ανιδιοτελή εξυπηρέτηση.

Ο Αγαπημένος Διδάσκαλος αγαπούσε πάρα πολύ το διάβασμα. Καταλάβαινε με τέτοια οξύνοια τα βιβλία που διάβαζε! Κρατούσε άφθονες σημειώσεις και αφομοίωνε οτιδήποτε περιλαμβανόταν εκεί. Είχε την ικανότητα να διαβάσει με μεγάλη ταχύτητα. Οποτεδήποτε έβγαине στην αγορά ένα καινούριο βιβλίο πάνω στη φιλοσοφία, στη μεταφυσική, στη φιλολογία και στην πνευματικότητα, το διάβαζα, έβαζα σημάδια με χαρτάκια στις σελίδες που νόμιζα πως άξιζαν την προσοχή του και του το έδινα για τη βιβλιοθήκη του. Με τα χρόνια αγόρασα περισσότερα από τριακόσια βιβλία με αυτόν τον τρόπο.

Μερικές φορές ο Αγαπημένος Διδάσκαλος με έβαζε να βοηθήσω στην αλληλογραφία, ειδικά με άλλες πνευματικές και θρησκευτικές οργανώσεις που είχαν αντιπροσώπους από το εξωτερικό. Με έπαιρνε επίσης μαζί του στις σημαντικές εκδηλώσεις που πήγαινε, όπως το Συνέδριο της Παγκόσμιας Συναδελφότητας των Θρησκειών. Με έκανε μέλος της εκτελεστικής επιτροπής της Παγκόσμιας Συναδελφότητας των Θρησκειών και μου ζητούσε να συνθέτω και να απαγγέλω ποιήματα γι' αυτά τα γεγονότα.

Σε πολλές περιπτώσεις συνόδευα τον Αγαπημένο Διδάσκαλο στα νοσοκομεία και στα σπίτια των αρρώστων, των φτωχών και αυτών που ήταν σε ανάγκη, όπως είχα κάνει και σαν παιδί στη Λαχώρη. Όταν ο Διδάσκαλος πήγαινε να δει αυτούς τους ανθρώπους, αυτοί συνήθως φώναζαν, «Σε παρακαλώ, ανακούφισέ με. Ο πόνος μου είναι αβάσταχτος». Ακριβώς όπως ένα παιδί σηκώνει τα χέρια του έτσι ώστε η μητέρα του να το πάρει στην αγκαλιά της, αυτοί παρακαλούσαν το Διδάσκαλο με ενωμένα χέρια. Κάθε φορά που ήταν δίπλα τους αυτοί ανακουφίζονταν. Αλλά όταν τον ρωτούσαν, αυτός έλεγε, «Δεν κάνω τίποτα συνειδητά ή εσκεμμένα. Αλλά αν η Δύναμη του Θεού επιλέξει να τους βοηθήσει, αυτό αφορά τη Δύναμη του Θεού». Αυτό πραγματικά συνέβαινε. Εγώ το είδα να συμβαίνει τόσες πολλές φορές στη φυσική παρουσία του Αγαπημένου

μας Διδασκάλου, ακόμη και στη διάρκεια της ζωής του Hazur.

Συνήθιζα να πηγαίνω στο ashram άσχετα με το πώς ήταν ο καιρός ή η φυσική μου κατάσταση. Πήγαινα με τη βροχή, με καταιγίδες, με αστραπές και με πολύ κρύο. Ακόμη και όταν είχα πυρετό 39 ή 40 βαθμούς πήγαινα και στη δουλειά μου και στο ashram. Επειδή ήμουν πολύ απασχολημένος στη διάρκεια αυτών των χρόνων, πολλοί από τους φίλους μου από το φιλολογικό τομέα έλεγαν, «Κάνεις τόση πολλή δουλειά στο γραφείο σου και πας στο ashram πολύ συχνά και βοηθάς στην εργασία του Διδασκάλου. Πρέπει να νιώθεις εξουθενωμένος. Πού βρίσκεις χρόνο και γράφεις τόσο πολλή ποίηση;»

Πάντοτε τους έλεγα, «Οποτεδήποτε γράφω κάτι νιώθω τελειώς ζωηρός και αναζωογονημένος. Το να γράφεις ποίηση δεν σε εξουθενώνει, εγγχεί ζωή μέσα σου».

Μια φορά κάποιος πήγε και παραπονέθηκε στον Αγαπημένο Διδάσκαλο για το πρόγραμμά μου, «Ο Darshi κοιμάται μόνο μια ώρα και τέταρτο ή μια ώρα και μισή κάθε νύχτα!»

Αλλά ο Αγαπημένος Διδάσκαλος απάντησε, «Μια και μισή ώρα! Ακόμη και δεκαπέντε λεπτά ανάπαυσης είναι αρκετά». Αν μπορούμε να υψωθούμε πάνω από τη σωματική συνειδητότητα στο διαλογισμό, αυτές οι στιγμές της απόσυρσης αξίζουν πολύ περισσότερο από την ανάπαυση που παίρνουμε με τον ύπνο.

Πνευματικά Μαθήματα στον Τόπο της Εργασίας

Μια από τις κατηγορίες εναντίον του Ανατολικού μυστικισμού είναι ότι διδάσκει τον ασκητισμό και την απάρνηση του κόσμου -αυτό που εγώ ονομάζω «αρνητικό μυστικισμό». Οι άνθρωποι λανθασμένα πιστεύουν, ότι αυτοί που ακολουθούν το πνευματικό μονοπάτι πρέπει να εγκαταλείψουν το σπίτι τους και την οικογένειά τους, να πάνε μακριά στα Ιμαλαία όρη ή στις καλαμένιες καλύβες της ερήμου και να διάγουν μια ζωή απάρνησης. Αλλά αυτή δεν είναι η περίπτωση στο μονοπάτι των Διδασκάλων. Οι άγιοι μάς λένε πως θα έπρεπε να ζούμε μέσα στον κόσμο, να εκτελούμε τα καθήκοντά μας προς την οικογένειά μας, προς την κοινωνία μας, προς το έθνος μας και ακόμη και στο διεθνές και στο παγκόσμιο επίπεδο. Αλλά συγχρόνως, πρέπει να παραμείνουμε χωρίς προσκόλληση -έχοντας πάντοτε στο νου μας το θείο στόχο της ζωής: την Αυτογνωσία και τη Θεογνωσία. Ονομάζω αυτή την προσέγγιση «θετικό μυστικισμό».

Μία από τις βασικές αρχές του πνευματικού μονοπατιού είναι το να κερδίζει κανείς αυτά που έχει ανάγκη για να ζήσει με τον ιδρώτα του προσώπου του και να τα μοιράζεται με τους άλλους.

Ο Hazur Baba Sawan Singh ήταν πολιτικός μηχανικός στην υπηρεσία του Μηχανικού Σώματος του Στρατού. Ο Sant Kirpal Singh ήταν λογιστής του στρατού. Σε όλη τους τη ζωή έζησαν

με τα δικά τους κέρδη και αφού συνταξιοδοτήθηκαν, έζησαν με τη σύνταξή τους. Εγώ συνταξιοδοτήθηκα σαν αναπληρωτής γραμματέας στην κυβέρνηση της Ινδίας μετά από τριάντα εφτά χρόνια υπηρεσίας. Λοιπόν οι Διδάσκαλοι μάς διδάσκουν να ζούμε όπως το λουλούδι του λωτού που οι ρίζες του είναι στο λασπωμένο νερό, αλλά που τα πέταλά του παραμένουν ακηλιδωτά ή όπως ο κύκνος που κολυμπά μέσα στο νερό αλλά πετά με στεγνά φτερά. Ενώ εκτελούμε τα εγκόσμια καθήκοντά μας πρέπει να ασκούμε τις ηθικές αρετές και να έχουμε πάντοτε στο νου μας τον απώτατο στόχο της ζωής.

Ένα πράγμα που έμαθα στα πόδια του Αγαπημένου Διδασκάλου ήταν να βοηθώ αυτούς που ήταν στο γραφείο. Στη διάρκεια της σταδιοδρομίας του ήταν επόπτης της διοίκησης και ήταν υπεύθυνος να ελέγχει τις αναφορές εκτίμησης του προσωπικού. Είχαμε ένα σύστημα ετήσιου απολογισμού στα γραφεία μας. Αν κάποιος έπαιρνε μια δυσμενή έκθεση, αυτό ήταν καταστροφικό για την καριέρα του. Στην Ινδία δεν έχει κανείς μόνο τη δική του άμεση οικογένεια που εξαρτάται από αυτόν για να συντηρηθεί (από το εισόδημά του), αλλά συχνά έχει γονείς, παππούδες, γιαγιάδες, χήρες αδελφές ή ορφανά ανίψια που πρέπει να τους συντηρήσει. Μια κακή αναφορά ή μια απόλυση από το γραφείο μπορεί να σήμαινε σειρά ταλαιπωριών σε πολλούς που εξαρτιόνταν από αυτόν. Ο Αγαπημένος μας Διδάσκαλος είχε το δικό του θαυμάσιο τρόπο να διαπραγματεύεται με κάθε εργάτη που δεν έκανε σωστά τη δουλειά του. Πήγαινε στον αξιωματικό που είχε γράψει την κακή αναφορά και του ζητούσε να την αποσύρει. Αν ο αξιωματικός επέμενε να πρωτοκολληθεί η κακή αναφορά, ο Αγαπημένος Διδάσκαλος έλεγε, «Απόσυρε τη δυσμενή καταχώρηση και δώσε σε μένα αυτόν τον άνθρωπο. Μπορείς να πάρεις οποιονδήποτε θέλεις από το δικό μου τμήμα σε αντάλλαγμα». Ο αξιωματικός που είχε δώσει αυτή την κακή αναφορά συνήθως συμφωνούσε σ' αυτήν την ανταλλαγή. Το αποτέλεσμα ήταν ότι η δυσμενής αναφορά διαγραφόταν. Μετά ο Διδάσκαλος καθοδηγούσε αυτόν τον εργάτη με αγάπη και στοργή και αυτό το άτομο άλλαζε. Γινόταν μια πλήρης μεταμόρφωση - αυτός που

για χρόνια δεν έκανε τη δουλειά του με ειλικρίνεια άρχιζε να εργάζεται αποδοτικά.

Υιοθέτησα την ίδια μέθοδο στη διάρκεια της κυβερνητικής μου σταδιοδρομίας. Θυμάμαι μια περίπτωση που με κατσάδιασαν γιατί ακολούθησα αυτήν τη μέθοδο. Ένας άνθρωπος είχε δυσμενείς αναφορές συνέχεια επί σειρά ετών και οι ετήσιες μισθολογικές αυξήσεις του είχαν σταματήσει. Τότε διορίστηκε στο τμήμα μου. Μετά από τρεις μήνες μου ζήτησαν να δώσω αναφορά για τη δουλειά του. Του έκανα μια καλή εκτίμηση. Έξι μήνες αργότερα όταν έπρεπε να του δώσω την ετήσια του αναφορά, τον βαθμολόγησα ως «πολύ καλό». Ένας αξιωματικός που είχε μαλώσει μ' αυτόν τον άνθρωπο τα προηγούμενα χρόνια και του είχε δώσει χαμηλές βαθμολογίες, επίτηδες επέστησε την προσοχή του Διευθυντού της Διοίκησης σ' αυτήν τη βαθμολογία και με φώναξε να τον δω. Τη στιγμή που μπήκα στο δωμάτιό του είπε, «Duggal*, γνωρίζεις αυτόν τον άνθρωπο που συστήνεις και είσαι ενήμερος της προηγούμενης αναφοράς του;» Είπα πως το ήξερα. Τότε ρώτησε, «Duggal, νομίζεις πως αυτό είναι γραφείο ή φιλανθρωπικό ίδρυμα;»

Είπα, «Κύριε, αυτό είναι γραφείο».

Αυτός είπε, «Τότε γιατί έκανε τόσο υπερβολικά καλές αναφορές γι' αυτόν τον άνθρωπο;»

Απάντησα, «Τού έδωσα τις αναφορές που άξιζε».

Ρώτησε, «Νομίζεις ότι είσαι καλύτερος κριτής από τον προηγούμενο αξιωματικό του;»

Εγώ απάντησα, «Δεν υποστηρίζω αυτό, αλλά μπορώ σίγουρα να εγγυηθώ ότι αυτός ο άνθρωπος έχει γίνει ένας καλύτερος εργάτης».

Αυτός τότε είπε, «Νομίζεις ότι έχεις κάποια ειδική τεχνική;»

«Ναι Κύριε». Με ρώτησε τι εννοούσα και είπα, «Αυτή η ειδική τεχνική είναι η αγάπη. Αν προσπαθήσεις να εκτιμήσεις τις δυσκολίες ενός ανθρώπου και να τον οδηγήσεις με αγάπη

* Σημ. Μετ. Duggal: το οικογενειακό όνομα του Darshan Singh.

και στοργή, τότε αυτό έχει μια θετική ψυχολογική επίδραση επάνω του. Το έχω εφαρμόσει αυτό και βρήκα πως κάνει θαύματα». Με ρώτησε πώς μπορούσα να αποδείξω αυτό που έλεγα. Του είπα, «Ας δουλέψει αυτός ο άνθρωπος για ένα μήνα κάτω από τη δική σου επίβλεψη τώρα και δες αν έχει πραγματικά αλλάξει ή όχι».

Περίπου ένα μήνα αργότερα ο διευθυντής με κάλεσε στο γραφείο του και είπε, «Duggal, έχεις δίκιο. Αυτός ο άνθρωπος έχει πραγματικά αλλάξει».

Τότε είπα, «Έχε την καλοσύνη να μου τον στείλεις πίσω».

Αυτός χαμογέλασε και είπε, «Δεν πρόκειται να σου τον επιστρέφω!» Μετά από αυτό, ο διευθυντής είπε δημοσίως, «Ήταν μια ευχάριστη έκπληξη για μένα όταν συνειδητοποίησα, ότι ενώ η άσκηση εξουσίας απέτυχε να κάνει έναν άνθρωπο να δώσει τον καλύτερο εαυτό του, η με αγάπη καθοδήγηση το πέτυχε».

Κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας μου είχα θέσεις όπου ήμουν υπεύθυνος για τη διοίκηση χιλιάδων ανθρώπων. Πολλοί έρχονταν σε μένα κλαίγοντας γιατί τους είχαν αδικήσει. Προσπαθούσα να ανακουφίσω τα βάσανά τους και να τους βοηθήσω όσο ήταν δυνατόν στις δυσκολίες τους. Όταν οι άνθρωποι έχουν προβλήματα και δεν έχουν αγάπη και στοργή στα σπίτια τους ή κατανόηση από τους αξιωματικούς τους, φυσικά έχουν την τάση να μην συμπεριφέρονται καλά μερικές φορές. Αλλά αν τους καθοδηγήσετε με αγάπη και τους δώσετε τις αναγκαίες ευκολίες και βοήθεια για να καλυτερέψουν, τότε αρχίζουν να εργάζονται αποδοτικά. Μερικές φορές συνήθιζα να παίρνω κάτω από τη δική μου επίβλεψη ανθρώπους που δεν εκτελούσαν τη δουλειά τους σωστά. Αν και τους έδινα πολύ καλές αναφορές, ήμουν ένας σκληρός μαστιγονόμος. Ενώ ήμουν αυστηρός, είχα επίσης και πολλή αγάπη. Δεν έχω ακόμη συναντήσει κανέναν που να μην δέχεται να καθοδηγηθεί όταν του φέρεσαι με αγάπη.

Γενικά, όταν προσφερόταν το τσάι στα γραφεία μας, ο πρώτος που έπαιρνε ήταν ο διευθυντής. Αλλά είχα εκπαιδεύσει το επιτελείο μου να κάνει το αντίθετο. Πρόσφεραν πρώτα σε

όλους τους άλλους και σε μένα τελευταία. Έτσι οποιοσδήποτε ερχόταν στο γραφείο μου την ώρα του τσαγιού, είτε ήταν ένας καθαριστής ή ένας συνάδελφος αξιωματικός, έπαιρνε ένα φλιτζάνι τσάι και ήταν οι πρώτοι που σερβίρονταν.

Οι εργάτες, οι καθαριστές και οι πιο χαμηλόμισθοι εργάτες συνήθως δεν επιτρεπόταν να μπαίνουν στα γραφεία των ανώτερων αξιωματικών. Αλλά εγώ επέτρεψα σε όλους να έρχονται σε μένα και να συζητούν τα προβλήματά τους. Σαν αποτέλεσμα, έμενα συνήθως μετά τη δουλειά μου για περίπου μια ώρα ή περισσότερο επί πλέον, για να συμπληρώσω το χρόνο που είχα χάσει βοηθώντας τους ανθρώπους στα διλήμματά τους. Κάθε μέρα προτού να φύγω από το γραφείο είχα την ικανοποίηση ότι είχα βοηθήσει δεκαπέντε με είκοσι από αυτούς τους χαμηλόμισθους ανθρώπους που δεν μπορούσαν να στραφούν προς κανέναν άλλο.

Οποτεδήποτε χρειαζόμουν κάποια βοήθεια, ο αγαπημένος μου πατέρας ήταν εκεί. Όταν μου ανέθεσαν να εργαστώ στον οικονομικό τομέα πήγα στον πατέρα μου και είπα, «Κύριε, δεν γνωρίζω τίποτα από τους κανόνες και τις διατάξεις της δημόσιας οικονομίας. Είναι καλύτερα να εργαστώ σε κάποιο άλλο τμήμα που να έχει φιλολογική εργασία». Εκείνος είπε, «Όχι, πρέπει να ξέρεις ότι εγώ εργάστηκα στο οικονομικό τμήμα και συ επίσης θα μάθεις λογιστικά» και μετά μου δίδαξε τις βασικές αρχές της οικονομίας. Στο τέλος είπα στο Διδάσκαλο με ενωμένα χέρια, «Κύριε, θα προσπαθήσω να ακολουθήσω τις οδηγίες σου όσο καλύτερα μπορώ, αλλά πρέπει να παραδεχτώ ότι τότε θα πρέπει να υπογράψω όλους τους φακέλους με το όνομά σου».

Πήγαίνα στον Αγαπημένο Διδάσκαλο για καθοδήγηση οποτεδήποτε υπήρχε πρόβλημα σχετικά με τη σταδιοδρομία μου στο γραφείο. Μια φορά, αντιμετώπιζα μια πολύ δύσκολη επιλογή. Έμαθα πως ήμουν υποψήφιος να πάρω μια προαγωγή για τη θέση του υπογραμματέα. Συγχρόνως, με ρώτησαν αν ήθελα να μεταφερθώ σε μια θέση στην Washington D.C. Παρά το γεγονός ότι είχα λάβει εξαιρετικές αναφορές όλα τα χρόνια, εκατοντάδες από αυτούς που ήταν υποψήφιοι για τη θέση

του υπογραμματέα ήταν ανώτεροι από μένα. Η θέση στο εξωτερικό ήταν μια θέση που την εποφθαλμιούσαν όλοι. Όχι μόνο ήταν μια αξιοζήλευτη θέση, αλλά εκείνοι που πήγαιναν στο εξωτερικό, ειδικά στις Ηνωμένες Πολιτείες, συνήθως επέστρεφαν και σε πολύ καλύτερη οικονομική κατάσταση - λόγω των γενναιοδωρων πρόσθετων αμοιβών.

Έτσι έπρεπε να αποφασίσω αν θα πήγαινα στη συνέντευξη για τη θέση που μου είχαν προσφέρει στην Washington D. C., ή αν θα παρέμενα στο Δελχί και θα διακινδύνευα τη θέση του υπογραμματέα. Όταν πήγα στον Αγαπημένο Διδάσκαλο και εξήγησα την επιλογή που είχα να κάνω με ρώτησε, «Ποιά θέση θα προτιμούσες; Έχεις αποφασίσει;» Του είπα ότι θα προτιμούσα να παραμείνω στα ιερά του πόδια... αλλά θα ήθελα επίσης και την προαγωγή. Αυτός γέλασε και είπε, «Καταλαβαίνω, θα ήθελες να παραμείνεις εδώ και να γίνεις και υπογραμματέας». Μετά είπε, «Μην πας για τη συνέντευξη της θέσης στην Washington αύριο». Λίγο καιρό μετά από αυτό, μου έδωσαν εσπευσμένη προαγωγή και έγινα ένας υπογραμματέας στο Νέο Δελχί.

Πήρα πολλά σημαντικά μαθήματα από έναν από τους αξιωματούχους μου. Αυτός έλεγε πως η ιδιότητα της δύναμης είναι να προστατεύει. Μια φορά όταν έγινε ένα λάθος από το προσωπικό που ήταν κάτω από κείνον, ένας από τους αναπληρωτές διευθυντές του ήθελε να απαλλάξει τον εαυτό του από την ευθύνη και είπε πως το λάθος δεν ανήκε στο δικό του τμήμα. Ο αξιωματικός απάντησε, «Αυτό το τμήμα είναι κάτω από τη δική μου διεύθυνση και του καθενός το λάθος είναι δικό μου λάθος. Ακόμη και αν ο πιο άσημος εργάτης κάνει κάτι στραβό είναι δικό μου λάθος».

Μια άλλη φορά όλοι μέσα στο τμήμα είχαν συμβάλλει σε μια γκάφα. Ο αξιωματικός μου κάλεσε όλους τους αξιωματούχους μαζί. Ήταν η πρώτη και η τελευταία φορά που τον είδα να είναι τόσο σκληρός με μας. Μάλωσε όλους έναν έναν με τη σειρά του. Ήμουν ο τελευταίος στην ουρά και όταν ήρθε η σειρά μου σταμάτησε και μετά είπε, «Darshan... ακόμη και συ; Ποτέ δεν θα το περίμενα αυτό». Η λέξη «ακόμη» ήταν τόσο

κοφτερή που με πλήγωσε πιο βαθιά παρά αν μου είχε κάνει παρατήρηση όπως τους άλλους. Αν και μας μάλωσε προφορικά, πήρε το φταίξιμο πάνω του. Αυτός έγραψε στον επίσημο φάκελο, «Λυπόμαστε γι' αυτό το σοβαρό σφάλμα. Θα είμαστε πιο προσεκτικοί στο μέλλον». Το υπέγραψε ο ίδιος αντί να καταγράψει τις δικές μας εξηγήσεις και να τις δώσει.

Σφάλματα οπωσδήποτε θα συμβαίνουν πότε πότε σε οποιαδήποτε εργασία, αλλά σε όλη μου τη σταδιοδρομία προσπάθησα πάντοτε να δρω με την αρχή που είχα μάθει από αυτόν τον αξιωματικό, «Η ιδιότητα της δύναμης είναι να προστατεύει». Θεωρούσα πως κάθε σφάλμα που γινόταν από τους υφισταμένους μου ήταν δικό μου σφάλμα. Πάντοτε έπαιρνα το φταίξιμο πάνω μου και έδινα εγώ τις εξηγήσεις. Επειδή οι προϊστάμενοί μου με εμπιστεύονταν, οι εξηγήσεις μου περνούσαν ατιμώρητες, ενώ ο υφιστάμενός μου θα είχε πάρει κάποια τιμωρία.

Μια φορά, αφού έδωσα τις απόψεις μου για ένα φάκελο, που αφορούσε την επικύρωση κυβερνητικών συμφωνιών, ο προϊστάμενός μου αξιωματικός με κάλεσε και μου ζήτησε να αλλάξω τις προτάσεις μου σύμφωνα με αυτό που ήθελε εκείνος. Πήρα πίσω το φάκελο από αυτόν, τον ξαναδιάβασα πολύ προσεκτικά και έφτασα στο συμπέρασμα ότι είχα κάνει τη σωστή πρόταση έχοντας υπόψη μου το όφελος της κυβέρνησης. Έτσι επέστρεψα στον αξιωματικό μου και του εξήγησα την κατάσταση. Ενοχλήθηκε κάπως και επέμενε να αλλάξω το σημείωμά μου όπως επιθυμούσε αυτός, αλλά εγώ αρνήθηκα ευγενικά λέγοντας πως αυτός ήταν ανώτερος από μένα και πάντοτε μπορούσε να ανατρέψει την πρότασή μου. Τότε κράτησε το φάκελο μαζί του για λίγο διάστημα, αλλά τελικά υπέγραψε την πρότασή μου και την έστειλε. Μετά από αυτό, αυτός ο αξιωματικός κατέγραψε σε μια από τις αναφορές του, «Ο Darshan Singh μιλά πολύ ευγενικά, αλλά είναι πολύ σταθερός στις απόψεις του».

Κανονικά, αν ο προϊστάμενός σου σου πει να κάνεις κάτι, το κάνεις, είτε είναι σωστό είτε λάθος. Αλλά με τη χάρη του Αγαπημένου Διδασκάλου δεν υπέκυψα σε καταπάτηση των

αρχών μου. Όσο και αν με πίεζαν δεν ενέδιδα. Πάντοτε έλεγα το ρητό, «Αν δύο αξιωματικοί συμφωνούν πάντοτε, ο ένας απ' αυτούς είναι περιττός». Με τη χάρη του Διδασκάλου όλα πήγαιναν καλά. Οι ίδιοι οι άνθρωποι προς τους οποίους είχα κρατήσει τη θέση μου και υποστηρίζει τις απόψεις μου, είχαν δώσει για μένα εξαιρετικές αναφορές.

Είχα εργαστεί για ένα διάστημα κάτω από ένα διευθυντή και τον βοηθούσα στις σημαντικές εργασίες που του ανέθεταν. Όταν η γραμματεία του τμήματος χωρίστηκε στα δύο, μετατέθηκα κάτω από έναν άλλο διευθυντή. Ο άνθρωπος για τον οποίον εργαζόμουν, με κάλεσε ένα πρωί και είπε, «Darshan, η καινούρια εργασία σου θα είναι κοπιαστική. Πώς θα μπορέσεις να συνεχίσεις να με βοηθάς με τους σημαντικούς φακέλους; Θα εργάζεσαι τώρα για έναν καινούριο διευθυντή και αυτός ο άνθρωπος δεν έχει καλές σχέσεις μαζί μου». Απάντησα, «Δεν έχει σημασία. Παρόλα αυτά θα συνεχίσω να δουλεύω για σένα». Έτσι μετά τις κανονικές ώρες του γραφείου συνέχιζα κάνοντας την ίδια εργασία όπως και προηγουμένως για το διευθυντή μου.

Όταν το καινούριο μου αφεντικό έμαθε πως έκανα αυτή την εργασία, με κάλεσε και είπε, «Κοίταξε Darshan, πρέπει να ταξιδεύεις μέσα σε ένα πλοίο, όχι σε δύο».

Απάντησα, «Δεν καταλαβαίνω τι εννοείτε».

Αυτός είπε, «Έμαθα πως εξακολουθείς να εργάζεσαι για τον προηγούμενο διευθυντή σου και δεν θα ήθελα να το κάνεις αυτό».

Απάντησα, «Κύριε, ποτέ δεν το κάνω αυτό στις ώρες του γραφείου».

Μετά είπε, «Θα ήθελα να τελειώνεις τη δουλειά σου πρώτα».

Του είπα, «Κύριε, κάνω πρώτα τη δουλειά μου».

«Πότε την κάνεις ρώτησε;»

Είπα, «Ερχομαι στο γραφείο νωρίς ή μένω αργά ή παίρνω τη δουλειά μου στο σπίτι». Με ρώτησε αν η δουλειά μου τού γραφείου έμενε πίσω και εγώ απάντησα, «Όχι, κάνω το καλύτερο που μπορώ εδώ στο γραφείο και η εργασία που κάνω για

τον προηγούμενο διευθυντή μου είναι επιπρόσθετη εργασία, κάτι σαν χόμπυ».

Αυτός ρώτησε, «Πώς μπορεί η δουλειά σου του γραφείου να είναι χόμπυ;»

Η απάντηση μου σ' αυτόν ήταν, «Όταν εργάζεσαι για κάποιον που αγαπάς, η δουλειά γίνεται χόμπι, όχι κόπος».

Αυτός διαμαρτυρήθηκε, «Θα λυπηθείς γι' αυτό».

Εγώ είπα, «Κύριε, πρέπει να σου πω -αν αύριο μετατεθώ από αυτό το τμήμα και μου ζητήσεις να κάνω κάποια εργασία, θα συνεχίσω να εργάζομαι και για σένα επίσης!»

Το επόμενο πρωί, ο καινούριος μου διευθυντής με κάλεσε και είπε, «Λυπάμαι πολύ για τον τρόπο που σου μίλησα. Δεν σε κατάλαβα στην αρχή. Μίλησα με άλλους και μου είπαν για σένα».

Όταν ο προηγούμενος διευθυντής μου έμαθε τι συνέβη, με κάλεσε. Δεν ήθελα να το μάθει αλλά μου είπε πως το ήξερε ήδη. Αυτός και ο νέος μου διευθυντής δεν είχαν μιλήσει μεταξύ τους για χρόνια, αλλά εκείνο το πρωί το καινούριο μου αφεντικό τον είχε καλέσει στο τηλέφωνο. Αργότερα, πήραν μαζί ένα φλιτζάνι τσάι και μίλησαν. Αυτοί έλυσαν τις διαφορές τους και τελικά έγιναν φίλοι.

Πολλοί αξιωματικοί πήγαιναν μαζί κάθε μέρα την ώρα του γεύματος. Γενικά, μιλούσαν για το έγκλημα, το σεξ, τα φιλμ, τα νάιτ-κλαμπ και τα παρόμοια. Αν και ήμουν μέλος αυτών των ομάδων για πολλά χρόνια, έτρωγα συνήθως το γεύμα μου στο δωμάτιό μου, αφιερώνοντας χρόνο στην ενθύμηση του Διδασκάλου. Νόμιζαν ότι ήμουν εσωστρεφής ή αντικοινωνικός. Οι άνθρωποι φυσικά σου κολλούν όλων των ειδών τις ετικέτες, αλλά αν μείνεις σταθερός στις απόψεις σου και ζεις σύμφωνα με τις αρχές σου, αυτοί αρχίζουν να σε σέβονται και πολλές φορές αρχίζουν ακόμη και να υιοθετούν το δικό σου τρόπο ζωής. Ήμουν πάντοτε πολύ εγκάρδιος και φιλικός με τους συναδέλφους αξιωματικούς, αλλά γευμάτιζα με μέλη του club των αξιωματικών μόνο μια φορά το μήνα και αυτό ήταν με τον όρο πως αυτή την ειδική μέρα δεν θα μιλούσαν για τα συνηθισμένα τους θέματα και θα είχαμε μόνο χορτοφαγικά φαγητά.

Μερικοί από αυτούς άλλαξαν τον τρόπο σκέψης τους και μερικοί ήρθαν στα πόδια του Αγαπημένου Διδασκάλου.

Λόγω των εκάστοτε θέσεων μου στην υπηρεσία της κυβέρνησης έπρεπε να παρευρίσκομαι σε επίσημες δεξιώσεις. Πάντοτε απέφευγα να πάρω κάτι που δεν ήμουν σίγουρος πως ήταν καθαρά χορτοφαγικό. Έπαιρνα μόνο ένα φλιτζάνι τσάι ή κάτι απλό. Αν τύχαινε να ταξιδέψω και έπρεπε να σταματήσω για να πάρω κάτι να φάω, συνήθως έπαιρνα λίγο curd (γιαούρτι) και ένα chapati (ψωμί σαν πίτα). Αν υπήρχε και η παραμικρή υποψία πως κάτι περιείχε κρέας ή ήταν μαγειρεμένο με ζωμό κρέατος, δεν το έπαιρνα. Μερικές φορές έπαιρνα ορισμένα φαγώσιμα προϊόντα που υπήρχαν στην αγορά στο χημείο του γραφείου μας και τα εξέταζα αν είχαν απαγορευμένα ζωικά προϊόντα. Πάντοτε ένιωθα, πως είτε παραβίαζες το διαιτητικό κώδικα εκατό τοις εκατό είτε ένα τοις εκατό, εξακολουθούσε να είναι παραβίαση.

Όταν καλούσα στο σπίτι μου κόσμο, ποτέ δεν τους πρόσφερα κρασί, κρέας, ψάρι, πουλερικά ή αβγά. Εφόσον εγώ ξόδευα τα χρήματα, πίστευα πως έπρεπε να ξοδευτούν σύμφωνα με τις αρχές που εγώ ακολουθούσα. Τους πρόσφερα χορτοφαγικό φαγητό και τους έδινα αναψυκτικά ή νερό. Σαν αποτέλεσμα, οι καλεσμένοι μου συχνά ήθελαν να μάθουν για τον τρόπο ζωής μου και αν ενδιαφέρονταν ειλικρινά τους έδινα να διαβάσουν κάτι για το μονοπάτι.

Τα Πρότυπα που Έθετε ο Αγαπημένος Δάσκαλος

Οποτεδήποτε ο Αγαπημένος Διδάσκαλος σου έδινε να κάνεις κάτι, το ήθελε αμέσως. Ήταν τόσο αλλεργικός στη λέξη, «αύριο», που αν κατά λάθος αυτή η λέξη ξεγλιστρούσε από τα χείλη μου, έβρισκα τον μπελά μου. Αν έκανα κάποια εργασία γι' αυτόν, δεν είχε σημασία πόσο αργά ήταν, συχνά έλεγε, «Γιατί να μην το τελειώσεις σήμερα; Θα το περιμένω. Τελείωσε τη δουλειά και φέρε μου το».

Ένα άλλο μεγάλο μάθημα που μου δίδαξε ο Διδάσκαλος ήταν το να κάνω κάθε εργασία με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Ήθελε να πηγαίνω βαθιά στο κάθε θέμα και να μπορώ να το συζητήσω με ακρίβεια. Σαν αποτέλεσμα αυτής της εξάσκησης, ποτέ μου δεν έκανα κάτι με μισή καρδιά. Οποιαδήποτε δουλειά έχω κάνει, προσπάθησα να την κάνω με ένα τέλειο τρόπο, αφού είχα μελετήσει ό,τι είχε γραφτεί πάνω σ' αυτό το θέμα.

Συχνά, ένας άνθρωπος που δεν είχε κάνει ούτε το ένα τέταρτο από τη δουλειά που εγώ είχα κάνει, έπαιρνε επαίνους από τον Αγαπημένο Διδάσκαλο. Μια μέρα τού εξέφρασα τα συναισθήματά μου γι' αυτό.

Αυτός εξήγησε, «Darshi, Εγώ κρίνω τους άλλους ανθρώπους με τα δικά τους πρότυπα, αλλά εσένα σε κρίνω με τα δικά μου».

Οι φίλοι μου συχνά μου έλεγαν, «Μας λες ιστορίες για το πώς ο Διδάσκαλός σου σε επέπληξε. Εσύ σπάνια μας λες για το πώς σε χάριδεψε στην πλάτη».

Εγώ εξήγησα, «Είναι αλήθεια πως συχνά με χάιδευε στην πλάτη ο Αγαπημένος Διδάσκαλος και με είχε μαλώσει μόνο σε λίγες περιπτώσεις. Η αναγνώριση που έπαιρνα με ενεθάρρυνε και με παρακινούσε να προχωρήσω στον πνευματικό μου στόχο, αλλά ήταν οι επιπλήξεις του που μου δίδαξαν τα μεγαλύτερα μαθήματα στη ζωή».

Ο Παγκόσμιος Πατέρας

Όπως έχω αναφέρει, από την αρχή της αποστολής του, πήγαινα στον Αγαπημένο Διδάσκαλο, όχι σαν ένα μέλος της οικογένειας, αλλά μάλλον σαν ένας από τις χιλιάδες των satsangis, που ερχόταν στα πόδια του σαν ένας αφοσιωμένος. Αυτός είχε γίνει για μένα ο παγκόσμιος Πατέρας. Όταν μου ήρθε αυτή η σκέψη μια μέρα, έβαλα λεζάντες κάτω από τις τρεις φωτογραφίες που ήταν κρεμασμένες στον τοίχο του καθιστικού μου. «Ο Κύριός μου» -για το Διδάσκαλό μου, Hazur Baba Sawan Singh, «Ο Πατέρας μου» -για τη φωτογραφία του Αγαπημένου Διδασκάλου που είχε παρθεί στη δεκαετία του 1940 και «Παγκόσμιος Πατέρας» -για μια φωτογραφία του Αγαπημένου Διδασκάλου τραβηγμένη στην Αμερική το 1963. Αν και είχε γίνει ο παγκόσμιος Πατέρας, είχε το δικό του γλυκό τρόπο να μου υπενθυμίζει πως δεν έπαψε να είναι ο πατέρας μου. Την πρώτη φορά που είδε τις λεζάντες στις φωτογραφίες μέσα στο καθιστικό μου, σταμάτησε μπροστά στη φωτογραφία του, τού 1963 και διάβασε δυνατά, «Παγκόσμιος Πατέρας!» και παρατήρησε χαμογελώντας, «Darshi^ έχεις αποκηρύξει;»

Είχαμε πολλές ευχάριστες στιγμές με τον Αγαπημένο Διδάσκαλο όταν μας πείραζε και έπαιζε μαζί μας, στιγμές που εξέφραζε την πατρική του αγάπη για μένα και την οικογένειά του, στιγμές όπου διεκδικούσε τα δικαιώματά του σαν πατέρα και παππούς.

Θυμάμαι ένα γεγονός όταν ήμουν άρρωστος. Ο Αγαπημένος Διδάσκαλος σταμάτησε για να με δει στο γραφείο μου. Ήταν περίπου ή ώρα τρεις.

Του ζήτησα να μας επισκεφτεί, «Κύριε, σε παρακαλώ έλα στο σπίτι σου. Είναι μόνο τέσσερα χιλιόμετρα μακριά».

Αυτός είπε, «Δεν μπορώ να έρθω σήμερα, είμαι πολύ απασχολημένος. Αλλά θα έρθω κάποια άλλη φορά». Ήταν μαζί με έναν Jain muni (ευσεβή άνθρωπο). Έτσι έφυγε με το αυτοκίνητο και πήγε πίσω στη δουλειά του. Το βράδυ όταν επέστρεψα στο σπίτι μου και έστριψα στη γωνιά, είδα το αυτοκίνητο του Διδασκάλου να στέκεται μπροστά από κει που έμενα. Ανέβηκα τρέχοντας τη σκάλα και βρήκα το Διδάσκαλο να τρώει μαζί με τον Jain muni. Ο Διδάσκαλος είχε ένα πλατύ χαμόγελο στο πρόσωπό του.

Αυτός είπε, «Darshi, μου ζήτησες να έρθω, αλλά δεν μπορούσα να ανταποκριθώ στην παράκλησή σου. Τώρα έχω έρθει από μόνος μου». Αργότερα εξήγησε πως ένας από τους Jain munis τού είχε πει ότι έπρεπε να πάρει το φαγητό του πριν τη δύση του ήλιου ή θα έπρεπε να μείνει χωρίς δείπνο. Ο Αγαπημένος Διδάσκαλος τού είχε πει, «Το σπίτι μου είναι δίπλα. Μπορούμε να πάμε εκεί και να φάμε». Ζήτησε από την Harbhajan να μαγειρέψει το φαγητό και μετά είπε, «Λοιπόν να πώς ήρθα εδώ».

Μετά που τελείωσαν το φαγητό τους ο Jain muni κοίταξε στο ράφι που είχα τα βιβλία. Το ράφι περιείχε μια συλλογή βιβλίων που είχα πάρει σαν βραβεία. Μεταξύ αυτών υπήρχαν μερικοί σπάνιοι τόμοι. Μεταξύ τους ήταν ένας από κάποιο φημισμένο Ινδό καλλιτέχνη, τον Chughtai, που είχε αποδώσει σε ζωγραφική μερικούς στίχους του Ghalib, του μεγαλύτερου ποιητή στην Ουρδική γλώσσα. Το βιβλίο ήταν και ακριβό και σπάνιο και δεν υπήρχε πια στην Ινδία. Αυτός ο Jain muni έβγαλε το βιβλίο, το κοίταξε και το έβαλε στο ράφι. Ξανά το έβγαλε και το ξανάβαλε. Το έκανε αυτό πολλές φορές.

Έτσι ο Αγαπημένος Διδάσκαλος τον ρώτησε, «Σου αρέσει αυτό το βιβλίο;» Όταν ο muni είπε ναι, ο Αγαπημένος Διδάσκαλος είπε τότε, «Πάρτο!»

Ο muni είπε, «θα ήταν καλύτερα να ρωτήσεις τον οικοδεσπότη».

Ο Αγαπημένος μας Διδάσκαλος απάντησε, «Τι; Εγώ είμαι ο οικοδεσπότης» και του έδωσε το βιβλίο. Ένιωσα ρίγη χαράς όταν το έκανε αυτό. Ήταν μεγάλη χαρά για μένα που είχε αυθόρμητα ασκήσει τα δικαιώματά του σαν αρχηγός της οικογένειάς μας.

Υπήρξε κάποια άλλη φορά που ο Αγαπημένος Διδάσκαλος μάς έκανε μια μεγάλη έκπληξη. Ήταν τα γενέθλιά μου και η Harbhajan, οι γιοι μου ο Raji και ο Bawa και εγώ ετοιμαζόμασταν να πάμε στο ashram για την ευλογία του Διδασκάλου. Περίπου στις επτά παρά τέταρτο το πρωί πήγα στο καθιστικό για να πάρω την εφημερίδα. Βρήκα τον Αγαπημένο Διδάσκαλο να κάθεται εκεί. Στην αρχή έτριψα τα μάτια μου για να σιγουρευτώ πως δεν ονειρευόμουν. Μετά άγγιξα τα πόδια του και αυτός με χάιδεψε, «Λοιπόν σε τσάκωσα! Ευτυχισμένα Γενέθλια!» Αμέσως όλοι βγήκαν τρέχοντας, φύρδιν - μίγδιν, η Harbhajan έβαχνε για το κάλυμμα του κεφαλιού της. Ο Αγαπημένος Διδάσκαλος γελούσε και είπε, «Εσύ έρχεσαι πάντοτε σε μένα στο ashram. Σκέφτηκα, “σήμερα ας πάω εγώ για να του ευχηθώ ευτυχισμένα γενέθλια πρώτος” και μόλις έφτασα αυτή τη στιγμή». Μετά, ο Αγαπημένος Διδάσκαλος με αγκάλιασε, με έσφιξε στην αγκαλιά του, με φίλησε και είπε, «Σήμερα, ήθελα να σε τσακώσω στο σπίτι σου προτού να φύγεις». Κάλεσε την Harbhajan και ρώτησε, «Πού είναι τα γλυκά; Εντάξει αν δεν μου δώσεις εσύ γλυκά, θα σου δώσω εγώ γλυκά». Μας έδωσε κουφέτα που είχε φέρει μαζί του. Μετά, έβγαλε το στυλό του και μου τον έδωσε για δώρο.

Είναι το έθιμο στη Δύση να κάνουν μια τούρτα για τα γενέθλια. Μια χρονιά μας ήρθε η ιδέα να παραγγείλουμε μια τούρτα γενεθλίων. Προσπαθήσαμε σε πολλά ζαχαροπλαστεία και τελικά γι' αυτή μας την πρώτη προσπάθεια είχαμε μια τούρτα καμωμένη από burfi, ένα είδος γλυκού καμωμένο από ζάχαρη και γάλα. Κάναμε επίσης πέντε στρώσεις από διαφορετικά χρώματα burfi. Όταν το είδε αυτό ο Διδάσκαλος ευχαριστήθηκε πολύ. Αυτός αστειεύθηκε, «Είναι σύμβολο των πέντε

εσωτερικών επιπέδων». Ακόμη και κάνοντας χιούμορ ο Διδάσκαλος έδινε ένα πνευματικό μήνυμα.

Στα επόμενα χρόνια, είχαμε τακτικά τούρτες καμωμένες από ένα ζαχαροπλαστείο και κάναμε δοκιμές καλυτερεύοντας την ποιότητά τους. Τους έβαζα να την κάνουν κάτω από τη δίκιά μου επίβλεψη, περνώντας ολόκληρες ώρες επιβλέποντας τη να γίνεται για να είναι σίγουρο πως χρησιμοποιήθηκαν μόνο αγνά χορτοφαγικά υλικά. Στην εβδομηκοστή πέμπτη επέτειο των γενεθλίων του ο Αγαπημένος Διδάσκαλος, άρχισε να μετράει τον αριθμό των κεριών. «Γιατί έχετε βάλει εβδομήντα πέντε;» ρώτησε. «Είναι η εβδομηκοστή έκτη επέτειος των γενεθλίων μου».

Πάντοτε συνήθιζε να μετρά ένα περισσότερο χρόνο οποτεδήποτε φέρναμε μια τούρτα γι' αυτόν. Σύμφωνα με το ημερολόγιό μας, ήταν η εβδομηκοστή πέμπτη επέτειος. Αλλά εκείνος τη θεωρούσε την εβδομηκοστή έκτη, λέγοντας, «Τα πρώτα γενέθλιά μου ήταν την ημέρα που γεννήθηκα και είδα το φως αυτού του κόσμου». Έτσι πάντα διασκεδάσαμε λίγο γύρω από αυτό το θέμα. Αρχίσαμε να βάζουμε κάθε χρόνο ένα επιπλέον κερι στην τούρτα των γενεθλίων του μετά από αυτό και κάθε χρόνο μετρούσε τα κεριά, απλά για να μας ευχαριστήσει.

Μια νύχτα όταν ήμουν στο ashram στη διάρκεια του χειμώνα, ο Διδάσκαλος μου έδωσε ένα γράμμα να κάνω το προσχέδιο. Το τελείωσα περίπου στις έντεκα η ώρα εκείνη τη νύχτα, αλλά έπρεπε να περιμένω πολύ ώρα προτού να είναι ελεύθερος και να μπορεί να διαβάσει το προσχέδιο. Ενέκρινε το προσχέδιο και μου ζήτησε να του δώσω δύο ακόμη προσχέδια, εξηγώντας το θέμα πάνω στο οποίο θα έπρεπε να γραφούν. Καθώς ήταν τόσο αργά, ρώτησα, «Κύριε, μπορώ να σου τα δώσω αύριο;»

Αυτός απάντησε, «Γιατί δεν μπορείς να τα κάνεις τώρα;»

Εγώ αμέσως είπα, «Ναι, κύριε». Πήγα κάτω, τελείωσα τα προσχέδια και τα έφερα πίσω σ' εκείνον. Αυτός με περίμενε στο επάνω δωμάτιό του. Τα διάβασε και τα ενέκρινε. Αφού ήταν ξαπλωμένος, του έτριψα τα πόδια για λίγα λεπτά. Μετά του έδωσα τα σέβη μου και ήμουν έτοιμος να φύγω.

Αυτός είπε, «Darshi, κάνει πολύ κρύο έξω».

Του είπα, «Έχω το κουστούμι μου και μια γραβάτα και φορώ μάλλινο εσώρουχο».

Αυτός είπε, «Όχι κάνει πολύ κρύο». Σηκώθηκε, έβγαλε το παλτό του, σήκωσε ένα από τα χέρια μου πάνω και έβαλε το μπράτσο μου μέσα από το μανίκι. Μετά έκανε το ίδιο και με το άλλο μανίκι. Με χτύπησε χαϊδευτικά και είπε, «Τώρα μπορείς να πηγαίνεις. Ακόμη μέχρι σήμερα φυλάω αυτό το παλτό σα θησαυρό».

Μερικές φορές πήγαινα να δω το Διδάσκαλο στη διάρκεια που είχα διακοπή για το μεσημεριανό γεύμα. Μια φορά, όταν έφτασα στο ashram, ο Αγαπημένος Διδάσκαλος δεν ήταν μέσα. Είδα το παλτό του και ξέροντας πως του άρεσαν τα ξερά φρούτα και οι ξηροί καρποί, έβαλα μερικά φιστίκια και αμύγδαλα στις τσέπες του παλτού του και μετά επέστρεψα στο γραφείο μου.

Αργότερα, όταν ξαναπήγα στο ashram μού είπαν πως μετά που επέστρεψε ο Αγαπημένος Διδάσκαλος ρωτούσε, «Ηρθε ο Darshi;»

Για αστείο κάποιος είπε, «Ω, εσύ πάντα ονειρεύεσαι τον Darshi».

Εκείνος είπε, «Αυτός έχει έρθει».

Ο ίδιος άνθρωπος ρώτησε, «Τότε πού είναι;»

Ο Διδάσκαλος χαμογέλασε και ανοίγοντας πλατιά την τσέπη του για να κάνει να φανούν οι ξηροί καρποί που είχα αφήσει, είπε, «Εδώ είναι!»

Οπότε ξέραμε πως ο Διδάσκαλος θα ερχόταν στο σπίτι μας για το δείπνο, πήγαινα εγώ προσωπικά στην αγορά και αγόραζα τα καλύτερα φρούτα και λαχανικά που υπήρχαν. Οι καταστηματαρχές γνώριζαν πως θα ζητούσα την καλύτερη ποιότητα των τροφών και με μαδούσαν μονομιάζ. Αυτοί έλεγαν ο ένας στον άλλον, «Ο Sardar ήρθε σήμερα και το χρήμα δεν το λογαριάζει. Λέει μόνο πως θέλει το καλύτερο». Έτσι μου έδιναν το καλύτερο, αλλά μου φούσκωναν το λογαριασμό όσο ήθελαν. Μια φορά, όταν πήγε η σύζυγός μου στην αγορά, ο καταστηματαρχής της είπε, «Χθες, ήρθε εδώ ο Sardar Sahib

και όποτε έρχεται πρέπει να είναι μια ειδική περίπτωση. Έτσι του πήρα τα διπλά χρήματα από το συνηθισμένο ποσό». Ο καταστηματάρχης επέστρεψε στη σύζυγό μου το επιπλέον ποσό των χρημάτων που του είχα δώσει: Μ' αυτό διασκεδάσαμε πολύ στο σπίτι!

Όταν τρώγαμε με το Διδάσκαλο συχνά εκδηλωνόταν το θαυμάσιο χιούμορ του. Μερικές φορές απλά μας πείραζε. Ένα από τα κόλπα του ήταν να παίρνει ένα μάνγγο, να ρουφά το χυλό και μετά φυσούσε αέρα μέσα στην τρύπα έτσι γέμιζε και φαινόταν σαν αφάγωτο μάνγγο. Μετά το πρόσφερε σε μας πάνω σε ένα πιάτο και γελούσε με το αστείο όταν το παίρναμε και ανακαλύπταμε πως ήταν ήδη φαγωμένο! Πότε πότε του άρεσε να μας κάνει μικρές φάρσες.

Μέσα σε όλη τη ζωή μας, υπήρχαν και άλλα τέτοια συμβάντα που μου έρχονται στο νου. Τον καιρό που ζούσε στη Λαχώρη, αν ένα φαγητό είχε λιγότερο αλάτι από ότι έπρεπε να έχει, δεν έλεγε πως δεν είχε αρκετό αλάτι στα λαχανικά. Αυτός έλεγε, «Διάβασα στις εφημερίδες πως όλο το αλάτι της Λαχώρης πήγε στο Rawalpindi». Ή αν είχε πάρα πολύ ζάχαρη, έλεγε, «Από κάπου ήρθε όλη η ζάχαρη στον τόπο μας». Μετά το άτομο που είχε ετοιμάσει το φαγητό απλά σκεπτόταν για λίγο για το τι προσπαθούσε να πει. Μετά χαμογελούσε με ένα ωραίο χαμόγελο, με ένα σπινθήρισμα στα μάτια.

Μια φορά, λίγο μετά το γάμο μας, η σύζυγός μου έμεινε με τους γονείς μου, ενώ εγώ έπρεπε να επιστρέψω στη δουλειά μου στο Δελχί. Ο αγαπημένος Διδάσκαλος την έβγαλε βόλτα για να δει τις Gurdwaras και άλλα μέρη του Amritsar. Όταν ήταν έξω, έφτασα εγώ από το Δελχί. Έλυσσα το κεφάλι μου και ξεκουραζόμουν στο μεγάλο δωμάτιο. Χωρίς εγώ να το ξέρω, ο Αγαπημένος Διδάσκαλος πήρε κατά μέρος την Harbhajan και είπε, «Θα σου πω να κάνεις κάτι για να τον ξυπνήσεις». Έφερε ένα ξερό κομμάτι ινδικής καρύδας και είπε, «Μάσησέ το πολύ καλά μέσα στο στόμα σου. Όταν ο χυμός φύγει πάρε το ξερό υλικό που απέμεινε και φύσηξέ το στο πρόσωπό του και θα σηκωθεί. Αυτό θα πάει μέσα στο στόμα του και στα μαλλιά του». Η σύζυγός μου το μάσησε αλλά δεν αποφάσιζε να το φυσήξει

πάνω μου. Απλά με ξύπνησε και από κείνη την ημέρα, ακόμη έχει το παράπονο πως όταν ξύπνησα δεν της μίλησα, αλλά αμέσως είδα το Διδάσκαλο μέσα στο άλλο δωμάτιο και έτρεξα εκεί να τον δω! Αφού έσκυψα στα πόδια του αυτός είπε στρεφόμενος στην Harbhajan, «Μα το πρόσωπό του είναι καθαρό!»

Μερικές φορές, όταν η σύζυγός μου πήγαινε στο ashram να δει το Διδάσκαλο, τη φώναζε επάνω. Όταν έφτανε στο δωμάτιό του, αυτός άρχιζε να κοιτάζει τα βιβλία του και αυτή απορούσε γιατί την είχε καλέσει. Αλλά μετά έβγαζε ένα βιβλίο, το έφερνε σ' εκείνη και το άνοιγε. Ο Διδάσκαλος της ζητούσε να του διαβάσει μερικές σελίδες από το βιβλίο. Εκεί ήταν η φωτογραφία του γάμου μας. Της έλεγε, «Πες μου ποιος είναι;» καθώς έδειχνε τη φωτογραφία της, «Ξέρεις ποιά είναι αυτή;» Εκείνη απλά κοκκίνιζε και μετά της έλεγε, «Όταν δεν είσαι εδώ και θέλω να σε δω, απλά κοιτάζω τη φωτογραφία». Έτσι αυτό συνέβαινε ξανά κάθε οκτώ μήνες περίπου και έπιανε τη Harbhajan εξ απορόπτου.

Μια φορά, ο Αγαπημένος Διδάσκαλος είχε αγοράσει διακόσιες πενήντα γιάρδες γης για το μικρότερο αδελφό μου. Συγχρόνως είπε, «Θα πάρω ένα κομμάτι γης και για σένα επίσης».

Απάντησα, «Κύριε δεν το χρειάζομαι».

Αλλά είπε επανειλημμένως, «Όχι, θα σου το δώσω».

Εγώ εξήγησα, «Πληρώνομαι αρκετά. Έχω μια μικρή οικογένεια. Δεν το χρειάζομαι!»

Αυτός είπε ξανά, «Όχι, θα σου το δώσω».

Εγώ πιθανώς δεν έβλεπα την κατάσταση από την οπτική γωνία του Διδασκάλου σαν πατέρα, έτσι είπα ξανά, «Όχι Maharaj Ji, δεν θέλω τίποτα». Έπαιρνα ένα καλό μισθό και μου παραχωρούσαν και ένα κυβερνητικό διαμέρισμα έτσι δεν χρειαζόμουν ένα σπίτι. Επέμενα πως δεν χρειαζόμουν τη γη.

Τελικά μου είπε, «Εσύ μπορεί να μην το θέλεις, αλλά εγώ συνειδητοποιώ τη δίκη μου υπευθυνότητα σαν πατέρας». Μετά μου είπε, «Εντάξει, εσύ είσαι απ' έξω!» Φώναξε τη σύζυγό μου τη Harbhajan και της είπε, «Σου αγοράζω ένα κομμάτι γης» και έγραψε το κομμάτι γης στο όνομά της!

...και Παππούς

Ο Αγαπημένος Διδάσκαλος ενδιαφερόταν πολύ για την ανατροφή των δύο γιών μου, του Raji και του Bawa. Όταν γεννήθηκε ο Raji το 1946, ο Αγαπημένος Διδάσκαλος ήρθε πρώτα στο Δελχί από τη Λαχώρη. Μετά πήγε στην Beas για να πάρει την ευλογία του Hazur και ο Hazur έδωσε το όνομα «Rajinder».

Όταν ο Raji ήταν μικρός, ο Αγαπημένος Διδάσκαλος χαίροταν να παίζει μαζί του. Του έδινε χρωματιστά λουλούδια και γλυκά για να τον διασκεδάσει και κοίταζε με αγάπη μέσα στα μάτια του. Ο Αγαπημένος Διδάσκαλος, σε όλη του τη ζωή, διηγόταν συχνά ένα γεγονός που έγινε όταν είχε μόλις επιστρέφει στο Δελχί για να αρχίσει την αποστολή του. Είχαμε ένα μακρύ τραπέζι στην τραπεζαρία. Ο Raji έτυχε να στέκεται πάνω σ' αυτό. Όταν ο Αγαπημένος Διδάσκαλος μπήκε μέσα στο δωμάτιο, ο Raji έτρεξε να τον συναντήσει. Το παιδί είχε ξεχάσει πως ήταν πάνω σε ένα ψηλό τραπέζι. Θα είχε τσακιστεί στο πάτωμα, αλλά ο Διδάσκαλος τον άρπαξε στην αγκαλιά του. Ο Διδάσκαλος χάιδεψε το παιδί και είπε, «Έτσι πρέπει να ρίξει τον εαυτό σου στην αγκαλιά του Διδασκάλου σου, τότε ο Διδάσκαλος οφείλει να φροντίσει για σένα».

Ο Διδάσκαλος πάντοτε είχε πολλή αγάπη για τον Raji. Όταν ο Raji ήταν ακόμη παιδί σκεφτήκαμε πως ήταν μάλλον παχουλός. Μια μέρα το αναφέραμε αυτό στον Αγαπημένο Διδά-

σκαλο. Αυτός απάντησε, «Όχι, όχι. Μην του κάνετε τίποτα. Ήμουν ακριβώς σαν κι αυτόν στην ηλικία του - επίσης λίγο παχουλός. Αν θέλει κανείς να δει πώς ήμουν στην παιδική μου ηλικία δεν έχει παρά να δει τον Raji. Η μόνη διαφορά είναι ότι εγώ συνήθιζα να φορώ ένα πολύ πιο απλό τουρμπάνι ενώ αυτός φορά ένα πολύ εξεζητημένο». Στις επόμενες τρεις ή τέσσερις φορές που είδα τον Αγαπημένο Διδάσκαλο, μου επαναλάμβανε, «Μην κάνετε τίποτα στο Raji. Αφήστε τον να μεγαλώσει όπως είναι. Εγώ ήμουν ακριβώς όπως αυτός».

Συνήθιζα να λέω στα παιδιά μου πόσο αυστηρός ήταν μαζί μου ο Αγαπημένος Διδάσκαλος όταν ήμουν παιδί. Έλεγα με τρόπο αστείου, «Στη διάρκεια της παιδικής μου ηλικίας ο Αγαπημένος Διδάσκαλος μού τράβηξε τόσες φορές τα αυτιά μου που έχουν γίνει πολύ μακριά». Μια μέρα ξεκουραζόμουν και ο Raji, που ήταν τότε ένα μικρό παιδί, σκαρφάλωσε στο κρεβάτι μου. Κοίταξε με πολύ περιέργεια το πρόσωπό μου και μετά εξέτασε τα αυτιά μου για πολλή ώρα. Δεν ήξερα τι γύρευε το παιδί. Μετά έτρεξε πίσω στη μητέρα του και είπε, «Ο πατερούλης είπε πως τα αυτιά του μάκρυναν γιατί ο Διδάσκαλος τα τράβηξε τόσο πολύ, αλλά εμένα δεν μου φαίνονται να είναι πολύ μακριά!»

Ο μικρότερος γιός μου ο Manmohan, που χαϊδευτικά φωνάζαμε Bawa, γεννήθηκε το 1960. Ενώ ο Raji γεννήθηκε στις 20 Σεπτεμβρίου στις 4μ.μ. στο σπίτι, ο Bawa γεννήθηκε στο Νοσοκομείο Willington. Όταν πήρα τα νέα πως η Harbhajan ήταν έτοιμη να γεννήσει, ήμουν στη δουλειά. Δεν ήθελα να χάνεται χρόνος, έτσι είχα δώσει οδηγίες στον Raji, που ήταν σχεδόν δεκατεσσάρων χρονών εκείνη την εποχή, να είναι έτοιμος και να πάει τη μητέρα του κατευθείαν στο νοσοκομείο. Αυτός πήγε την Harbhajan με ένα ταξί στο νοσοκομείο όπου και τους συνάντησα. Ο Bawa γεννήθηκε στις 23 Μαΐου το 1960, στις 11.40 μ.μ. Ο Αγαπημένος Διδάσκαλος ήρθε στο νοσοκομείο να ευλογήσει το μωρό. Δεν είναι το έθιμο στην Ινδία να δίνεται αμέσως το όνομα στο παιδί. Έτσι το όνομα του παιδιού δόθηκε από τον Αγαπημένο Διδάσκαλο όταν ήρθε να μας επισκεφτεί στο σπίτι μας. Παίζοντας με το παιδί ο Διδάσκαλος

άρπαξε απαλά τα δάκτυλά του και το χάιδεψε. Ο Διδάσκαλος ευχαριστήθηκε με τον τρόπο που το μωρό ανταποκρίθηκε και κοίταξε μέσα στα μάτια του. Είπε το παιδί να ονομαστεί Manmohan, που σημαίνει ένας που έλκει την καρδιά.

Όταν έφτασε η εποχή των σπουδών, ο Αγαπημένος Διδάσκαλος συμπεριφέρθηκε με τον Raji με την ίδια αυστηρότητα που είχε συμπεριφερθεί μαζί μου. Σε μια περίπτωση ρώτησε τον Raji αν είχε έρθει πρώτος στα μαθήματα. Ο Raji απάντησε, «Όχι».

Τότε ο Διδάσκαλος τον ρώτησε, «Ποιος ήρθε πρώτος;»

Όταν ο Raji του είπε, ο Διδάσκαλος τον ρώτησε, «Αυτό το αγόρι που ήρθε πρώτο, πόσα μάτια έχει;»

«Δύο», απάντησε ο Raji.

Ο Διδάσκαλος μετά ρώτησε, «Πόσα χέρια έχει;»

Ο Raji απάντησε, «Δύο».

Μετά ο Διδάσκαλος ρώτησε, «Πόσα κεφάλια έχει;»

Ο Raji είπε, «Ένα».

Σ' αυτό, ο Αγαπημένος Διδάσκαλος κοίταζε κατάπληκτος και είπε, «Αν αυτός έχει μόνο ένα κεφάλι και έχει τον ίδιο αριθμό μάτια και χέρια, γιατί να παίρνει μεγαλύτερους βαθμούς από σένα; Είναι γιατί έχει περισσότερες ευκολίες για να μελετά;» Ο Διδάσκαλος μετά εξέφρασε τη γνώμη, πως στις επόμενες εξετάσεις δεν υπήρχε λόγος γιατί να μην πάρει ανώτερο βαθμό από κείνον οποιοσδήποτε άλλος και πρόσθεσε, «Αν εσύ βγεις πρώτος, θα σου δώσω ένα ειδικό βραβείο».

Αν ο Raji ή ο Bawa έβγαιναν πρώτοι στις εξετάσεις τους, πήγαιναν τρέχοντας στο Διδάσκαλο και έδειχναν τον έλεγχό τους. Αλλά αν είχαν κατέβει από αυτή τη θέση και είχαν έρθει δεύτεροι, τρίτοι ή τέταρτοι, έτρεμαν ολόκληροι όταν πήγαιναν μπροστά του.

Όταν ο Raji επρόκειτο να φύγει για να συνεχίσει τις πανεπιστημιακές του σπουδές στις Ηνωμένες Πολιτείες, ο Αγαπημένος Διδάσκαλος μάς κάλεσε και ρώτησε τον Raji τι γνώριζε για την πνευματικότητα. Ο Raji απάντησε πως η γνώση του ήταν μόνο η στοιχειώδης. Ο Αγαπημένος Διδάσκαλος είπε,

«Αυτό δεν γίνεται. Αν κάποιος εκεί πέρα ρωτήσει τι κάνει ο πατέρας σου ή ο παππούς σου, πρέπει να μπορείς να τους πεις». Έτσι ο Raji έμεινε στο ashram για περίπου ένα μήνα και εκεί ο Διδάσκαλος του μίλησε πολύ, τον έβαζε σε διαλογισμό και τον προετοίμαζε. Τελικά, όταν ο Raji ήταν έτοιμος να φύγει, ο Διδάσκαλος είπε, «Οι άνθρωποι στην Αμερική θα κρίνουν εμένα από τον τρόπο που εσύ συμπεριφέρεσαι».

Ο Raji είχε μια αρκετά καλή ακαδημαϊκή σταδιοδρομία, είχε πάρει πολύ υψηλούς βαθμούς στο Ινδικό Ινστιτούτο της Τεχνολογίας, που είναι ένα από τα καλύτερα Ινστιτούτα μηχανικής στη χώρα. Μου ζήτησε, όταν θα μου έστελνε τα αποτελέσματα του των εξετάσεων από την Αμερική, να τα δείξω στον Αγαπημένο Διδάσκαλο. Αλλά εγώ είπα, «Δεν γίνεται. Θα πρέπει να γράφεις στο Διδάσκαλο ανεξάρτητα, έχεις μια απευθείας σχέση μαζί του». Μετά από έξι μήνες πέρασε τις πρώτες του εξετάσεις του εξαμήνου στο Ινστιτούτο της Τεχνολογίας του Ιλινόις. Έγραψε να μου πει ότι μελετούσε επί δέκα- τέσσερις ώρες καθημερινά. Είχε πάρει παραπάνω από ενενήντα στα εκατό βαθμολογία σε όλα τα θέματα εκτός από ένα - στο οποίο πήρε μόνο εβδομήντα ένα στα εκατό. Αμέσως έστειλα ένα πολύ ενθουσιώδες γράμμα λέγοντας πως είχε πάει εξαιρετικά καλά και ήμουν πάρα πολύ ευτυχισμένος γι' αυτό. Όπως συνήθως, το βράδυ, πήγα κατευθείαν από το γραφείο μου στο ashram να δω το Διδάσκαλο. Μετά που τελείωσα τη δουλειά που μου είχε δώσει, του έτριψα τα πόδια και ετοιμαζόμουν να φύγω, όταν είπε, «Μόλις είχα γράμμα από τον Raji -πήγε πολύ καλά. Θα πρέπει να δεις το γράμμα που του στέλνω είναι στο γραφείο μου». Αυτό έλεγε, «Είμαι πολύ ευτυχισμένος που έχεις πάρει βαθμούς πάνω από ενενήντα τα εκατό στα περισσότερα θέματα, αλλά βλέπω πως πήρες μόνο εβδομήντα ένα στα εκατό σε ένα από τα θέματά σου. Σε παρακαλώ κάνε λίγη αυτοεندосκόπηση και πες μου δεν έχεις καταλάβει τη θεωρία αυτού του θέματος ή δεν αφιέρωσες τις απαιτούμενες ώρες που έπρεπε; Θα ήθελα να πάρεις βαθμολογία πάνω από ενενήντα στα εκατό σε όλα τα θέματα». Κατάλαβα τον υπαινιγμό και την επόμενη μέρα έστειλα γρήγορα ένα άλλο

γράμμα στον Raji, «στη συνέχεια του τελευταίου μου γράμματος. ..» ζητώντας του να πάει καλύτερα στο μέλλον.

Όταν τελείωσε τις σπουδές του και αποφοίτησε με το δίπλωμα Masters of Science, ο Raji πήρε βαθμολογία πάνω από 3,8 στα 4 μέσο όρο και αποφοίτησε με τις ανώτατες τιμές. Αυτό ήταν το αποτέλεσμα των απαιτητικών προσδοκιών του Αγαπημένου Διδασκάλου. Αυτός μάς έκρινε με ένα πολύ υψηλό πρότυπο.

Είμασταν όλοι πολύ ευτυχισμένοι όταν ο Αγαπημένος Διδάσκαλος επέστρεψε από την περιοδεία του στην Αμερική το 1972 και μας είπε πως όλοι είχαν ένα λόγο επαίνου για τον Raji και πως αυτός ο ίδιος ήταν πολύ ευτυχισμένος γι' αυτόν.

Φαινομενική Αδιαφορία

Όποιος διαβάσει την ποίησή μου θα τη βρει γεμάτη πόνο.

Λέγεται ότι το ογδόντα τοις εκατό της μυστικιστικής ποίησης έχει γραφτεί από ραγισμένες καρδιές. Στην ποίησή τους οι άγιοι, οι μύστες και οι Sufis περιγράφουν όλοι τις οδύνες του χωρισμού, τη λαχτάρα, την αγωνία, τα βάσανα και τις δοκιμασίες που ο λάτρης περνάει στα χέρια του Αγαπημένου. Μιλούν για την αγωνία που περνούν όταν είναι χωρισμένοι από τον Αγαπημένο τους, από το Θεό, από το Διδάσκαλο. Αυτή η αγωνία είναι μια φωτιά εξάγνισες μέσα από την οποία αυτοί περνούν στο πνευματικό τους ταξίδι. Λέγεται για τον Tansen, ένα μουσικό στην αυλή του Βασιλιά Akbar, ότι ο αυτοκράτορας ζήτησε από την αγαπημένη του Tansen να τον εγκαταλείψει έτσι ώστε η καρδιά του Tansen να ραγίσει και η μουσική του να υψωθεί σε θεία ύψη. Αυτή το έκανε και η μουσική του εξυμνείται μέσα στους αιώνες.

Όταν ένας ποιητής είναι στη διαδικασία που «γεννά» μια σύνθεση δεν επηρεάζεται από τις επιφανειακές ωδίνες που οι μητέρες πρέπει να περάσουν πρώτα. Όταν ένας ποιητής «γεννά», είναι θέμα πραγματικών ωδίνων, ωδίνες που τρέχουν μέσα στις ίδιες τις φλέβες του. Είναι καλύτερα κανένας να μην κοιτάζει ένα ποιητή όταν περνά τις ωδίνες της κύησης για να παράγει ένα ποίημα. Είναι καλύτερα να ακούσει το ποίημα και να το απολαύσει. Ο ποιητής πρέπει να είναι τόσο ανήσυχος

και μερικές φορές μια στροφή μπορεί να είναι το αποτέλεσμα δακρύων από ενάμιση ή δύο χρόνια. Λοιπόν η μυστικιστική ποίηση είναι κυρίως μια κραυγή της ψυχής. Αν κάποιος διαβάσει τα ποιήματά μου θα δει ότι έχω περάσει μέσα από όλα αυτά τα στάδια. Η ποίησή μου ήταν μια μεγάλη ευλογία επειδή με βοήθησε στη διάρκεια αυτών των βασάνων και δοκιμασιών γιατί κάθε φορά που περνούσα μια δύσκολη περίοδο έβρισκα κάποια λύση γι' αυτή. Για ό,τι αφορά την ποίησή μου, ο Αγαπημένος Διδάσκαλος ήθελε κάτι να βγάλει από μένα. Μερικές φορές το έβγαζε με το να μου δίνει υπερβολική αγάπη και μερικές φορές δίνοντάς μου υπερβολική θλίψη και πόνο. Όλα ήταν το παιχνίδι του. Ήθελε κάτι και είχε τους δικούς του θαυμάσιους τρόπους να το παίρνει.

Ένα συμβάν που πέρασα ήταν το 1955 όταν ο Αγαπημένος Διδάσκαλος έκανε την πρώτη του περιοδεία στην Αμερική. Πριν από την αναχώρησή του είχα συνηθίσει να δέχομαι εκδηλώσεις στοργής και ματιές αγάπης από τον Αγαπημένο Διδάσκαλο. Όταν πήγα στο αεροδρόμιο να τον δω να φεύγει περίμενα ότι θα είχα ένα στοργικό αποχαιρετισμό. Αλλά εκείνη την ημέρα, ο Αγαπημένος Διδάσκαλος καθώς φαίνεται διάλεξε να είναι αδιάφορος. Στην αρχή, νόμιζα ότι ήταν σύμπτωση που οι ματιές μας δεν συναντιούνταν. Αλλά καθώς περνούσε η ώρα, άρχισα να σκέπτομαι διαφορετικά. Εγώ πήγαινα δεξιά και αυτός τύχαινε να στρέφει τα μάτια του προς τα αριστερά. Όταν εγώ πήγαινα αριστερά αυτός τύχαινε να κοιτάζει δεξιά. Τελικά, καθώς επιβιβαζόταν στο αεροπλάνο, κοίταζε προς τα κάτω και εγώ προσπάθησα να πάω πιο κοντά του, αλλά τότε αυτός άρχισε να κοιτάζει προς τα πάνω! Έτσι, το αεροπλάνο τον πήρε μακριά, αφήνοντάς με στα κρύα του λουτρού. Η καρδιά μου είχε ραγίσει.

Η Harbhajan, ο Raji (που εκείνη την εποχή ήταν περίπου εννέα χρονών) και εγώ, επιστρέψαμε στο σπίτι. Στο δρόμο, αντίθετα από ό,τι συνήθως, ήμουν ήσυχος και σιωπηλός. Η Harbhajan νόμιζε πως πιθανόν να μην ένιωθα καλά. Επιστρέψαμε από το αεροδρόμιο αρκετά αργά. Μόλις γυρίσαμε αμέσως πήγα στο γραφείο του σπιτιού μου όπου είχα ένα κρεβάτι.

Δοκίμασα να ξαπλώσω στο κρεβάτι. Η Harbhajan και ο Raji ήταν και οι δύο τους σε μια χαρούμενη διάθεση γιατί ο Αγαπημένος Διδάσκαλος τούς είχε χαϊδέψει και τους είχε δώσει τις γεμάτες αγάπη ματιές του. Αυτοί μιλούσαν για τη χάρη και τη στοργή του Διδασκάλου, ενώ εγώ παρέμεινα στο δωμάτιό μου. Σκέφτηκα ότι δεν ήταν σωστό να μειώσω τη χαρά τους. Όταν άκουσα την Harbhajan να πλησιάζει, αμέσως άνοιξα ένα μεγάλο φάκελο του γραφείου μου.

Αυτή είπε, «Φαίνεται πολύ απασχολημένος κάνοντας τη δουλειά του γραφείου σου». Αν και είχα μεγάλη αγωνία μέσα στην καρδιά μου, προσπάθησα να κρύψω τα αισθήματά μου. Μετά, πήγα να ξαπλώσω λες και θα κοιμόμουν. Αλλά ποιος μπορεί να κοιμηθεί σ' αυτήν την κατάσταση; Ύστερα από λίγο σηκώθηκα, πήρα ένα στυλό και ένα μπλοκ και άρχισα να γράφω ένα γράμμα προς τον Αγαπημένο Διδάσκαλο. Η Harbhajan κοιμόταν μαζί με τον Raji στο διπλανό δωμάτιο. Όταν με άκουσε, νόμισε ότι δεν ήμουν και τόσο καλά. Ήρθε τρέχοντας και ρώτησε τι έπαθα. Είδε μερικές γραμμένες σελίδες και νόμισε πως ήμουν σε μια ποιητική ονειροπόληση, δημιουργώντας κάποια ποιητική σύνθεση. Έγραψα το γράμμα μου στο Διδάσκαλο χωρίς να σταματήσω και έγραψα επίσης και ένα ποίημα. Τα έβαλα μέσα σε ένα φάκελο και τα σφράγισα.

Στη διάρκεια της περιόδου έγραψα σειρά επιστολών στον Αγαπημένο Διδάσκαλο, ήμουν γεμάτος σεβασμό, όμως, σαν ένας ποιητής μερικές φορές ήμουν και λίγο τολμηρός επίσης.

Αποσπάσματα από μερικά γράμματα:

----- * -----

29 Μαΐου 1955

*Αγαπητέ μου Πατέρα,
Αγαπητέ Διδάσκαλε! Που πέταξες στους πέρα ουρανούς
Συ πέταξες στον αέρα στ ' αστέρια τόσο ψηλά
Πέρα απ ' τη φυσική θεωρία μας Συ πέταξες
Αλλ ' όχι και πέρ ' απ ' της ψυχής μας το μάτι.*

*Συ πέταξες και πέταξες και έτσι οι καρδιές μας
Σ' ακολούθησαν στις θείες Σου επιδιώξεις
Χάρισε άφθονα την ευλογία Σου του Naam σε όλους
Αλλά έχε και μας στο νου σου, ω Καλοκάγαθε Κύριε.*

Δεν βρίσκω λόγια. Δεν ξέρω τι να γράψω σε έναν που γνωρίζει περισσότερα από ό,τι μπορώ να εκφράσω. Αλλά αυτές οι σκέψεις -αυτές οι αυθόρμητες σκέψεις -που έρχονται από κάπου στη σιωπή της νύχτας- τρέχουν από μόνες τους πάνω σ' αυτό το χαρτί. Αν λοξοδρομήσω, συγχώρεσε με Ω Κύριε, γιατί δεν είμαι εγώ αλλά Εσύ -Εσύ μέσα μου- που κρούεις εσωτερικά και στέλνεις αυτές τις σκέψεις. Ο Hafiz ήταν πιθανόν σε μια τέτοια θλιβερή κατάσταση την ώρα του ξεσπάσματος - το τόσο γνήσιο και σωστό:

*Ο Hafiz δεν έβαλε ο ίδιος πάνω του αυτόν τον
λεκιασμένο από κρασί μανδύα.
Αν δεν σ' αρέσει αυτό τότε άλλαξε τη μοίρα του.*

Έτσι έφυγες χωρίς ούτε καν να ρίξεις μια αποχαιρετιστήρια ματιά σε μένα. Ήσουν τόσο απασχολημένος -απασχολημένος με χιλιάδες- αλλά εγώ δεν ήμουν. Είχα να σκεφτώ Εσένα και Εσένα μόνον. Ξέσπασα με τα λόγια του Saadi:

*Του Saadi τα μάτια κι η καρδιά πάνε μαζί Σου
Δεν πρέπει να φαντάζεσαι πως ηγαίνεις μοναχός.*

Απευθύνω μερικά λόγια, που εσωκλείω, στους αδελφούς μου στην Αμερική για όλα όσα αξίζουν*.

Η Bhajan είναι απασχολημένη στις χαρούμενες αναμνήσεις, συνδεδεμένες με τη ζωογόνο Σου συντροφιά.

Ο Raji βλέπει νοερά πώς θα πετούσες στο δρόμο που ανακάλυψε ο Κολόμβος. Αυτός γνωρίζει μόνο δύο πράγματα για

* Αυτό αναφέρεται στο ποίημα «Χαιρετισμός στους Αδελφούς και Αδελφές μας απ' το Θεό» αυτό συνόδευε το γράμμα. Το ποίημα έχει εκδοθεί μέσα στο βιβλίο *Η Κραυγή της Ψυχής - Μυστικιστικά Ποιήματα*, από τον Darshan Singh.

την Αμερική: το ένα είναι ότι ο Κολόμβος την ανακάλυψε (γιατί το διάβασε αυτό στο βιβλίο της ιστορίας του) και το άλλο είναι ότι Εσύ έχεις πάει εκεί.

*Περάσαμε μερικές στιγμές μακαριότητας
Και η ανάμνηση τους είναι ζωή για μας.*

Όλοι σκύβουμε με σεβασμό στα Ιερά Σου Πόδια και στέλνουμε χαιρετίσματα στα αδέρφια μας στον Κύριο.

it

8 Ιουνίου 1955

Είμασταν διακόσιες γιάρδες από το Sawan Ashram που Εσύ έχτισες από τη σκόνη απ' το κατώφλι του Διδασκάλου Σου, όταν η φωνή Σου, που ανυψώνει, μας έβαλε σε έκσταση. Όλοι πήγαμε γρήγορα προς την *pandal* (τέντα) του satsang σε μια κατάσταση λήθης του εαυτού μας. Σκύψαμε κάτω τα κεφάλια μας με όλο το σεβασμό και μετά τα σηκώσαμε για να απολαύσουν τα μάτια μας το φωτεινό Σου πρόσωπο, αλλά για μεγάλη μας κατάπληξη Εσύ δεν φαινόσουν. Αναστέναξα βαθιά και μετά ήρθε αυτός ο στίχος στα χείλη μου:

*Υπάρχει μια σιωπή όταν δίνω τα σέβη μου στην ταβέρνα του
Οινοχόου.*

*Αλίμονο! Εκείνος ο Αγαπημένος που με καλωσόριζε δεν είναι
εδώ.*

Δεν μπορούσα να αντέξω αυτή τη θέα. Σύρθηκα λίγο και κάθισα πίσω από ένα στύλο όπου μπορούσα να ακούσω την μαγνητοφωνημένη φωνή σου, αλλά δεν μπορούσα να δω την αδειανή εξέδρα.

Τότε η χάρη Σου ήρθε να με βοηθήσει. Η προσοχή μου εσωστράφηκε και εμφανίστηκε η λαμπερή ουράνια Σου μορφή. Αυτό έβαλε τέλος στην αγωνία μου και μου έδωσε μακαριότητα και παρηγοριά στο νου....

Η ασφαλής Σου άφιξη στην Αμερική χαροποίησε τους ανήσυχους satsangis και το καταπραϋντικό τηλεγραφικό Σου μήνυμα (το γνήσιο καθώς και η μετάφραση) που διαβάστηκε στο τέλος του satsang παρηγόρησε τις γεμάτες αγωνία, ανήσυχες και θλιμμένες καρδιές τους.

Η αγωνία τους μπορούσε να κριθεί από το γεγονός ότι δεν υπάρχει τέλος στις προσωπικές και τηλεφωνικές κλίσεις για να ρωτήσουν για την ασφαλή Σου άφιξη σ' εκείνη την ευλογημένη χώρα. Σε παρακαλούμε να στέλνεις πολύ συχνά φορτισμένα μηνύματα για να καταπραΰνουν τις ερωτευμένες καρδιές μας.

Έφτασα από το γραφείο μου πριν είκοσι περίπου λεπτά. Φύλαγα το ποδήλατό μου στη βεράντα όταν ο Raji ήρθε έξω από το δωμάτιο και είπε, «Πατερούλη! Μπορείς να μου πάρεις το θαυματουργό λυχνάρι του Αλαντίν;» Κρατούσε στα χέρια του ένα όμορφο εικονογραφημένο βιβλίο, *Ο Αλαντίν και το θαυματουργό Λυχνάρι του*. Η αντίδρασή μου ήταν, «Γιατί; Τι θα κάνεις μ' αυτό το λυχνάρι;» «Θέλω να πετάξω στην Αμερική να είμαι με τον Maharaj Ji», απάντησε γρήγορα. Το διασκέδαζα, περίμενα λίγο και μετά είπα, «Ναι, μπορείς να πάρεις το λυχνάρι του Αλαντίν. Ο Maharaj Ji έχει πολλά τέτοια λυχνάρια και μπορεί να σου δώσει ένα απ' αυτά».

Αυτός είπε, «Όμως ο Maharaj Ji είναι στην Αμερική». Του απάντησα, «Εσύ κάθισε κάτω και θυμήσου Τον. Αυτός θα έρθει όπως συνήθως και μπορείς να Του ζητήσεις το λυχνάρι όταν Αυτός έρθει σε σένα».

Τώρα κάθεται στο διπλανό δωμάτιο με ενωμένα χέρια, σταυροπόδι και κλειστά μάτια και εγώ σου γράφω τι συνέβη μεταξύ μας. Του έδωσα μια νύξη, του έδειξα το δρόμο και είναι σε σένα να του δώσεις το λυχνάρι που επιθυμεί. Και να! ο Raji πήρε το λυχνάρι του. Λέει πως τον συνάντησες, τον χαϊδεψες και του υποσχέθηκες να επιστρέφεις στο Δελχί στα επόμενα γενέθλιά του.

*

8 Ιουλίου 1955

Είμαστε έξαλλοι από χαρά που σκορπίζεις άπλετα τους θησαυρούς του ελιξίριου της Ζωής στην Αμερική και έτσι βάζεις στέρεα θεμέλια για να αποθανατίσεις το όνομα του Μεγάλου μας Διδασκάλου Baba Sawan Singh Ji Maharaj....

Ο γλυκός μου Πατέρας που συνήθιζε να με χαϊδεύει και να μου δίνει γλυκά, χαϊδεύει την ανθρωπότητα και τους δίνει γλυφιτζούρια από Naam. Ο γεμάτος αγάπη Bauji (Πατέρας) που συνήθιζε να οδηγεί τα μικρά μου δάκτυλα ενώ έγραφα τα αλφαβητάρια στο τετράδιο, οδηγεί ολόκληρη την ανθρωπότητα στο δρόμο της θειότητας και τελικά στην επικοινωνία με το Δημιουργό.

Αυτή η σκέψη με μεθά και σκύβω χιλιάδες φορές στα ιερά Του (Σου) πόδια σαν ένδειξη ευγνωμοσύνης για τη Χάρη του.

Πόσο ξεχάστηκα! Στον ενθουσιασμό μου να διηγηθώ τις θαυμάσιες εμπειρίες της ιεράς περίστασης έχω ξεχάσει να σου γράψω ότι λάβαμε τα αγαπητά γράμματά σου προς την Bha- jan, τον Raji και μένα. Πόσο καταπραϋντικά είναι! Πόσο γλυκά είναι! Έχε την καλοσύνη να συνεχίσεις να στέλνεις αυτές τις ευλογίες σε μας.

Του Raji το όνειρο να πάρει ένα ξεχωριστό γράμμα που να απευθύνεται ειδικά σ' εκείνον πραγματοποιήθηκε. Αυτός λέει με υπερηφάνεια, «Το γράμμα από το Διδάσκαλο στην πραγματικότητα απευθυνόταν σε μένα. Καθώς είχε μείνει λίγος χώρος μετά που τελείωσε το γράμμα μου, έγραψε σε σένα καθώς επίσης και στη Μαμά!»

*

14 Αυγούστου 1955

Μετά την αναχώρησή Σου από την Ινδία προσπαθήσαμε για μεγάλο χρονικό διάστημα να χαιρόμαστε με τις Θείες Σου επιδιώξεις στην Αμερική. Στην πραγματικότητα, όμως, μαραζώναμε από λαχτάρα για τη φυσική Σου μορφή, αλλά σκεφτήκαμε πως η θυσία που κάναμε (αυτή η λέξη «θυσία» μπορεί να είναι ένας κακός χαρακτηρισμός, αλλά έτσι νιώσαμε) βοήθησε χιλιάδες αδελφούς στην Αμερική να βρουν την επικοινωνία

με το Δημιουργό. Έτσι υπομείναμε τις οδύνες του χωρισμού με ένα χαμόγελο στα χείλη.

Μετά ήρθε ένα στάδιο που αρχίσαμε να χάνουμε τον έλεγχο του εαυτού μας. Προσπαθούσαμε να αντιδράσουμε αφιερώνοντας περισσότερο χρόνο σε διαλογισμό, πηγαίνοντας στο satsang όσο πιο συχνά μπορούσαμε, συναντώντας πιο συχνά αδελφούς satsangis και μιλώντας μαζί τους για το πώς μοίραζες απλόχερα τους ατέλειωτους, αιώνιους θησαυρούς της Αγάπης και της Χάρης. Ο Hafiz είχε πιθανόν υποστεί μια τέτοια θλιβερή κατάσταση όταν κραύγασε από πόνο:

*Ω πνευματικοί φίλοι, για χάρη του Θεού, ελάτε να με σώσετε
γιατί η καρδιά μου ξεφεύγει από τον έλεγχο.*

*Κακό που με βρήκε, γιατί αυτό το κρυμμένο μυστικό θα
αποκαλυφθεί.*

Κατά κάποιον τρόπο καταφέραμε να περάσουμε λίγο περισσότερο χρόνο. Το ρητό, «Ο χρόνος περνά ωραία όταν οι λάτρες του ίδιου Αγαπημένου κάθονται μαζί και αδειάζουν την καρδιά τους ο ένας στον άλλον» βρήκε εφαρμογή για ένα διάστημα, αλλά αυτό το στάδιο δεν μπορούσε να συνεχιστεί για πολύ.

Τότε -τότε- συγχώρεσέ με Κύριέ μου γιατί ίσως -ίσως- να έχω παραστρατήσει στέλνοντάς Σου αυτές τις αδέσποτες σκέψεις επίσημα πάνω στο χαρτί σε μια τόσο μακρινή χώρα. Τι θα σκεφτούν τα αδέλφια μου στην Αμερική - θα σκεφτούν πως εμείς - εμείς δεν έχουμε καθόλου καρτερία - καθόλου υπομονή - καθόλου έλεγχο πάνω στα αισθήματά μας. Αλλά δεν μπορώ να συγκρατηθώ. Είχα υπό έλεγχο - είχα υπό έλεγχο τον εαυτό μου τόσο πολύ καιρό. Ας σκεφτούν ό,τι θέλουν. (Αυτοί πιθανόν θα νιώσουν την ίδια θλιβερή κατάσταση μετά που Εσύ θα φύγεις από την Αμερική). Δεν μπορώ παρά να εκφραστώ. Αλλά πώς να το κάνω! Δεν βρίσκω τα λόγια. Δεν μπορώ πιθανόν να κάνω καλύτερα από το να απαγγείλω του Saadi το φημισμένο στίχο:

Η λαχτάρα μας και η υπομονή μας έχουν ξεπεράσει τα όρια.

Εσύ μπορεί να έχεις τη Δύναμη της εγκράτειας αλλά η δύναμή μας να υπομένουμε έχει τελειώσει. Έτσι παραστράτησα -παραστράτησα με τις σκέψεις μου που βασανίζουν το νου μου τόσο καιρό και ταράσσουν τον ύπνο μου, αλλά δόξα στο Θεό που μου κρατούσε τη γλυκιά και ελπιδοφόρα Σου ενθύμηση.

----- ★ -----

Η περίοδος της αγωνίας που ένιωσα στη διάρκεια της παγκόσμιας περιοδείας του Διδασκάλου το 1955 ήταν η πρώτη στη σειρά από πολλές τέτοιες περιόδους και μου έμελλε να υποφέρω ακόμα πιο έντονα.

Στον πνευματικό τομέα, η αγάπη είναι ένα μυστικό μεταξύ του λάτρη και του Αγαπημένου. Δεν μπορείς να μοιραστείς με τους άλλους ούτε τη μακαριότητα και τις χαρές του ούτε τους πόνους και την αγωνία του. Όπως το έχω εκφράσει σε ένα στίχο:

*Το αίμα των επιθυμιών μου χύθηκε χιλιάδες φορές
Αλλά κανένας ποτέ δεν είδε ούτε ένα δάκρυ στα μάτια μου.*

Να παραπονιέσαι για ένα Αγαπημένο είναι ιεροσυλία στην αγάπη. Ακόμη και αν η καρδιά μας κομματιάζεται, πρέπει να μάθουμε να παραδεχόμαστε ό,τι κάνει ο Αγαπημένος, με ένα χαμόγελο στα χείλη.

Όποιος με συναντούσε συνέχιζε να νομίζει πως ήμουν ένας χαρούμενος άνθρωπος. Ακόμη και αν είχα φυσικό πόνο, αστεειεύομουν μαζί τους. Πώς μπορούσε κάποιος να γνωρίζει τι είχα μέσα στην καρδιά μου; Ενώ ο Διδάσκαλος ήταν στοργικός και γεμάτος αγάπη προς εμένα κατ' ιδίαν, έπρεπε να περάσω μέσα από λίγες περιόδους αγωνίας όταν αυτός ήταν αδιάφορος προς εμένα μπροστά σε άλλους ανθρώπους. Οι περιστάσεις ήταν τέτοιες που σπάνια είχα την ευκαιρία να είμαι μόνος μαζί του, ήμουν συνήθως τόσο συγκινημένος και πονεμένος, που δεν μπορούσα να μιλήσω και τα δάκρυα πλημμύριζαν

τα μάτια μου. Μόλις που μπορούσα να κοιμηθώ εκείνη την περίοδο. Τελικά, αυτό το βασανιστήριο κατέληξε σε ένα στίχο που ηρέμησε την ταραχή μου:

*Βλέποντας τα γεμάτα ζήλεια μάτια εκείνων που την
περιτριγύριζαν,
Η Αγαπημένη μου έπρεπε να διατηρήσει τη σεμνότητα
και την τιμή της*

Ενώ τα δάκρυα δεν ανακούφιζαν την αγωνία μου, οι στίχοι μου το έκαναν. Μετά από ενάμισι χρόνο που υπέφερα, λύθηκε το αίνιγμα της φαινομενικής αδιαφορίας του Διδασκάλου. Συνειδητοποίησα πως ο Αγαπημένος μ' αγαπούσε μέσα στην καρδιά του.

Αν κάποιος πρέπει να ετοιμαστεί, ο Διδάσκαλος τον κάνει να περάσει όλα αυτά πρώτα. Αν διαβάσετε την ιστορία των Διδασκάλων, κάθε Διδάσκαλος πρέπει να περάσει απ' αυτές τις φωτιές. Αλλιώς, πώς θα ανάβλυζε η ποίηση; Η περισσότερη από την ποίηση των αγίων είναι γεμάτη από τις οδύνες, τους θρήνους και τα δάκρυά τους. Αλλιώς, όλη η μυστικιστική ποίηση θα ήταν ποίηση μακαριότητας.

Όταν έδωσα στο Διδάσκαλο αυτό το στίχο, τον διάβασε, με κοίταξε, τον ξαναδιάβασε, με κοίταξε για πολύ ώρα - και μετά χαμογέλασε.

Έρχεται κάποια στιγμή στην ανάπτυξη του μαθητή που ο Διδάσκαλος είναι φαινομενικά αδιάφορος. Στην αρχή απορεί κανείς γιατί ο Διδάσκαλος επιβάλει αυτό το βασανιστήριο και αυτό οδηγεί σε πολλή αυτοενδοσκόπηση. Μπορεί ν' αρχίσει κανείς να διερωτάται για τη δικαιοσύνη του Αγαπημένου, αλλά μέσα στο βάθος της καρδιάς του ο μαθητής γνωρίζει πως οτιδήποτε κάνει ο Διδάσκαλος είναι για το καλό του. Αυτός είναι παντογνώστης και είναι πλήρως ενήμερος για την κατάσταση του μαθητή. Πρέπει να παραδοθούμε στο θέλημά του. Ένας αληθινός λάτρης ή αφοσιωμένος θα επιτρέψει να του γίνει κάθε δυνατή φρικαλεότητα, αλλά δεν θα παραπονεθεί ή θα παρεμποδίσει τον Αγαπημένο με κανένα τρόπο. Όμως ενώ κανείς

παραδίνεται σ' αυτό, ο λάτρης δεν είναι αναισθητός. Αυτός μπορεί να συνειδητοποιεί πως αυτό που κάνει ο Διδάσκαλος είναι για το δικό του καλό, αλλά ο πόνος και η αγωνία παραμένουν. Αν είμασταν αναισθητοι, τότε η μυστικιστική ποίηση δεν θα ήταν γεμάτη από κραυγές και θρήνους. Μερικές φορές με το δικό του ευφημισμό, ο λάτρης λέει στον Αγαπημένο, «Τώρα περνώ απ' αυτές τις οδύνες. Περνώ την περίοδο της αδιαφορίας». Η φαινομενική αδιαφορία, στα ανώτερα στάδια της σχέσης Διδασκάλου - μαθητή, μπορεί στην πραγματικότητα να είναι μια ειδική μορφή προσοχής που δίνεται στο μαθητή. Αυτά είναι τα πολύ λεπτά σημεία του μυστικισμού. Ένας από τους στίχους μου είναι:

*Ξεφεύγοντας από τα μάτια των άστρων και τις ματιές των
λουλουδιών,
Δύο καρδιές συναντήθηκαν στο χάσιμο της νύχτας.*

Και μια άλλη σειρά του στίχου είναι:

*Η φαινομενική σου αδιαφορία είναι στην πραγματικότητα η
εγγύηση της δύναμης της καλυμμένης σου αγάπης.*

Για δικούς του λόγους ο Διδάσκαλος μπορεί να κρατήσει αυτόν που αγαπά μακριά από τα μάτια του κοινού. Όταν υπάρχουν άλλοι εκεί, αυτός μπορεί να είναι φαινομενικά αδιάφορος. Αλλά στην πραγματικότητα αυτός ο άνθρωπος μπορεί να δέχεται την πιο πολλή αγάπη και προσοχή. Ο μαθητής περνά πόνο και αγωνία, αλλά τελικά του αποκαλύπτεται αυτό το μυστικό. Προσοχή που να φαίνεται, είναι εκείνο που θέλει ο καθένας, αλλά έρχεται ένα στάδιο που θέλεις φαινομενική αδιαφορία -η προσοχή που σου δίνεται είναι κάτω από ένα πέπλο.

Καθώς προοδεύεις στο μονοπάτι, αυτό γίνεται πιο εύκολο αλλά και πιο δύσκολο. Είναι δύσκολο γιατί το μονοπάτι της αγάπης είναι ένας συνεχής αγώνας, γεμάτος αγωνία. Αλλά γίνεται πιο εύκολο γιατί καθώς προοδεύεις, συνειδητοποιείς όλο και περισσότερο ότι ο Διδάσκαλος εργάζεται πάντοτε για το καλό σου.

***Από την Κραυγή της Ψυχής
στο Ακαδημαϊκό Βραβείο***

Έχω γράψει χιλιάδες και χιλιάδες στίχους. Μόνο από την εποχή του κολλεγίου μέχρι το 1965 είχα περίπου δώδεκα τόμους. Όλοι μου οι στίχοι, γραμμένοι μέσα σε μια περίοδο πάνω από πενήντα χρόνια, απεικονίζουν τα διάφορα στάδια μέσα από τα οποία έχω περάσει. Η ποίησή μου δεν γεννήθηκε από τη φαντασία. Κάθε στίχος έχει να κάνει με γεγονότα της ζωής γεμάτα νόημα. Είναι προσωπική εμπειρία. Μόνον ένας που έχει περάσει μέσα από τις ίδιες φωτιές μπορεί να καταλάβει πλήρως τι έχει πει ένας ποιητής και μέσα από τι έχει περάσει. Ο μυστικισμός, η ποίηση και η αγάπη είναι πολύ λεπτά και ευαίσθητα θέματα. Είναι δύσκολο για κάποιον που δεν έχει περάσει μέσα από αυτές τις φωτιές να καταλάβει την εμπειρία που έχω βιώσει σε κάθε στίχο που έγραψα. Πραγματικά, δεν μπορώ να πω πώς η ποίησή μου έχει γραφτεί, γιατί δεν είναι θέμα γραψίματος. Είναι θέμα διαίσθησης. Είναι θέμα αποκάλυψης. Αυτό έρχεται από μόνο του.

Ενώ η ποίηση είναι θέμα διαίσθησης, πρέπει κανείς να μάθει και την εξωτερική μορφή έκφρασης. Πρέπει να μάθει ποίηση και προσωδία από έναν εξέχοντα καθηγητή. Ήμουν πολύ τυχερός που είχα τους καλύτερους δασκάλους στον εκπαιδευτικό τομέα, στον πνευματικό τομέα και στον τομέα της ποίησης. Ήταν ο Hazur που έκανε την επιλογή των θεμάτων τού κολλεγίου μου, τα οποία με οδήγησαν στο να ακολουθήσω την ποίηση.

Έμαθα την τέχνη της ποίησης από τους δύο μεγάλους ποιητές Shamin Karhani και Sufi Ghulam Mustafa Tabassum. Από αυτούς έμαθα την προσωδία. Αρχισα την ποίησή μου στα πόδια του Sufi Ghulam Mustafa Tabassum. Αυτός είναι τώρα ο γηραιότερος ζωντανός ποιητής στο Πακιστάν. Μου δίδαξε τα διάφορα μέτρα και πόδια της ποίησης στη διάρκεια των χρόνων του κολλεγίου.

Αλλά ήταν ο Hazrat Shamin Karhani που μου έδωσε τη λεπτότητα, τη γλυκύτητα και τις διακυμάνσεις της έννοιας της Ουρδικής και της Περσικής γλώσσας. Το λουστράρισμα, η δύναμη και ο λυρισμός είναι δώρο από τον Shamin Karhani.

Όταν ήμουν στο Δελχί γύρω στο 1957 ή 1958 ήθελα κάποια καθοδήγηση για την ποίησή μου. Όταν ήρθα στο Δελχί, πήγα σε πολλούς δασκάλους που έδιναν όλη την έμφαση στον τομέα της σμιλευμένης γλώσσας, χωρίς να δίνουν τον οφειλόμενο σεβασμό στον τομέα του θέματος. Η σχολή της Ουρδικής ποίησης στο Δελχί είχε τη γνώμη πως το ghazal ήταν κυρίως περιορισμένο στο τετ-α-τετ, στη φλυαρία του λάτρη με την Αγαπημένη. Θεωρούσαν πως ο μυστικισμός δεν ήταν ένα κατάλληλο θέμα για ένα ghazal. Μερικές φορές όταν πήγαινα σε ένα δάσκαλο, διέγραφε το στίχο μου και έγραφε ένα δικό του στίχο για να προσαρμόζεται στη σκέψη αυτής της σχολής. Αυτό όμως, δεν μου ήταν αποδεκτό.

Έτσι, μετά από λίγο καιρό ένας φίλος μου με κάλεσε σε μια δεκαπενθήμερη ποιητική συγκέντρωση στο σπίτι του Shamin Karhani. Αυτός μου έδωσε ένα ημίστιχο πάνω στο οποίο μπορεί να γραφτεί ένα ποίημα. Συμπλήρωσα αυτό το ποίημα και του το πήγα. Παρευρέθηκα σ' αυτό το ποιητικό συμπόσιο και εκεί απάγγειλα το ποίημα μου και δέχτηκα πολλά χειροκροτήματα γι' αυτό. Μετά που τελείωσα το ποίημά μου, μού ζήτησε να απαγγείλω ένα άλλο ποίημα και μετά ένα άλλο. Έτσι μετά όταν τελείωσε αυτή η συγκέντρωση, με ρώτησε πού είχα αποκτήσει αυτή τη μυστικιστική χροιά και του εξήγησα το υπόβαθρο που είχα με το μεγάλο Hazur και τον Αγαπημένο Διδάσκαλο Sant Kirpal Singh. Μετά μου ζήτησε να του δείξω μερικές από τις άλλες μου συνθέσεις. Του πήγα

αρκετά ποιήματα και αφού τα διάβασε προσεχτικά, είπε, «Ο μυστικισμός είναι μέσα στο αίμα σου. Θα σε συμβούλευα να περιορίσεις τα ποιήματά σου στον τομέα του μυστικισμού γιατί εγώ διακαώς ελπίζω και προσεύχομαι ότι εσύ όχι μόνο θα μπορέσεις να γράψεις καλά ποιήματα πάνω στο θέμα, αλλά θα αποκτήσεις μεγάλη διασημότητα και επευφημία».

Έτσι ακολούθησα τη συμβουλή του Shamin Karhani και έμεινα σταθερός μόνο στο μυστικισμό. Μετά τον Jubal, ήμουν ένας από τους λίγους ποιητές στην Ουρδική γλώσσα που έγραφε ghazals με μυστικιστικά θέματα. Ήταν μια μοναδική σύμπτωση που ο δάσκαλός μου στην ποίηση, που ήταν προηγουμένως ένας επαναστάτης και έγραφε ποίηση μ' εκείνο το πνεύμα, άρχισε να γράφει μυστικιστικούς στίχους. Λέγεται πως «κανονικά ο μαθητής υιοθετεί τα χρώματα των δασκάλων, αλλά ο Shamin Karhani υιοθέτησε το είδος του θέματος από μένα». Έτσι ήταν μια σχέση πάρε-δώσε. Αυτός μου δίδαξε τη λεπτότητα και τη φινέτσα της σύνθεσης και κέρδισε από μένα στον τομέα των μυστικιστικών θεμάτων. Θυμάμαι πως μια φορά ο δάσκαλος μου της ποίησης, μου ζήτησε ακόμη και να δώσω τίτλο για το βιβλίο του· και δέχτηκε ευγενικά την υπόδειξή μου.

Το ghazal είναι μια πολύ δύσκολη μορφή. Είναι μια από τις δύο Ουρδικές μορφές: το ghazal και το nazm. Η ομορφιά του ghazal είναι που συνήθως έχει ένα μονό αριθμό στίχων: πέντε, επτά, εννιά, έντεκα, δεκατρία ή δεκαπέντε και κάθε στίχος έχει δύο ημιστίχια. Κάθε στίχος πρέπει να περιέχει μια πλήρη ιδέα. Αυτό είναι δύσκολο, γιατί μέσα σε δύο μικρές σειρές πρέπει να περιλάβεις μια ολόκληρη ιδέα. Σε ένα ghazal με έντεκα στίχους, υπάρχουν έντεκα διαφορετικές ιδέες. Μπορεί να αποδίδει έντεκα διαφορετικές διαθέσεις ενός ανθρώπου. Αυτή είναι η ομορφιά του: Μερικοί στίχοι είναι γεμάτοι λαχτάρα, γεμάτοι επιθυμία, γεμάτοι αγωνία. Αυτή είναι η δυσκολία ενός ghazal. Ενώ σε ένα στίχο μιλάς για την έκσταση της Ένωσης με τον Αγαπημένο, σε έναν άλλο μιλάς για τη λαχτάρα και την αγωνία και το χωρισμό από τον Αγαπημένο.

Η ίδια λέξη «ghazal» εκφράζει τη μορφή. Η λέξη προέρχεται από την Περσική λέξη για το ελάφι ή γαζέλα. Από τη μια

περιγράφει την ομορφιά των ματιών της γαζέλας, γιατί αυτά πάντοτε παρομοιάζονται με τα μάτια του Αγαπημένου. Αυτά είναι τόσο όμορφα, τόσο λαμπερά, τόσο γεμάτα χάρη, τόσο μεθυστικά. Από την άλλη μεριά είναι γεμάτα με την ιδέα πως όταν το ελάφι είναι περιτριγυρισμένο από κυνηγούς πηδά και τρέχει όλο φόβο και αγωνία- τρέχει για τη ζωή του, όχι για σπορ. Μερικές φορές τα μάτια του είναι γεμάτα από κοκέτικο παιχνίδι, ερωτικό παιχνίδι και φιλαρέσκεια. Μερικές φορές παίζει με τα αισθήματα των λατρών. Μερικές φορές πειράζει τους λάτρεις. Μερικές φορές κλείνει το μάτι στους λάτρεις και μερικές φορές είναι αδιάφορα στους λάτρεις. Οι λάτρεις περιμένουν μια ματιά και αυτή σκόπιμα και προμελέτη μένα τους αποφεύγει και φεύγει τρέχοντας. Μερικές φορές αυτή χορεύει από χαρά και μερικές φορές τρέχει μακριά από φόβο. Όπως η γαζέλα, το ghazal έχει όλες αυτές τις διαθέσεις. Είναι μια τέτοια λεπτή μορφή τέχνης. Μόνο ο νους ενός ειδήμονα μπορεί να χειριστεί το ghazal γιατί η φρασεολογία είναι τόσο ντελικάτη. Η άλλη μορφή της Ουρδικής ποίησης, η nazm μπορεί να αντέξει μερικά σκληρά λόγια, αλλά ένα ghazal πρέπει να έχει όλο βελούδινα λόγια. Όλες οι δέκα λέξεις πρέπει να είναι σα βελούδο. Μέσα σ' αυτές τις δέκα λέξεις το ghazal πρέπει να εξηγήσει αυτό που μερικές φορές ένα Αγγλικό ποίημα δεν μπορεί να εξηγήσει μέσα σε δέκα σελίδες. Έτσι ήταν ο Shamin Karhani που με βοήθησε να τελειοποιήσω την ικανότητά μου να χρησιμοποιώ το ghazal.

Θεωρώ ότι αν κάποιος βρίσκει κάτι καλό στην ποίησή μου, οφείλεται όλο στη χάρη των δύο μεγάλων Διδασκάλων και στην καθοδήγηση των δασκάλων μου στην ποίηση. Η εξάσκησή μου ήταν ένας συνδυασμός καθοδήγησης από όλους τους. Για παράδειγμα, μια φορά έγραψα ένα στίχο:

*Είδα δάκρυα στα μάτια του Αγαπημένου σήμερα,
Και φαινομενικά η αγάπη μου άφησε κάποιο
σημάδι στον Αγαπημένο.*

Αυτός ο στίχος με έκανε να έχω μια διάλεξη μιάμισης ώρας

από τον μέντορά μου της ποίησης. Αυτός είπε, «Τι είδους λάτρης είναι αυτός που μπορεί να αντέξει στη θέα να καίγεται ο Αγαπημένος του;» Ένας λάτρης δεν μπορεί να αντέξει τη θέα δακρύων στα μάτια του Αγαπημένου του ή το ότι η αγάπη του έκαψε τον Αγαπημένο του. Όταν έφτασα μετά στο ashram, ο Αγαπημένος Διδάσκαλος με ρώτησε το λόγο που άργησα. Όταν του είπα γιατί, ο Διδάσκαλος μού έκανε διάλεξη για ακόμη δεκαπέντε λεπτά πάνω σ' αυτό το θέμα!

Ο δάσκαλός μου της ποίησης μού είπε επίσης, «Αν έχεις να πεις κάτι, ή πες κάτι καινούριο ή πες το με ένα καινούριο τρόπο». Ακολούθησα αυτή τη συμβουλή σε όλα όσα έγραψα. Το αποτέλεσμα από όλη αυτή την εξάσκηση ήταν το να χρησιμοποιήσω ένα πολύ πλατύ καμβά για την ποίησή μου. Όμως, οτιδήποτε κάνω, αν και η έκταση είναι πολύ πλατιά, το κεντρικό μου θέμα, η ιδέα, το κέντρο της έλξης μου, είναι ο Αγαπημένος Διδάσκαλος. Οποτεδήποτε είχα να εξηγήσω κάτι, το έκανα με υία ποιητική χροιά και λίγο ιστορικό υπόβαθρο. Αυτός είναι ένας από τους λόγους που έχω μάθει λίγο από την τεχνική όλων των τεχνών - για την αρχιτεκτονική, για τα δέντρα, τα λουλούδια, τα φυτά - αυτός είναι ο τρόπος που ο Αγαπημένος Διδάσκαλος με έκανε να μάθω κάτι για όλα αυτά τα πράγματα.

Όποια ποιήματα έγραφα τα έδειχνα και στους δύο μου δασκάλους της ποίησης, στο Shamin Karhani και στον Αγαπημένο Διδάσκαλο για διόρθωμα. Πέντε χρόνια προτού να αφήσει το σώμα του ο δάσκαλός μου της ποίησης με ανακήρυξε σαν *farag-ul-Islad* που σημαίνει πως ο σπουδαστής δεν χρειάζεται πια καθοδήγηση και διόρθωση. Αν και με ανακήρυξε έτσι, εγώ εξακολουθούσα να πηγαίνω να δείχνω τα ποιήματά μου στον Αγαπημένο Διδάσκαλο και στον Shamin Karhani μέχρι το τέλος. Αυτοί πάντοτε με βοήθησαν πολύ και μου πρότειναν τόσες πολλές αλλαγές προς το καλύτερο, έτσι συνέχισα να πηγαίνω σ' αυτούς από σεβασμό και εκτίμηση. Η ομορφιά της καθοδήγησης του Αγαπημένου Διδασκάλου ήταν που έκανε και το πιο πολύπλοκο πράγμα απλό, εξηγώντας και τα πιο δύσκολα θέματα με τον πιο απλό τρόπο. Έκανε τη μικρότερη

δυνατή αλλαγή, όμως με αυτή την παραμικρή αλλαγή, ανέβαζε το θέμα από τη γη στον ουρανό.

Βαθμιαία άρχισα να εγγέω την ποίηση σε όλους τους τομείς της ζωής μου. Ακόμη και στο γραφείο μου βρήκα πώς να εκφράσω την ποίησή μου. Θυμάμαι μια άλλη φορά που ο Διδάσκαλος ήρθε σε βοήθειά μου στην αρχή της σταδιοδρομίας μου. Έπρεπε να παρουσιαστώ σε μια συνέντευξη για να πάω από την υπηρεσία της Gazette Τάξη Δεύτερη στην Gazette Τάξη Πρώτη. Είχα πάει καλά στα γραπτά μου και η συνέντευξη είχε πάει εξαιρετικά καλά. Το συμβούλιο της συνέντευξης διοικούσε η Αποστολή Ένωσης Δημόσιων Υπηρεσιών. Συνήθως η συνέντευξη μαζί τους κρατά περίπου οκτώ λεπτά η καθεμιά, αλλά στη δίκη μου περίπτωση κράτησε περίπου δεκαπέντε λεπτά. Στο τέλος της συνέντευξης ήταν πολύ ευχαριστημένοι και εγώ ευχαριστούσα το Διδάσκαλο γιατί είχα πάει καλύτερα από όσο περίμενα. Μετά όταν σκέφτηκα ότι όλα τελείωσαν, ο πρόεδρος του συμβουλίου διαλογής ξαφνικά μου έκανε μια τελευταία ερώτηση και ήταν πιθανόν η πιο δύσκολη που χρειάστηκε ποτέ να απαντήσω στην επαγγελματική μου ζωή. «Κύριε Darshan Singh, μπορείτε να μας πείτε, πώς σας βοηθάει η ποίησή σας στη δουλειά του γραφείου σας;» Δεν είχα να κάνω τίποτα άλλο παρά να στραφώ προς τους Διδασκάλους μου για τη χάρη τους και μετά αμέσως να τους δώσω την απάντηση, «Κύριε, καθώς γνωρίζετε, η ποίηση είναι πηγή ζωής. Η ποίηση εγγέει ζωή σε κάθε άνθρωπο. Είναι αναζωογονητική, εμπνέει, μάλλον όχι, είναι ακόμη και ζωοδότρια. Χρησιμοποιώ αυτή την ουράνια τέχνη, μαζί με χιούμορ σ' αυτούς που εργάζονται μαζί μου και το αποτέλεσμα είναι, πως αυτοί αρχίζουν να με αγαπούν, αρχίζουν να με σέβονται και μερικές φορές βλέπουν εμένα για να εμπνευστούν. Μιας και έχω κατορθώσει αυτό, τότε έρχεται σαν υποπροϊόν η καλή και τίμια εργασία». Ο πρόεδρος είπε, «Θαυμάσια!» Εγώ τότε χαιρέτησα όλους και έφυγα. Μετά απορούσα πώς είχα απαντήσει μ' αυτόν τον τρόπο. Ο Διδάσκαλος μάς βοηθά σε τέτοιες δύσκολες καταστάσεις που μας έρχονται στη ζωή.

Στο τμήμα μας της Κυβέρνησης σχηματίσαμε ένα φιλολογικό

σύλλογο του οποίου ήμουν γραμματέας. Συλλέξαμε ποιήματα πάνω σε διάφορα θέματα πάνω από πεντακόσια χρόνια Ουρδικής ποίησης. Μερικοί από τους στίχους μου συμπεριλήφθηκαν επίσης σ' αυτή τη συλλογή. Κάτω από κάθε κατηγορία υπάρχουν διακόσιοι με τετρακόσιοι στίχοι από διάφορους ποιητές. Βοήθησα πολύ στη σύνταξη του βιβλίου αλλά ήταν προϊόν ομαδικής εργασίας. Μας πήρε περίπου τέσσερα χρόνια για να ετοιμάσουμε τον τόμο, που εκδόθηκε με τον τίτλο, *Urdu Adab Mein Sikhon Ka Hissa* (Συλλογή Ούρδων Sikh Ποιητών και Συγγραφέων Πρόζας). Το δέχτηκαν καλά και πουλήθηκε μέσα σ' ένα χρόνο.

Συχνά με προσκαλούσαν να απαγγείλω τα ποιήματά μου σε ποιητικά συμπόσια. Οι ποιητές απαγγέλουν μπροστά σε ένα πολυπληθές ακροατήριο. Όποτε υπάρχει ένας καλός στίχος οι ποιητές δέχονται πάρα πολλά χειροκροτήματα. Όταν ένας στίχος είναι εξαιρετικά καλός, ζητείται από τον ποιητή να το επαναλάβει ξανά και ξανά. Θυμάμαι ένα συμβάν όπου ο Διδάσκαλος ήρθε σε βοήθειά μου σε ένα ποιητικό συμπόσιο. Πέντε ποιητές μαζί με μένα έπρεπε να απαγγείλουν. Εγώ ήμουν τελευταίος, καθώς το ποιητικό μας σύστημα είναι οι αρχάριοι να πηγαίνουν πρώτα. Όταν ήρθε η σειρά μου πήγα μπροστά στο μικρόφωνο, έβαλα το χέρι στην τσέπη μου και ανακάλυψα πως το χαρτί με τους στίχους μου είχε εξαφανιστεί. Έκλεισα τα μάτια μου για δύο δευτερόλεπτα και είπα, «Διδάσκαλε, σε παρακαλώ έλα βοήθησέ με». Οι εννιά στίχοι που υποτίθετο πως θα απήγγειλα έγιναν δεκαπέντε αυτοσχέδιοι στίχοι και ο καθένας ήταν καλύτερος από τον άλλο! Μπορεί κανείς να φανταστεί πόσο δύσκολο ήταν να συνθέσεις ένα ημίστιχο επί τόπου, γιατί πρέπει να υπάρχει μια ρυθμική λέξη σε κάθε γραμμή καθώς και στους επόμενους στίχους. Αλλά με τη χάρη του Διδασκάλου βγήκε πολύ καλό. Όταν το συνέκρινα αργότερα με τους αρχικούς στίχους που είχα αφήσει στο σπίτι, αυτοί που είχα απαγγείλει αυτοσχεδιάζοντας ήταν πολύ καλύτεροι. Όταν παραδίνεται κανείς στο Διδάσκαλο, τότε αυτός έρχεται να τον βοηθήσει.

Μέσα σ' αυτά τα χρόνια απάγγειλα επίσης πολλούς από

τους στίχους μου στην τηλεόραση και στη ραδιοφωνία της Ινδίας. Ήμουν ο μόνος ποιητής που μέσω του ραδιοφωνικού και του τηλεοπτικού δικτύου διάβαζα ποιήματα σχετικά με τα διδάγματα του Χριστού και επίσης διάβαζα πολλά ποιήματα για το Μωάμεθ, το Mahavira, το Βούδα, το Guru Nanak, τον Guru Gobind Singh, τον Guru Tegh Bahadur και τον Guru Aijan Dev.. Σε γενέθλια και άλλες επετείους σχετικές με το θεό Ράμα και το θεό Κρίσνα, απήγγειλα επίσης ποιήματα γι' αυτούς στο ραδιόφωνο και την τηλεόραση.

Έγραψα το *Talash-e-Noor (Αναζήτηση του Φωτός)* (1965) κάτω από την καθοδήγηση του Διδασκάλου. Για να το γράψω αυτό έπρεπε να διαβάσω τα ιερά βιβλία όλων των θρησκειών είτε στην αρχική τους γλώσσα είτε σε μετάφραση. Έγραψα ποιήματα για τη ζωή και τα διδάγματα των αγίων και προφητών όλων των θρησκειών. Στην πρόζα υπάρχουν βιβλία όπου δίνονται τα διδάγματα των προφητών, των αγίων και των ιδρυτών των διαφόρων θρησκειών, αλλά στην ποίηση, το *Talash-e-Noor* ήταν το πρώτο πείραμα αυτού του είδους, που απεικόνιζε τη ζωή και τα διδάγματα όλων των μεγάλων αγίων μέσα σε μια μοναδική συλλογή ποίησης και αυτό είναι εκείνο που με έφερε στη δημοσιότητα. Αυτό περιέχει ποιήματα για τη ζωή και τα διδάγματα του Χριστού, του Μωάμεθ, του Βούδα, του Mahavira, του Krishna, του Rama, του Διδασκάλου Gobind Singh, του Διδασκάλου Νανάκ, του Διδασκάλου Tegh Bahadur, του Ζωροάστρη, του Καμπίρ, του Hazrat Ali, του Ravi Das, της Mira Bai και του Sant Kirpal Singh, καθώς και των Sufi μυστών όπως του Chisti, του Khwaja Hafiz, του Sheikh Saadi, του Nizamuddin Auliya και του Amir Khusro.

Όταν έδωσα το *Talash-e-Noor* στο δάσκαλό μου να το διαβάσει δεν το διάβασε, ούτε το έκρινε ωστόσο να το καταλάβει. Αυτό που έκανε ήταν να διαβάσει τις διάφορες πηγές [τα ιστορικά πρωτότυπα κείμενα] έτσι ώστε να είναι σε καλύτερη θέση να καταλάβει τι λέγανε οι Διδάσκαλοι για τη ζωή των αγίων. Ένωσε ότι η ποίησή μου ήταν τόσο σημαντική, που δεν μπορούσε να τη διαβάσει αν δεν αφιέρωνε ώρες μελέτης για τις ζωές των διαφόρων αγίων. Το αποτέλεσμα ήταν πως ο

τρόπος έκφρασης του δασκάλου έγινε πιο εκλεπτυσμένος και πέρασε από το ρομαντισμό στη μυστικιστική ποίηση. Την ώρα που η ζωή του δασκάλου μου τελείωσε, αυτός ήταν μύστης μέσα στην καρδιά του.

Όταν γιορτάζονταν τα γενέθλια του Guru Nanak η Ινδική Κυβέρνηση οργάνωσε μια Mushaira [Ποιητικό Συμπόσιο] μέσω του Ραδιοφωνικού Σταθμού της Ινδίας και κάλεσε τους διάσημους ποιητές της Ινδίας να παρουσιάσουν κάτι. Εγώ απήγγειλα μόνο δέκα δίστιχα. Τα είχα δείξει πρώτα στον Αγαπημένο Διδάσκαλο και μετά τα διάβασα στο ραδιόφωνο. Τα δέχτηκαν πολύ καλά. Αργότερα όταν πήγα στο Διδάσκαλο, αυτός είπε, «Είναι μικρό αυτό που έχεις γράψει. Γιατί να μην το συμπληρώσεις;» Ξανά ένιωσα πως ήμουν αναρμόδιος να συνδέσω τη ζωή του Guru Nanak και τα διδάγματά του μέσω των στίχων. Ο Διδάσκαλος απάντησε, «Μη στενοχωριέσαι, άρχισε όπως σου είπα». Έτσι άρχισα να γράφω και τα δέκα δίστιχα έγιναν εκατό με εξακόσιες γραμμές και αυτές έχουν εκδοθεί σε βιβλίο, το *Manzil-e-Noor* (Κατοικία του Φωτός) (1969). Η Ινδική Κυβέρνηση μου έδωσε το Ακαδημαϊκό Βραβείο γι' αυτό το βιβλίο το 1972. Αυτό όλο ήταν από τη χάρη του.

Όταν δέχτηκα το Ακαδημαϊκό Βραβείο για το βιβλίο μου της Ουρδικής ποίησης και ανακηρύχτηκα ο καλύτερος μύστης ποιητής της Ινδίας και του Πακιστάν, ο Διδάσκαλος με επαίνεσε, με χάιδεψε και μετά με φίλησε στο μέτωπο και στα χείλη. Εξέφρασε τη χαρά του που η εργασία είχε πάρει την οφειλόμενη της αναγνώρισή. Εγώ ανταπάντησα, «Κύριε, οφείλεται στην καλοκάγαθη καθοδήγηση σου». Μετά που έκανε όλα αυτά, μου είπε, «Darshi, ο πραγματικός έπαινος ανήκει στο Hazur. Ξέρεις, ο ράφτης μπορεί να σε ντύσει με οποιοδήποτε κουστούμι του αρέσει. Ο έπαινος πάει στο ράφτη, όχι στον άνθρωπο που φοράει τα ρούχα». Εμείς συχνά νομίζουμε πως εμείς οι ίδιοι έχουμε κατορθώσει κάτι που είναι δύσκολο, αλλά είναι Αυτός που είναι ο πράττων. Μου έδειξε τη δίκη μου αξία της μισής πέννας. Μου έδειξε την αληθινή μου θέση μετά που με ανύψωσε στους ουρανούς, χαϊδεύοντας με, χτυπώντας με στοργικά, αγαπώντας με και φιλώντας με! Φρόντιζε να εξασφαλίσει

ότι δεν θα έμπαινε καθόλου εγωισμός μέσα σ' αυτόν τον εγκέφαλο. Έτσι μου έδειξε τη θέση μου.

Οτιδήποτε έγραψα, είναι γεγονός πως ο Διδάσκαλος με έκανε να το γράψω. Από μένα χρησιμοποιείτο μόνο το χέρι. Εχω αναφέρει γι' αυτό μέσα σ' ένα δίστιχο. Πολλοί από τους φίλους μου στον φιλολογικό τομέα συχνά με ρωτούσαν, «Πώς γίνεται και εκτοξεύτηκες στον κολοφώνα του φιλολογικού τομέα τόσο γρήγορα;» Εγώ τους απαντούσα με ένα στίχο:

*Η μουσική που έρχεται από τα βάθη της καρδιάς μου
πάει στην καρδιά των ακροατών
Το όργανό μου μπορεί να είναι λεπτεπίλεπτο,
αλλά η μουσική του που περνάει μέσα από αυτό
είναι ακόμα πιο εκλεπτυσμένη.*

Λοιπόν, οι Διδάσκαλοι είναι οι συγγραφείς. Εγώ ήμουν μόνο το όργανο που χρησιμοποιήθηκε. Ήταν πέρα από τη δυνατότητά μου να ψάλλω ή να πω μια λέξη για τη δόξα τους. Ήταν η ευλογία του Hazur και του Αγαπημένου Διδασκάλου ώστε αυτό που μου έδωσαν γράφτηκε όπως αυτοί το ήθελαν.

Η Χρόνια Ασθένεια και η Θεραπεία Της

Το 1947, όταν είχα ταξιδέψει πάνω στη σκεπή του τρένου για να επισκεφτώ τον Hazur στο Amritsar, έκανε πολύ κρύο. Ήταν και ένας ηλικιωμένος άνθρωπος που ταξίδευε επίσης στη σκεπή του τρένου, ο οποίος έτρεμε από το κρύο. Του έδωσα την κουβέρτα μου για να ζεσταίνεται. Αλλά κατά κάποιον τρόπο, το κρύο με επηρέασε και ανέπτυξα μια χρόνια ασθένεια.

Ο Hazur και ο Αγαπημένος Διδάσκαλος ήρθαν σε βοήθειά μου πολλές φορές όταν είχα κρίσεις. Όταν τους θυμόμουν, όλα τα άλλα ξεχνιόνταν. Όταν είμαστε σε μια κατάσταση απελπισίας και δεν μπορούμε να βοηθήσουμε τον εαυτό μας συχνά προσευχόμαστε, «Ω Διδάσκαλε, σε παρακαλώ βοήθησέ με. Δεν έχω καμιά άλλη βοήθεια». Σε πολλές περιπτώσεις, τη στιγμή που η κραυγή αυτή βγαίνει μέσα από την καρδιά μας, εισακούγεται.

Μια φορά είχα μια σοβαρή κρίση άσθματος. Ο γιατρός είπε πως θα έπρεπε να με πάει στο νοσοκομείο να μου δώσουν οξυγόνο και κάλεσε το ασθενοφόρο. Είχε προσπαθήσει και με χάπια και με ενέσεις αλλά κανένα από αυτά δεν επέδρασε. Σ' αυτή την κρίση, αγωνιώντας να πάρω αναπνοή, στράφηκα προς το Διδάσκαλο και αυτός αμέσως ήρθε να με βοηθήσει. Όταν ο γιατρός, που καθόταν στο διπλανό δωμάτιο παίρνοντας ένα φλιτζάνι καφέ, επέστρεψε, έμεινε κατάπληκτος. Δεν μπορούσε

να πιστέψει ότι ήμουν ο ίδιος ασθενής για τον οποίο είχαν καλέσει το ασθενοφόρο! Όταν ήρθε το ασθενοφόρο, πληρώσαμε τη δαπάνη, αλλά αυτό επέστρεψε στο νοσοκομείο χωρίς εμένα.

Ανεξάρτητα από αυτή τη χρόνια ασθένεια, όχι μόνο εκτελούσα τα καθήκοντά μου στο γραφείο μου και τις υπευθυνότητες στην οικογένειά μου, αλλά επίσης το διαλογισμό μου, τα καθήκοντα μου στο ashram και την ποίησή μου. Πάντοτε είχα μπροστά μου το παράδειγμα του Αγαπημένου Διδασκάλου. Αυτός εργαζόταν όλο το εικοσιτετράωρο, ακόμη και αν ήταν άρρωστος. Θυμάμαι ένα γεγονός από τα νιάτα μου, όταν ο Αγαπημένος Διδάσκαλος έπρεπε να κάνει το satsang στη Λαχώρη. Είχε πολύ υψηλό πυρετό και μόλις που μπορούσε να κουνήσει. Όμως αγωνίστηκε να σταθεί στα πόδια του, στηρίχθηκε σ' έναν τοίχο και έκανε μερικά βήματα. Μετά, αφού ξεκουράστηκε, περπάτησε λίγες γιάρδες. Κάθισε κάτω και μετά ξανασηκώθηκε και προχώρησε λίγες γιάρδες. Τελικά έφτασε στο satsang και τότε έκανε μια ομιλία για τρεις ολόκληρες ώρες. Μετά επέστρεψε στο σπίτι και ήταν μια χαρά.

Το Μάιο του 1973, με έστειλαν από το γραφείο για δουλειά στο Κασμίρ και τα κατάφερα να πάρω στη συνέχεια οκτώ μέρες διακοπές. Με συνόδεψαν η σύζυγός μου και ο γιός μου Bawa. Ήμουν στο Κασμίρ όταν ήμουν σπουδαστής, αλλά τώρα μπορούσα να μοιραστώ την ομορφιά του με την οικογένειά μου.

Λίγο μετά που επέστρεψα και επισκέφτηκα τον Maharaj Ji, μου είπε, «Μόλις τελείωσα τις διευθετήσεις μου για να πάω στο Κασμίρ - μπορείς να με συνοδέψεις;» Δίσταζα να απαντήσω. Μέσα στο νου μου τριγύριζε το γεγονός ότι μόλις είχα επιστρέψει από το Κασμίρ. Ένας από τους συναδέλφους αξιωματικούς θα έφευγε με άδεια γιατί ο πατέρας του είχε πεθάνει και ένας άλλος θα έφευγε για το γάμο της κόρης του. Ήμουν ο μόνος που απέμεινε και θα γινόταν ένα πολύ σημαντικό συνέδριο. Φαινόταν αδύνατο να μπορέσω να πάρω άδεια συγχρόνως με αυτό. Έτσι έμεινα για λίγο σιωπηλός. Ο Αγαπημένος Διδάσκαλος συνέχισε, «Αν δεν με φροντίσεις στη

διάρκεια της αρρώστιας μου στη μεγάλη ηλικία, ποιος άλλος θα το κάνει;» Αυτό ήταν η λήξη του θέματος. Εγώ αμέσως έσκυψα το κεφάλι, τον ευχαρίστησα για την πρόσκληση και έφυγα για να προσπαθήσω να κανονίσω για παραπάνω άδεια. Ευτυχώς, ο ανώτερος μου ήξερε πως για μένα η εργασία τού Satsang πάντοτε ερχόταν πρώτη. Όταν του είπα πως αυτό ήταν μια εντολή από τον πατέρα μου, είχε την καλοσύνη να κάνει ειδικές διευθετήσεις για να μπορέσω να πάω.

Εξακολουθούσα να υποφέρω από άσθμα και το ταξίδι μου στο Κασμίρ ήταν κοπιαστικό. Είχα δοκιμάσει όλων των ειδών τις θεραπείες για χρόνια αλλά χωρίς αποτέλεσμα.

Όταν ο Διδάσκαλος ταξίδευε προς το Κασμίρ, σταμάτησε το αυτοκίνητο στο δρόμο και είπε, «Ξέρεις, θα περάσουμε μέσα από μια μικρή πόλη που λέγεται Banga και ζει εκεί ένας γιατρός - θα έκανες καλά να τον συμβουλευτείς».

Εγώ παρατήρησα, «Έχω έρθει για να φροντίζω εσένα. Θα πάω μια άλλη φορά». Αλλά ο Διδάσκαλος επέμενε να πάω και να τον συναντήσω και μετά να πάω να τον βρω. Αφού το πρότεινε ο Αγαπημένος Διδάσκαλος δεν ετίθετο θέμα σταμάτησα στη Banga για να δω το γιατρό.

Μετά που είδα το γιατρό, μου πήρε μια μέρα για να φτάσω εκεί που ήταν ο Διδάσκαλος, που τότε είχε φτάσει στη Shri- nagar. Όταν έφτασα, ο Διδάσκαλος καθόταν στο κρεβάτι. Του έδωσα τα σέβη μου και τα πρώτα του λόγια ήταν, «Εφερες το φάρμακο;» Όταν του είπα πως το είχα, ζήτησε να το δει. Ήταν σε μορφή σκόνης. Ο Αγαπημένος Διδάσκαλος το εξέτασε και μετά το δοκίμασε ο ίδιος. Είπε, «Φαίνεται πως είναι ένα ντόπιο φάρμακο». Μετά πρόσθεσε σταθερά, «Αλλά να το πάρεις!» Πήρα τη σκόνη και αυτό από το οποίο υπέφερα για χρόνια εξαφανίστηκε. Αργότερα όταν κάποιος που υπέφερε από την ίδια πάθηση μου ζήτησε τη διεύθυνση του γιατρού χαμογέλασα και σκέφτηκα ότι σίγουρα μπορούσα να του δώσω τη διεύθυνση, αλλά ήξερα πως η θαυματική μου θεραπεία είχε γίνει μόνο με τη χάρη του Διδασκάλου.

Βεβαίως, εγώ απόλαυσα αφάνταστα αυτό το ταξίδι στο Κασμίρ με το Διδάσκαλο. Πήγαμε να επισκεφτούμε έναν τόπο

όπου ο Hazur Baba Sawan Singh είχε πάει το 1938-9. Είχα συνοδεύσει τον Hazur σ' εκείνο το ταξίδι και ήταν πολύ συγκινητικό για μένα να βλέπω τον Αγαπημένο Διδάσκαλο να κάθεται στο ίδιο σημείο. Σ' αυτή τη διάρκεια είχα επίσης το προνόμιο να δείξω στο Διδάσκαλο πολλούς στίχους που είχα γράψει και που δεν είχε διαβάσει προηγουμένως. Διάβασε περίπου διακόσιους, κάνοντας διορθώσεις όπου υπήρχε ανάγκη.

Για μένα, το καταπληκτικό σημείο αυτής της περιόδου ήταν πως ο Διδάσκαλος επέμενε να τον συνοδεύσω έτσι ώστε να τον φροντίζω, όταν στην πραγματικότητα η πρόθεσή του ήταν να φροντίσει εμένα. Κάνοντάς το αυτό, με θεράπευσε από την κατάσταση που μου είχε προκαλέσει αγωνία και πόνο για περισσότερο από είκοσι χρόνια.

Συνέδριο για την Ενότητα του Ανθρώπου

Ο Αγαπημένος Διδάσκαλος αποφάσισε να συγκαλέσει ένα Συνέδριο για την Ενότητα του Ανθρώπου *[που μετά ονομάστηκε Συνέδριο για την Ενότητα της Ανθρωπότητας[^]]*. Σαν πρόεδρος της Παγκόσμιας Συναδελφότητας των Θρησκειών είχε οργανώσει πολλά συνέδρια όπου συγκεντρώθηκαν ηγέτες και αντιπρόσωποι των μεγαλύτερων θρησκειών του κόσμου. Μια νύχτα, ο Διδάσκαλος μου ζήτησε να προσχεδιάσω ένα γράμμα για το καινούριο συνέδριο. Το έκανα λίγο πολύ πάνω στα πρότυπα του προηγούμενου Συνεδρίου της Παγκόσμιας Συναδελφότητας των Θρησκειών. Ο Αγαπημένος Διδάσκαλος δεν ένιωθε καλά στην υγεία του εκείνη την εποχή, αλλά όταν πήγα στο δωμάτιό του, στον επάνω όροφο, είδα πως ήδη με περίμενε. Διάβασα το προσχέδιο.

Αυτός είπε, «Darshi, είναι εντάξει. Αλλά παρέλειψες το πιο σημαντικό του μέρος». Έμεινα κατάπληκτος. Δεν είχα συνειδητοποιήσει τί είχα παραλείψει. Έσκυσα στα πόδια του και του ζήτησα να με φωτίσει. Αυτός είπε, «Το προηγούμενο συνέδριο ήταν στο επίπεδο της θρησκείας. Πέτυχαν το σκοπό τους μέχρι ενός μεγάλου σημείου, αλλά όχι στην πληρότητά του. Τα συνέδρια έδωσαν τη δυνατότητα στους αρχηγούς των θρησκειών να καθίσουν μαζί, αλλά ο κάθε ηγέτης υποστηρίζει πως η δικιά του θρησκεία είναι η ανώτερη. Τα τείχη της διαίρεσης άρχισαν πάλι να δημιουργούνται. Έτσι συγκαλώ αυτό το

συνέδριο στο επίπεδο του ανθρώπου και αυτό συμπεριλαμβάνει τους πιστούς καθώς και τους άπιστους».

Μετά που διορθώθηκε το γράμμα, ρώτησα το Διδάσκαλο αν υπήρξε ποτέ ένα παρόμοιο συνέδριο μέσα στην ιστορία. Είπε πως ένα τέτοιο συνέδριο είχε διοργανωθεί προηγουμένως την εποχή του Αυτοκράτορα Ashoka, περισσότερο από δυόμιση χιλιάδες χρόνια πριν. Η σπουδαιότητα του τωρινού συνεδρίου ήταν πολύ μεγαλύτερη. Έγινε από τις 3-6 Φεβρουάριου το 1974 και παραβρέθηκαν εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι από την Ινδία και επίσης σχεδόν εξακόσιοι εκπρόσωποι από το εξωτερικό. Σαν γραμματέας, συμμετείχα στο σχεδιάσμα του προγράμματος και στην καθημερινή εργασία του Συνεδρίου και βοηθούσα στο να γραφούν πρόχειρα οι αποφάσεις που έπαιρναν οι εκπρόσωποι. Ήταν στη διάρκεια αυτού του Συνεδρίου - μαμούθ που ο Διδάσκαλος ανάγγειλε τη χαραυγή της Χρυσής Εποχής της πνευματικότητας.

Η Αγάπη δεν Έχει Τέλος

Λίγες μέρες μετά το Συνέδριο της Ενότητας του Ανθρώπου, το Φεβρουάριο του 1974, ο Διδάσκαλος κάλεσε τη σύζυγό μου και μένα να πάμε να τον δούμε. Είμασταν μόνοι και αρχίσαμε να μιλάμε για την απέραντη εργασία που είχε η Αποστολή και είπε ότι εγώ έπρεπε να τη συνεχίσω μετά από εκείνον. Κοιτάζοντάς με στοργικά, είπε, «Θα έχεις να επωμιστείς μια μεγάλη υπευθυνότητα μετά από μένα. Θα έχεις να συνεχίσεις την πνευματική μου εργασία του satsang και της μύησης. Είναι μια μεγάλη ευθύνη», παρατήρησε, «και πρέπει να της αφιερώσεις περισσότερο χρόνο και να της δίνεις περισσότερη προσοχή».

Η πιθανότητα αυτή μου προκάλεσε δέος και με κατέλαβε ένα αίσθημα ότι ήμουν αναρμόδιος. Βλέποντας τα μάτια μου γεμάτα δάκρυα, ο Maharaj Ji με καθησύχασε, λέγοντας, «Αλλά ακόμη είμαι μαζί σου. Όμως η εργασία πρέπει να γίνει και όσο πιο γρήγορα τελειώσεις την εξάσκησή σου σ' αυτό, τόσο το καλύτερο». Όταν έκλαψα πικρά και του είπα ότι μόνον εκείνος μπορεί να κάνει αυτή τη δουλειά, μου είπε ότι αυτή ήταν η απόφαση του μεγάλου Hazur. Είπε ότι ακριβώς όπως ο Hazur οδηγούσε τη δίκιά του αποστολή (του Αγαπημένου Διδασκάλου), ο Hazur θα συνέχιζε να κάνει το ίδιο και στην περίπτωση μου επίσης. Ακριβώς τότε, κάποιος μπήκε μέσα και ο Διδάσκαλος σιώπησε.

Αυτός ήταν ο τρόπος που μου είπε για πρώτη φορά για την υπευθυνότητα που μου επεφύλασσε. Μετά από αυτό, όποτε ήμουν μαζί του, έμπαινε σε περισσότερες λεπτομέρειες για τη δουλειά του satsang στην Ινδία και στο εξωτερικό. Έφερνε το ένα θέμα της αποστολής μετά το άλλο και μου μάθαινε το υπόβαθρό της και την ιστορία της. Έδινε ιδιαίτερη προσοχή στο διαλογισμό μου και δέχτηκα με αφθονία την πνευματική του χάρη. Άρχισε να με βάζει τακτικά σε διαλογισμό στο εσωτερικό δωμάτιο που ήταν συνεχόμενο με την κρεβατοκάμαρά του. Με πλημμύριζε με τις ευλογίες του, αν και δεν το άξιζα.

Ήταν τόσο φιλεύσπλαχνος! Για πολλά χρόνια πριν από αυτή την εποχή με είχε πάρει πάνω από τη σωματική συνειδητότητα. Με είχε πάρει μαζί του στα ανώτερα επίπεδα, αφήνοντας πίσω τα άστρα, το φεγγάρι και τον ήλιο, με έκανε ένα μαζί του στην ακτινοβολία μορφή του. Με είχε πάρει σε στιγμές αιωνιότητας, πέρα από τους περιορισμούς του χρόνου και του διαστήματος. Μου είχε δώσει το βλέμμα της αγάπης του και με είχε πάρει μέσω των εσωτερικών επιπέδων, στο ανώτατο βασίλειο της πνευματικότητας. Στο δρόμο με είχε συστήσει στους διαφόρους Διδασκάλους που είχαν ευλογήσει αυτή τη γη από αμνημόνευτους χρόνους και διευθέτησε τα πράγματα για να συνομιλήσουμε. Μιλήσαμε σε μια γλώσσα που δεν έχει γλώσσα, συνομιλήσαμε σε μια γλώσσα που δεν έχει λέξεις και δεν έχει αλφάβητο. Συνομιλήσαμε σε μια γλώσσα που είναι αιώνια, που υπήρχε από την αρχή. Είναι η γλώσσα που έγινε Λόγος, η γλώσσα που ακόμη και τώρα μιλούν οι θείοι εραστές.

Μετά που με πήρε στο αιώνιό μας Σπίτι, στο Sach Khand, με πήρε σε ακόμη πιο υψηλά βασίλεια -το Alakh και Agam -περιοχές που είναι απύθμενες, πέρα από την ανθρώπινη φαντασία. Είχα αυτή την εμπειρία πριν από αυτή τη χρονική περίοδο, αλλά τώρα με πήγε πέρα από το Sach K hand για να βυθιστώ στο Anaami, την τελευταία περιοχή που δεν έχει ακτές, που δεν έχει περιορισμούς, που δεν έχει όνομα. Σ' αυτό το σημείο μπορούσα να το κάνω αυτό με τη θέλησή μου. Όλα αυτά ήταν η χάρη του Διδασκάλου.

Εδώ και λίγο καιρό, ο Διδάσκαλος μάς έλεγε επανειλημμένως πως είχε μπει στο σούρουπο της ζωής του. Επανειλημμένως μας ζητούσε να πάρουμε το μεγαλύτερο όφελος που μπορούσαμε από τη σεπτή του παρουσία. Μας ενέπνεε να αρχίσουμε το ταξίδι μας προς την Πατρίδα μας και αν ήδη είχαμε αρχίσει το ταξίδι, θα έπρεπε να επιταχύνουμε τα βήματά μας και να αρχίσουμε να τρέχουμε στο μονοπάτι.

Έγραψα ένα στίχο πάνω σ' αυτό, που είναι δύσκολο να μεταφράσω. Αυτός λέει:

*Σκορπίζω απλόχερα το πρωινό από το σούρουπο
της ζωής μου*

*Θα πρέπει να πάρεις το πρωινό από το σούρουπο
της ζωής μου.*

Το πρωινό της ζωής είναι συμβολικό της αιώνιας μακαριότητας, της αιώνιας ηρεμίας, της αιώνιας ειρήνης και της σωτηρίας που αυτός χάριζε ελεύθερα σε όλους. Το έκανε αυτό στη διάρκεια του θλιβερού σούρουπου της ζωής. Το μεγαλείο αυτών των Θεανθρώπων είναι ότι μπορούν να χαρίσουν τη βροχή του πρωινού, σύμβολο της διαρκούς χαράς, στη διάρκεια του φαινομενικού σούρουπου της ζωής τους. Στην πραγματικότητα, οι άγιοι είναι πάντοτε νέοι, πάντοτε ανθηροί. Ακόμη και όταν το φυσικό τους ένδυμα μοιάζει να βρίσκεται στο θνητό σούρουπο της ζωής, η χάρη τους γίνεται όλο και πιο νέα. Δηλαδή, γίνονται όλο και πιο γενναιόδωροι στο να χαρίζουν τη χάρη τους, μοιράζοντας αμέτρητα πρωινά σε όλη τη δημιουργία.

Είχα τη σκληρή τύχη να ακούσω τα τελευταία μηνύματα των δύο μεγάλων Διδασκάλων. Μπορώ να εγγυηθώ πως η απεριόριστη χάρη τους, η δύναμη τους να ευλογούν ολόκληρη τη δημιουργία γινόταν όλο και πιο δυνατή στη φαινομενική αύξηση της ηλικίας τους.

Τον Αύγουστο του 1974, ο Διδάσκαλος ήταν φανερά άρρωστος και η κατάστασή του χειρότερευε. Τη νύχτα της 19ης ήμουν στο ashram. Μετά τα μεσάνυχτα, ο Διδάσκαλος με ανα

ζήτησε. Έτρεξα γρήγορα στο δωμάτιό του και τον βρήκα σε μεγάλη φυσική ταραχή. Στο φυσικό του σώμα ήταν πολύ ανήσυχος και έμοιαζε να υποφέρει πολύ. Είναι μόνο στο φυσικό σώμα που μπορεί να γίνει έκδηλο αυτό που οι άγιοι υποφέρουν για μας, γιατί εσωτερικά αυτοί είναι ένα με το Θεό και ολοκληρωτικά μέσα στη μακαριότητα και την ειρήνη.

Κάθισα κάτω και άρχισα να του τρίβω τα πόδια. Καθώς έτριβα τον Αγαπημένο Διδάσκαλο, αυτός ξαφνικά έγινε τελείως ήρεμος και όλες οι ενδείξεις φυσικού πόνου εξαφανίστηκαν. Αυτός ξαναείπε ότι εγώ θα συνέχιζα την εργασία του sat- sang και της μύησης μετά από κείνον. Είπε πως αυτό ήταν σύμφωνα με το θέλημα του Hazur. Προσήλωσε τα ουράνια μάτια του πάνω μου και στη διάρκεια αυτής της αιωνιότητας, με πλημμύρισε με πνευματική χάρη. Δεν ήμουν άξιος γι' αυτό το μεγάλο δώρο, αλλά αυτός είναι ο τρόπος που ο Διδάσκαλος μου εμπιστεύθηκε το πνευματικό έργο και μου έδωσε τη δύναμη να το συνεχίσω.

Για τον Darshan Singh

Ο Sant Darshan Singh (1921-1989) ήταν ένας Διδάσκαλος της Surat Shabd Yoga και ο ιδρυτής της Επιστήμης της Γνωστικότητας: της Sawan Kirpal Ruhani Mission, ένας μη κερδοσκοπικός, πνευματικός οργανισμός με το διεθνές κέντρο του στο Δελχί της Ινδίας. Στη δεκαπεντάχρονη αποστολή του, ίδρυσε το Kirpal Ashram στο Δελχί της Ινδίας και εγκαθίδρυσε πεντακόσια πενήντα κέντρα σε σαράντα χώρες. Προήδρευσε στο Έκτο Συνέδριο της Παγκόσμιας Συναδελφότητας των Θρησκειών, το Ασιατικό Συνέδριο της Θρησκείας και της Ειρήνης και στην εναρκτήρια και στην τελευταία συνεδρία του Δέκατου πέμπτου Παγκόσμιου Συνεδρίου για την Ενότητα του Ανθρώπου, που έγινε στο Δελχί της Ινδίας το 1988. Επιπλέον είχε ανακηρυχθεί ως ο μεγαλύτερος μύστης ποιητής της Ινδίας που έγραφε στην Ουρδική γλώσσα. Κέρδισε τέσσερα Βραβεία της Ουρδικής Ακαδημίας για την Ποίηση. Οι Αγγλικές του εκδόσεις περιλαμβάνουν τα: *Ρυάκια από Νέκταρ: Η Ζωή, τα Διδάγματα και η Ποίηση των Αγίων και Μυστών Αγάπη σε Κάθε Βήμα: Η Ιδέα μου για την Ποίηση · Η Γοητεία του Εσωτερικού Διαστήματος, Πνευματική Αφύπνιση, το Μυστικό των Μυστικών: Πνευματικές Ομιλίες και το Ένα Δάκρυ και ένα Αστέρι*. Εξέδωσε επίσης εκατοντάδες άρθρα και ποιήματα με πνευματικά θέματα μέσα σε διάφορα περιοδικά. Τα γραπτά του έχουν μεταφραστεί σε πενήντα γλώσσες.

Γεννήθηκε στην Ινδία στις 14 Σεπτεμβρίου 1921, στην Kountrilla, Rawalpindi, (τόρα ανήκει στο Πακιστάν), άρχισε την πνευματική του εξάσκηση κάτω από την καθοδήγηση του πατέρα του, Sant Kirpal Singh που ήταν ο ιδρυτής του Ruhani

Satsang, ο πρώτος πρόεδρος της Παγκόσμιας Συναδελφότητας των Θρησκειών, ο διοργανωτής του πρώτου Παγκόσμιου Συνεδρίου για την Ενότητα του Ανθρώπου (τόρα ονομάστηκε Συνέδριο για την Ενότητα της Ανθρωπότητας) και ο συγγραφέας πάνω από είκοσι βιβλίων στο θέμα της πνευματικότητας. Ο Sant Darshan Singh μυσήθηκε στην πνευματική επιστήμη το 1926 από τον Hazur Baba Sawan Singh της Beas και εξυπηρέτησε σε διάφορους τομείς στην αποστολή του Διδασκάλου του και του διαδόχου τού Διδασκάλου του Sant Kirpal Singh. Το 1942 άρχισε να εργάζεται σαν δημόσιος υπάλληλος και ανέβηκε σε μια υψηλή θέση στην κυβέρνηση της Ινδίας. Το 1974, πριν από τη φυσική του αναχώρηση από τον κόσμο ο Sant Kirpal Singh επέλεξε τον Sant Darshan Singh για πνευματικό του διάδοχο.

Στη διάρκεια των τεσσάρων παγκόσμιων περιοδειών του, τού προσφέρθηκαν τα κλειδιά πολλών πόλεων και τιμήθηκε από τη Βουλή της Κολομβίας με το Medal of Congress και με τις τιμητικές απονομές και από τις δύο Βουλές του Michigan State Legislature και της Βουλής των Representatives of the Congress των Ηνωμένων Πολιτειών.

Το πνευματικό έργο του Sant Darshan Singh συνεχίζεται τώρα από το διάδοχό του Sant Rajinder Singh.

Sant Darshan Singh

Χρονικό των Γεγονότων της ζωής του Sant Darshan Singh

- 1921 Γεννήθηκε στις 14 Σεπτεμβρίου στην Kountrilla στο Rawalpindi της Ινδίας (τώρα ανήκει στο Πακιστάν)
- 1924 Ο Sant Kirpal Singh, ο πατέρας του Sant Darshan Singh, έλαβε μύηση από τον Hazur Baba Sawan Singh.
- 1926 Έλαβε μύηση από τον Hazur Baba Sawan Singh.
- 1927 Πήγε σχολείο στη Rawalpindi
- 1929 12 Μαΐου. Γεννήθηκε ο Jaswant Singh, ο μικρότερος αδελφός του Darshan Singh.
- 1937 Αποφοίτησε από το Λύκειο Central Model School. Ξεκίνησε τις σπουδές του στο Κρατικό Κολλέγιο, στο Punjab University της Λαχώρας.
- 1938 Άρχισε να γράφει ποίηση. Ποιήματά του εκδόθηκαν στο περιοδικό *Ravi* Πρώτη ραδιοφωνική εκπομπή ποιημάτων του Sant Darshan Singh από το Ραδιοφωνικό Σταθμό της Ινδίας. Έγραψε το πρώτο του ποίημα για το Διδάσκαλό του Hazur Baba Sawan Singh και το απάγγελε σε μεγάλη συγκέντρωση.
- 1941 Αποφοίτησε με Β.Α. (Πτυχίο) από το Κρατικό Κολλέγιο του Πανεπιστημίου του Punjab, Λαχώρα.
- 1942 Διορίστηκε στο Δημόσιο Τομέα της Κυβέρνησης της Ινδίας.
- 1943 22 Αυγούστου. Παντρεύτηκε τη Harbhajan Kaur Sobti (η οποία γεννήθηκε στις 24 Σεπτεμβρίου 1923, στη Λαχώρα του Πακιστάν, που τώρα ανήκει στην Ινδία).
- 1946 Γεννήθηκε ο μεγαλύτερος γιός του Rajinder Singh.
- 1948 2 Απριλίου. Θάνατος του Διδασκάλου του, Hazur Baba Sawan Singh. Αρχίζει η αποστολή του Sant Kirpal Singh.

- Δεκέμβριος. Ο Sant Kirpal Singh μετακομίζει στο Δελχί και μένει μαζί με τον Sant Darshan Singh.
- 1949 Βοήθησε τον Sant Kirpal Singh στη σύνταξη και συλλογή στοιχείων για το βιβλίο, *Σύντομη Βιογραφία του Baba Sawan Singh*.
- 1951 Βοήθησε τον Sant Kirpal Singh στην ίδρυση του Sawan Ashram, στο Δελχί και ήταν ιδρυτικό μέλος του Ruhani Satsang.
- 1957 Βοήθησε τον Sant Kirpal Singh στο πρώτο Παγκόσμιο Συνέδριο της Συναδελφότητας των Θρησκειών.
- 1960 23 Μαΐου. Γεννήθηκε ο μικρότερος γιος του Manmohan Singh.
Βοήθησε τον Sant Kirpal Singh στο δεύτερο Παγκόσμιο Συνέδριο της Συναδελφότητας των Θρησκειών.
- 1965 Εξέδωσε την πρώτη του ποιητική συλλογή *Talash-e- Noor* (Αναζήτηση του Φωτός).
Βοήθησε τον Sant Kirpal Singh στο τρίτο Παγκόσμιο Συνέδριο της Συναδελφότητας των Θρησκειών.
- 1967 Η Διεύθυνση Εκπαίδευσης στο Δελχί εξέδωσε εγκύκλιο προς όλα τα σχολεία και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, η οποία πρότεινε να καταχωρηθεί το *Talash-e-Noor* στις σχολικές βιβλιοθήκες.
- 1968 Βοήθησε τον Bhadra Sena στη συγγραφή και έκδοση του μηνιαίου περιοδικού *Sat Sandesh*, στην Αγγλική Γλώσσα. Βοήθησε στην έκδοση του βιβλίου *Ο Πολυαγαπημένος Διδάσκαλος*.
- 1969 Εξέδωσε τη δεύτερη ποιητική του συλλογή, *Manzil-e-Noor* (*Η Κατοικία του Φωτός*).
- 1970 3 Απριλίου. Θάνατος της μητέρας του Sant Darshan Singh, Mata Krishna Wanti.
Βοήθησε τον Sant Kirpal Singh στο τέταρτο Παγκόσμιο Συνέδριο της Συναδελφότητας των Θρησκειών.
- 1972 Βραβεύτηκε για το *Manzil-e-Noor* με το Ακαδημαϊκό Βραβείο Urdu Ποίησης και ανακηρύχτηκε εξέχων Urdu μυστικιστής ποιητής.

- 1973 Έξι ποιήματα του συμπεριλήφθησαν στο σχετικό κεφάλαιο για τη μυστικιστική ποίηση του *Hindustan Hamara*, Τόμος II, μια ολοκληρωμένη ανθολογία η οποία καλύπτει τετρακόσια χρόνια Ινδικής Ποίησης.
- 1974 3-6 Φεβρουάριου. Βοήθησε τον Sant Kirpal Singh στο Πρώτο Συνέδριο για την Ενότητα του Ανθρώπου (Unity of Man, που αργότερα μετονομάστηκε σε Human Unity Conference).
Φεβρουάριος. Ο Sant Kirpal Singh του λέει ότι πρέπει να τον διαδεχθεί στο πνευματικό έργο των satsang και της μύησης.
19 Αυγούστου. Ο Sant Kirpal Singh περνάει την πνευματική δύναμη στον Sant Darshan Singh.
21 Αυγούστου. Θάνατος του Sant Kirpal Singh. Ξεκινάει η θητεία του Sant Darshan Singh.
- 1975 9 Μαρτίου. Ο Sant Darshan Singh δίνει το πρώτο satsang στο Tilak Nagar, στο Δελχί, Ινδία.
2 Απριλίου. Επέτειος του θανάτου του Hazur Baba Sawan Singh. Είκοσι χιλιάδες Ινδοί και η πρώτη ομάδα Δυτικών συμμετέχουν και τιμούν τον Sant Darshan Singh ως ζώντα Διδάσκαλο, στον περίβολο του Gandhi grounds, στο Δελχί.
Απρίλιος. Ξεκινά την έκδοση του *Ruhani Newsletter*.
21 Αυγούστου. Σαράντα χιλιάδες Ινδοί και εκατόν τριάντα Δυτικοί συμμετέχουν στην πρώτη Bhandara για τον Sant Kirpal Singh.
29 Αυγούστου. Ο Sant Darshan Singh δίνει για πρώτη φορά μύηση, στο Δελχί, σε είκοσι δύο αναζητητές από τη Δύση.
Αύγουστος. Έκδοση του πρώτου τόμου του *Heart-to-Heart Talks* του Sant Kirpal Singh.
- 1976 Φεβρουάριος. Έκδοση του δεύτερου τόμου του *Heart-to-Heart Talks* του Sant Kirpal Singh και του βιβλίου «Ο Ωκεανός της Θείας Χάρης».
30 Απριλίου. Ο γάμος του μεγαλύτερου γιου του, Rajinder Singh με την Rita Sachdev.

- Ιούνιος. Το Kirpal Bhavan Mona's Cottage στο Νέο Δελχί χρησιμοποιήθηκε για να φιλοξενηθούν επισκέπτες απ' όλον τον κόσμο.
- Νοέμβριος. Ίδρυση του Sawan Kirpal Ruhani Mission, των εκδόσεων Sawan Kirpal και του Κέντρου Διαλογισμού Sawan Kirpal.
- Δεκέμβριος. Πρώτη περιοδεία στην Ινδία, Punjab, Uttar Pradesh, Moharasthra και Gujarat.
- 1977 Ιανουάριος. Αρχίζει να εκδίδεται το *Sat Sandesh* από τις εκδόσεις Sawan Kirpal.
- Φεβρουάριος. Έκδοση της πρώτης ποιητικής συλλογής στα Αγγλικά με τίτλο «*Η κραυγή της Ψυχής, Μυστικιστικά Ποιήματα του Darshan Singh*».
- Ιούλιος. Έκδοση του βιβλίου, «*Το να δεις είναι πάνω απ' όλα: Πρώτη Περιοδεία στην Ινδία του Sant Darshan Singh*».
- Έκδοση του πρώτου παιδικού βιβλίου: «*Kirpal Singh: Η Ιστορία ενός Αγίου*».
- Τιμήθηκε από την Επιτροπή Dharmic Ramlila.
- 20 Νοεμβρίου. Εγκαίνια του Kirpal Ashram, στο Δελχί της Ινδίας.
- 1978 Ιούνιος. Πρώτη Παγκόσμια Περιοδεία: Σικάγο, Καλιφόρνια, Φλόριδα, Ουάσινγκτον D.C., Βιρτζίνια, Νέα Υόρκη, Μόντρεαλ και στάση στο αεροδρόμιο της Γερμανίας.
- Έκδοση του βιβλίου «*Το Μυστικό των Μυστικών: Πνευματικές Συζητήσεις*» από τον Darshan Singh.
- Δεκέμβριος. Μετακομίζει από το διαμέρισμά του στο Laxmibai Nagar για να μείνει στο Kirpal Ashram.
- Εγκαθιδρύει δωρεάν φαρμακεία ομοιοπαθητικής και ayurvedic, καθημερινά langar (δωρεάν διανομή φαγητού) και τακτικό πρόγραμμα διαλογισμών, satsang και συναντήσεων.
- 1979 Συνταξιοδοτείται από τον Δημόσιο Τομέα με το βαθμό του Αναπληρωτή Γραμματέα της Ινδικής Κυβέρνησης. Άνοιξη. Περιοδεία στο Rohtak.

- 30 Οκτωβρίου. Θάνατος του Jaswant Singh, μικρότερου αδελφού του Darshan Singh.
- Οκτώβρης-Δεκέμβρης. Δεύτερη περιοδεία στην Ινδία: Uttar Pradesh και Βομβάη.
- 1980 Καθιέρωσε την Ημέρα του Διδασκάλου στις 27 Ιουλίου και είτε να γιορτάζεται κάθε χρόνο την τέταρτη Κυριακή του Ιουλίου, κατά τη διάρκεια της οποίας άνθρωποι απ' όλες τις θρησκείες και πίστεις θα μπορούν να συγκεντρώνονται και να τιμούν τους σεβάσμιους Διδασκάλους τους, αγίους, προφήτες και πνευματικούς καθοδηγητές. Ιούλιος. Περιοδεία στο Κασμίρ
- 1981 Εκλέχθηκε Πρόεδρος της Παγκόσμιας Συναδελφότητας των Θρησκειών.
Προήδρευσε στο έκτο Συνέδριο για την Συναδελφότητα των Θρησκειών και Ασιατικό Συνέδριο για τη Θρησκεία και την Ειρήνη. Συνάντησε τη Μητέρα Τερέζα.
Έκδοση του βιβλίου. *Η Προσωπογραφία της Τελειότητας. Μια εικονογραφημένη Βιογραφία του Sant Kirpal Singh*, με Εισαγωγή από τον Sant Darshan Singh.
- 1982 23 Ιουλίου. Εξασφάλισε χώρο για την ανέγερση καινούριων ξενώνων στο Kirpal Ashram.
27 Ιουλίου. Η Ημέρα του Διδασκάλου. Έβαλε το πρώτο τούβλο για τους καινούριους ξενώνες στο Kirpal Ashram.
- 1983 Ιούνιος - Σεπτέμβριος. Δεύτερη Παγκόσμια Περιοδεία: Επισκέφτηκε 30 κέντρα στην Ευρώπη και στη Βόρεια και Νότια Αμερική.
Σεπτέμβριος. Ενώ βρισκόταν στην πόλη Bogota της Κολομβίας, έλαβε το Μετάλλιο του Κογκρέσου της Κολομβίας.
Ιούλιος - Αύγουστος. Έλαβε τα κλειδιά διαφόρων πόλεων των Ηνωμένων Πολιτειών.
Έκδοση του βιβλίου: «*Πνευματική Αφύπνιση*, από τον Darshan Singh».
- 1984 Έκδοση του βιβλίου: «*Η Πρόκληση του Εσωτερικού Διαστήματος*» του Darshan Singh.

- 1985 Έκδοση του βιβλίου: «Η Έννοια Χριστός, του Darshan Singh».
- 1986 2 Ιανουάριου. Ο Γάμος του μικρότερου γιου του Manmohan Singh με την Satwant Chhabbra.
 Ιούνιος - Αύγουστος. Τρίτη Παγκόσμια Περιοδεία: Επισκέφθηκε την Ευρώπη, τη Βόρεια και Νότια Αμερική.
 Ιούλιος. Έκδοση του βιβλίου: «Ένα *Δάκρυ* και ένα *Αστέρι*», του Darshan Singh.
 Ιούλιος. Επίσκεψη στα Ηνωμένα Έθνη μετά από πρόσκληση του Δρ. Robert Muller, πρώην Βοηθού Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και Πρύτανη του Πανεπιστημίου της Ειρήνης στην Costa Rica. Ηγήθηκε προσευχής για την Παγκόσμια Ειρήνη στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.
 Ιούλιος. Έλαβε Φόρο Τιμής και από τα δύο Νομοθετικά Σώματα της Πολιτείας του Μίτσιγκαν.
 Αύγουστος. Έλαβε φόρο τιμής από το Σώμα των Αντιπροσώπων του Κογκρέσου των Ηνωμένων Πολιτειών.
 Αύγουστος. Επισκέφθηκε και πρόσφερε ιατρική και οικονομική βοήθεια στα θύματα που έμειναν άστεγα από το σεισμό στην πόλη του Μεξικού και από τις καταστροφές που προξενήθηκαν στο Almero της Κολομβίας από την έκρηξη του ηφαιστείου.
- 1987 Έκδοση του βιβλίου: «*Ψυχοενέργεια: Η Πηγή κάθε Ενέργειας*», του Darshan Singh.
- 1988 Ιούνιος - Σεπτέμβριος. Τέταρτη Παγκόσμια Περιοδεία: Επισκέφθηκε την Ευρώπη και τη Βόρεια Αμερική.
 Προήδρευσε στην Εναρκτήρια και Τελική συνεδρίαση του 15ου Διεθνούς Συνεδρίου για την Ενότητα του Ανθρώπου στο Δελχί της Ινδίας.
 Έκδοση του βιβλίου: «*Η Γοητεία του Εσωτερικού Διαστήματος*», του Darshan Singh.
 Εξέδωσε την τρίτη του ποιητική συλλογή: «*Matah-e-Noor*» (Θησαυροφυλάκιο του Φωτός)
 Συμπεριλήφθηκε στον τόμο του 1988 των *Ανθρώπων της Επίτευξης*, Έκδοση του «*Πρεσβευταί της Ειρήνης: Διά*

λογος στα Ηνωμένα Έθνη μεταξύ του Δρ. Robert Muller και του Sant Darshan Singh» -που εκδόθηκε από το Πανεπιστήμιο της Ειρήνης, της Costa Rica.

1989 Έλαβε το δεύτερο Ακαδημαϊκό Βραβείο Undu Ποίησης για το *Matah-e-Noor*.

Έκδοση του βιβλίου «Πνευματικότητα στην Πράξη: 150 Διεθνές Συνέδριο για την Ενότητα του Ανθρώπου».

Τελευταία Περιοδεία: Βομβάη, Ινδία.

30 Μαΐου. Θάνατος του Darshan Singh. Αρχή της Θητείας του πνευματικού του διαδόχου Sant Rajinder Singh.

Εκδόσεις του Sant Darshan Singh

Εκδόθηκαν στη διάρκεια της αποστολής του Sant Darshan Singh:

Καρδιά προς Καρδιά Ομιλίες Τομ. Ι (1975)

Καρδιά προς Καρδιά Ομιλίες Τομ. ΙΙ (1976)

Ωκεανός Θείας Χάρης (1976) (Εκδόθηκε από τον Bhadra Sena)

Το να δει κανείς Είναι Πάνω απ ' όλα η Πρώτη Περιοδεία του Sant Darshan Singh στην Ινδία (εκδ. Από τον H.C. Chad- da) (1977).

Kirpal Singh. Η Ιστορία ενός Αγίου (σταχυολογήθηκε και προσαρμόστηκε για παιδιά από τη Julie Scotti και τη Ricki Linksman, εικονογραφήθηκε από τη Valerie Poole Tarrant) (1977).

Το Μυστικό των Μυστικών: Πνευματικές Ομιλίες (1978)

Η Προσωπογραφία της Τελειότητας: Εικονογραφημένη Βιογραφία του Sant Kirpal Singh (με μια εισαγωγή από τον Darshan Singh) (1981)

Πνευματική Αφύπνιση (1983)

Η Πρόκληση του Εσωτερικού Διαστήματος (1984)

Η Έννοια Χριστός (1985)

Κλασικά και Δημιουργίες (Μαγειρική Χορτοφαγίας) (Εκδόθηκε από την Arlene Muska, τη Ruth Seader, τη Sandra Glassman, τη Sheila Grayson, και Janice Fior. Εικονογραφήθηκε από την Valerie Poole Tarrant) (1985) *Ψυχοενέργεια η Πηγή Όλης της Ενέργειας* (1987)

Οι Πρεσβευτές της Ειρήνης: Ένας Διάλογος στα Ηνωμένα Έθνη μεταξύ του Dr. Robert Muller και του Sant Darshan Singh (1988).

Η Γοητεία του Εσωτερικού Διαστήματος (1988). *Πνευματικότητα στην Πράξη: 15ο Διεθνές Συνέδριο για την Ενότητα της Ανθρωπότητας* (1989).

Ποιητικές Συλλογές (στα Ουρδικά)
Talash-e-Noor (Έρευνα για Φως) (1965)
Manzil-e-Noor (Κατοικία του Φωτός) (1969)
Matah-e-Noor (Θησαυροφυλάκιο του Φωτός) (1988)

Ποιητικές Συλλογές (στα Αγγλικά)
Η Κραυγή της Ψυχής: Μυστικιστικά Ποιήματα (1977)
Ένα Δάκρυ κι ένα Αστέρι (1986)

Άλλες Εκδόσεις Μαγνητοφωνημένες Ομιλίες Βιντεοφωνημένες Ομιλίες
 Άρθρα μέσα στο μηνιαίο περιοδικό, *Sat Sandesh*, που εκδίδεται στις εξής γλώσσες: Αγγλικά, Ινδικά, Ουρδικά, Punjabi, Sindhi, Marathi, Γερμανικά, Ισπανικά και Γαλλικά. Άρθρα μέσα στο *Ruhani Newsletter* Άρθρα μέσα στο *Sawan Kirpal Ruhani Mission Newsletter*.

Μεταθανάτιες Εκδόσεις και Τιμές
 Αγάπη σε Κάθε Βήμα: *Η Ιδέα μου για την Ποίηση*
Jaadah-e-Noor (Μονοπάτι Φωτός)
 Έλαβε δύο Βραβεία της Ουρδικής Ακαδημίας *Ρυάκια από Νέκταρ: Η Ζωή, τα Διδάγματα και η Ποίηση Αγίων και Μυστών*, εκδόθηκε από τον οίκο Wiley Books. *Mauje-e-Noor* (Το Θέλημα του Θεού του Φωτός)

Μεταφράσεις
 Οι εκδόσεις του Sant Darshan Singh έχουν εκδοθεί στις ακόλουθες γλώσσες:

Amharic	Ελληνική	Κορεάτικα	Σανσκριτική
Αραβικά	Guarani	Letvian	Sindi
Bengali	Gujrati	Malay	Σλοβάκικη
Κινέζικη	Hausa	Marathi	Σλοβένικη
Κροατική	Εβραϊκή	Nembe-Izo	Ισπανική
Τσέχικη	Ινδική	Νορβηγική	Swahili

Douala	Ουγγρική	Περσική	Σουηδική
Ολλανδική	Icelandic	Πολωνέζικη	Tagalog
Αγγλική	Igbo	Πορτογαλική	Tamil
Εσπεράντο	Ινδονησιακή	Punjabi	Telegu
Ewe	Ιταλική	Quechan	Twi
Γαλλική	Ιαπωνική	Ρουμανική	Ουκρανική
Γερμανική	Καναδέζικη	Ρωσική	Ουρδική
			Yoruba

Φιλολογικά Επιτεύγματα

Πιο κάτω είναι μερικά από τα περιοδικά και τις εφημερίδες όπου εκδόθηκαν ποιήματα του Sant Darshan Singh και άρθρα για την ποίησή του:

Ajkal (Έκδοση της Ινδικής Κυβέρνησης)
Nay a Daur (Έκδοση της Κυβέρνησης στο)
Shaayar (Βομβάη)
Pasdan (Chandigarh)
Evening News of Hindustan Times (Δελχί)
Safreg (Lucknow)
Jung (Karachi, Pakistan)
Spokesman (Delhi)
Milap (Delhi)
Patriot
The Statesman
The Punjab Mail

Πιο κάτω είναι μερικοί από τους ανθρώπους που έχουν κάνει ανασκόπηση στο έργο του Sant Darshan Singh σε εφημερίδες και περιοδικά:

Dr. Zakir Hussain, τότε Αντιπρόεδρος και αργότερα Πρόεδρος της Ινδίας
Dr. Khawaja Ghulam Ali Saiyidain, Γραμματέας στο Υπουργείο Παιδείας της Ινδίας (ο οποίος έγραψε την εισαγωγή στο *Manzil-e-Noor*).
Dr. Syed Ehtsham Hussain, Επικεφαλής στο Τμήμα της Ουρδικής στο Allahebad Πανεπιστήμιο (ο οποίος έγραψε τον πρόλογο στο *Talash-e-Noor*).
Dr. Gopal Singh ο μεταφραστής του Guru Granth Sahib στα Αγγλικά και πρώην διοικητής της Goa (ο οποίος έγραψε την Εισαγωγή στο *Manzil-e-Noor*).

Ali Zawad Zaidi, εκπαιδευτικός, ποιητής και συγγραφέας
Hazrat Pir Zamin Nizami του Durgah Hazrat Nizamuddin
Aulia

Maulana Adbul Majid Daryabadi Kauhghths Tilok Chand
Mehroom Janab Ghulam Ahmed Firqar Kakori Dr. Syed
Aizaz Hussain

Shri M.M. Rajinder(άλλοτε της Ινδικής Ραδιοφωνίας)

Dr. Qamar Ghaffar, εκπαιδευτικός του Περσικού Τμήματος
του Πανεπιστημίου Jamia Milya στο Δελχί.

Janab Shamin Karhani ο μέντορας του Sant Darshan Singh
στην ποίηση (ο οποίος έγραψε τον πρόλογο στο *Ta-
lash-e-Noor* και στο *Manzil-e-Noor*)

Inderjit Lall, συγγραφέας που κέρδισε πολυάριθμα εθνικά
βραβεία και ένα διεθνές βραβείο από την ΟΥΝΕΣΚΟ για
τα έργα του στην Ουρδική γλώσσα

Εθνικές βιβλιοθήκες και βιβλιοθήκες σημαντικών Πανε-
πιστημίων που έχουν τις ποιητικές συλλογές του Sant Darshan
Singh:

Unity States Library of Congress

Library of Congress: American Libraries Book

Procurement Center, στο Νέο Δελχί

Πανεπιστήμιο Yale

Πανεπιστήμιο Cornell

Πανεπιστήμιο Duke

Πανεπιστήμιο της Κολομβίας

Public Library της Νέας Υόρκης

Center of Research Libraries in Chicago

Πανεπιστήμιο της Pennsylvania

Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας (Berkeley)

Πανεπιστήμιο του Σικάγου Πανεπιστήμιο της Virginia

Πανεπιστήμιο του Illinois Πανεπιστήμιο του Michigan

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εκπαίδευσης στο Δελχί εξέ-

δωσε μια εγκύκλιο το 1967 προς όλα τα σχολεία και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα η οποία πρότεινε να καταχωρηθεί το *Talash-e-Noor* στις σχολικές βιβλιοθήκες.

Φιλολογικές οργανώσεις στις οποίες ήταν μέλος ο Darshan Singh Ji:

Γραμματέας της Bazam-e-Adad D.G.S. & D.

Συν-γραμματέας της Halqa-e-Arab-e-Fikr

Τιμές:

Τέσσερα Βραβεία της Ουρδικής Ακαδημίας για την ποίηση
Dharmic Ramlila Committee

Αναγνωρίστηκε ως ο καλύτερος μύστης ποιητής που έγραψε
στην Ουρδική γλώσσα.

Για την Επιστήμη της Πνευματικότητας

Η επιστήμη της Πνευματικότητας Sawan Kirpal Ruhani Mission- δεν είναι θρήσκευμα, είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός αφιερωμένος στην πνευματικότητα, την ειρήνη και την εξυπηρέτηση της ανθρωπότητας. Με τα κεντρικά της γραφεία στο Δελχί της Ινδίας και στη Δύση στο Naperville του Illinois, έχει εννιακόσια πενήντα κέντρα σε όλο τον κόσμο σε πάνω από σαράντα χώρες. Προσφέρει στους ανθρώπους μια ευκαιρία να βρουν την ειρήνη, τη χαρά και την πνευματική ανύψωση. Ιδρύθηκε από τον Sant Darshan Singh το 1976. Ο τωρινός πνευματικός ηγέτης της είναι ο Sant Rajinder Singh που διδάσκει μια απλή και φυσική μέθοδο διαλογισμού που οδηγεί στην ειρήνη, που αρχίζει με το ατομικό επίπεδο και διαδίδεται στο παγκόσμιο. Αυτή η τεχνική του διαλογισμού διδάχτηκε από τον Hazur Baba Sawan Singh (1858-1948), τον Sant Kirpal Singh (1894-1974) και τον Sant Darshan Singh (1921-1989) και μια σειρά πνευματικών δασκάλων που προηγήθηκαν απ' αυτούς. Αυτή παρέχει ένα μέσο με το οποίο οι άνθρωποι όλων των ηλικιών, όλων των θρησκειών και όλων των εθνικοτήτων μπορούν να συμπεριλάβουν το διαλογισμό στη ζωή τους. Αυτή η άσκηση έχει αναφερθεί σαν Surat Shabd Yoga, Sant Mat (Ιερό Μονοπάτι) ή διαλογισμός στο Εσωτερικό Φως και Ήχο. Μαζί με τη μελέτη του διαλογισμού, οι ασκούμενοι μαθαίνουν πώς να αναπτύξουν τις ευγενικές ανθρώπινες αξίες που θα μεταμορφώσουν και θα εμπλουτίσουν τη ζωή τους, κάνοντάς τους ικανούς να έχουν θετική συμβολή στον κόσμο. Για πληροφορίες ελάτε σε επαφή με το: Science of Spirituality Center, 4S175 Naperville Rd., IL60563, U.S.A. Tele (630) 955-1200 ή FAX (630)955-1205 ή Science of Spirituality: Sawan Kirpal Ruhani Mission, Kirpal Marg, Vijay Nagar, Delhi 110009, India Tele:7222244 ή FAX:7214040.

Hazur Baba Sawan Singh Ji Maharaj (1858-1948): Έκανε τη Surat Shabd Yoga, που ήταν εφικτή για λίγους, να γίνει προσιτή σε όλη την ανθρωπότητα. Προφήτεψε ένα μεγάλο πνευματικό ξύπνημα.

Sant Kirpal Singh Ji Maharaj (1894-1974): Παρουσίασε τα διδάγματα των Διδασκάλων σαν μια τέλεια επιστήμη. Με τρεις περιοδείες σε όλο τον κόσμο και βιβλία που καλύπτουν ολόκληρο τον τομέα της πνευματικότητας, έφερε το μήνυμα της ελπίδας σε κάθε γωνιά της γης. Το 1974, όταν άρχισε το πρώτο Συνέδριο για την Ενότητα του Ανθρώπου, είπε πως η χρυσή εποχή της πνευματικότητας έχει ανατείλει.

Sant Darshan Singh Ji Maharaj (1921-1989): Στη δεκαπεντάχρονη αποστολή του, εγκαθίδρυσε τη Sawan Kirpal Ruhani Mission - Επιστήμη της Πνευματικότητας με 50 κέντρα σε πάνω από σαράντα χώρες και βιβλία που έχουν εξηγηθεί σε περισσότερες από πενήντα γλώσσες. Ήταν ένας φημισμένος μύστης ποιητής και πήρε δύο Βραβεία της Ουρδικής Ακαδημίας για τα ποιήματά του.

Εξήγησε την πνευματικότητα σαν ένα μονοπάτι «θετικού μυστικισμού», στο οποίο επιδιώκοντας κανείς τον πνευματικό του στόχο, ενώ εκτελεί τις εγκόσμιός του υπευθυνότητες, συμβάλλει θετικά στην κοινωνία του και γενικά στον κόσμο. Προτού να αφήσει το γήινο επίπεδο, στις 30 Μαΐου **1989**, ο Sant Darshan Singh Ji εμπιστεύθηκε την πνευματική του εργασία στον Sant Rajinder Singh Ji.

Sant Rajinder Singh Ji Maharaj (1946-): Συγκάλεσε το Πρώτο Διεθνές Συνέδριο για την Ολοκλήρωση του Ανθρώπου και το Πρώτο Παγκόσμιο Συνέδριο για το Μυστικισμό, τα οποία συνεχίζει να κάνει κάθε χρόνο. Έλαβε πολλές τιμές και επαίνους για την εργασία του για την επίτευξη της εσωτερικής και εξωτερικής ειρήνης μέσω του διαλογισμού.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

<http://www.sos.org/el>

Όποιος ερχόταν σε επαφή με τον Sant Darshan Singh
είχε μια γεύση της θεϊκής αγάπης.
Η αγάπη χρωμάτιζε όλες του τις πράξεις.
Έτσι καθώς διαβάζει κανείς την αυτοβιογραφία του,
τις αναμνήσεις και την ιστορία της αποστολής του,
βλέπει πως η αγάπη είναι η μετάξινη κλωστή
που ενώνει όλα όσα αυτός ήταν και όλα όσα έκανε.
Αυτός ζούσε την αγάπη και με το παράδειγμά του,
δίδασκε τους μαθητές του και εκείνους
που τον γνώριζαν, πώς να ζουν και
αυτοί επίσης μια ζωή αγάπης.

PATZINTER ΣΙΝΓΚ